Borderlajn republika

Copyright © 2026

Ova knjiga može se slobodno deliti i distribuirati, uključujući u komercijalne svrhe, pod uslovom da se ne menja sadržaj i da se navede autor.

"A preko puta ispred Lidla, moj sektor proizvodnje čeka
uz jednu pivu iz Q-packa možda im večeras priznam
kako smo pali bez ispaljenog metka
na staru foru novog početka
taj dan kad su ispred firme stale crne limuzine i rekle:
Bog, domovina, nacija
svi na pod - ovo je privatizacija!"

Hladno Pivo, Firma

Prvi deo

Perspektiva

1.

- Ja sam Gospod, i nema drugoga, osim mene nema boga; ja sam Gospod i nema drugog, koji pravim svetlost i stvaram mrak, gradim mir i stvaram zlo. - bilo je tačno 20:32 kada se svima u istom trenutku učinilo da je to rekla. Da, sigurno je to rekla. Nije bilo sumnje da je to rekla. Zenica crnih i sjajnih kao bubašvabe, očiju upalih u samozadovoljno sivilo lica, stala je samouvereno i izjavila ono što zaista misli na Nacionalnoj Televiziji. I to u terminu najgledanijih vesti! A svi su se, kao i obično, pravili da ništa nisu čuli i da je za sve krivo mešanje frekvencija, pokvareni slušni aparati, tehnička greška ili možda čak i sam televizor.

Ovaj televizor nalazi se na psihijatrijskom institutu "Doktor Tarr i profesor Fether", ali to ne znači ništa, jer problem nije u ovom televizoru. Ovaj televizor nije kriv za neuobičajenu iskrenost Nacionalne Televizije. Ono što se u ovom trenutku desilo počelo je da dobija zamah pre nekoliko meseci: naime, svetski moćnici i državni lideri bi ponekad rekli istinu u medijima na svega trideset sekundi. Bio je trend iznedren iz nove Gebelsove propagandne ideje, odnosno doktorske disertacije pod nazivom "Reci istinu da ne bi morao da kažeš istinu". Ovde se radi o procesu kog je Gebels tokom svoje duge karijere temeljno istražio, a zatim sažeo u čuvenu i svima poznatu mantru političkog marketinga: "tri puta ponovljena istina postaje laž.". Nova strategija svetskih moćnika je, naime, sledeća: oni svakog meseca odaberu po 30 sekundi u udarnom terminu i, pred čitavom nacijom ili čak čitavim svetom, izgovore čistu, neobrušenu istinu. Ono što je Gebels i predvideo kada je predložio da se ova strategija sprovede u delo u okviru medijske kampanje svih zemalja, čak i onih malih, porobljenih, bila je reakcija gledalaca koji će se očekivano praviti kao da baš ništa nisu čuli i kao da je sve sasvim normalno. Ova politička antistrategija izazvala je nekoliko anegdota koje su se odnosile na različita polna opštenja na međunarodnim sudovima i sednicama parlamenta, ali čista istina, za razliku od onoga što smo svi sa nestrpljenjem očekivali od istine kada se konačno pojavi, nije izazvala apsolutno nikakvu reakciju.

Helena Vajs sedela je tada tik ispred televizora na na psihijatrijskom institutu "Doktor Tarr i profesor Fether", pokušavajući da obuzda svoju buntovnu tamnu kosu koja se ritala, kad ju je iznenađenje paralisalo. *Ona* je to konačno rekla! Istina je otišla u nepovrat etra i sada će, kako je čvrsto verovala Helena Vajs, mesmeristički san sledbenika televizijskog kulta biti prekinut i oni će se probuditi za četiri, tri, dva...

- Da li si čula ovo? - pitala je Helena staricu od osamdeset godina koja je sedela pored nje, tik ispred televizora. - Daemona Maridal, nemačka kancelarka. Upravo je na Nacionalnoj Televiziji, u obraćanju našem premijeru Vladimiru Gordu, rekla da je ona naš bog i ne smemo imati drugog boga. -

- Ova baba? Ona nije nikakva kancelarka. Adolf je kancelar. - rekla je starica.

- Adolf je mrtav. Sada je 2016. godina. Adolf, Čerčil, Himler, Ruzvelt... svi su umrli još početkom milenijuma. Samo je Gebels živ. Sigurno ima već 168 godina. Interesantno, još uvek izgleda kao da mu je tek trideset i pet... -

Dok je Helena govorila, starica je skočila na nju i počela da joj čupa kosu, urlajući: - Nije mrtav! Nije! Kada sazna šta oni rade, doći će i uhapsiće ih! Sve će nas spasiti! - Bolničar je dotrčao dok se starica i dalje otimala i, uverena u jedinu istinu, vikala: - On će nas sve spasiti! Sve će nas spasiti! -

Tako je Helena Vajs, držeći u ruci pozamašni pramen svoje do sada besmrtne kose, naučila da nije mnogo pametno spominjati istinu. Tačnije, uopšte nije pametno spominjati istinu osim ako ista nije deo propagandne strategije Josefa Gebelsa.

Ono što je Helena u trenutku smetnula sa uma bila je činjenica da se nalazi na psihijatrijskom institutu i da starica kojoj se obratila pati od anterogradne amnezije. Poslednji trenutak u vremenu kog se ova starica seća je prvi januar godine 1933. kada je, kao devetogodišnja devojčica, ugledala tog smešnog čoveka koji se kandidovao za kancelara Nemačke. On joj se osmehnuo i pružio paketić, čestitajući joj Božić i novogodišnje praznike. U paketiću je bilo ono što je crnookoj devojčici tada bilo najpotrebnije: hleb, brašno, ulje, šećer, pa čak i jedna lutka pravljena u Kini za američko tržište i odbačena kao škart jer nije imala ruku. Zašto je anterogradna amnezija nastupila baš u tom trenutku, nije bilo jasno, ali je bilo zbunjujuće i tužno gledati tu staricu koja već pola veka pamti nacističkog krvnika samo po njegovoj predizbornoj kampanji.

Starica sa psihijatrijskog instituta nije se sećala rata koji je bljesnuo 1939. Nije se sećala ni kako je evakuisana iz Nemačke na teritoriju tadašnje Jugoslavije kada je Berlin sravnjen sa zemljom. Nije pamtila ni kako je postnacionalsocijalistička vlada, ne znajući šta će sa ruinama Berlina, od krša i kamenja sagradila zid. Najbesmisleniji detalj njene amnezije jeste taj što se ne seća čak ni kako se, 1945. godine, u bljesku napalm bombe rodila Velika Jugoslavija.

Naime, Velika Jugoslavija rodila se sasvim slučajno, kao federacija osam država koje nisu znale šta će sa sobom. Sve je počelo tokom Blitzkrieg rata: popularne “Pervitin” čokoladne bombone sa ukusom kafe, takozvane "Kafabon", koje su se delile vojsci upravo kao zamena za kofeinski magični napitak čiji ih je ukus podsećao na sveži vetar blještave zore koja se još uvek rađa iznad domovine, sadržale su u sebi jednu supstancu koja se slučajno provukla između karamel-punjenja i čokoladne glazure. Bio je to met. Dok su Čerčil i Hitler bili zauzeti diplomatskim razgovorima, politička elita Balkana je proždirala čokoladnu glazuru sa Blitzkrieg čokoladica i neplanirano penetrirala u svoj um solidnu količinu metamfetamina. U naletu euforije, inhalirajući besmrtnost i držeći samog boga za palac, lideri su potpisali sporazum o federativnom ujedinjenju šest balkanskih država. Kasnije se tim državama pridružila i sedma, Republika Amija. Pošto je prema starim paganskim verovanjima Slovena sedam nesrećan broj, federativna vlast složila se da Amiju nazove osmom državom, te da stalno potencira upravo broj osam, tvrdeći da ionako niko neće brojati.

Razlog zbog kog je na nestabilnom tlu Balkana uspela da se rodi zemlja bratstva i jedinstva bio je taj što su Hitler i Čerčil bili zauzeti posleratnim dijalogom. Japan je ovu situaciju iskoristio da postane džinovska jegulja porno industrije, Holandija je radila na patentiranju sopstvenih Kafabon čokoladica, Amerikanci i Rusi igrali su se hladnog rata, a Balkan je, eto, sasvim slučajno uživao u posledicama pervitina, euforije i sveopšte ljubavi. Premijeri evropskih zemalja upozoravali su Ruzvelta još na početku da “divljaci prave Jugoslaviju, zemlju koja će se opasno približiti zajednici u kojoj socijalizam i rokenrol stoje rame uz rame”, ali Ruzvelta to nije plašilo. Njegovi naslednici su znali da će biti dovoljno da ekipi koja gradi utopiju jednostavno oduzmu Pervitin - apstinencijalna kriza dovešće ih u stanje paranoje kada će biti sasvim laki za manipulaciju i topiće se pod bilo čijim prstima kao vruć plastelin.

Iako su te 1945. godine svi priželjkivali da Nemačka prizna poraz, da ponosna Crvena Armija ušeta u Berlin noseći zastavu mira i jedinstva i da Hitler, Himler i onaj najodvratniji od svih, mali, marketinški mag sa stisnutim osmehom i mokrim dlanovima Josef Gebels izvrše kolektivno samoubistvo, to se nije dogodilo. Rat se nastavljao u nedogled, svi su bombardovali svakog, svi su palili sve, dok Hitler i Čerčil nisu odlučili da sporazumno prekinu sveopšti haos.

Tačno u podne, dvadeset i četvrtog septembra 1945.godine, Adolf Hitler je častio Vinstona Čerčila flašom odličnog irskog viskija i rekao upravo ovo: - Možemo da nastavimo da ratujemo dok se svi ne poubijamo i na svetu ne ostanu Adam, Eva i dva bunkera puna „Hainekena“, VHS kasete švedske pornografije čiji su zaštitni znak zlatne sandale sa debelim plastičnim đonovima i omanja gomila konzervi ribe sa dugim rokom trajanja. Moguće je da to ne bi bio loš svet, ako izuzmemo krizu nedostatka video plejera i otvarača za konzerve. Ali, i dalje je rizično. Možemo tako, a možemo i da završimo ovo sporazumno. -

Čerčil je smatrao da je svet sa svega dve osobe i mnogo alkohola sasvim okej. No, nikad nije bio ljubitelj „Hainekena“ i to je, u datom trenutku, bio glavni razlog zašto se rat završio ničijim porazom i ničijom pobedom. Obe strane predložile su povlačenje svojih trupa i početak sporazuma. Dijalog i podela moći među svetskim silama nastavili su se sledećih pedesetak godina. Kažu da se godine hiljadu devetsto osamdeset devete u priču umešao i Bog lično.

- Jeb'o vas ko vas napravio - psovao je tako Bog samog sebe.

- Potrebno je samo da svi budemo skromni i uzmemo samo onoliko koliko nam je potrebno. - rekao je.

- Svaki čovek ima pravo na pristojan život. - tvrdio je Bog lično.

Marketing tim Adolfa Hitlera posumnjao je da je duh Karla Marksa sišao na zemlju da pravi probleme tamo gde je sve pod kontrolom i novi sistem samo što nije uspostavljen. Istina, pod rečju "novi sistem" misli se na robovlasničku distopiju, ali ni jedan marketing tim ne treba da se opterećuje tim sitnicama kada je glavni uzrok krize problematični duh koji je nepozvan upao na sastanak i pri tom ne zna ništa o biznisu. Skrivajući prljave ruke po džepovima crnih kaputa od jagnjeće kože, poricali su mogućnost da ih je posetio Bog lično. Otac univerzuma jednoglasno je izbačen sa sastanka o preraspodeli moći i teritorije planete Zemlje.

Januara 1990. godine, dogovor je postignut. Jugoslavija se raspala, a Adolf je dobio na poklon Republiku Amiju. Ubrzo nakon potpisivanja ugovora o kolonizaciji Amije, metamfetamin, sudbina i zakopane rezerve AK47 digli su se iz mrtvih. Golubovi mira obasuli su zemlju bratstva i jedinstva belim govnima iz kojih je ne bi izvukla ni sama Crvena armija. Tako je jedna imperija otišla u nepovrat, a zbunjenoj starici koja je sada živela u Amiji dijagnostifikovana je anterogradna amnezija na psihijatrijskom institutu "Doktor Tarr i profesor Fether".

Mnogo toga iz munjevitog rata nisu jasno raspoznavali ni oni koji nisu patili od amnezije. Naime, ljudi su po čitavoj istočnoj Evropi viđali ogromne fabrike zaključane u lance iznad kojih je pisalo da će vas rad osloboditi. Te fabrike bile su obgrljene žicom, prašnjavim zidinama i utvarom misterije i nikome nije bilo jasno zašto one stoje prazne i odbačene. Mnogi stanovnici Amije govorili su da bi, u uslovima ovakve ekonomske krize, te fabrike morale ponovo da se otvore jer mladi treba da počnu negde da rade umesto što po ceo dan lenstvuju.

Stanovnici Amije dugo nisu mogli da shvate ko je u tom ratu kome bio saveznik, a ko neprijatelj. I zaista, geopolitički odnosi su bili vrlo konfuzni. Zbog tog neznanja, Amijci su dugo zazirali od ugovora o kolonizaciji sa Postnacionalsocijalističkom Republikom Nemačkom. Plašili su se da će im novi okupator uvesti sankcije, izazvati hiperinflaciju ili da će ih, preko svojih saradnika, kleptomana i ratnih profitera, dovesti do ludila siromaštvom i glađu. Kada je, početkom novog milenijuma, poziciju kancelara Nemačke zauzela Daemona Meridal, svi su očekivali će ih SS divizija bombardovati svojim čeličnim sokolima. Na opštenarodnu sreću, to se nije dogodilo. Ispostavilo se da čak ni nacisti nisu toliki skotovi.

A možda se sve to nije dogodilo zato što Amija ni po čemu nije bila naročito zanimljiva. U ostatku sveta, roboti su već šetali ulicom, vozili taksi, radili u fabrikama i nudili seks za novac. Roboti, takozvani botovi, bili su toliko tehnološki razvijeni da su im bivala prepuštena sva ona zanimanja koja ljudi više nisu imali nerava da rade. Botovi su bili svakodnevnica razvijenog sveta. No, Amija nije proizvela ni jednog. Dobila ih je nekoliko na poklon u vidu inostranih donacija iz Rusije i, pošto nema nikakvu funkcionalnu privrednu granu poput industrije ili turizma gde bi mogla da angažuje svoje botove, Amija ih je postavila za urednike dnevnih listova, novinare, urednike televizijskih programa i magove političkog advertajzinga. Premijer Gord se zahvalio na ovim donacijama na tečnom ruskom krijući da je "baljšoj spasiba" jedino što je na bratskom jeziku i naučio da kaže, kao što je jedino što je naučio da kaže na engleskom za potrebe američko-amijske diplomatije bilo: "We are very sorry for whatever the reason for being sorry is.". Nemački jezik, ako izuzmemo saginjanje, premijer Gord nije naučio, što nas je činilo još dosadnijima na geopolitičkoj sceni.

Jedini resurs koji je mogao da bude zanimljiv u Amiji je plava planina zagrljena ledom koja je delila Amijsku ravnicu od hladnih, ruskih stepa. Naravno, Amijci su u prirodnom nedostatku originalnosti tu planinu nazvali Ural, iako u geografiji sveta već postoji jedna planina istog imena. Da su tu veličanstvenu kamenu damu nazvali, recimo, "Zub prvorođenog vampira", gomila turista prvog sveta bi, pogurana dosadom egzistencijalnog blagostanja, doletela da vidi tu turističku atrakciju. Turisti bi sigurno bili spremni da plate pet dolara da fotografišu običan nazubljeni kamen obrastao suvom mahovinom i smrdljivim pečurkama. No, pomoć državnoj ekonomiji bila je suviše teška tema za Amijce. Za Amijce, ekonomski principi su u potpunosti sledili principe kafane - kao i uvek, oni će o novoj flaši vodke razmišljati tek kad postojeća bude popijena, a i onda neće imati mnogo tema za razmišljanje jer će neko već namoliti jedan od bratskih naroda da im pokloni drugu. Baljšoj spasiba!

Kad se sve ovo uzme u obzir, ostaje otvoreno pitanje zašto je nemačkoj kancelarki trebala jedna mala i mršava zemlja kakva je Amija. Svakome ko poznaje geografiju to je bilo jasno kao dan: na samom istoku Amijske Republike prostirala se duga granica, čista kao horizont iza kog je ponosno, u plesu magle i kristalnog snega, stajala nepobediva Rusija. Razapeta između Rusije na istoku i Nemačke na zapadu, Amija je bila prokleta samo svojim položajem. Zapad je, u duhu večitog derbija, preko Amije hteo da se dokopa Istoka. Ali zašto je kancelarki, ako joj je ova smešna država već bila potrebna zarad viših strateških ciljeva, bilo u interesu da u Amiji održava nezaposlenost na nivou većem od pedeset posto - to već nije bilo sasvim jasno. Verovatno je to bila psihološka igra za snižavanje cene rada. Potrebno je navići ljude na zaradu tek toliku da se od Amije napravi novo tržište mizerije na kom bi se mogle rasprodati zalihe knjiga Deepak Chopre i „Monaha koji je prodao svoj ferari", iako je autor knjiga o monahu koji je prodao svoj ferari već zaradio na svojoj knjizi dovoljno da kupi ferari, što mu je i bio prvobitni cilj.

Zemlja Amija bila je idealna teritorija na kojoj bi se moglo razviti jedno fino, profitabilno tržište mizerije jer je to zemlja u kojoj je lova svetinja. Sve je na prodaju: identitet, ljubav, doktorske disertacije, diplome medicinskog fakulteta, stolice u parlamentu, duše i guzice. I svi, apsolutno svi su bili voljni da prodaju dušu ili dupe dok su kategorički tvrdili suprotno i neuspešno prodavali poštenje. Ali, ništa od toga ne prolazi na tržištu mizerije.

Na tržištu mizerije mogu da prođu samo glomazne mašine koje su u stanju da svakog dana izbljuju na šarene police supermarketa milione i milione nepotrebnih neophodnosti. Na primer, Ipod. Bronzer. Lip plumper. Predsednički izbori. Veštačka vagina. Funkcija u komitetu kulture. Wonderbra. Pozitivne misli. Humoristička serija o svakodnevnici jednog običnog bračnog para.

Silikonske sise. Radikalni nacionalizam. Holivudski blokbaster o smaku sveta, dolasku vanzemaljaca ili o ajkuli. Demokratska revolucija. Pedeset nijansi magle. Najveće smeće univerzuma na rasprodaji. Dvadeset posto popusta. 1+1 gratis.

Helena Vajs nije bila sasvim sigurna šta je to što ljude čini toliko labilnim da budu spremni da svoju ionako bednu platu protraće na te placebo proizvode. Ipak, taj konzumeristički džanki efekat bio je glavni razlog svakodnevne gužve na psihijatrijskom institutu "Doktor Tarr i profesor Fether". Helena Vajs bila je klinički psiholog i volonter na odeljenju za omladinu na institutu i od prvog dana svoje prakse nije videla ni jednog čoveka koji je imao normalno psihijatrijsko oboljenje o kojima je učila u svojim debelim, fakultetskim knjigama. Svuda su, kao duhovi izgubljenog vremena, tumarali sasvim funkcionalni ljudi koji su padali u očaj zbog novca. Devedeset posto nacije pobunjenika, ratnika i junaka oboljevalo je od konzumerizma u doba kada su naciji ratnici i junaci bili najpotrebniji. No, Heleni Vajs to nije mnogo smetalo. Metode lečenja konzumerizma, iako su u datom slučaju manje delotvorne, iste su kao i metode lečenja bilo čega drugog sa „F" odeljenja.

Ako je verovati statistici psihijatrijskog instituta "Doktor Tarr i profesor Fether", lice Amije početkom novog milenijuma izgledalo je kao lice Janusa čija je jedna strana gledala u prošlost i patila od depresije, a druga strana gledala u budućnost i patila od anksioznosti.

- Mislim da je za sve kriv jedan događaj u mom detinjstvu... - počinjala bi priču tipična pacijentkinja instituta jednog tipičnog ponedeljka.

- Za ime boga, vaše detinjstvo je u redu. Vaša majka je okej, vaš otac je okej, vaši kućni ljubimci su okej. Pričate o vašem detinjstvu kao da je ono nešto krivo. Samo oni koji nemaju budućnost gledaju u prošlost i u njoj traže razloge. Vaša krivica, greška u odgoju, previše ljubavi, premalo ljubavi, crte ličnosti, neuroticizam...sve je to jedno veliko sranje. Koriste vas, gospođo Tatjana. Koriste vas, izrabljuju vas i ne daju vam vaš deo sveta koji vam po rođenju i pravdi boga pripada. Zato se poštedite tog sranja i pokušajte malo da odspavate. - govorila bi Helena krajnje atipično i neprofesionalno, ali u većini slučajeva, vrlo delotvorno.

- Nemojte da me šaljete kod tih...tih...njih! - govorio bi tipični mladić sa instituta jednog tipičnog utorka. - Ti psihići, oni su najpametniji sa tim njihovim neurotransmiterima. Kad hoćeš da ubiješ nekog, kažu imaš višak dopamina. Kad hoćeš da smakneš sebe, onda ti fali serotonin. Kad ne možeš da spavaš ili si nervozan, to je treći transmiter – noradrenalin. Ja bih u tom slučaju mogao da se zavalim u fotelju i pustim da ti transmiteri sve rade umesto mene, a? „Osoba je infantilna, slabe ego snage, sa depresivnim reakcijama u situacijama koje interpretira kao konflikt usled neadekvatnog razrešenja odnosa sa primarnim objektom u detinjstvu" – majke ti, Vajs, kakvo je ovo sranje? Prvo hoće da kažu da sam neurotransmiter, sad sam još i duhovni invalid. Razmišljam, Vajs, ako se za sve što se događa u mojim neuronima odgovorni kalijum i natrijum, šta me uopšte šetate po kancelarijama čitav jebeni dan? Ja sam neurotransmiter. Ja sam kalijumsko-natrijumska pumpa! Ne znam što vi svi, veliki umovi psihijatrijskog instituta, ne poubijate dosadašnje i napravite bolje ljude od kalijuma i natrijuma, a? -

- Pa, planiramo...čekamo samo odobrenje masonske lože vitezova iz Sijetla. - kaže Helena.

- Vidi, Vajs, kako je to lako: uzmeš bananu, koja je prirodni izvor kalijuma, plus natrijum hlorid. Posoliš bananu i pola posla je završeno. Eto koliko je jednostavno! Eto koliko se bog potrudio. -

- Možda ga malo plaćaju? -pita ga Helena dok joj se uglovi usana razvlače u osmeh.

Mladić se smeši dok govori da i naš bog sigurno radi za nemačku kancelarku Daemonu Maridal. Kaže da ni bogu nije lako ovih dana. Raspoloženje mu se vidno popravlja. Počinje da se smeje, prvo stidljivo, a zatim sve glasnije i glasnije.

- Ti si stvarno osveženje ovog mesta, Vajs. - govori mladić. - Imam poklon za tebe. -

Mladić je Heleni pružio mali, crni rokovnik ukrašen zlatnim vezom i crvenom trakom sa strane. Bio je to jedan od onih rokovnika-podsetnika za poslovne ljude koje niko više ne koristi i koji su se sada dobijali besplatno na promocijama kečapa. Rokovnik je imao dva odeljka. Prvi odeljak bio je prostor za telefonski imenik u kom je svaka strana sadržala po slovo abecede. Drugi odeljak je bio neka vrsta dnevnog rasporeda ili planera zamišljen da bude od koristi ljudima koji, za razliku od Helene, nekad imaju nekakav plan. Helena je svoj mali crni rokovnik nazvala „crnom sveskom propasti" i koristila ga da u njemu zapisuje misli koje je svakodnevno opterećuju, a ne služe ničemu, znajući da će njena sveska ionako završiti na regionalnoj deponiji, zajedno sa praznim kesicama čipsa, plastičnim flašama koka-kole, jučerašnjim novinama i puknutim kineskim kondomima koji su sinoć izneverili nečije poverenje.

Helena Vajs je svima davala savete koje je pokušala da daje sebi, a koji na nju nisu delovali čak ni kao blagi podstrek. Svi ti ljudi čije su police sa knjigama bile popunjene naslovima poput „pobedite anksioznost u 10 lakih koraka", „prirodom protiv depresije" i slično, postepeno su pronalazili svoje male univerzume. Pronašli su nešto zbog čega ih je, umesto vrištećeg alarma i psovke, ujutro budila radost i preporod. Postepeno, oni su te knjige o bolestima na policama zamenjivali fotografijama svojih porodica, poezijom Majakovskog koja ih je vaskrsavala ili skulpturama koje su sami pravili. Police Helene Vajs bile su prazne. Nije da ona nije pokušala da doživi vaskrsenje, ali je njeno srce odbijalo da oseti bilo šta osim aritmije i tromboze. Noćima je gutala stotine hiljada reči literarnih džinova, dok je poezija Matoša u ritmu modernog panka odzvanjala njenom sobom kroz koju je prolazio hašiš, ekstazi, loši momci i dobro vino[1]. Ni Tolstojevo vaskrsenje, ni ribolovačke veštine Ernesta Hemingveja, ni slana Afrika Kamijevog kraljevstva, ni Kafkina bubašvaba, ništa, ništa nije moglo da popuni tu prazninu u duši u koju se usadila hladna, sibirska noć. Jer, na kraju svake knjige, svake pesme i svakog filma, na kraju svakog pijanstva ili transa, pred njenim jutrom stajala je korumpirana i karijesom pojedena Amija kao lukavo postavljena zamka za medvede kojoj niko ne može izmaći.

Nekada se dešavalo i da na institut "Doktor Tarr i profesor Fether" dođu ljudi kojima ne treba ništa. Oni su dolazili kod Helena samo da je nešto pitaju. S obzirom da se psihijatrijski institut nalazio se u malom gradu Malogradu na samom jugoistoku Amije, kod Helene Vajs dolazili su ljudi koji iz istog tog Malograda nikada nisu izašli i bivali su znatiželjni da čuju nešto o svetu koji nikad neće videti.

Helena je, naime, bila jedan od retkih studenata koji su imali privilegiju da šestu godinu studija završe u Sankt Peteburgu, ako se to uopšte moglo nazvati premijom. Meštani Malograda dolazili su kod nje da čuju kakva je ta velika Rusija izbliza

- U Velikoj Rusiji - govorila im je Helena - zima traje od juna do juna. -

- Auuuu... - čudili su se brišući teški znoj amijskog leta sa žalom za mirisom snega i borova.

---

[1] Pre će biti da je bilo obrnuto, dobri momci i loše vino, ali ne možemo tvrditi sa sigurnošću jer zaključak o tome kakvi su momci u velikoj meri zavisi od samog vina (prim.aut.)

- U Velikoj Rusiji je na saobraćajnom znaku 'blizina železničke pruge -100m', nacrtana Ana Karenjina. -

- Vaaaau! - oduševljavali su se stanovnici Malograda.

- U Velikoj Rusiji, postoji samo jedan ispitni rok i nema popravnog. -

- Jaaaao! - divili su se.

Naravno, Helena nije imala pojma o Rusiji. Većinu vremena provodila je uz knjige debele kao krave sve vise shvatajući da ni jedan grad ili državu ne možeš da upoznaš bez novca. Bez love si svima stranac. Helena se od cele Rusije sećala samo ispitnih rokova i plavih zidova podstanarske sobe sa velikim belim cvetovima na tapetama. I, naravno, alkohola. "U Velikoj Rusiji", govorila je "rum se ne stavlja u čaj, rum se stavlja u rum". Stanovnici Malograda gledali su je sa izrazom strahopoštovanja, žudeći da čuju nešto veličanstveno. Istina je bila da ni u Rusiji nije bilo heroja o kojima su oni želeli da čuju. Heroj Crvene Armije i vitez ponosnog, čeličnog Lenjingrada verovatno se nalivao špiritom u kafani i nosio uniformu samo da bi mogao da smuva konobaricu zaglavljenu na besmislenim studijama bankarstva i izgubljenu na tržištu mizerije, koja pije “cuba libre” na tuđ račun i grebe se za cigarete i travu. A ako konobarica i ode kući sa njim to veče, bilo mu je sasvim svejedno da li ce ona otići odmah ujutro ili će se useliti i ostati zauvek. Ljudi su tamo bili isti, baš kao što su nam bili isti i filmovi, i ekonomija, i alkoholizam, i životne priče. Ipak, i Helenu je, baš kao i druge stanovnike Amije, pri pomenu Velike Rusije hvatala ozbiljna sentimentalnost koja kao da je nagoveštavala da bi sudbina dve države mogla da ima drugačiji tok od davljenja u močvari konzumerizma i divlje ekonomije periferije. Razlog te sentimentalnosti je to što je, u isto vreme kad je Amija okupirana, Rusija izgubila hladni rat i dve države su mogle samo da se zagrle, opljačkane i u zakrpama, kao sto stariji brat grli mlađeg i govori mu da će sve biti u redu. Sve bi to bilo dirljivo da, u gorenavedenom slučaju, mlađi brat, to jest Amija, nije bila klinički idiot.

Uzevši to u obzir, celu naciju bi sigurno veoma ohrabrilo da je premijer Gord makar jednom izašao pred medijske kamere i sa rodoljubivim samopouzdanjem rekao: "Država - to sam ja."

2.

Bio je to sasvim običan dan na institutu “Doktor Tarr i profesor Fether”.

Ponedeljak 27. jun, 8:45. Na stacionar dolazi pedesetosmogodišnja žena koja svakoga dana gleda rijaliti TV. Jedan sin joj je navučen na spid, a drugi je homoseksualac. Očajna je. Uvek je želela unučiće. Šta sad drugo da radi, osim da gleda dokumentarnu emisiju o ljudima koji jedu malter ili pune glavu salom da bi ličili na Bratz lutku?

Moguće razrešenje: Staviti ljude u komore i održavati ih u stanju hibernacije. Na plafonu komore instalirati mali televizijski ekran na kom će se dvadeset i četiri sata dnevno emitovati rijaliti šou. Tako će ljudi, umesto da se zabavljaju, jedu ili žive, gledati lepše od sebe kako se zabavljaju, jedu i žive i to će ispuniti njihova srca osećajem životne ostvarenosti uz minimum troškova.

Ponedeljak 27. jun, 10:28. Bolničari dovode mršavu devojku platinasto plave kose. Hvata kožu sa lakta, pokazuje kako je puna masti i viče: debela sam. Debela. Debelaaa. Svinja. Krmača. Pustite me da povraćam. Molim vas, moram da povraćam, inače se nikad neću udati za bogatog biznismena koji vozi džip.

Moguće razrešenje: Inovacije po kojima će se džip unaprediti dovoljno da se kod njega razvije minimalna slobodna volja i pravna sposobnost pod kojom se podrazumeva i dozvola sklapanja braka. U tom slučaju vozač džipa kao posrednik u ovoj situaciji može da se eliminiše kao nepotreban, što suštinski i jeste, a ambiciozna devojka će moći da se uda direktno za džip.

Ponedeljak 27. jun, 11:15. Dolazi Ilija Barouza Medjakov.

Moguće razrešenje: Nema ga. To je Ilija Barouza Medjakov.

- Ubiću je! - govori Ilija dok mu se beonjače crvene kao dve užarene, vatrene kugle. - Ubiću je i od nje neće ostati ni mrva! -

- Opet? - pita ga Helena.

Ilija Barouza Medjakov ima indijsko i rusko poreklo i nije mu jasno kako se uopšte našao u amijskom gradu Malogradu iz kog već godinama pokušava da pobegne na sever Kanade. Osoba koju hoće da ubije je finansijski direktor firme “Melver” u kojoj Ilija radi i ima neobično i prepoznatljivo ime poljskog ili češkog porekla – zove se Petra Šućurevka. Šućurevka je jedan od onih narcisoidnih psihopata sa crveno namazanim noktima, visokim potpeticama i naivnim pogledom jedne fine starije ženice. Šućurevka je, kako ju je Ilija opisao, niska i tanka kao breza, blede kože i crne kose, uvek tiha i odmerenih pokreta, ali toliko perfidna da može da ubije čoveka kafenom kašičicom. Ilija Barouza Medjakov dolazi na institut svakog meseca najmanje dva puta i urla da će je skrati za glavu. Naravno, Ilija i sam zna da on samo isprazno plaši muve, te da bi, kada bi se našao oči u oči sa Šućurevkom i lovačkim nožem u ruci, završio tako što bi gospodaricu hladio lepezom dok ona tim istim nožem doteruje svoju pubičnu frizuru.

- Ona je sadista. Ona je vaskrsli vampir grofice Batori u nju ejdž okruženju. Savršeni palanački fašista. Savršeni menadžer. Ne možete ni da zamislite, svi vi...ona je đavo lično. Ona je opasna tišina devetog kruga pakla. Taj ženski đavo...opet sam je pratio do kuće. Gledao sam je kroz prozor i bila je sasvim mirna, hladna, tiha. A onda je odjednom vrisnula i gađala ogledalo. Sitni parčići raspršili su se svuda po ustajalom vazduhu te ledene sobe. Znam zašto je to uradila. Ogledalo neće da priča sa njom. Ogledalo joj nije reklo da je najlepša na svetu. Ona stari, a ne može da podnese da bude baba i ne može da podnese da nema robove. Ona mora da zabode slamčicu u nečiju venu i da sisa mladu krv. Nisam je ubio, svetlo je bilo suviše jako. Ali sutra ću

je ubiti, sigurno hoću. Ona to zaslužuje. Lihvarka, kurva i skot!", vikao je Ilija Barouza Medjakov.

Ilija je svakog meseca barem triput ubijao Šućurevku. Svaki put bi nešto iskrslo: ili bi neko naišao, ili bi pao sneg, ili nije uspeo da obije vrata, ili ga je omeo lavež uličnog psa. Iz dana u dan, plan bi bivao odložen. Šućurevka bi živela, kao i Ilijina opsesija. Njegov život se nastavljao uvek sa istim smislom, uz čestu nesanicu i povremene posete stacionaru zarad besplatne doze legalnih droga.

Dok je mislio o tome kako da neprimetno ubije babu, opsedala ga je ideja kako to nije dovoljno.

- Potreban je potop, istrebljenje, pakao - govorio je. - Potreban je bog da u nama evoluira ono u čemu smo zaostali. Potreban je Neron da spali Malograd, ovu košnicu zolja koje se međusobno jedu. Kažu da smo napaćen narod, da smo ranjivi i ludi i da smo zbog toga divlji pagani. Kažu da su amijske crnice oduvek natopljene krvlju i da se ne zna ni kada, ni zašto se poveo prvi boj. Kažu da smo takav narod zato što smo mnogo ratovali. Pre će biti obrnuto: ratovali smo zato što smo takav narod. Šta se u krvi rodi, u krvi i umire. I čovek, i civilizacija, i crkva, i Jugoslavija. Nisam siguran ni da su drugi narodi bolji i sve više verujem da je ceo svet jedno veliko ludilo i krv, i da su samo zločin i zlo – univerzalne, demokratske i večne kategorije koje nas sve čine jednakima.-

Ilija Barouza Medjakov bio je neko koga samo možete da slušate ćuteći kao da posmatrate modernu verziju Rasholjnjikova i njegove babe lihvarke, shvatajući da bi bilo kakvo uplitanje u ishod njegovih projekcija bila prevelika odgovornost. Zato su na institutu, posle izveštaja koji bi Helena na brzinu napisala tek da ispuni formu, Iliji davali pozamašnu dozu bromazepama iglom direktno u venu.

Čak i ako je Ilija Barouza Medjakov, po svim pravilima moderne medicine bio okarakterisan kao patološki slučaj, Helena je to ime "Petra Šućurevka" upisala debelim slovima u svoju crnu svesku propasti, ne znajući šta bi sa napisanim imenom, ali čvrsto rešena da ga zabeleži onako kao što inovativni ljudi beleže ozbiljne probleme koji zatevaju brzo i radikalno rešenje da bi kasnije shvatili da je u pitanju vekovni problem i da rešenja nema, odnosno da je neophodnost rešenja i veličina problema obrnuto srazmerna mogućnošću njegovog rešavanja.

- Ja sam Gospod, i nema drugog, osim mene nema boga; opasah te, premda me ne znaš. Da bi poznali od istoka sunčanog i od zapada da nema drugog osim mene; ja sam Gospod i nema drugog, koji pravim svetlost i stvaram mrak, gradim mir i stvaram zlo... - šaputao je ponovo televizor na institutu "Doktor Tarr i profesor Fether". Problem sa tim televizorima na mestima kolektivnog bitisanja bio je sličan kao i sa ljudima u kolektivnim zajednicama – ne možeš da ih isključiš. Pojačani zvuk televizora probudio je Iliju Barouzu Medjakova. Krmeljivim očima pogledao je u ekran i namrštio se.

- Bolje da sam umro nego ovu Daemonu da gledam. Šta je sledeće, Vladimir Gord? - bile su to poslednje reči Ilije Barouze Medjakova dok je sliku doterane kancelarke zamenjivao sumanuti lik premijera republike Amije Vladimira Gorda.

Ilija Barousa Medjakov je u utorak, 28. juna, izvršio samoubistvo pucajući sebi u usta.

U sredu, 29. juna, rano ujutro, Šućurevka je imala srčani udar sa smrtnim ishodom.

Helena je otvorila svoju crnu svesku i precrtala njeno ime.

Dana kada je umrla Šućurevka, direktor sektora za ljudske resurse ljubazno je pozvao Helenu u svoju kancelariju koja je već u 7 ujutro smrdela na vinjak i duvan. Nekoliko minuta neprijatne tišine činilo ju je nervoznom. On je pokušavao da ukuca nekoliko slova na laptopu po čijoj je tastaturi prosuto sirće i džem od kajsije.

- Jebem ti i firmu i državu! - psovao je nervozno paleći cigaretu i, u uobičajenom amijskom maniru, iskoristio teatralnu nervozu da ne uradi posao.

- Vidi, Vajs, stvari stoje ovako - objašnjavao joj je direktor sektora za ljudske resurse - moram da te otpustim. -

- Zbog Ilije Medjakova? - pita Helena.

- Zbog koga? -

- Ilije Barouze, onog što je izvršio samoubistvo? -

- Misliš na odgovornost? Ma jok. Ljudi izvršavaju samoubistva svakog dana. Ne to, nego moram da zaposlim sestričinu predsednika skupštine. Ali gledaj to sa vedrije strane, Vajs, bar možeš neko vreme da živiš bez alarma za buđenje. Ti alarmi, to su užasi civilizacije. Prave ih po ugledu na kombinaciju sirena za vazdušnu opasnost i burgije za lobotomiju. Uostalom, šta ima da radiš pošteno, ko danas još radi pošteno? Ima boljih načina da se preživi.-

- Koji su to načini? -

- Politika, recimo. Svi ljudi koje sam zaposlio na dobrim mestima u prethodne tri godine došli su po preporuci nekog uvaženog malogradskog funkcionera. Samo u računovodstvu imam tri strine bivšeg gradonačelnika. -

- To je sve lepo, ali ja nisam ničija strina. -

- Onda im postani prijatelj. - stišavao je ton kao da joj saopštava nekakvu drevnu tajnu.

- A kako to? - pitala je Helena.

- Prvo moraš da znaš kakvi su ljudi sa kojima radiš, Vajs. Kao i u svakom poslu, Veliki Šef nikada ne unapređuje najboljeg radnika. On unapređuje uvek onog najsličnijeg sebi. Ili dobrog glumca. Umeš li da glumiš, Vajs? Nema veze, pomoći ću ti. Vidi, čestiti i pametni ljudi u Amiji sigurno nisu na vlasti jer čestit čovek ne može da pije Earl Gray sa okupatorom, a to je u opisu posla. Vinjak bi možda i mogao, ali Earl Gray...diskutabilno. Čestiti ljudi koji nisu pametni više ne postoje, bili su u prvim borbenim redovima u prošlom ratu i svi su poginuli. Pametni ljudi koji nisu čestiti su pobegli u Kanadu još pre rata. Dakle, ostaju samo glupaci bez časti. E, oni su danas na vlasti. -

- Dobro, a ja treba da se pravim da sam glupak bez časti ili da budem glupak bez časti? - pita ga sa nevericom.

- Nije to tako teško kao što izgleda. To ti je kao kurvanje. Kurva prodaje ljubav, a reci mi, Vajs, kad je kurva nekog volela? Isto ti je i sa politikom. -

- Ne razumem baš najbolje taj koncept. -

- Prvo što treba razumeti je da to što nismo uspeli da pobedimo Hitlera nema nikakve veze sa bilo čim. Čak i da se desilo nešto što je nama sada u ovom trenutku nezamislivo, recimo da su Sovjeti ušli u Berlin, a da je Adolf, zajedno sa Himlerom i Gebelsom, izvršio samoubistvo, te da je Treći Rajh zauvek nestao pod crvenom čizmom armije saveznika, vrlo je verovatno da se mnogo toga ne bi suštinski promenilo. Umesto Daemone Maridal, okupirala bi nas američka liberalna robovlasnica koja se, recimo, zove Madelina Olrajt. Možda bi i ona isto kao i kancelarka dovukla na naše tržište sve one zaboravljene priveske za ključeve sa likom Miki Mausa koji imaju dugme na stomaku koje, kad ga pritisneš, učini da Mikiju oči zasvetle u zelenoj boji i da isti počne da peva "Hava Nagila". Naravno, do nas bi ti privesci stigli nakon što su ih se na Zapadu svi već zasitili, nakon čega su prvo bačeni na sniženje, pa u magacin na jedno šest-sedam godina, zatim u Rusiju, Ukrajinu i Avganistan, da bi bili vraćeni u Kinu i odande ponovo, preko Vatikana, stigli na naše tržište. Naš narod bi, takav kakav on dokazano jeste, pohrlio da kupi odbačene priveske jednog dečijeg sna koji više nije zanimljiv ni jednom tržištu i pri tom bi se oduševljavao kao da vidi nešto sasvim novo i senzacionalno. No, dobro, ne treba nas ni osuditi, ovo su fašistička vremena... -

- Ovo su postfašistička vremena. - ispravila ga je.

- Fašistička, postfašistička, ista stvar, zovi ih kako hoćeš. Ono što hoću da ti objasnim je to seme iz kog fašizam svaki put ponovo izraste. Osnovni element postojanja moderne ekonomije, koji i jeste taj njen celokupni temelj, je ekonomija potrošnje. Potrošnja i profit su zapravo ista varijabla, nazovimo je varijablom S (S kao spending, ili S kao sreća, recimo). Varijabla S je jedino sto u savremenoj ekonomiji treba da se maksimizira do neslućenih granica beskraja. Sve ostalo, kažu stručnjaci, mora biti minimizirano - smanji troškove, resurse, radnu snagu, porez, administraciju, prostor, vreme, prostorvreme. Sve ostalo se u stvari i smanjuje, a ako pretpostavimo da je cilj svakog smanjenja nula, odnosno nepostojanje, možemo da pretpostavimo da sve drugo sem varijable S, odnosno potrošnje, može i da ne postoji.

U ovome se krije glavni razlog sunovrata amijske ekonomije. U Americi, kad se ljudi zasite običnih knjiga i pređu na elektronske, dolazi do pada potrošnje obeleživača stranica. Fabrika obeleživača stranica je pred bankrotom, radnici dobijaju otkaze, očajavaju, menadžment je u krizi, moral se raspada, strategija truli, a misija i vizija postaju apstrakcije koje svoje mesto uspevaju da nađu još jedino u stereotipiji kafanskih viceva. Međutim, američka ekonomska politika je takva da još pri prvim pokazateljima ovog scenarija, fabriku obeleživača stranica pretvara u fabriku proizvodnje futrola za ipod, kindle ili tablet. Varijabla S tako i dalje ostaje na istom stupnju od, na primer, 700 miliona jedinica potrošnje po danu, bez obzira što je ta cifra smanjena za 5 hiljada obeleživača stranica, a povećana za 5 hiljada ipod futrola. U slučaju Amije, taj scenario se odvija na sledeći način. Ljudi prestaju da čitaju obične knjige i odlučuju se za elektronske. Fabrika obeleživača stranica propada, ljudi dobijaju otkaze, stečajni upravnik je pijan, državni revizor je u psihijatrijskoj instituciji, strategija je da strategije nema, plana nikad nije ni bilo, a menadžment je u kafani. Potrošači tokom tranzitnog jaza u kom nemaju ni elektronsko ni obično tržište knjiga, shvataju da sasvim dobro mogu da žive i bez njih. Oba tržišta propadaju, bankrotiraju fabrike futrola, torbi za ipod, torbi za laptop, obeleživača stranica, polica za malu kućnu biblioteku, naočara i dioptrijskih stakala. Isti proces se ponavlja sa svakim proizvodom koji postoji, a varijabla S pada niz stepenice sunovrata. A uz to, postoji i problem tehnologije i robotizacije. Najveći problem današnjih robota je u tome što ne mogu da stoje, i ako

ne možeš da investiraš u njegovo kretanje napred, on će neminovno početi da klizi unazad. Isti je slučaj i sa ljudima. Sedeći ovako, ne radeći apsolutno ništa, oni se zapravo, zajedno sa kaučom u koji su se ugnjezdili, vraćaju unazad ne samo u dimenziji prostor, već i u dimenziji prostorvreme (koja je neodvojiva od dimenzije prostor), te se sa kaučem i kantom čipsa neprimetno i lagano vraćaju u pećinu. E, tu na scenu stupa politika. Politika služi da uspori ovo kretanje unazad, jer je dobro poznato da vreme ide sporije kad neko ponavlja iste, dosadne stvari u okolnostima istog, dosadnog prostorvremena. -

- Ali, vi već preterujete...a ako i ne preterujete, da li je to politika koju mi preporučujete? -

- Dobro, Vajs, imaš li neku bolju ideju? - pita vidno iznerviran, a zatim žurno izlazi noseći prazne papire negde, trudeći se iz sve snage da izgleda zauzeto i ostavljajući Helenu bez odgovora. Bez ikakve ideje šta činiti, Helena Vajs se prijavljuje na razne seminare i edukacije o menadžmentu rizika u modernom poslovnom okruženju i implementaciji evropskih vrednosti u savremenom biznisu. Primećuje da se nigde ne spominju glavni izvori kapitala: ofšor, organizovani kriminal i bele koverte. Bez ikakve ideje o bilo čemu, Helena Vajs se prijavljuje na sve moguće konkurse za posao koje može da pronađe u oglasniku.

- Onda, ti bi posao, Anamarija? - pita je Bob Babet na razgovoru za posao. Bob Babet je vlasnik malog lanca prodavnica koje prodaju sve i zato svakog jutra imaju onaj odvratni miris peciva pomešanog sa deterdžentom napravljenim od povetarca i planinske svežine.

Bob Babet nosio je ljubičastu trenerku iz čijeg je rendera na rukavu izvirivala zlatna ostroška brojanica. Brojanicu je kupio devedeset i druge, kada su ga dva simpatična, ćelava mladića naučila da se posao radi isključivo sa petinom obrtnog kapitala. Simpatični mladići naučili su Boba Babeta osnovnim pravilima poslovanja tako što su ga rutinski prevaspitali kada je pitao šta se dešava sa preostale četiri petine obrtnog kapitala.

- Posao se u današnje vreme ne dobija tako lako, Anamarija. - govorio je Bob Babet.

- Nije Anamarija, nego Helena. - ispravljala ga je Helena Vajs, a Bob Babet ne voli da ga ispravljaju.

- Kako god. Ne trebaju meni ti pametnjakovići, doktori, terapeuti, astronauti. Dođu mi tako sa tim anglistikama, geografijama, šta znam. Kak'e anglistike, kak'e pičke materine. Ovo je Amija, ovde nam trebaju pravi radnici. 'Ajde, da vidim, koliko brzo kucaš? -

Kucala je sporo, a Bob Babet odmahivao je glavom i mrštio obrve.

- Vi mladi hoćete da prevrćete papire i da vam neko plaća za to. Donose mi tu neke papire, mD, phD, a ne razlikuju deterdžent u prahu od deterdženta u granulama. To tamo treba da vas uče, na tim vašim školama! Praktično znanje! Da žmuriš i da na dodir razlikuješ kutiju zlatnog i crvenog "Marlbora". I po boji da složite čips u rafove. Zeleni vege čips gore, ispod njega ljuti, pa sa paprikom, sa lukom i na kraju classic. Deblje rezani levo, tanki desno. To je jedino što je važno u životu. To je jedino što čini život danas! Ja sam predsednik upravnog odbora i moj radni sat vredi četiri stotine evra, a i dalje znam gde koji čips stoji! -

Tako je govorio Bob Babet, uspešni malogradski preduzetnik.

Na sledećem konkursu za posao za accountant si-pi-er-pi management assistant organizatora, Helenu je intervjuisao rukovodilac finansijskog sektora firme za proizvodnju konzervansa za džemove i sokove od organski uzgojenog voća, gospodin DeVita.

- Moraš da razumeš - govorio je DeVita - da je u stvarnom radu samo petina obrta kapitala.-

- A preostali obrt? - pitala je Helena.

- Druga petina obrta kapitala uplaćuje se u investicioni fond za potrebe zagrobnog života. Svaka nacija koja drži do sebe mora da misli na budućnost, a budućnost se sastoji u odgovornom pojedincu koji je voljan da se odrekne svega da bi štedeo za period posle smrti kada neće biti u stanju da zarađuje i privređuje. Investicioni fond je, naravno, prazan, ali to je samo trenutno jer se kapital pretvara u nepostojeću materiju pri prelazu iz jednog oblika u drugi. Dok je kapital u stanju nepostojeće materije, njegova vrednost se smanjuje usled inflacije, te treća petina zapravo služi kao pokriće tih gubitaka. O četvrtoj petini se ne priča. Peta petina ne postoji. Kruže glasine da su negde skrivene i šesta i sedma petina kapitala, ali to je sve neprovereno i ne bih se sada bavio tim površnim nagađanjima. - objasnio joj je gospodin DeVita.

Knjiženje obrtnog kapitala bilo je daleko komplikovanije nego što je Helena očekivala. Na banalnom primeru knjiženja pet evra, kako je objasnio gospodin DeVita, po odbitku četiri petine kapitala koji se uplaćuje generalnom investicionom fondu, firmi ostaje jedan evro. Zatim se taj jedan evro ponovo deli na pet jednakih delova, od kojih se četiri petine uplaćuju državnom investicionom fondu. Preostalih 20 centi ponovo se deli na pet delova, a četiri petine uplaćuju se međugradskom investicionom fondu. Ostaje 4 centa koji se ponovo dele, i posle uplate lokalnom investicionom fondu, konačni obračun sastoji se od 0,8 centa. Nakon isplate tekućih troškova ostaje 0,1 cent koji se isplaćuje radniku kao naknada stvarne vrednosti.

- I onda se potpišeš! - završio je DeVita svoje izlaganje.

- Potpišem? Onako,kao, odgovorno lice? - pitala je Helena.

- Odgovorno lice, nego šta. Neko mora da bude odgovorno lice. - mrštio se DeVita.

- Ali kako ja mogu biti odgovorno lice kad pojma nemam u kom su međuprostoru pare koje zaprimam? -

- To se ovde ne pita. - objasnio joj je DeVita - uostalom, hoćeš-nećeš? Nemam ja ceo dan na raspolaganju da se objašnjavam sa jednim kandidatom. -

Nakon neuspelog pokušaja knjiženja, Vajs se odlučila za probni rad u marketu Boba Babeta. Bob je tvrdio da je u poslu jako važno imati ciljeve. Naravno, ti ciljevi ne treba da dosežu dalje od predstojećeg vikenda. “Svaki dugoročni plan”, ponavljao je Bob kao mantru, “unapred je osuđen na propast na ovako nestabilnom i flukturirajućem tržištu.” U savremenom poslovanju “nestabilno i fluktuirajuće tržište” je ulepšani naziv za haos koji niko više ne može da kontroliše. Naravno, uspešni amijski preduzetnik poput Boba Babeta nikad nije uspevao da pravilno izgovori reč “fluktuirajuće”, a niko nije smeo da ga ispravi. Ispravljati Boba Babeta, i ispravljati babetizaciju uopšte, bilo je smešno i nepotrebno: na kraju krajeva Bob Babet je jedini koji je zaista i postao ono što je želeo da bude kad poraste.

“Kad porastem želim da budem pisac.”, nostalgično je upisivala Helena u svoju crnu svesku, “To je bilo prvo što mi je palo na pamet kad je učiteljica pitala šta želimo da radimo u životu. Želim da budem tvorac priče o crnom konju koji beži ka horizontu, sam i slobodan. Svi su se smejali. Tako sam odustala od ideje da pišem autobiografske basne i sledeće godine, na isto pitanje, odgovorila sam da želim da budem vozač podmornice. Želim da sedim u komori pod zemljom, ne radim ništa tri meseca i dobijem novac za to. Ljudi koji rade pod pritiskom, na velikim visinama, u svemiru ili pod vodom, dobijaju posebne tri pilule koje im u toku dana zamenjuju obroke: roza pilula doručak, žuta pilula ručak i plava pilula večera. Moj drugar iz razreda Ivan kaže da i njegova mama pije pilule koje zamenjuju obrok, a nije pilot. Ivan kaže i da njegov otac ne radi ništa tri meseca, a takođe nije pilot. Uostalom, učiteljica kaže da sve podmornice, kao i rakete i vojne letelice, imaju automatskog pilota. Sledeće godine opet se predomišljam. Kad porastem želim da postanem bogata. Šta ti drugo i treba u životu? Učiteljica kaže da su samo uspešni ljudi bogati. Učiteljica laže i nije je sramota. Uspešni ljudi, kaze ona, od malih nogu znaju čime žele da se bave u životu i ne predomišljaju se svake godine. Stvarno se trudim da dam zadovoljavajući odgovor na njeno pitanje, kazem joj, ali pitanje je teško jer ja pre svega i ne želim da odrastem. Niko zaista ne postane kosmonaut ili predsednik kad poraste. Postajemo đubretari, kasiri, računovođe, birokrate i konobari. Postajemo sluge uspešnijima od sebe, a onda zbog toga postajemo alkoholičari, šizofrenici i HIV pozitivni. Jedino u čemu postajemo profesionalci, to je obmana.

Moje ime je Helena Vajs i mnogo sam besna.

Imam osam godina i želim da postanem kosmonaut i da odletim u nebo.

Imam sedamnaest godina i želim da postanem starleta.

Imam dvadeset i dve godine i želim da postanem diplomirani inženjer.

Imam dvadeset i pet godina i želim dobar posao.

Imam dvadeset i osam godina i želim bilo koji posao.

Imam trideset godina i želim da svi ostali postanu kosmonauti i da odlete u nebo.

Imam četrdeset i dve godine i muka mi je od vaših sranja kojima me celog života trujete.

Imam četrdeset i pet godina i želim da svi odjebete.

Ne znam koliko imam godina i ne želim ništa.

Probudiš se tako jednog jutra, trideset ti je, ili četrdeset, mozda čak i četrdeset i pet, nisi siguran, i shvataš da si se probudio mrtav. Hladan, otečen, siv kao ptica i ćutljiv kao bog. ‘Šta sam uradio sa životom’, pitaš, a osećaš se krivim i smešnim i suvišnim. Umesto da se upucaš u glavu kao što to radi svako smisleno biće koje teži da fizički dosegne svoju duhovnu smrt, ti radiš nešto što će ubiti stotine i stotine generacija posle tebe. Ti kupuješ. Kupujući i kupujući i kupujući, ti hraniš mašinu koja te konstantno čini nesrećnim da bi mogla da ti prodaje sreću da bi ti ponovo kupovao, kupovao i kupovao. Hraniš mašinu koja od tebe pravi gubitnika da bi mogla da ti naplati knjigu mantri koja se zove ‘To što nisi pobednik ne čini te gubitnikom - moć pozitivnog razmišljanja’. Kupi odmah za 0,99$. Kindle subscribers read for free.

Moje ime je Helena Vajs i mnogo sam besna.

Moje ime je Helena Vajs i moj život je magla. Dešava mi se sve i ne dešava mi se ništa. Kod mene nema zapleta, radnje, sinopsisa, plana. Poslovi dolaze i odlaze. Ljudi kao horda stranaca smenjuju jedni druge u magli toksične, zelene svetlosti. Blitzkrieg veze, www seks, Facebook prijatelji.

Moje ime je Helena Vajs i ja znam da ni u tvom životu nema cilja koji krvari prste, nema basova koji pomeraju želudac, nema pobednika da napiše istoriju. Pank je mrtav. Postoji samo jutarnji alarm, brzi sendvič i spisak za supermarket. Minut vesti, minut pire i minut kafa. Šizoidan si, depresivan i to je okej jer ionako nisi imao neke velike planove za sebe. Hladan si, apatičan i boli te dupe. Spava ti se i ne zanimaju te prve letnje trešnje, distorzija koja diže divlju prašinu zaborava, ni pijane zvezde u novogodišnjoj noći. Mrziš svoj posao komercijaliste na terenu, svoju višu školu za menadžment koju si završio jer je školarina bila povoljna, mrziš sto vidiš ogledalo u svakom čoveku koji ti na ulici dolazi u susret, promašen i prevaren. Mrziš to što ipak voliš svoju zemlju iako je kompletno njeno stanovništvo, svojim ulizivanjem promašenim vođama, svojim primitivnim strahom, a najviše od svega, svojom ropskom pomirenošću, rešilo da te ubije. Izgubljen i apatičan, svake večeri čitaš vesti o događajima na Bliskom Istoku i infantilnim, perverznim smicalicama imperija nedostojnih da se nazovu tim imenom. A onda se, jednog jutra, samo probudiš besan.

Moje ime je Helena Vajs, mnogo sam besna i nisam jedina."

Helena Vajs ponovo je pročitala sve što je napisala u svojoj crnoj svesci propasti, a zatim iscepala list i bacila ga u kantu. "Mnogo smo besni, a koga je briga?", pomislila je. Jednostavno, sve što je mogla da kaže i uopšte način na koji je to govorila bio je samo ulepšan i tragikomičan manir da se kaže da je luzer i da treba da popije mišomor.

Bob Babet je nije zaposlio. Zaposlio je plavušu sa lepom frizurom što nije bio slučaj sa frizurom Helene Vajs. Naime, pramenovi kose bili su joj iščupani na par mesta (to je bilo delo starice sa anterogradnom amnezijom, stiliste sa psihijatrijskog stacionara "Doktor Tarr i profesor Fether") a jedan pramen bio joj je spaljen do temena kao uspomena na veče kada se napila tekile i prinela upaljač kosi umesto cigareti.

Bob Babet smatrao je da nije tako strašno kada ti je kosa u haosu. Ono što je strašno, neoprostivo strašno, jeste kad te boli uvo što ti je kosa u haosu. Isto tako, tvrdio je Bob, ćeš sutra razviti neposlovnu nezainteresovanost za njegov čips, a zatim i za sve ostalo što je zaista važno u životu u gradu Malogradu na jugoistoku zemlje Amije.

Zato je Bob Babet, uspešan malogradski preduzetnik, nije zaposlio. Zaposlila se kao radnik u proizvodnji ambalaže u firmi „Ache daad" na poslovima koji su toliko glupi da mašina ne ume da ih uradi. Njen zadatak bio je da slaže plastične flašice u veliku kartonsku kutiju. U jednu kutiju staje 25 flašica. Kutija se zatvara i oblepljuje sa tačno dvadeset i dva santimetra selotejpa. Tri stotine i pedeset hiljada kartonskih kutija kasnije dobiješ platu koja iznosi 32 evra nedeljno. 0,82 evra po satu. Radiš dva dana da bi kupio tekilu. Popiješ tekilu. Upališ kosu. Psuješ.

Sa Helenom su radili Danijel i Dijana. Danijel je bio dvadesetosmogodišnji diplomirani arhitekta koji je vikendom čitao popularnu psihologiju. Ja sam ok, ti si ok. Sve je ok. To je bila Danijelova životna filozofija. Ou Kej, reč koja je nastala u ratu kao kratak znak kojim se generalu

šalje poruka da je vojna operacija prošla sa nula mrtvih. Nula ubijenih. Ali i nula preživelih. Savršen rat protiv jedne zemlje nije rat vatrom, već psihološki rat. Savršen rat protiv jedne zemlje jeste ne ubiti ni jednog jedinog njenog stanovnika, a učiniti da se niko od njih ne oseća živim. Danijel to nije znao, za njega je "ou kej" značilo „u redu". Danijel mnogo toga nije znao, a popularna psihologija mu je pomagala da ne zna još više.

Dijana, crvenokosa mlada dama koja je svakoga dana sekla tačno 22 santimetra selotejpa za 0,82 evra po satu, završavala je studije kreativnog pisanja uverena da će jednog dana biti uspešan pesnik, iako je taj „jedan dan" odavno prošao, a ona je imala 38 godina, dete o kom treba brinuti i bipolarni poremećaj.

Svi su radili usrane poslove i svi su bili uvereni da je to samo privremeno.

Nije. Smrt je samo privremena. Apsolutna nula je samo privremena. Banana republika je večna.

Na pauzi za ručak, Dijana je naglas čitala svoju pesmu. Pita se da li je ovo pravi život ili samo fantazija. Is this the real life? Is this just fantasy? Pita se može li se pobeći od stvarnosti. Caught in a landslide, no escape from reality. Zvuči kao Fredi Merkjuri. Promašaj. Niko više ne sluša Fredija i Helena se upinje da joj to objasni. Odvodi Dijanu do radija i govori joj: - Slušaj! -

- Šta da slušam? - pita.

Tekst pesme, Dijana, tekst:

- Tresi dupe, yeah yeah, oh oh, tresi tresi. Tresi svoje dupe, yeah yeah, oh oh. Tresi, tresi. Dupe. Tresi. -

- Slušaj - kaže Helena - ovakvi tekstovi se prodaju. -

- Ali, ne slušaju svi ovo. Neki vole i Fredija Merkjurija. - buni se Dijana.

- Oni koji slušaju Fredija nemaju love. Oni koji plaćaju, plaćaju za ovo. Kad se uspešan malogradski preduzetnik ušmrka, on se ne pita da li je ovo život ili fantazija. Jebe mu se za to. On hoće da ždere. Da pije. Hoće da mu se dive. Da bi mu se divili, sve oko njega mora da bude gluplje od njega da ne bi štrčalo. A to nije lako. Zato sve oko njega treba da bude sisa-dupe, čak i u trenucima kad ga seks ni najmanje ne zanima. Ili dupe-sisa, svejedno. -

- Baš me briga, ja sam genije! - viče.

- Ne poričem to. Činjenica da lepiš kutije sa dvadeset dva santimetra selotejpa za 0,82 evra na sat ide u prilog verovatnoći da si genije, jer je postnacionalsocijalistička poslovna politika takva da u svemu slepo prati pokazatelje bruto rasta izražene kroz krivu nacionalne produktivnosti. Na krivoj produktivnosti, koja zapravo nije ni kriva već je ravna linija, genij se pokazao jednako slaboproduktivnim kao i mentalno zaostali, možda čak i više. Zbog toga je genij trenutno na dnu društvene lestvice i nema naznaka da će se u bližoj budućnosti, ako ista postoji, bilo šta na tom polju promeniti. -

Dijana ju je gledala potpuno izgubljeno.

A onda se Helena setila kako može da joj pomogne: negde u džepu imala je stari esej "Osnove savremene književnosti u uslovima krize kapitala za početnike" kineskog gurua Ling Chi P Danga. Helena je bila ubeđena da je esej pisao Rus i da P stoji za "Petruškov", ali su mu Kinezi platili par hiljada dolara da se potpiše kao Ling da ne bi Rusi opet ispali najpametniji, što je inicijalni uzrok zbog kog su svi koji su sa njima bilo čime povezani, pa i Amijci, pošteno naguženi od samog početka. I to, a i nafta.

Esej Ling Chi-ja izgledao je otprilike ovako:

"Sva savremena književnost ima jednu zajedničku karakteristiku, pri čemu ne mislimo na potrošnju, već na njenu težnju ka singularitetu. Pošto se singularitet u kontrolisanom umu mladog čoveka željnog dolara ne može postići bez oslobođenja od indoktrinacije, ovde nailazimo na ključni problem: naime, u savremenom društvu oslobođenje je zapravo sastavni deo indoktrinacije i ne može biti postignuto, a da istovremeno ne bude i izgubljeno. To je gotovo kao da se penjete uz konopac čiji drugi kraj nije zakačen za plafon, već ponovo za pod. Autor prvo mora da prevaziđe ovaj nepremostivi problem, a pošto je to nemoguće, kao što je nemoguće dokazati kliše po kom je mačka i živa i mrtva (čovek koji je i živ i mrtav, takozvani nemrtvi, jeste naša svakodnevnica, ali je sa mačkom to nešto komplikovanije, a upravo je jednostavnost njenog života, koji se svodi na sranje i pišanje, najveći usložitelj čitavog koncepta u ovom slučaju), on ima samo dva izlaza iz ove situacije. Ova dva izlaza se međusobno ne isključuju, pa je moguće koristiti ih paralelno. Prva stvar je oslobođenje kroz potpuni konformizam, to jest, ne treba ni otpočeti svoje penjanje uz konopac. Ako ste već otpočeli, a sve je izvesno da jeste još u ranim dvadesetim, uništite sve rukopise koje ste do tad napisali. I ni slučajno ih nemojte paliti, jer paljenje ima potpuno suprotan efekat i gotovo je siguran način da oni ugledaju svetlost dana. Uništenje je najbolje izvršiti elektronski, kao i samo stvaranje, jer neopipljivost e-dimenzije daje celom procesu mistični ton i utisak da se ništa od toga zapravo nije ni dogodilo. Što, da se odmah razumemo, nije trebalo da se dogodi, kao što većina stvari koje smo upoznavali na dnevnoj bazi tokom trajanja čitave civilizacije nije trebalo da se dogode.

Druga stvar je LSD. Kompletna savremena književnost, i u to nemojte sumnjati, nastala je pod uticajem LSD-ja. Jedini izuzeci od tog pravila su distopisti i Vladimir Nabokov. Svi ostali, budite uvereni, žigošu se kiselinom i puštaju da ona, u reakciji sa jonima kalijuma i natrijuma u dubinama neuronskog beznađa, odradi kompletan posao umesto njih. Osnovni problem sa književnošću nastalom pod uticajem psihodeličnog iskustva jeste to što uspeva da postoji i pored svog očiglednog nedostatka cilja. A glavni razlog tome je što je sve oko nje besciljnost. Književnost danas, kao i sve sfere života milenijalaca, jesu skup reči koje mesija među luzerima upućuje drugim luzerima. Same reči tu nisu nimalo bitne, ono što je važno je kosmička energija koja se prenosi u vidu nade da će svi ostali luzeri postati kao vrhovni mesija, odnosno luzer sa dolarima. Ako se ta magija i desi, aksiom besciljnosti koji, kao zamišljeni ideal izgleda upravo onako kako zamišljamo singularitet, toliko je duboko ukorenjen u luzerskoj tradiciji da se ništa zapravo i ne dešava, a naročito ne nikakva magija. Jedino što se desi je da se stečeni dolari ponovo potroše na LSD i proces počinje ispočetka, krećući se bez da se i najmanje pomeri sa početne tačke.

Jedino što se u čitavom procesu pretvaranja praha u prah i pepela u pepeo zaista dešava je transfer kapitala, a to je jedino i važno.

Uzevši to u obzir, na književnost se, ma kako ta reč plemenito i drevno zvučala, danas mogu primeniti isti principi kao i na sve ostale grane transfera kapitala. Osnovna pravila su sledeća:

1. Neophodno je da glavni lik bude luzer. Mesija današnjice nije poseban, on je svi mi. Da bi on bio svi, on mora biti glup, zaposlen i smrtan, makar u početku. Pod zaposlenjem ovde mislimo na posao od devet do pet, ili od sedam do tri, po mogućnosti i subotom. Nema boljeg i bajkovitijeg načina da neslobodu pretvorite u slobodu nego brutalnim, masovnim ubistvom svih radnih ponedeljaka i navijenih satova, baš kao da čeličnim mudima ubijate sudbinu za koju se činilo da je večna i nepremostiva.

2. Ostvarite američki san sve vreme poricajući postojanje američkog sna. Ovo je jedini princip koji se u potpunosti podudara sa prvim principom državne uprave i međunarodne diplomatije i ovde se misli da je potrebno da zaradite velike pare sve vreme poricajući da te pare uopšte postoje.

3. Sahranite mrtve. Mrtvo je sve ono što neuronskom mrežom nije vezano za kapital i što, otkinuto od centralnog sistema kapitala i krvotoka njegovog transfera, ne može da preživi. U književnom smislu, mrtvo je sve ono što niko više neće da pročita, čak ni na studijama komparativne književnosti. Mrtvo je, dakle, sve ono na šta niko više ne obraća pažnju. Ovde se većinom misli na poeziju, ali i žanrove kao što su esejistika, nemi film, poštenje, čast, brak i ljubav, te druge vidove sličnih izražaja koji svoj put mogu da pronađu jedino u pravcu lokalnog krematorijuma.

4. Tema može da bude već izlizana. Uopšte, tema je već četiri hiljade godina ista i potpuno je nevažna, a autentičnost se dobija tako što se ta jedna ista tema obrađuje pojedinostima. Zapravo, i te pojedinosti su uvek iste. Jedino što je različito je njihova kombinacija. Uzmite za primer alat za lomljenje leda, jer ledolomni alati imaju potpuno drugačiju konotaciju u zavisnosti od toga da li su u pitanju crni šiljci na kojima piše "Nike" u rancu uralskog planinara, stari pijuk-multipraktik u rukama Ramona Merkadera ili tanka, elegantna igla u manikiranim šakama Šeron Stoun.

5. O boji, stilu i deskripciji uopšte ne treba misliti – to umesto vas radi elesdi. Ako uz vas pripisuju i nešto što ima prefiks "shizo", tim bolje. Imaćete trajni izvor čistog i prirodnog dopamina, takozvanog dopa. Neće biti potrebe da trošite lovu na sintetička sranja sa ulice pomešana sa ispranim spidom i deterdžentom za veš.

Jedino što književnost izdvaja od ostalih grana transfera kapitala, i jedini razlog zbog kog i dalje opstaje iako je u pitanju trom i slabofunkcionalan ekonomski resurs, jeste to što je u pitanju jeftin pristup masovnoj kontroli. Ako dakle, mladi autor-luzer o kom ovde govorimo uspe da skrene pažnju javnosti i postane njihov prorok, on vrlo lako može postati varnica u lokvi opštenarodnog benzina ako ne pazi šta priča. Zato se država mora postarati da on ipak pazi šta priča. Poznato je da svaka služba državne bezbednosti ima svoje individualne metode u koje se međunarodna zajednica ne meša. U Americi postoji sistem "spas Buridanovog magarca", gde se autoru pruža vrlo jasan izbor tako što mu se, sa leve strane, stavi pištolj, a sa desne kofer napunjen dolarima. Ovaj model nastao je po ugledu na Staljinov model, osim što je u sovjetskoj verziji sa leve strane bio gulag, a sa desne isto gulag. U demokratskoj Rusiji se ovaj problem rešava tako što autora stave u "Sputnjik" i pošalju na Mesec na nekoliko godina, da sedne i malo razmisli, posle čega se on vraća ili kao prosvetljeni pravoslavni budista ili se ne vraća uopšte. U Amiji, što je i autorov omiljeni model kontrole antipropagandne propagande, na autora se uopšte

i ne obraća pažnja. Ovo se zove “metoda međupreponskog žiganja” i koriste je svi: država, izdavači, sponzori, pa i čitaoci.”

Pod uticajem Lingovog eseja, Dijana ulazi u depresivnu fazu. Hoće da skoči kroz prozor. Hoće da popije celu bočicu „Rivotrila“. Kaže, pritisak će toliko da joj padne da će joj srce samo stati i zaspaće. Naravno, brzo prelazi iz depresije u euforiju i zaboravlja da zaspi. Za par nedelja ponovo odlučuje da umre. Ovoga puta stvarno. Bez zajebancije. Gotovo je.

Ja sam okej, ti si okej.

Gledajući Dijanu, čovek shvati da su svi umetnici bipolarni. U jednom trenutku misle da su stvorili čaroliju koja će promeniti svet, u sledećem već misle da će svom delu učiniti uslugu ako njime obrišu dupe. Nekad se desi da uzmu papir, obrišu dupe i urame to. I onda se proslave zato što je bogatim ljudima u zemljama prvog sveta u datom trenutku dosadno i treba im senzacija. Ta dosada je jedina Dijanina nada, samo što ona to nikako da shvati.

Dijana je svake druge nedelje najavljivala nervni slom. Puca. Ne može više da izdrži. Sad je stvarno kraj. Nema više smisla. Međutim, do tog nervnog sloma nikada nije došlo. Ćutljivi, izdržljivi Danijel, jak kao sama Nemačka, pukao je pre nje. Bila je subota, 29. februar, kada je Danijel demolirao svoj stan. Jogurt, senf i Fanta curili su po vunenom tepihu. Perje iz jastuka ulepilo se u kečap jučerašnje pizze. Vinjak se prosuo na CD najvećih hitova Guns’n’roses, a komšije su se pitale šta li mu se to desilo, uvek je bio tako miran i dobar mladić.

- Deni, što si toliko puk’o? - pitala ga je Helena nakon što je, posle svega, dobio otkaz u “Ache daad” i samo nemo sedeo u sobi bulјeći u jednu tačku u zidu.

- Kontaš, ono, boli me više uvo za sve, da svi pomru, ne bih suze pustio. Jebe mi se. Živeli i četnici i ustaše i Jevreji i Tibetanci, pokrepali svi, jebe mi se, svejedno mi je, kontaš..da i ja odem sa njima, boli me kurac... Ništa više neću da činim. Nikome ne želim više ičim biti primer. Danas, eto, gledam ljude i gade mi se, evo baš sada stigao pa video napolju ljudi kol'ko ‘oćeš. Bolje da nisam. -

Tako je, po ugledu na Zaratustru, govorio Danijel L. Sunt zvani Deni.

3.

Helena se nostalgično sećala svojih pacijenata.

Osoba A. Žena, 39 godina. Dg: depresija major. U braku sa provincijskim lekarom, ali žudi za romansom drevnih romana, slatkišima od pamuka, hodu po zimskoj magli i snovima koji se ostvaruju. Oseća neprestanu prazninu. Provincija je guši i ona beži u fantaziju.

Osoba B. Muškarac, 44 godine. Dg: paranoidna šizofrenija. Tvrdi da su bankari izbušili rupu u potiljačnom režnju predsednika amijske republike i izvršili mu lobotomiju, zbog čega on nije u stanju da govori smisleno. Bankari su to uradili sa ciljem da Predsednik ne ometa postavljanje Vladimira Gorda za premijera. Vladimir Gord je njihov igrač i, osim što je za sto evra spreman da proda i majku i državu, dozvoljava državama višeg reda da koriste Amiju kao deponiju medicinskog otpada, nerazgradive plastike i zatvorenika iz Guatanama. Svi novinari koji daju podršku Gordu nisu više živi i zamenjeni su zastarelim robotima koji ponekad stereotipno ponavljaju reči, mešaju ćirilicu i latinicu ili se jednostavno isključe. Poslednji govor koji su izgovorili napisan je devedeset i prve i od tada se stalno vrti ista traka sa istim tekstom o velikom amijskom prosperitetu koji nam je na dohvat ruke, praćena istom dvadeset i pet godina starom fotografijom dotičnog novinara. Evo, recimo, Don Miki, direktor televizije „Red“ – već petnaest godina on ne stari, ne gubi kosu, a u vestima vrte uvek istu sliku njega. To je tako očigledan bot.

Osoba C. Muškarac, 32 godine. Dg: šizoidni poremećaj ličnosti. Kaže da je maman danas umrla. Nije plakao. Otišao je u bioskop. Sve mu je svejedno. Nikada ne bi sam ni došao na psihijatrijski institut jer smatra da je sa njim sve sasvim u redu. Poslao ga je sud zbog počinjenog krivičnog dela zarad utvrđivanja uračunljivosti.

Pronađi uljeza.

Uljez je osoba B. Osoba B govori istinu.

Odrastanje je proces nestajanja, gubljenja smisla, a ludilo intenzivno prkosi tom procesu.

Ludilo je stanje suprotno okruženju u kom se čovek nalazi. Ludilo je haos u sistemu koji ima svoj red i pravila. To je sasvim jasno. A šta se dešava kada se razuman čovek nađe u sistemu haosa, jasno se vidi na primeru države Amije. Amija je borderlajn država sa sumanutim idejama veličine. Uz to, Amija je manipulativni, snishodljivi ljigavac koji se davi u dugovima i razuman čovek jednostavno mora da izgubi sebe, deo po deo, ud po ud, osećaj po osećaj, dok ne postane dovoljno apatičan da prihvati Amiju ili dovoljno besan da je spali do temelja.

Proces gubljenja sebe je vrlo spor. Prvo što izgubiš je stid.

Za početak, nije te sramota da nosiš odeću koju je neko pre tebe bacio u smeće. Zbog toga umesto tržnih centara, po celom Malogradu niču buvljaci pod otvorenim nebom gde je tržište mizerije dostiglo svoj ironični obrt: na ovakvim mestima kapitalizam lagano odumire jer se na njima ponovo prodaju stvari koje su već jednom prodate. Na pijacama se prodaje smeće koje su bacili ljudi koji više vrede u zemljama prvog sveta: njihova iznošena odeća i cipele, zastareli televizori, truli nameštaj, pidžame u kojima je neko već jednom umro, fotografije poraženih lidera, odbačene igračke, knjige koje niko ne čita. Na ovakvim pijacama cveta siva ekonomija. Malogradska pijaca je zapušteni prostor nalik na livadu koja je nekad bila popularni teniski teren

jugoslovenske imperije. Teren je i dalje prekriven sitnim crvenim šljunkom i šljakom, a u betonu još uvek stoji otisak đona predsednika Jugoslovenske imperije J.B.Tita koji je jednom igrao tenis u našem skromnom Malogradu. J.B.Tito je, kako je narod prepričavao godinama unazad, bio strašno besan kad su mu se italijanske patike zalepile o svež beton pored teniskog terena, nesvestan da je upravo napravio otisak večnosti. Malograđani su nekada bili veoma ponosni na taj otisak. Pričalo se da je nekadašnji predsednik umeo da gubi u tenisu i i da se nikada nije ljutio. To se na kraju, kada je konačno izgubio i meč i državu, pokazalo istinitim. Njegovi inicijali postali su internet skraćenica JBT, a otisak večnosti sada se nalazio tačno na sredini pijace i obično je bivao prekriven hrpom starih, izbledelih dresova FK „Bajer Leverkusen“ koje već mesecima niko nije hteo da kupi.

Buvljak se otvara svakoga dana u zoru, negde između 5 i 7 sati ujutro, dok sunce još nije zapeklo i duva prijatan vetar. Ciganka sa jedva vidljivim, ženskim nausnicama istovara kombi pun vanklasne polovne garderobe ilegalno dovezene iz nekog nemačkog ili austrijskog kontejnera. Ciganka stavlja cigaretu na mesto sveže izvađenog prednjeg zuba, pali je šibicom i viče: - 50 centi komad, pala cena, pala cena, 50 centi komad! -

Kakva divna košulja! Ok, fleka od limunade ili od sperme – opraće se. Rupa na rukavu – može se zakrpiti.

Buvljaci su pravo malo blago. Ipak, postoji roba na njima koju bi bilo pametno zaobići. Dobro je izbegavati kupovinu tehničke robe jer je verovatno pokupljena sa lokalne deponije i ne radi. Izbegavanje vibratora, analnih perli, iskorištenih špriceva i ribljih pašteta sa isteklim rokom trajanja se podrazumeva.

Na buvljaku postoji andergraund tržište lekova i oružja.

Helena je na buvljaku kupila bež košulju otvorenog izreza za 0,25 centi koju je obukla kada je konačno otišla da se učlani u stranku Vladimira Gorda – Partiju Progresivnih Snaga. Kako je Helena konačno prelomila da učini poslednji korak od litice uzaludnog otpora do provalije prodaje svog bića za sitninu, bilo je sasvim nejasno. Sećala se, čini joj se da je bila noć, novac ostavljen pod jastukom za crne dane se krnjio, frižider je bio prazan, a Amija je uvek bila država partokratije i nepotizma. Partija je amijski bog i sve što naumi može i da ostvari, te svakako može, kako je mislila Helena, da je zaposli na nekom lepom mestu u piramidi neolitske birokratije. Partija Vladimira Gorda je u Malogradu još uvek opoziciona partija. U Malogradu je na vlasti Partija Demokratičnih Snaga. Ali, za manje od šest meseci su izbori i očekuje se da će Gord, kao kuga ili lepra, nastaviti da se širi, te će preuzeti i Malograd.

Tako je Helena počela da se bavi politikom.

Stavili su joj na glavu kapicu na kojoj piše „Vladimir Gord – Amija u sigurnim rukama!“ i dali joj liflete i upaljače da deli ljudima “od vrata do vrata”. Princip rada je bio sledeći: prvo pozvoniš, malogradska nadžak-baba ti otvara vrata; pogledaš babu pravo u oči samouverenim, ali ljubaznim i toplim pogledom, nasmeješ se i tutneš joj u ruke liflet sa Gordovim licem; ako ne pusti besnog psa na tebe i ne tuži te zbog narušavanja privatnosti, procenjuješ je, ćaskaš sa njom, ubeđuješ je da glasa za Gorda; baba tvrdi da već zna da je samo Vladimir Gord može spasiti od nuklearnog rata, najezde skakavaca i horde pobesnelih bubašvaba; nagrađuješ babu robnim poklonom, tačnije upaljačem jer ne postoji ništa jeftinije od toga, a da na isto može da se

naštampa ponosno, rodoljubivo lice Vladimira Gorda u visokoj rezoluciji. Baba srećna, ti srećan, šef malogradske filijale PPS-a srećan, svi srećni. Sreća se širi nebom kao praznični vatromet.

Nema ni trunke sumnje - prvo što izgubiš je stid.

Helena nije osetila gubitak stida kao kidanje dela svog bića ili suštine, već pre kao olakšanje u datim okolnostima. U svetu koji hvali one koji plešu goli na krvlju koju ne vide, kao salemske veštice na groblju u gluvo doba, stid je ionako suvišna emocija, ako bi se uopšte mogao nazvati emocijom. Gubitak stida je za Helenu pre bio korak ka povratku korenima nego nekakav kancer duha koji bi nagovestio njegove nadolazeće metastaze. Ipak, ona je tada osetila neku gorčinu koju je svom silinom potiskivala. Bila je to orvelovska gorčina, mržnja prema Velikom Bratu koji traži da ga gledaš kao boga i batinu, iako nikakvog boga tu nema. Naravno, da li ima boga ili nema nije ni bilo važno – ima batine. I batina bi radila posao sasvim dobro i slomila bi čak i duh Helene Vajs, da se u njoj nije probudila orvelovska gorčina. Ta gorčina je civilizaciji oduvek bila inicijalna klica stvaralaštva, njome su malterisali budućnost oni koji nisu umeli da grade zidove. Prosto rečeno, oni koji nisu umeli ništa drugo da rade, pisali su knjige. Ali, zašto danas pisati knjige? Helena je oduvek smatrala da su knjige pisma pobunjenog čoveka zbunjenom usamljeniku u budućnosti. Knjige su pisma adresirana na drugi vek, poslata čoveku među neljudima kom omča jednog istog sivog dana već steže vrat smrću, pisma prijatelja kog ne poznaješ, a koja ne prelaze samo prepreku prostora, već i vremena. U sivilu koje se nadvijalo nad nebom smoga i teških metala, Helena je shvatila sav značaj koji prava knjiga može da ima za čoveka koji je sam, potpuno, večno i besmrtno sam. Ali, ipak je ostalo otvoreno pitanje, kome pisati pismo u zemlji u kojoj budućnost ne postoji?

"Ulizivati se prosečnom čitaocu,", pisala je Helena u svojoj crnoj svesci, "to je vrhunsko gubljenje vremena u najgorem istorijskom trenutku koje, više nego bilo koji drugi momenat u istoriji, oskudeva u vremenu. Ništa te ne može tako skrenuti sa puta koliko može prosečni čitalac, jer je prosečni čitalac ista osoba kao i prosečni potrošač ili, još gore, prosečni glasač. Prosečni čitalac razmeće se površnim kritikama, neretko se grozi nad psovkom ili iznosi zamerke na glagolski oblik u kom je napisana istina. On se žali na premalo prideva i žali se na previše prideva, na jednostavnost jer je banalna, na kompleksnost jer je nerazumljiva. Kritike su igrarija za decu koja misle da su odrasla, način da sopstvenu infantilnost pripišu nekom drugom, želja da vladaju tuđim radom. Znajući da ne mogu da učine ni deseti deo onoga što su učinili veliki umovi, oni su u stanju da se toliko ogreše o stvaraoca da mu, kao Lavu Tolstoju, pripišu ženomrštvo kada je on zapravo iskreni feminista ili, kao Isusu, pripišu posthumnu klerofašističku diktaturu dok je on zapravo pravednik. Ali, u jednom trenutku, svi će oni otvoriti oči, videće da se nalaze u sifilisnoj crnoj rupi grada Malograda, pod gumenim đonom čizme Vladimira Gorda, a poslednje što će videti tako probuđeni biće bela svetlost atomske bombe, tog imperijalističkog vibratora koji će prodreti u inficiranu rupu beznađa koju zovu svojim gradom i svojom državom, baš kao što je konzumerizam prodirao u njihove otrovane umove svih ovih godina."

Eto kakve je reči morala da trpi sveska sa promocija proizvođača kečapa "Merimark" koja se dobijala besplatno uz kupovinu 500gr merimarkovih proizvoda pred istekom roka trajanja.

“Ali čitalac je naivno dete u odnosu na niskost onoga koji mu sprema jelo", nastavljala je Helena svoje iživljavanje nad papirom crne sveske, "pisac, pisac je najveći hohštapler i manipulant. On sve što radi, radi zbog novca ili slave i to je istovremeno duboko odvratno i veoma primamljivo, tako da tog pisca istovremeno prezireš i zavidiš mu. Užasno prokletstvo

ambivalencije! U trenutku kada je knjiga jedino što može da te spase, taj prokleti, samoživi pisac počinje da luta prostranstvima svog finansijskog blagostanja, tone u filozofiju komfora, slaže nepotrebnu reč na nepotrebnu reč i ne daje ti odgovor kako da pobegneš iz kobnog minuta svog trajanja koji se ponavlja do kraja večnosti. Sve što će ti taj hohštapler reći je da, osim Biblije, ne postoji književnost za sirotinju. I koliko god da želiš da se približiš njegovom velikom postojanju, setiš se da je tvoje obrazovanje jeftino i šturo, tvoj geografski položaj vrlo nepovoljan, a tvoja iskustva ograničena. To je gotovo kao umno zaostali dečak ili, u ovom slučaju devojčica, koji pokušava da imitira velikog tvorca, a ne poznaje rad Šopenhauera ili životno delo Franca Lista. I taj osećaj mučnine, gađenja kada se ti se u svaku misao ušunja novac, to je momenat kada naprosto poželiš da odeš u manastir i oslobodiš se svega i svakoga, a naročito tih pretencioznih pisaca koji su videli i Pariz, i London, i kosmos, i prestižne univerzitete, najbolje žene i najbolje droge, i koji su bogu nekako daleko draži od svih drugih koji moraju da rade kao volovi upregnuti u ralo tranzicije kojoj se ne nazire kraj."

Čim je to zapisala, Helena je iscepila stranicu i bacila je u smeće. Duboko svesna besmisla svog postojanja, pitala se zašto se jednostavno ne proizvedu roboti koji će raditi na gorivo ili solarnu energiju, i da se time jednom za svagda zaustavi hiperprodukcija ljudi-volova, jer svesti čoveka na ovakvo postojanje ne samo da je sadističko, već je i vrhunski suvišno. Cela nacija, ceo svet, jeste samo masa depresivnih zombija koji otaljavaju dane svesni da su samo glupi volovi i da će umreti bezimeni.

I koja je onda uopšte razlika između umetnosti i politike, između pesme i politike, između života i politike, kad se pretenciozno novo doba poput uporne stenice uvuklo svugde, čak i u međuprostor između tela dvoje ljubavnika koji više ne žele ni da se dodirnu, besni jedno na drugo zbog neplaćenih računa ili zaostalih dugova? Čime god da se bavimo, u srži svega toga je politika, i onda nije ni važno da li se njome bavimo direktno ili posredno. Heleni je ova filozofija poslužila kao savršeno opravdanje za svoj kvazi politički aktivizam. Istina je bila sasvim drugačija. Heleni je trebao novac. Moralo se nekako preživeti (iako je preživljavanje ovih dana dosta precenjeno, ali Helena u tom trenutku još uvek to nije znala). A budući da su političke stranke svojim aktivistima koji su im lepili plakate do sad uvek nalazili posao, Heleni je to izgledalo kao jedini mogući put. Ona, kao ni većina članova partije tada, dok je močila četku u lepak za tapete da za transformator prikači lice Vladimira Gorda patetično nadvijeno nad amijsku zastavu u duhu već izlizanog kiča, nije znala dve stvari. Prva stvar je da će lepljenje plakata biti najlakši i najlepši posao koji će morati da radi za partiju, ma kako on svima delovao ponižavajuće - važno je imati na umu da su svi ostali poslovi daleko gori. Svaka partija zapravo ima dva zadatka: da izmišlja nepotrebne i besmislene poslove da članove održava zauzetima ne bi li se oni koji vladaju osigurali da niko od članova neće imati vremena za udruživanje koje bi ugrožavalo njihovu vladavinu. Druga stvar je da partiju ne zanima ničije znanje, ničija inteligencija i ničiji doprinos. Poslednje što vlast zanima je dobrobit onih nad kojima vlada. Partija se zapravo bavi samo jednim zadatkom, a to je provera poslušnosti. Poslušnost članova je na konstantnom testu tako što se partija stalno predomišlja: u jednom trenutku podržava neku ideju ili ljude, u sledećem već te iste ljude i ideje vatreno napada. I tu nije stvar u samim idejama, već u regrutovanju članstva. Naime, u politici će napredovati samo oni koji se predomišljaju istim tempom i u istom pravcu kao i partija, čime dokazuju da oni zapravo nemaju stav, što je prvi uslov političkog napretka, a zatim i da su spremni da prihvate partijski identitet kao sopstveni, ma koliko partijski identitet bio nestabilan. Tu nije bilo ideologije, nije bilo plana, programa, cilja. Jedina ideologija

savremene partije je novac. Što je više novca na raspolaganju, i što je novac više centralizovan, to će paranoja Velikog Vođe biti veća i partija će se češće predomišljati.

Helenu iz misli trže munja koja se zarila u oblak dok je laka kiša počinjala da sipi iz pukotine u nebu. Odlučila je da više ne misli o ovim temama jer je one uvek fascinantno zavrte u krug. A ako već treba da joj se vrti u glavi, onda je bolje piti rakiju. Uostalom, kada se prodaš partiji koja sa blaženim osmehom Smerdjakova i šupljim očima prsate narodne pevaljke gleda u lažni sjaj Zapada pokušavajući da ga imitira i pri tom pokazuje vrhunski nedostatak i pameti i talenta, misliti i srati postaje - jedno isto.

4.

- Helena, kako zamišljaš idealnog muškarca - pitao je neki mladić dok je proždirao Helenu svojim zelenim očima i polupijanom erekcijom u andergraund baru "Mauricijus".

- Tražim da ima bunker pun konzervirane hrane. Tunjevina, supe od paradajza, kukuruz, špargla. Tako ćemo imati šta da jedemo tokom četvoromesečnog postapokaliptičnog haosa koji će uslediti nakon nuklearnog rata. Znaš li da će posle nuklearnog rata četiri meseca neprekidno biti zima i noć? -

Ta-daaah! Erekcija je izgubljena u deliću sekunde. Zelenooki odlazi.

- Gde si ti pošao, ja ti ovde govorim stvari od suštinskog značaja za nadolazeći period apokaliptičnih katastrofa, a ti ne slušaš! - vikala je Helena za njim. Neke ljude zaista ničemu ne možeš naučiti.

- Dobro, šta nije u redu sa tobom? - zapitkivala ju je Tamara, devojka koju Helena nije poznavala dobro da bi je mogla nazvati nekakvom prijateljicom, a u čijem se društvu sad, igrom slučaja, obrela i pila mnogo dobro crno vino zvučnog makedonskog imena. - Zašto se jednostavno ne skrasiš? - pitala je Tamara naivno.

- Zar stvarno misliš da jedan kurac rešava sve naše probleme? - odgovarala je Helena pitanjem na pitanje. Tamara je ćutala i odmahivala rukom.

- Tvoj smisao života nije i moj smisao života. - rekla je Helena, ali se ubrzo ujela za jezik jer nije htela da nastavlja raspravu sa osobom koja jednostavno neće razumeti rečeno.

"Ne, jedan kurac ne bi rešio probleme", mislila je Helena, "ali, on čini da ne misliš na probleme. Kao Prozak, kao Ksanaks. Valijum, Rivotril, Lexapro. Svi ovi lekovi su jeftini ili ih zdravstveni fond daje besplatno. Zdravstveni fond te moli da ih uzmeš. Država te moli da zaspiš. Jebi se i spavaj. Jebi se iako ne svršavaš. Spavaj iako ne sanjaš. Diži kredite koje ne možeš da otplatiš. Kredit za otplatu kredita za otplatu kredita. Svaki sledeći dug diskretno je veći od prethodnog za X% kamate. Kamata+kamata+kamata. Nema izlaza. Jebi se i zatrudni. Rodi dete. Dug se prenosi na sledeću generaciju. Kamata na kub, na peti, na deseti. Gubitak u radnoj snazi usled pojačanog mortaliteta lako se rešava podsticanjem na povećanje broja novorođenčadi i debeli, proždrljivi demon kamate nastavlja da živi."

Kada u svetu kalkulacija i konzumentskih opsesija pomisliš da pobegneš pod pokrivač i zajašeš ljubav, tvoj duh će se okrnjiti i izgubićeš još jedan deo sebe.

Posle stida, druga stvar koju ćeš izgubiti su iluzije.

Žene su, kao sto se i dalo pretpostaviti, majstori iluzija. Na temelju drevnih iluzija rodila se, još negde u vreme Starog Egipta i kulta Ptolemeja, velika ženska ideja. Kao što za petine obrtnog kapitala znaju samo računovođe, tako i za veliku žensku ideju znaju samo žene. Ova ideja svakako se zasniva na iluziji, ali ne onako kako se to obično misli - ovde nije u pitanju iluzija ljubavi vec iluzija moći. Prema velikoj ženskoj ideji, koja je u stvari drevna egipatska zamisao, brak je birokratska institucija čijim otpočinjanjem više od polovine svetskog obrtnog kapitala, a samim tim i kanala moći, prelazi u ruke žena. To je zapravo jedini razlog zbog kog se žene raduju udaji. Naravno, druga polovina kapitala uspeva da bude očuvana u obliku fonda ili nepostojeće

materije isključivo zato što postoji pol koji je uvek za jedan korak ispred žena. Dobro, ne baš uvek, ali u nekim vekovima ili decenijama kao što je ova im se posreći. Upravo na pragu novog milenijuma taj drugi pol je shvatio tri ključne istine:

- da im za ljubav, tehnički, nije potrebna žena,

- da im za brak, ni tehnički ni papirološki (u većini zemalja) nije potrebna žena i

- da se njihova uloga spasilaca zasniva na ideji o časti koja je izrasla na ideji o moralu, što je sve zapravo imaginarno i prevaziđeno, te da, shvativši sve to, oni svoj novac, a ni samu njegovu imaginarnu raspoloživost u kojoj se pre nego u njegovom trošenju sastoji suštinska moć novca, ne moraju više da dele ni sa kim.

Tako velika ženska ideja posle nekoliko hiljada godina civilizacijskog zamaha konačno doživljava svoju propast, a iluzija polako truli u podnožju drveta znanja. Tada nastaje situacija poznata kao ženski misaoni bojkot.

Ženski misaoni bojkot je proces u kom žena, kao Mahatma Gandi, odbija sve vrste zabave i stalno štrajkuje glađu nazivajući to dijetom. Osim toga, ženski misaoni bojkot, kao što mu i samo ime govori, u svojoj suštini ima odbijanje žena ne samo da se zabave na pravi način, da jedu ili da se igraju loptom kao ostatak normalnog sveta, već i da koriste svoj misaoni tok za bilo koji cilj. To je svojevrsna vrsta umnog štrajka u kom je, zarad kapitala, žrtvovana svaka ljudska ideja ili makar imitacija ideje, a žena upada u stanje dugotrajne hibernacije i postaje depilirani medved na večnoj dijeti. Sve ovo je bolje razumljivo na primeru letovanja u Palma de Majorci. Ili u Šušnju, svejedno je.

Dakle, žena sa mužem i dvoje dece letuje u Španiji ili Šušnju. Od hotela do plaže ima nekih petnaestak minuta hoda. Muž je natovaren dušecima, gumama za plivanje, tašnama punim losiona sa zaštitnim faktorom 10, 16 i 24 u zavisnosti od doba dana, a tu su i peškiri, maslinovo ulje, sendviči sa tunjevinom i sok od šargarepe. Stepeni je četrdeset i sedam u plusu, muž se muči i preznojava, prebacuje dušek sa jednog na drugo rame, stavlja ga oko vrata, pa ponovo prebacuje na rame. Nakon što konačno stižu na plažu, on sa olakšanjem baca dušek i sebe u vodu i počinje da se igra i zabavlja. A šta radi žena? Stavlja šešir! Stepeni je četrdeset i sedam u plusu, ona se prži kao pile u rerni, ali u vodu ulazi samo do struka ili kolena da ne upropasti novu frizuru, sveže nadograđene trepavice ili svilenu maramu kojom pokriva pozadinu koje se srami. Nema razloga da se ona okoristi o vodu jer ona i nije došla na tu plažu zbog plaže, već da dokaže svoju žrtvu i demonstrira ženski misaoni bojkot, a sve to zbog nemogućnosti raspolaganja kapitalom koji joj, po pravdi Isis, Hator i Setha, pripada još od dinastije Ptolemeja i pedesetih godina pre nove ere. Ukoliko žena na plažu ponese i šešir i ljubavni roman, reč je o maksimizaciji misaonog bojkota koji vrlo verovatno nagoveštava ozbiljnu krizu kapitala u sledećih deset do petnaest godina.

Postoji još jedna stvar koja može veoma dobro nagovestiti krizu kapitala koja zahvata jedan drugi pol, a to je nedostatak hrabrosti.

Na primer, uzmimo situaciju u kojoj član predsedništva Partije Progresivnih Snaga, gospodin Mulja, postavlja svoju ljubavnicu na važnu gradsku funkciju. Ona se zove Lola. Ne možemo reći ništa loše o njoj, naime, ona ima zaista divnu vunu i lepe plave oči, ali se na samoj funkciji koja zahteva strategijski pristup kriznom finansijskom pitanju kapitala u stanju nepostojeće materije Lola ni malo ne snalazi. Ali, svima se sviđa careva nova ljubavnica.

- Ah kako ste lepi gospođice Lola! - kaže osoba 251.

- Beeee. - zahvaljuje se Lola.

- Kako ste samo pametni, gospođice Lola, vi ste naša nova Marija Terezija! - kaže osoba 252.

- Beeee. - zahvaljuje se Lola.

Lola, iako je glavom i bradom Ovis aries aries (kako voli da je zovu), obasuta je cvećem, komplimentima i pažnjom. Porede je sa Elizabetom Prvom, Megan Foks i Indirom Gandi.

A onda se, iz vedrog neba, javlja osoba 253. Muškarac dubokog glasa, očigledno nekastriran kao ostali članovi partije, naginje se ka gospodinu Mulju i kaže:

- Bez namere da uvredim lepu gospođicu, dolazim do zaključka da je kvalitet evropskih vrednosti na vrhu predsedništva partije takvog kvaliteta, pronicljivosti i spretnosti da ispunjava sve kvalifikacije da izvrši kolektivno samoubistvo. Ako smo kupovinom lažnih vatikanskih farmerki nekad i pristali na privatizaciju državnih funkcija na ovakav šizofreno-kaligulski način i ako smo bili spremni da zažmurimo na činjenicu da su persone koje postavljate na funkcije koje smatrate vašim privatnim dvorištem, roda Ovis aries aries, dakle ništa drugo do ovce, nismo pristali da te iste ovce nazivamo imenima žena koje su imale minimum sposobnosti da makar pokušaju da učine nešto društveno korisno. -

Osveta gospodina Mulja nad osobom 253 sigurno će biti nemilosrdna, ali osobi 253 to u ovom trenutku nije bitno jer se Helena, na haubi auta, a posle i još jednom u samom autu, smrtno zaljubila u njega.

Nije znala kako se on zove, ali je bila sigurna da se zove Miloš ili Lazar.

Osoba 253. rekla joj je da joj je žao što mora da je razočara, ali ne zove se ni Miloš ni Lazar. Zove se Sergej Jesenjin i zapravo je vrlo nežna duša, a ovo što je uradio, uradio je ne zato što je jak, već zato što je malo nervozan i nekada zaista nema kontrolu nad svojim postupcima. Glas naroda je danas ili neuroza ili predstava maskirana zavesama ozbiljnosti republičkog parlamenta, međunarodnog tribunala ili opozicione partije.

Sledeće što gubiš su iluzije.

Svi Miloši, Lazari i prinčevi koji će nas spasiti svojim velikim, debelim kalašnjikovim su laž, magla i pepeo iz urne.

Dobrodošli u Amiju. Izgubite svaku nadu.

Naime, razlog zbog kog je Helena i počela da razmišlja o velikoj ženskoj ideji i ženskom misaonom bojkotu, nije da opravda svoje sumnjivo ponašanje u periodu početka Babetizacije i Lolizacije partije Vladimira Gorda i države uopšte. Razlog nije ni taj što je htela da skoči sa mosta ili popije mišomor. Razlog je taj što je, nakon učlanjenja u PPS, primetila na svom telu jednu čudnovatu stvar. Nakon što je počela da gubi emocije i doživljava sakaćenje svog duha i uma, ispod grudi pojavila joj se rupa. Tačno ispod desne dojke na njenom telu nalazila se, dakle, rupa prečnika osam milimetara kroz koju je mogla da proturi prst. Šta se desilo sa njenim krvotokom, kostima, unutrašnjim organima koje to mesto zahvata, Helena nije imala pojma.

Jedino što je primetila, sasvim slučajno, je ta rupa koja ju nije bolela ni ometala, ali je izgledala krajnje neobično. Srećom, rupa se nalazila tik ispod grudi koje blago padaju preko nje, tako da se spreda nije videla, a pošto joj je kosa dosta dugačka, rupa nije bila uočljiva ni sa leđa. Ono što ju je užasavalo je to što joj se činilo da je rupa pre nekoliko dana bila manja i da se vremenom proširila za oko pola milimetra u poluprečniku i zbog rupe je počela da je hvata panika. Ako se proširi, biće joj veoma teško da nađe ljubavnika i moraće da se pridruži armiji razočaranih slepaca u sprovođenju ženskog misaonog bojkota.

Naravno, u Amiji, razlozi nalaženja ljubavnika ne odnose se na dostizanje zena. Prvo lova, zen posle.

U Amiji, seks je uvek biznis. Čak i kada se tim poslom ne bavi profesionalno, žena ga shvata kao hobi od kog kane po neka kinta u smislu rekreativne zarade. Slično kao kod prodaje hand made nakita, samo što je reč o dosta većoj lovi ili Amijci bar misle da je reč o dosta većoj lovi.

Značenje novca, bogolika priroda novca, postaje kristalno jasna samo u onim državama gde novca nema. Tada vidite koliko su ljudi spremni na sve. Tada vidite koliko ljudska priroda ustvari prkosi i religioznoj i evolucijskoj ideji, jer obe ove ideje u sebi imaju progres, a prosečno ljudsko biće živi u situaciji vakuuma pre nego progresa. Ovo je naročito tačno kada je reč o Malogradu. Malogradske devojke su non stop na štiklama od 12 santimetara i imaju uvek namazane nokte. Veštačke trepavice i tesni "Dolče Banana" džins se podrazumevaju. Seks je veoma jeftin, a pušenje se može dobiti za piće ili pizzu. Zato, ako hoćeš više, moraš otići korak dalje.

Zvao se Marko Virt i bio je član liberalne partije i direktor investicija malogradskih ekoloških službi. Oženjen, trideset i devet godina, sumnjiva univerzitetska diploma, u posedu nekoliko offshore kompanija za obrtanje kapitala. Uzdržan, odmeren, važan. Između ostalog, glup kao noć. Još gluplji zato što neće da prizna sebi da je glup. Od kad ga je Helena poljubila kao grom iz vedra neba, počeo je da se viđa sa njom. Nije imao pojma zašto je ona uopšte tu i spava sa njom samo da bi shvatio. Pola sata kasnije i dalje nema pojma odakle ona tu i šta hoće. Helena je tolerantna i daje mu vremena da shvati. Daje mu vremena da razume da može da dobije više ukoliko pošteno plati. Na kraju, vidno iznervirana, ona mu kaže direktno:

- Marko, pomozi mi da nađem posao. Nemam više novca za kiriju. Nećemo imati gde da se viđamo. -

- Viđaćemo se po hotelima.. - odgovara.

U okolnostima pravičnog društvenog uređenja, ako takvo igde postoji, ljudi poput Marka Virta prodaju petarde i kondome na ulici. U Amiji, Marko Virt je direktor investicionog fonda.

Marko Virt uporno nastavlja da poziva Helenu. Ona se ne javlja na telefon. Šalje joj poruku: „učlani se u liberale i pomoći ću ti".

- Misliš da sam glupa? - Heleni je kuljao dim iz ušiju od besa. - "Tako mogu da pomognem i sama sebi, ne trebaš mi ti. Uostalom, neću ništa da potpisujem. Osim toga, već sam član partije Vladimira Gorda i imam kapicu. Gospodine Virt, ne možete da dobijete više nego što ste spremni da platite. Gospodine Virt, moje šanse za uspeh uvećavaju se bar za 25% ako jednog konja jašem dok se na drugog kladim. Kladim se na Partiju Progresivnih Snaga, jer će oni dobiti sledeće izbore. Vi ste konj za jahanje, gospodine Virt. -

- Onda ništa - konstatuje. - Ne mogu da ti pomognem. -

Sledeći Helenin eksperiment zvao se Deni K. Visoki funkcioner Partije Demokratičnih Snaga. Zvao ju je konkurencijom, ali je, u duhu popularne feminofilije, poštovao njeno opredeljenje. Deni ne radi sa sitnim kriminalcima, samo sa onima na vlasti. Deni se ne prlja. Nosi bele rukavice. Učtivo ljubi ruke damama pri susretu. Kupuje bombonjere i cveće. Kupuje i analne kuke. Jedan deo analne kuke ima gumu koja se prikači za kosu, dok drugi deo ima metalnu kuglu veličine snežne grudvice. Analna kuka prati liniju izvijene kičme u kučećem položaju. Deni K. vezuje devojci kosu u pletenicu i kači kuku za nju, a drugi deo stavlja u...pa, da se shvatiti i bez suvišnih objašnjenja.

Deni K. obećava Heleni posao na klinici. Deni K joj obećava novac ni za šta. Deni K joj obećava ceo grad. Denija privode, određuju mu pritvor 72 sata. Denija smenjuju.

- Tako je to ovde, sve se radi za danas, za sada. Ne misli na sutra, jer sutra vrlo verovatno neće postojati. Zapravo, sutra već ne postoji. Delimo se na one koji žive do revolucije i one koji žive za revoluciju. Pronađi muda kako znaš i umeš. Odaberi stranu i odaberi je brzo. - objašnjava Deni.

Deni ne zna da će biti nuklearnog rata i da mu za sutrašnjicu ne treba ništa sem klješta, mnogo konzervi ribe i ruskog, vojnog noža. Helena se u tom trenutku neprimereno zasmejala setivši se crtaća o mačku koji je imao mnogo konzervi ribe, a nigde otvarača za konzerve. Taj crtani uopšte nije smešan i uopšte nije za decu. Ipak, smejala se.

Tog dana Helena se rastala od Denija, ali je zadržala kuku. Za svaki slučaj.

Posle Denija, imala je sve manje volje da izlazi, a njena omiljena kratka crvena haljina sa dugim rukavima i jednostavnim krojem uz telo skupljala je prašinu zajedno sa neotpakovanim crvenim karminom iste nijanse. Posle Denija, Heleni se činilo da je svaki njen pokušaj kulturne prostitucije u stvari bio promašaj koji ju je daleko više koštao nego što joj je doneo koristi. Zato je bilo važno sesti iznad crne sveske, od milja nazvane crna sveska propasti, i obaviti malo jednostavnog finansijskog knjigovodstva. Knjigovodstvo je vrlo koristan alat u svakom zanatu, pa zašto onda ne bi koristilo i u ovom, najstarijem?

“U svakom poslu je, dakle, važno napraviti kalkulaciju”, pisala je Helena u svojoj crnoj svesci, “sve je potrebno prevesti na jezik prihoda i rashoda. Ako su rashodi veći od prihoda tri godine uzastopno, to jest, ako si na nuli ili u minusu, traži drugi posao. Da biste znali da li vredi imati ljubavnika, potreban vam je jedan računovodstveni konto, kalkulator i hemijska olovka.”

Helena je zatim duž čitave stranice nacrtala konto u obliku jednostavne tabele i počela da računa.

Kolona 1.: Prihodi od ljubavnika: broj plaćenih pića i večera. Tokom ove tri godine sigurno se može govoriti o sumi od dve do dve i po hiljade evra. Poklonjene bombonjere, dva komada, oko 5 evra. Cveće, oko 3 komada, 3 evra. Haljina od 60 evra, poklon iz Brisela, made in EU. Ta stvar šljašti kao novogodišnja jelka i Helena je nikada nije nosila, ali je pošteno uračunava.

Kolona 2.: Rashodi zbog ljubavnika: šminka, parfemi, frizura. Godišnji troškovi ulja za telo su oko 200 evra. Isto važi za gotovo svaki komad kozmetike, plus donji veš, plus depilacije, plus

tamnjenje kože. Kalkulacija je potrajala, ali je Helena na kraju došla do sume od 2500 hiljade evra. Ok, u plusu je 68 evra. Odeću sa buvljaka nije uračunala, ali se naknadno setila troškova kontracepcije od 150 evra.

Konačni obračun: - 82, 06 evra (minus osamdesetdva evra i šest centi). U državi gde je dugoročni cilj gotovo nemoguća misija, ne isplati se imati ljubavnika. Najgore od svega je što je čitavo to vreme imala osećaj da nekuda ide, da profitira, a jedini koji u celoj toj priči profitira je Kejbilin ili Silver Flower ili neki drugi proizvođač kozmetike koji izrabljuje jeftinu radnu snagu u Kambodži ili Laosu.

A obične žene poput Helene, apsurdno uverene u svoju posebnost, i dalje troše polovinu mesečnih prihoda na stvari kao što su brendirana maskara koja čini tvoje trepavice sedam puta gušćim zahvaljujući anatomskoj četkici i mikročesticama.

Heleni je u tom trenutku postalo jasno: gledajući odsjaj neba u staklu prozora i sitne pahulje prašine koje plivaju na beloj svetlosti proleća, kao da ju je neki čekić udario po sredini čela, podelivši joj lobanju na dva dela i oslobodivši iz nje šarene i svetlucave konfete. Ona je shvatila da je sva ta kozmetika, čitava industrija izmišljene lepote, jedna velika profitabilna laž i jedna crna rupa besmislenog traćenja vremena. Čuj, sedam puta gušće trepavice! Ko je ikada primetio ičije sedam puta gušće trepavice? Da li je čovečanstvo ikada uspelo da izmisli nešto gluplje od bočice u kojoj se nalazi mešavina crnog blata i nafte, a koju treba da ulepiš o dlake na svojim kapcima, a sve to da bi bio lep, lepši, najlepši? Kakav smešan, narcisoidni ritual sa ciljem vrhunskog gubljenja vremena! A opet, milioni tih maskara proizvode se upravo u Laosu ili Kambodži, na izrabljivačkoj politici nezaštićene radne snage, čemu žene uporno daju legitimitet kupujući upravo te bočice mulja i blata koje čine njihove trepavice sedam puta gušćima.

Prošlo je dve godine od kad je Helena donela računovodstvom vođenu odluku da se više ne viđa ni sa jednim ljubavnikom, a oni su je uporno zvali telefonom. „Hajde, bejbi, mala, ne moramo ništa da radimo, samo ćemo otići na sladoled, ma ne moramo ni na ceo sladoled, samo na liz-dva...“, ubeđivao ju je Mario, predsednik nekog lokalnog sindikata čijeg se imena Helena nije ni sećala. „Jedino što trenutno želim da liznem je bufo žaba.“, brecnula se i spustila slušalicu. Mario joj je zatim slao četrnaest poruka srceparajućeg sadržaja, ljigavo i očajnički, kao da je upravo izašao iz starog romantičnog filma u čiji scenario više niko ne veruje. Mario je kap u punoj čaši žuči, izvetrele kole i nepostojeće materije petine obrtnog kapitala domaće privrede. Mario je čovek koji je poslednje četrdeset i četiri godine potrošio na točeno pivo i lošu kafansku muziku. Poslednje korisno što je učinio, bilo je čitanje „Bele grive“ Renea Gija u trećem razredu osnovne škole, iako se ne seća šta se na kraju desilo sa konjem. Helena ga je, nakon tog priglupog telefonskog razgovora, shvatila kao simbol nizbrdice njenog života. Mario je svi oni, Mario je Malograd, Mario je Amija. Ovo saznanje navelo ju je da se zatvori se u sobu, u ćutanje, posvećena pecanju mira. Prestala je da se šminka, da kupuje blatnjave maskare i prljave, jarke karmine. Rečju, prestala je da iznova i iznova biva idiot dajući šansu živom pesku savremene propasti i svim njegovim manifestacijama.

Posle dve godine samoće moglo se reći da se Helena osetila bar donekle preporođenom. Šetala je svojom ulicom udišući svežinu rane jeseni i toplog vetra sa mirisom tamjana i grožđa.

- Dobar dan, bog pomaže! - otpozdravljala je babe koje su sedele na betonskoj uvali napuštene kuće i terale komarce lišćem oraha. Dve babe otpozdravile su Helenu sa licemernim osmehom, a

onda se okrenule jedna ka drugoj. Baba Reska namrštila je cijanidno lice, nakostrešila svoju slamastu, narandžasto ofarbanu kosu i poluglasno šaputala:

- Još uvek nije udata. Nema ni momka! -

Druga baba, Mrska, pogledala je Resku ispod oka kao da saopštava nekakvu mračnu, izopačenu tajnu i odgovorila:

- Čula sam da je ona, kako se to kaže, znaš.... -

Baba Mrska se stidela i uvijala reči kao da pokušava da nepristojnu stvar saopšti na pristojan način.

- Priča se da je ona... onaj...kako bi rekli, homosapiensalac". - rekla je Mrska konačno.

Helena nije daleko odmakla, a kako su babe bile nagluve i stoga poluglasne, čula je čitav njihov razgovor.

- Okej, babo, nisam lezbejka, samo sam u minusu, a ja odbijam da plaćam svoje ljubavnike. Zato sada idem da kupim vibrator, a vi odjebite sa vašim maskarama i sedam puta gušćim trepavicama. - viknula je Helena.

Babe su je gledale kao da su videle vanzemaljca, a neko je, verovatno zbog cele te priče o vibratoru, trepavicama i maskari, pozvao i psihijatrijsko odeljenje. Kola hitne pomoći pokupila su Helenu i odvezla je na psihijatrijski stacionar, ovoga puta u ulozi koja joj je bila potpuno nepoznata – u ulozi pacijenta.

- Da li znate zašto ste ovde, Vajs?", pitala ju je doktorka Melanija na psihijatrijskom stacionaru "Doktor Tarr i profesor Fether".

- Primarno zbog baba, sekundarno zbog toga što sam demon. Znate, kao ona mantra iz udžbenika istorije za osnovce o prvom svetskom ratu - neposredni povod nije isto što i stvarni uzrok. Ipak, da nije bilo baba ja ne bih bila ovde. Dakle, zbog baba. - objasnila je Helena.

- Aha, vidim...a šta su te babe uradile? - zevnula je doktorka od dosade.

- Ogovarale su me. -

- Jasno...a o čemu je tu tačno reč? - mrmljala je doktorka gledajući na sat.

- O neistini. -

- U redu, Vajs, pa zar je neistina tako strašna? Ni prva, ni poslednja. -

- Nije strašna sama neistina. Strašno je što je neistina danas jedino što postoji. Razumete? Nigde nema nikakve istine.-

- Ali, u redu...šta sa tim... - mrmljala je doktorka. - Tako funkcioniše svaka palanka. To su vam, Vajs, prokletstva malih gradova. -

- Jasno...psihopatija jednog čoveka zove se ludilo, a psihopatija celog naroda – običaj. Jedini problem je što je ceo svet malogradska palanka, a tehnički nije moguće pobeći na Mesec, jer Amija nema Sputnjik, a i da ga ima, bio bi pokvaren. -

- Da, da.. - mrštila se doktorka klackajući se između nezainteresovanosti i nerazumevanja. - Volela bih da uradite jedan vrlo kratak test. Ipak, nemam baš mnogo vremena za vas, danas mi je slava, a treba i sveću kupiti... -

- Verujete li u boga? - pitala je Helena.

- Pfff, ko još u Amiji veruje u boga? - nasmejala se doktorka.

- Zašto onda kupujete sveću? -

- To se ovde tako radi. Znate, to je...jednostavno tako. - zbunila se. - Uglavnom, ja ću vam dati listu započetih rečenica, a vi treba da ih dovršite. Jeste li razumeli? -

- Svakako. - smeškala se Helena trudeći se da izgleda saradljivo, dok je krila svoju profesiju da njome ne diskvalifikuje test.

Sam test bio joj je poznat, a delimično je znala i koji odgovori su poželjni, odnosno koji bi je odgovori svrstali u kategoriju normalnosti. Ipak, neki crv kreativnosti je ušao u nju kao sam đavo, i ona je, grickajući zadebljali kraj hemijske olovke, pustila tog slepog, gluvonemog crva da je vodi. Pitanja su bila obeležena slovom "P", a Helena je svoje odgovore zapisivala u sekciji "O". Heleni je test bio zanimljiv baš kao da ga vidi prvi put, a izgledao je, otprilike, ovako:

P: Prvo što pomislim ujutro je...

O: ...da ni Ozirisov kočijaš koji je svakoga jutra u četiri vozio Sunce na horizont nije ovoliko psovao prokleto buđenje.

P: Tokom dana obično mislim na...

O: ...evropske integracije i geopolitičku situaciju u uslovima krize kapitala koji otvaraju jedan potpuno novi horizont koji će možda obojiti Sunce u crveno. I cveće i nebo će promeniti boju, a meni će se i dalje podsmevati kurje oko šefa Partije Progresivnih Snaga i zezati me zato što sam štreber.

P: U životu želim da...

O: ...otkačim sve i kuliram, šta drugo?

P: Ljubav je...

O: ...kad bi imala ljudski oblik, bila bi Franc Kafka. Kad bi imala neživi oblik, bila bi tesan podrum ili farma svinja. Kad bi, pak, bila životinja, svakako bi bila malarični komarac.

P: Otadžbina je...

O: ...konačno otišla u tri pičke materine.

P: Osmi smrtni greh je...

O: ...članstvo u Partiji Progresivnih Snaga.

P: Apokalipsa je...

O: Uglavnom američki film. A može biti da je najveća apokalipsa to što apokalipse nema i što trajemo po dobro poznatom scenariju svakodnevnice. Nekad volim da zamišljam apokalipsu kao novu anarho-plemensku zajednicu, uređenu mirom i zasnovanu na samoodrživosti, samo što će njoj prethoditi divljaštvo u kom će ponovo zaživeti čak i kanibalizam. No dobro, kanibalizam vam je gotovo kao pričešće, pojedi dobrog čoveka pa možda deo njegovog duha uneseš u sebe. U svakom slučaju, hleb njegovog tela se makar razlikuje od Judinog čokoladnog hleba veleizdaje kog svakog dana moraju da jedu članovi partije.

P: Smrt je...

O: spas od Malograda.

P: Ja sam...

O: ...luzer ili šaman. Ništa treće ne mogu i ne umem da budem. Dobro, verovatno sam luzer.

- Da li je ovo stvarno neophodno? - pitala je Helena doktorku Melaniju već spuštajući olovku na sto. - Mislim...nisam ni na koga fizički nasrnula, samo sam malo vikala besmislice.... -

Doktorka je pronicljivo pogleda ispod naočara i odmahnu glavom ka vratima. -'Ajde, idi. - rekla je. - I nemoj više da zajebavaš pošten narod.-

Helena se jedva provukla kroz gomilu besnog naroda koja je zbog nečeg protestovala. Sudeći po njihovom besu, verovatno nije bilo u pitanju ništa bitno. Amijski narod se, oko važnih stvari, po običaju ne uzrujava i gotovo da liči na roba koji kidiše na sve i svakoga, čak i na svog brata, pre nego na robovlasnika. U tome je večna i vrhunska nelogičnost ovog naroda. Ne postoji ništa teže nego usmeriti amijsku rulju ka cilju koji će učiniti dobro njima samima. Rulja će se pre organizovati da imenuje nekakvu ulicu, da pali tuđe zastave, da ukine boga, da paradira za homoseksualce ili protiv njih, za nekakvu teritoriju, uvek za nekoga ili protivu nekoga, ali gotovo nikada neće poći u bitku za opšte dobro. Ostavi je gladnu, bolesnu, izmučenu, rulja će se i dalje boriti protiv neprijatelja poput imigranta ili homoseksualca, umesto protiv pravog problema. A pravi problem je to što je bog odlučio da postane nemačka kancelarka.

Možda bi malogradske babe prestale da ogovaraju Helenu ako bi im neko rekao da je bog nemačka kancelarka, te da je nemačka kancelarka lezbejka, iz čega proizilazi da je bog trenutno lezbejka, odnosno sledivši pristojniji izraz, homosapiensalac.

Ma jok, mislila je Helena. Lakše je jednostavno naći momka i zadovoljiti trenutnu erekciju palanačkog fašizma.

Kad žena zakaže sastanak samo da bi zadovoljila palanačke babe, onda je vrlo lako zamisliti na šta taj sastanak liči. Naravno, sve je počelo sasvim naivno, fini plavokosi mladić sedeo je naspram Helene u kafe baru "Mauricijus". Mladić je naručio skupo nemačko pivo, Helena je sedela sa rukama u krilu i pljuckala hladni "nes" na slamčicu. Sastanak je bio uobičajeno ćutljiv i

uobičajeno neprijatan kao i svaki sastanak prosečnog malogradskog mladića i devojke. Sve bi bilo sasvim u redu da Helena tog dana nije pročitala tu kobnu rečenicu. Rečenica je, među crnim redovima slova bila naglašena plavom bojom i glasila je: “Samom svojom prirodom svaki utelovljeni duh osuđen je da pati i uživa sam”. Ova rečenica je na Helenu imala isti efekat kao i tvrdnja Edgara Alana Poa kojom je opisao barona Mecengerštajna: “da sve naše nesreće proizilaze iz toga što ne možemo da budemo sami.” Posle toga (iako se, zapravo, ne može reći da su naredni događaji bili uzrok onoga što će uslediti) Helena je gledala paradu ružičastih slonova i tačno pola sata pre sastanka sa mladićem koji je trebalo da joj postane dečko, vetar joj je dunuo kroz uši. Tada je Helena, osetivši teret te vetrovite pustinje u glavi, uzela nedavno kupljeni LSD sa crtežom Mikija Mausa i stavila ga na jezik. Bilo je to tačno pola sata pre sastanka. Helena, naravno, pod uticajem psihodelika nije odsekla sebi uvo, niti je formirala federaciju, a iako joj se činilo da će joj se telo podeliti na Rim i Vizantiju, odnosno na istok i zapad i da će dva novonastala dela početi da se svađaju oko toga koje je od dva novonastala hrišćanstva ispravno, ništa istinski strašno se nije desilo. Veče je bilo samo malo neprijatno - naime, bledi mladić je sedeo skupljenih nogu i dosađivao se dok je Helena celo veče razgovarala sa baštenskim patuljkom u bašti kafea „Mauricijus“.

- Bufo žabe na leđima imaju žlezde koje luče halucinogenu supstancu bufotenin. - objašnjavao joj je patuljak. - Mnoga peruanska plemena ližu sluz sa leđa ove žabe u svojim magijskim ritualima, a rezultat su psihodelične izmene svesti, vizuelne i slušne halucinacije, eksplozija boja, šareni svet transa i katarze. Pušenje sveže izmuženog „žabljeg mleka“ ima pet puta jače dejstvo od LSD-ja. Bufo je način da se dođe do smisla neposredno, branjem zvezda sa najbliže galaksije, ili, pak, posredno, otvaranjem puta kreativnosti kroz koje će duh zarobljen među ušima pronaći svoje malo oslobođenje. -

Helena je oduševljeno govorila ćutljivom momku da su baštenski patuljci često puni korisnih informacija koje entuzijastično dele sa drugima kada je njen nesuđeni budući dečko konačno odlučio da pobegne.

- Ne može se reći da nisam probala. - rekla je Helena patuljku signalizirajući glavom na odbeglog mladoženju i nehajno slegnula ramenima.

5.

- Mislio sam da rasprodam ovo što je ostalo od države. Znate, teritoriju i te stvari. Malo Arapima, malo Belgijancima. Par miliona, stavim u džep i pobegnem na neko ostrvo u Atlantskom okeanu. Razmišljam o nekom ostrvu gde nema mnogo zaraznih bacila. Zamislite, idem ulicom i udahnem taj neki hepaitits ili bronhitis...bilo bi strašno. - govorio je Vladimir Gord na Nacionalnoj Televiziji nedelju dana pre izbora. - Treba glasati za mene da ne bude, to nešto, strašno. Da, da, dobro ste čuli – strašno! -

Naravno, cela nacija se ponovo pravi da baš ništa nije čula.

Vladimir Gord govori o opasnosti od najezde pobesnelih vinskih mušica koju je uspeo da spreči. Posle njega nastupa crni ekran smrti oko deset sekundi, tek da Amija nasluti šta će joj se desiti ako on ne pobedi na izborima osamnaestog maja. Nakon male kliničke smrti televizora, tek toliko da se narod uplaši, sledi emisija "Budite srećni što makar imate televizor", ali pre početka emitovanja događa se nešto sasvim neobično - još jedan crni ekran smrti. Ovo je već sumnjivo. Da su najavili bombardovanje ili novu epidemiju morgelona to bi bio razumljiv propagandni potez da se narod samo malo zabrine, ali ovako otvorena pretnja narodu smrću televizijskog programa već je isuviše opasna. Kroz istoriju je poznato da samo narodi koji nemaju televizore dižu ustanke. Naravno, sasvim je očigledno – nije u pitanju namerna smrt televizora. U pitanju je "bug" ili, ako bi se reč dala prevesti kako treba, program je zabagovao i potpuno je van kontrole. Crni ekran pretače se u šarenu dugu koja iskače iz flaše Fante koja se zaleće u dnevni uložak, dok iznad njih proleće grb Amije i čuje se pesma "volimo vas, otadžbine naše (rep glas iza, pratnja, govori: "svih 8!"), volimo vas, ko god da vas jaše (rep glas, pratnja: " na kurcu vas nosam")". Nešto je ozbiljno krenulo naopako, ali se još uvek niko ne izvinjava zbog prekida programa. Pesma o otadžbini transformiše se u kompletan haos svega što je ikada snimljeno u samo trideset sekundi: gomile konzervirane hrane u jarkim crvenim kesama, gazirani sokovi u ekstaziranim ustima jeftinih istočnoevropskih manekenki, zadovoljstvo na licima nakaznih tinejdžera, SloboDA, sok iz čije flaše iskaču kompletne Sjedinjene Američke Države, praćene bakljom demokratije, jatom delfina i pop-art talasima na kojima lebdi Merilin Monro, glas koji peva "glasaj za pravdu, hrabrost i poštenje", a onda glas koji ne peva čak ni to, neki lik koji uvek sme da nas pogleda u oči, a čijeg se imena niko i ne seća i, konačno, orgazam katastrofe – srećna porodica u reklami za deterdžent koji skida sve suvišne fleke i uporne masnoće. Čisto belo. Sigurno belo. Dvadeset minuta potpunog ispiranja mozga i njegovih najtvrdokornijih mrlja.

Server puca, a umesto emisije "Budite srećni što imate televizor", pojavljuje se Brižit Bonanca, devojka koja je pobedila u poslednjoj sezoni rijalitija "Veliki Brat". Brižit Bonanca je, za razliku od svoje uobičajene pojave, nenašminkana, obučena sasvim jednostavno, a iz grudnjaka je očigledno izvadila umetke od providnog silikona poslednje generacije. Brižit Bonanca deluje preozbiljno za svoju ulogu. Lice joj je bledo, ispucalih kapilara na obrazima, a oči vlažne, crne i besne. Brižit Bonanca se ne smeši i gleda pravo u kameru. Nakašljava se. Stiska ruku u pesnicu i grubim glasom počinje da govori:

- Achtung, achtung! -

Brižit se još jednom nakašljava da pročisti grlo i ponavlja, ovoga puta nešto odlučnije i glasnije:

- Achtung, achtung!

Drugarice, sestre, građanke!

Ja nisam ono što je ekran želeo da ja budem. Ja nisam filter koji pretače moje lice u stanje botoksiranog blura i nisam levi ugao kamere podešen tako da mi sise izgledaju tri broja veće. Ja sam žena koja se svakog jutra budila i sa gađenjem stavljala dva ljigava umetka napunjena radioaktivnim otrovima u unutrašnjost grudnjaka. Ja sam laž. Ja sam goli lanac tamne industrije novog doba, gore od svih ostalih jer je njen trenutak u istoriji jedini trenutak kada je sloboda govora dozvoljena tek onda kada je sa sigurnošću utvrđeno da niko od nas više nema šta da kaže.

Drugarice! Konzumacija je fašizam novog doba. Mi smo u mentalnom getu. Mi smo nova generacija potpunog ludila poznatog pod imenom idealia nervosa. Idealia nervosa (def.) - to je neuroza površnog savršenstva, prazna kutija za poklone spakovana u blještavi papir sa crvenom mašnom, ambalaža u koju je spakovana ambalaža, našminkano ništa, naduvano ništa, mišićavo i nabreklo ništa, sisato ništa i ništa u odelu sa kravatom. Osnovna odlika idealie nervose je da ništa koje se ne kreće ni ka čemu živi u stanju stalne omnipotentne obmane. Uslov iluzije veličine kod ideaile nervose jeste kupovina tzv. apgrejdova, odnosno markirane robe i usluga koje će obojiti i upakovati unutrašnje ništavilo tako da izgleda šaroliko i moćno. Nedostatak kupovne moći dovodi do psihopatske spremnosti na sve da bi se posedovali apgrejdovi, a nemogućnost da se isti otmu dovode do psihopatske depresije koja se povlači samo u momentima kada se žrtva idealie nervose otima za robu na sniženju tokom pojava poznatih kao "crni petak". Ništa, zemljaci, reći ćete mi vi: ništa strašno! Potrebno je samo, reći ćete, da svaki petak bude crni petak sniženja, da bismo svakog ponedeljka imali čemu da se radujemo, i da hrišćanske crkve i socijalističke univerzitete konačno i trijumfalno zamenimo jedinim hramom koji je zaista važan - tržnim centrom. Ništa zato sa tom idealiom nervosom, naravno, i ranije su ljudi težili nedostižnom savršenstvu. I Tolstojev otac Sergije je odsekao prst jer nije savršen kao što je savršen njegov bog. Zbog toga je i Dostojevski ponovo razapeo sina tog istog boga, zbog toga se Kafka pretvorio u bubašvabu, zbog toga je Haksli bežao u sazvežđe lizerginske kiseline i zatvarao vrata za sobom. Zar nije onda konačno došlo vreme radosti, vreme kada je ideal savršenstva sa oblaka sišao na zemlju, dostižan svima sa relativno stabilnom kupovnom moći i platinumskom visa karticom sa mogućnošću odloženog plaćanja? Zar ne bi i sam drug Lenjin, da se rodio nešto kasnije, stao na Crveni trg i zamenio svoju poznatu krilaticu novom: "Kupiti, kupiti i samo kupiti"? Svakako da bi, drugovi i drugarice, svakako da bi! Jer, budimo iskreni, mi smo obični ljudi: zar smo mogli toliko da učimo, marljivo radimo i budemo odani drugovi kao što se to od nas tražilo u crveno doba; ili je iko od nas uopšte mogao da bude mudar kao zmija, a bezazlen kao golub kao što je to od nas tražilo belo doba? Sad je došla zlatna era, narode, zlatno doba poznog kapitalizma kada optužbe za prvobitno akumuliranje kapitala zastarevaju i nestaju u njegovom beskonačnom obrtu. Danas, ideal se promenio i ideal je dostižan! Sreća je sažeta u samo jednoj jedinoj slici na reklami za stambeni kredit sa najnižom kamatnom stopom - sreća je mršava, preplanula lepotica divnog tena kojoj se super upijajući uložak ne oslikava kroz savršene bele pantalone, a čija ispeglana, plava kosa ne upija miris savršenog ručka čije će masne fleke odmah, sa osmehom na licu i neverovatnom lakoćom, oprati pravim deterdžentom, a zatim otići na posao i razvijati karijeru sa istom takvom lakoćom, potpuno osvežena, punih i savršeno gustih trepavica.

Sve ovo oko nas, to je super upijajući, super jak, ekstra osvežavajuć, intenzivno obogaćen, ekstra delujuć svet psihopatske konzumacije. Drugovi, borili smo se protiv svih totalitarnih režima i lomača svetih inkvizicija, protiv svih sadističkih robovlasnika i izdajničkih kraljeva, da bismo došli do konačne istine. Očekivano, konačna istina proizvedena je u Kini za američku

kompaniju koja ga preprodaje sa šezdeset posto marže, napravljena je od ostataka ružičaste plastike i recikliranih ukrasa za jelku u obliku deve Marije, laka je na dodir, otporna na lom i dostupna online uz besplatnu dostavu. A rat koji će čovečanstvo uskoro povesti, to neće biti rat zbog toga što ga je ova istina svojom grotesknom pojavom razočarala - to će biti rat zato što nemaju dovoljno love da kupuju, kupuju i samo kupuju.

Zato, braćo, sestre, narodi i narodnosti, Amijo! Bacite istinu koju su vam dali i zahtevajte novu. Zar vam nije već preko glave sveg ovog blata? -

Bonanca je dosta dugo govorila pre nego što su je konačno prekinuli. Helena je pažljivo upila svaku reč, iznenađena obrtom u kom silikonske plavuše počinju da jurišaju na emancipaciju, ali nije iskreno verovala da reči koje dopiru iz nekakvog televizora mogu na bilo koga da utiču. Već više od dvadeset godina niko ne reaguje na svakodnevni politički cirkus na tom istom ekranu. Verovatno će ignorisati i pojavu jedne Bonance. Helena je zapalila cigaretu kao da se ništa nije dogodilo i izašla na ulicu da prošeta. Zatvarajući dvorišnu kapiju, pogledom je srela babu koja ju je nazvala homosapiensalcem i, sevajući očima, ponosno prošla pored nje. Međutim, baba Mrska ju je povukla za rukav i viknula:

- Drugarice Vajs, drugarice Vajs, saslušajte, saslušajte! Moramo se pobuniti, moram vam objasniti...moram sve da vam objasnim...Malograd je logor „Diznilend“. “Arbait macht frau, der Reiter ist angekommen[2]!” piše crnim slovima iznad glave veselog Mikija Mausa koji prodaje šećernu vunu i karte za ringišpil na gradskom vašaru ljudima koji nemaju ni prebijene pare, ali se uporno prave da je sve u redu. Zato nas i zovu Malograđanima. Možda je za ovo, draga drugarice Vajs, kriva geografija. Naime, vi to znate: Amija se nalazi tačno između istoka i zapada. Amija se na istoku graniči sa Rusijom, a na zapadu sa Nemačkom. Amija je vruća i crna kao istok, a takvi su i ovdašnji ljudi. Trovaće se duvanom do karcinoma pluća iz nekog neobjašnjivog inata, tvrdeći da ih baš zabole. I zabole ih. Ovde se živi od danas do sutra, a život nema baš neku naročitu vrednost. Ovde se cela plata spiska na Mikija Mausa i njegovu šećernu vunu radi dokazivanja sopstvene vrednosti ljudima oko tebe čija je vrednost, u najmanju ruku, diskutabilna. A sutra, sutra se davimo u govnima i priželjkujemo da se ovaj život već jednom završi, krijući tu želju tihim samouništenjem alkoholom i upornom tvrdoglavošću. Ni jedan narod nije toliko neuspešan kao Amijci, a da se toliko trudi da izgleda uspešno. Samo Amijac je u stanju da potroši polovinu plate na Najki patike isključivo zarad tuđeg divljenja. Mi smo kokoši, glupe kokoši koje ne razlikuju sopstveni izmet od hrane za živinu. Kod nas se primio samo deo zapada, dok nam je koren ostao duboko istočnjački. Zato smo u stalnom konfliktu. Crni istok neće da prihvati transplantirani organ zapada. A opet, možda smo u pravu. Nije nam zapad dao baš neki naročito značajan organ kao, recimo, bubreg. Dali su nam kitu. Dali su nam Mikija Mausa nakon dvanaest sati rada na velikim vrućinama i šećernu vunu posle višečasovnog čekanja u ambulanti doma zdravlja zarad uštede od devedeset i devet centi po kutiji lekova. -

Helena je prasnula u smeh. Bio je to spontan smeh jer je baba koja govori kao Bonanca ličila na komediju Monti Pajtonovaca. No, ono što je Heleni bilo posebno zanimljivo je što je konačno pronašla primerak osobe na koju toliko snažno deluje ono što razni klovnovi govore na televiziji.

[2] Rad će vas osloboditi, jahač je stigao.

No, cela ta igrarija sa Bonancom nije dugo trajala. Već sutradan je u Malogradu došlo do novog prekida programa i novog "bug"-a. Na ekranu se ponovo pojavila Bonanca, ali ovoga puta u nešto drugačijem izdanju. Oči su joj bile upale i mokre, a lice prekriveno jakom šminkom. Iza nje je stajao ljubičasti kukasti krst na svetlo zelenoj podlozi, logo dizajniran u trendi pank stilu koji drži korak sa vremenom. Pored čela gospođice Bonance videla se crna cev koja stiska njenu slepoočnicu kada je ona počela da govori:

- Achtung, achtung!

Braćo i sestre, drugovi i drugarice, građanke i građani,

Dva i dva jednako je pet, i ne kažem ovo tek onako, zato što mi prete sobom 101, već dva i dva zaista jeste pet, a evo i dokaza moje tvrdnje.

0=0

0*4=0*5

Kratimo nulu.

4=5

2+2=5

Ja sam, razumećete, veoma pogrešila kada sam vam sve ono napričala. Priznajem da sam bila drogirana: uzimala sam meskalin i džin tonik. Loša kombinacija. -

Bonanca je naprezala oči i skupljala kapke kao da čita sa idiota, a zatim, posle kraće pauze, nastavila:

- Naš vođa Gord i njegovi sledbenici odvešće nas u bolju budućnost gde zauvek raste bruto društveni proizvod i cveta žuto cveće na plavoj livadi. On će nas, uz našu dobrotvorku Daemonu Maridal, povesti putem progresa, pravde i boljeg života gde ćemo svi zajednički i do oslobođenja raditi na stvaranju naše budućnosti!

I ne zaboravite, najnoviji modeli privezaka za ključeve sa likom Mikija Mausa mogu se kupiti u najbližim "Žderum" supermarketima i svim Gutenberg trafikama! -

Bonanca je stisnula stomak Mikija Mausa i njegove oči su zablještale. Iz želuca plastičnog priveska čulo se: "Hava nagilaaa, Hava nagilaaa, Hava nagilaaa ve-nismeḥaaaa..."

Helena je otvorila svoju crnu svesku propasti i upisala još jedno ime: Miki Maus.

Istog dana otišla je u „Mauricijus" da nađe baštenskog patuljka i da ga davi dok joj ne kaže gde je Miki Maus. Miki Maus mora umreti.

- I ti ga tražiš? - pitao ju je crni muškarac tamnog tena u toplesu.

- Gde je? Gde je! - vikala je Helena histerično. LSD ju je još uvek držao. Pitala se koliko dugo bi je držalo pušenje žabe.

Muškarac tamne kože rekao je da se zove Adam i konstatovao je da esid ume da bude prilično nezgodan. Sinoć je bar dvadeset ljudi razgovaralo sa patuljkom, a desetak se jutros vratilo da ubije Mikija Mausa. Zatim lagano klizi sa teme i govori da je danas dužnost svakog razumnog stanovnika ove države da bude do zuba naoružan. Takođe, dužnost svakog ozbiljnog stanovnika ove države je da natera druge da zaćute na barem deset sekundi. Ćutanje znači da su se zamislili, a to je bitno. Rekao je da je homoseksualac, ali da ipak traži ženu po imenu Eva zarad obnove ljudske rase nakon trećeg svetskog rata. Naravno, u potpunosti se oslanja na veštačku oplodnju, nikakvo dodirivanje ne dolazi u obzir.

Zaćutavši, pronicljivo je pogledao Helenu i upitao je da li joj je dobro.

- Razumi me - govorila mu je Helena. - ja sam član PPS-a. -

- Uhhh... - uzdahnuo je. - Toliko je gadno? -

- Jebi ga, u pitanju je egzistencija. Još uvek nemam posao, a već ludim. Ne znam koliko ću dugo moći da krijem... -

- Jasno. Kriza kapitala zahteva drastične poteze, ali pričati o tome je tako suvoparno...nego, u čemu je stvar sa tom Miki Maus paranojom? -

- U čemu je stvar sa Miki Maus paranojom? U čemu je stvar?! Pitaš me u čemu je stvar?! Prevario nas je! Proveli smo detinjstvo verujući njegovom kristalnom dvorcu i njegovim dobrim namerama, poverovali smo mu, a onda smo videli Zapad onakvim kakav on zaista jeste, ali tad je bilo već kasno za sve... - uzrujavala se Helena.

- Ali, nije Miki kriv. On je otpadak šoubiznisa. Kad te masonerija jednom izgustira, možeš samo da se navučeš na opijate ili autodestrukciju. Miki je sad verovatno na odvikavanju od kocke i alkohola i pantalone su mu u gorem stanju nego tvoje. - objasnio joj je.

- Dobro, Adame, neka bude. - pomislila je Helena dok je vukla olovku preko njegovog imena ostavljajući za sobom trag.

~~Miki Maus~~

Dok je vukla liniju duž papira precrtavajući prazninu, Helena je na svom zglobu ugledala još jednu rupu i shvatila da polako nestaje.

6.

Narod koji je, prema legendi, nekada govorio „bolje grob nego rob“ odabrao je da ostane živ i da potpiše pakt, bez obzira na sve. Tako je taj narod, na izborima osamnaestog maja, izglasao Vladimira Gorda. Vladimir Gord – danak u rukama sigurnog posrednika. Vladimir Gord – da vaš novac udobno stigne do nemačke kancelarke, kao što su nekad vaše ćerke bezbedno stizale u osmanlijske hareme.

Treća stvar koju izgubiš je zdrav razum.

Helena je ozbiljno razmatrala ideju da spali amijski narod, ili bar jedan njegov deo. Govorila je da hoće da im pokloni ono čega se najviše plaše – smrt, glavom i bradom – tek da shvate da je uloga roba koju su odabrali mnogo gora od jednog malog metka koji nežno i bezbolno pleše kroz njihove slepoočnice.

Dok je maštala o švercu jeftinog benzina iz Rumunije kojim bi napunila podrum držeći ga spremnim i u pripravnosti za paljenje malogradskih institucija, pozvao ju je gospodin Grin Koridin, kralj malograda. Eto, u znak zahvalnosti za njen politički doprinos daće joj, tačnije pokloniće joj, svakako nezasluženi posao u nekoj od malih, opštinskih firmi u kojoj se po ceo dan premeštaju papiri sa leve na desnu gomilu. Zauzvrat, potrebno je samo da bude zapisničar u parlamentu.

Grin Koridon je predsednik Partije Progresivnih Snaga Vladimira Gorda u Malogradu. Grin Koridin je nezvanični vlasnik Malograda, bog krupnog biznisa, car i bog, čovek koji se sve pita i od kog sve zavisi. Grin Koridin je uvek u onoj partiji koja je na vlasti. Uobičajeno, u roku od dvanaest sati pretvoriće se iz liberala u antiliberala. Za četrdeset i osam sati preći će iz Partije Demokratskih Snaga u Partiju Progresivnih Snaga. Ono što Grina Koridina čini nepobedivim jeste to što ne očekuje da se ideologija prilagodi njemu, već se on prilagođava ideologiji. To je nešto poput one stare umotvorine o Muhamedu i bregu. Grin Koridin je uvek ljubazan i tih. Ima tri saradnika, tri verna musketara – Portosa, Aramisa i Atosa, koji obavljaju poslove za njega, a on se pravi da o tome ništa ne zna. Portosa, Atosa i Aramisa želi da ubije pola Malograda. Druga polovina je navučena na Ksanaks i ima problema kod pronalaženja penisa u gaćama pri odlasku u toalet, tako da nije u stanju da bilo koga ubije.

Helena je jednom prilikom prisustvovala zanimljivoj sceni u kojoj je zablistala sva veština Grina Koridina. Naime, predsednik Odbora za vanredne situacije iskoristio je svoje demokratsko pravo i ukazao Grinu Koridinu na određene nepravilnosti u radu uprave.

- Gospodine Koridin, od kad ste nas postavili kao članove Odbora za vanredne situacije, Portos nam nije isplatio ni cent. Nama pripada naknada, po pravdi i zakonu! - žalio bi se predsednik Odbora za vanredne situacije pozivajući se na nešto tako apstraktno kao što je zakon i pravda.

- Oh, zaista? Ali ja to nisam znao...Portose, šta se to tamo dešava? - govori Grin Koridin mršteći obrve.

- Došlo je do nekog zastoja u birokratskim procedurama. Biće isplaćeno za dva, najkasnije tri meseca. - kaže Portos.

- Dobro, rešite to. Neću da dozvolim da ljudi čekaju. - kaže Grin Koridin i na lice stavlja masku saosećanja i zabrinutosti.

Predsednik Odbora za vanredne situacije se rukuje sa kraljem grada. Kralj grada se smeška, ispraća gospodina predsednika Odbora, zatvara vrata i čeka. Za dva meseca smenjuje starog, a postavlja novog predsednika Odbora. Novac nikada ne biva isplaćen. Novac je pojela inflacija i obrt kapitala i u ovom trenutku niko ne može sa sigurnošću da tvrdi čak ni u kom je agregatnom stanju taj novac, a kamoli gde se nalazi.

Grin Koridin na lice stavlja masku "ne poznajem ovog čoveka" kada na ulici sretne starog predsednika Odbora.

Grin Koridin je vrhunski manipulator i najbliži saradnik Vladimira Gorda.

Vladimir Gord je vrhunski manipulator i najbliži saradnik Mamona.

"Glavna karakteristika državnog uređenja u borderlajn republikama je vladavina profesionalnog psihopate koji igra ulogu spasitelja nacije.", zapisala je Helena u svojoj crnoj svesci, "Naravno, profesionalni psihopata se ne rađa, on se oblikuje. Proces pravljenja psihopate sličan je pravljenju Scheisse knedle. Pitate: kako se prave Scheisse knedle? Recept je krajnje jednostavan: uzmete kilogram konjskih govana, prelijete ga živim belancetom koje ima efekat veziva i uvaljate u smeđi šećer. Sično kao kad od posoljene banane pravite prosečnog čoveka, s tim što je posoljena banana samo malo bljutava kad je zagrizete. A kad zagrizete Scheisse knedlu, iznenađenje je grandiozno.

Pre nego što je postao nemačka kancelarka, bog je bio veoma loša kuvarica."

Bez obzira na mišljenje koje je imala o Koridinu i njemu sličnima, Helena je ipak pristala da bude zapisničar u parlamentu. Progutala je otpor koji joj se zaglavio u grlu i davio je savešću. Potpisala Faustov ugovor i otišla na svoju prvu sednicu parlamenta u ulozi zapisničara.

Zapisničar u parlamentu može da vidi neke zaista nesvakidašnje događaje. Ti događaji dese se uvek pre zvaničnog početka zasedanja parlamenta, van očiju javnosti. Osamdeset predstavnika Partije Progresivnih snaga Vladimira Gorda zajedno sa najbližim saradnicima gospodina Koridina, sastaju se pola sata pre zasedanja parlamenta i iznose svoje stavove. Stav svakog dobrog poslanika treba da bude nečujan. Međutim, stvari ne idu uvek po planu. Nekada je na tim sastancima moguće videti, na primer, poslanika br. 52 koji Portosu pokušava da objasni da narod nema hleba da jede. - Ne razumem... što ne jedu kolača? - pita Portos. Za mesec dana, poslanik br. 52 biva smenjen jer je neko od službenika zaboravio da dostavi sve neophodne papire za produženje njegove funkcije.

- Izvini, druže 52 - govori mu Grin Koridin. - Znaš kakva je birokratija, takve stvari se dešavaju sasvim slučajno, ali ti si i dalje naš drug. -

Koridin nije zlopamtilo i dozvoljava poslaniku 52 da zadrži kapicu sa likom Vladimira Gorda.

Helena je jednom videla Grina Koridona u društvu Mikija Mausa kako mu govori: - Ništa ne brini, Miki, sve će se to srediti. Ti si i dalje naš drug. -

Ime Grina Koridina upisano je crvenim slovima u njenoj crnoj svesci propasti.

Crna sveska propasti, iako na početku nije imala naročitu namenu, brzo je postala haotični dnevnik kroz koji su se provlačila imena veoma specifičnih ljudi. To je bio spisak ljudi koji su, najkraće rečeno, zaposeli vlast zarad svojih najnižih pobuda, jer drugih pobuda i nemaju. Poput sudija svete inkvizicije, oni su sami sebe osudili na pakao uzjahavši tron koji im ne pripada. Ono što Helena nije znala kad je, u svojim usijanim mislima, osuđivala vladajuće kreature na pakao jeste činjenica da njima pripada tek osmi krug pakla. Istinski izdajnici, oni osuđeni na deveti krug i gorući pogled u tri lica zla, jesu obični, mali ljudi koji su tim kreaturama dozvolili da budu vladajuće. Sitni ljigavci, snishodljivci, prodavci duše za sitninu, oni koji su uvek na strani pobednika bio pobednik fašista ili partizan, oni koji izdaju sami sebe za gram komfora i to čine gore od najgoreg heroinskog ovisnika, oni kojih se ništa ne tiče i ništa nije njihov problem, mirni kao veliki Ural dok oko njih svaka reč ljudskosti gori u golom plamenu, oni socijalizovani, sasvim normalni i poželjni, oni koje i bog voli, a sigurno ih voli jer ih je toliko napravio (kažu, valjda, da je i bog vlast pa ni on valjda nije imun na poslušnost prosečnog ljudskog crva), konzumeristi, konformisti, Kaligulini mali dvorski vilenjaci. Niko od tih običnih kojima svet odgovara upravo takav kakav jeste nije bio upisan u Heleninu crnu svesku propasti, delom zato što Helena nije razumevala destruktivnost te neutralnosti običnog čoveka, a delom zato što u crnoj svesci nije bilo mesta za sve te bezimene ljude. Neka im, mislila je Helena, najveća kazna bude to što su bezimeni, makar ih kao takve voleo i sam njihov bezimeni bog.

Prvo ime koje je krasilo Heleninu crnu svesku bila je Petra Šućurevka, Medjakova baba lihvarka. Već pri upisivanju drugog imena, a naročito pri upisivanju imena Grina Koridina, počeo je da se uočava šablon. Naime, sve osobe koje su krasile njenu crnu svesku bili su naročito doterani ljudi u skupim odelima. Bili su to ljudi koji sede u prvim redovima na svim zvaničnim prijemima i piju vino držeći nogu vinske čaše sa svega dva prsta. Svi oni u ormanima imaju dvadeset i četiri kravate poznatog brenda “Bugo Hoss”, supruge koje se zovu Suzana i ljubavnice koje se zovu Lora. Svaka Suzana i svaka Lora imaju kolagenske usne i ravnodušnu aroganciju. Svi počasni članovi crne sveske imaju toliko toga zajedničkog! Oni su, rečju, narcisoidne psihopate i odlikuje ih šest osobina:

Prvo: igranje sa stvarima, novcem i ljudima dok ih ne pokvare, uključujući i sebe. Tim ljudima je često dosadno i uradiće sve da ubiju tu dosadu, što je zapravo naročito laka stvar s obzirom na količinu novca koju poseduju. Dakle - dopanje, skidanje sa dopa, impulsivno kockanje, vrtoglavo srljanje u dugove i isto tako vrtoglavi polet u nebo, i onda ponovo dopanje. Brisanje guzice novčanicom od sto dolara. Guranje kokaina u uši, nos, očne duplje i anus.

Drugo: potpuna nezainteresovanosti za svet oko sebe. Oni ne bi žalili da svet izgori, niti bi im bilo drago da svet izgori. Njih to ne zanima. Svet, država, ljudi, psi, mačke, veverice, hrčci, živi ili mrtvi, ne samo da je njima to sve svejedno već ni ne primećuju sitno migoljenje svih tih patetičnih štakora koji šepaju, krvare i gnoje se. Boli ih kurac. Žele da pišaju po gomili žena, invalida ili smrtnika i da iza sebe imaju grupu klinaca koji će im se diviti zbog toga. Pišanje sa vrha sveta je prva stavka na listi njihovih prioriteta.

Treće: kolekcionarstvo. U ludilu veličine, nakon što svaki od njih postane mali moćnik, oni postaju vatreni kolekcionari banaka, lokala, fabrika, trgovinskih lanaca ili hotela. Najzanimljivije im je da preuzmu mikrofon na večeri stand-up komedije i pričaju viceve o tome kako su postali uspešni biznismeni vrednim i požrtvovanim radom, jedva se suzdržavajući da ne puknu od smeha.

Četvrto: oni vole pažnju. Oni jednostavno obožavaju da uzjašu Sinajsku goru, pljunu po svetom duhu i drže svoje male govore o ekonomskom prosperitetu i rastu bruto društvenog proizvoda. Ni jedan od njih ne zna dan svoje smrti, jer svaki zna da će živeti večno.

Peto: oni imaju ljubavnice čak i kada ih te ljubavnice ni najmanje ne interesuju kao žene. Ovo se, naravno, odnosi na muškarce. Imati ljubavnicu je trend, a sve njihove ljubavnice zovu se Lore. Za razliku od običnih smrtnika čiji je jedini smisao proždiruća, orgazmična potrošnja, ni jedna Lora nikada nije konzument. One su nešto još gluplje od toga. One su proizvodi. One su plaćene da budu silikonsko-kolagenska pratnja dostojna mesije koji jaše Sinajskom gorom kao kauboj iz vesterna, igra se petardama i duva nos u papiruse Aleksandrijske biblioteke.

Šesto: oni vladaju. Šverceri duvana i tableta za potenciju preko noći postaju doktori nauka i sede na tronu kao da su se na njemu rodili. Lore i Suzane postaju najmoćnije dame parlamenta dok ne dovedu čovečanstvo do pada se ivice Zemlje nakon što su istu tu Zemlju unazadile do tačke da ponovo bude ravna ploča.

Helena Vajs je jednom upoznala nečiju Loru - nosila je ogrlicu od sedamnaest hiljada evra. Helena je dugo nakon toga tvrdila da je to najružnije parče nakita koje je ikad videla. Bila je to groteskna filigranska kugla sa koje je visilo srce sa urezanim tamnim cirkonima koje su neki slabo plaćeni azijski ili evroazijski radnici ručno ugrađivali u čelično srce pod budnim okom velikog američkog gazde Ebanajzera Skrudža, vlasnika Gruči ili DolčeBanana korporacije. Lorino srce je izdaleka ličilo na mošnice neke omanje životinje. Muda od sedamnaest hiljada evra! Helena, kao ni mnogi jednostavni Amijci, nije razumela potrebu tih ljudi da sebi oko vrata stave omču od prepeličije dijareje ili da na glavu stave korišten kondom samo zato što je neko rekao da je to moderno i skupo. A sve te Lore bile su toliko duboko ponosne na svoje besmisleno kićenje kao da su u svakom trenutku htele da vrište: “pogledaj moje Guči prepeličije govno i sedam puta gušće trepavice!”, ali su se suzdržavale, pretvarajući taj društveno neprihvatljivi vrisak u iritantni, piskavi glas koji je vodio duge, filozofske monologe o fitnesu, wellnessu, lajfu i stajlu.

“Ništa te ne čini toliko jeftinim kao skupe gluposti.”, pisala je Helena u svojoj crnoj svesci.

“Ništa te ne čini toliko jeftinim kao skupe gluposti!”, podvukla je Helena gorenapisanu rečenicu, ubeđena da ju nije sama smislila, već da ju je negde čula i upotrebila kao nesvesni plagijat, ali joj se rečenica toliko dopala da je osećala potrebu da je ponavlja.

Nakon ulaska u parlament, crna sveska propasti Helene Vajs sadržala je čak trideset imena, a spisak je i dalje rastao. Previše govana, premalo kašika.

Nakon ulaska u parlament, često je sanjala kako poliva Grina Koridina švercovanim rumunskim benzinom i govori mu: „Ti ništa nemoj da se brineš, ti si i dalje naš drug. Moja omiljena bubašvaba. Moja najdraža Scheisse knedla.”

Nakon ulaska u parlament, sanjala je kako umire i budila se živa i razočarana.

7.

Zgrada u kojoj se održavaju sednice parlamenta je veličanstvena, renesansna palata čija drevna duša plače da je svi ostave na miru. Ipak, kao i sve dosadne vaške ove planete, PPS ju je je prisvojio da u njoj pravi cirkus nakaza. Debela žena. Lice sa ožiljkom. Žena sa bradom. Čovek bez mozga. Još jedan čovek bez mozga. Lice sa poternice. Bezelbub.

To su ljudi koji sede u parlamentu i odlučuju o tuđoj sudbini.

U Amiji, lokalna vlast sastoji se od poslanika, a republička od tzv. senatora. Senatorima je, za razliku od poslanika, dozvoljeno da govore jer su veoma dobro naučeni veštini glume u prosečnoj parlamentarnoj predstavi. Iznad senatora nalaze se ministri, nadležni za resore koji se bave trivijalnim državnim problemima čime skreću pažnju sa činjenice da nisu ni ovlašteni, ni voljni, ni sposobni da reše neke od pravih problema nacije. Tako u Amiji postoji Ministarstvo za nadgledanje razvoja ruralnih krtičnjaka, Ministarstvo za drugostepene žalbe na neuslišene molitve gospodu bogu, Ministarstvo za rekreativno igranje stonog fudbala i Ministarstvo za brojanje nezaposlenih punoletnih građana i slično. Bilo kako bilo, i u lokalnom parlamentu se moraju održavati klasični cirkusi, nalik na one republičke, pa pojedini poslanici nekada dobiju pravo da govore, ali samo pojedini i samo u skladu sa demokratsko-političkom edukacijom koju moraju da prođu da ne bi došlo do eventualne trezvenosti koja bi narušila ugled parlamentarnih predstava slično kao što je Brižit Bonanca nedavno narušila ugled rijaliti TV programa. Svog prvog dana na radnom mestu parlamentarnog zapisničara, Helena je prisustvovala jednoj uobičajenoj predstavi.

- Da li ste vi, gospodine Patose, tokom svog prošlog mandata, potrošili ne tri, ne četiri, ne pet, već sedam miliona na božićno ukrašavanje grada Malograda iako je isto to moglo da se uradi sa daleko manje novca iz budžetske kase. Vi pričate o uštedi, ali dela govore, gospodine Patose, dela govore! - izlaže poslanik opozicije.

- Konjino.. - mrmlja Patos trudeći se da ga niko ne čuje. Patosov saradnik, gospodin Kler daje Heleni signal da „konjino“ ne unosi u zapisnik. Predsednik skupštine se napio, okuplja svoje poslanike i viče da će ih sve pobiti. - Koji vam je kurac, šta se primate? Šta ti ima njemu da govoriš da je konjina? Hoćeš da te snimi televizija da neko posle mora da čisti za tobom? - govori predsednik Patosu. - Pa šta, i senator je sinoć rekao ministru da je konjina na nacionalnoj televiziji, pa šta? - ubacuje se žena sa bradom. - Boli me kurac šta je rekao senator, ti nisi senator, on nije senator. Oni su oni, a mi smo mi. - odgovara besno predsednik.

Za tri sata, na pauzi, Portos sedi i pije vodku sa čovekom koji ga je nazvao rasipnikom ili lopovom, a ovaj njega konjinom. Predsednik skupštine bulji u dekolte nove koleginice koja se svojski trudi da dosegne dno. Jer, Amija slavi dno. Malograd vode ljudi za koje se pitate kako se uopšte obuku ujutro. Grin Koridin se nikada ne pojavljuje. On se javlja samo kao glas iz senke, uvek smiren, hladan i kratak, onakav kakva svaka siva eminencija treba da bude. Grin Koridin se koristi sigurnim receptom Rimskog carstva: kao Kaligula, postavlja magarce na sva vodeća mesta u parlamentu. Magarci ne umeju da čitaju, parlament postaje fikcija, sazivi sednica postaju cirkus nakaza, a autokratija se odvija negde iza crvenih zavesa pozornice, bez trunke brige da će ikada biti ugrožena. Samo nauči magarca da se potpiše i nastavi da vladaš večno.

Žena sa bradom pita predsednika skupštine zašto je senatoru dozvoljeno da govori, a poslaniku nije.

- Zato što zna šta priča, jebo te. - odgovara predsednik skupštine.

- Kako zna šta priča? Juče je rekao da su liberalne vrednosti delo gej lobija koja hoće da nam uništi tradiciju, danas tvrdi da država bez liberalnih vrednosti ne može da napreduje. -

- Upravo tako. - konstatuje predsednik skupštine.

Helena je u početku revnosno vodila zapisnik sednice parlamenta grada Malograda. Posle je pisala spisak za supermarket, trudeći se da izgleda ozbiljno kao da piše bog-bi-znao-šta od naročitog značaja za državnu upravu i lokalnu samoupravu. Uostalom, i predsednik skupštine radi isto to, to jest izgleda ozbiljno zabrinuto za budućnost nacije, dok zapravo broji ovce, pa zašto onda ne bi i jedan mali zapisničar pisao spisak za supermarket?

"Deset jaja, „Oister" puding od vanile, 200gr kokosovog brašna."

Ispred Helene stoji Džoni, šef marketinga malogradske filijale PPS-a. Džoni je visok svega metar i pedeset osam santimetara i mrzi sebe zbog toga. Džoni ima kompleks veličine u svakom smislu. Za razliku od njegovih drugara i saradnika, Džoni nije psihopata, već neurotični sadista. Od svih koleginica, poziva onu koja je obula najneudobnije cipele. Ne poziva je imenom, već zamahom ruke i zviždukom kao da zove psa ili konja. Ona dotrčava. Dobija zadatak da mu, trčećim korakom, donese papir broj dva. Brzinom munje, papir broj dva stvorio se pred njim. - Moglo je to i brže. - kaže, a oči mu se cakle od mešavine napetosti i uzbuđenja. - Pogrešan papir, tražio sam papir broj tri. - kaže. Ona mu donosi papir broj tri. - Zar ti nisam rekao da mi doneseš papir broj dva? D-v-a! Koliko teško može da bude doneti jedan papir? Dekolte pod nos, a prazna glava! - govori mali Džoni. Lice mu je crveno, a telo napeto. Slatko uzbuđenje hoće da mu iskoči iz pantalona.

"Kilogram krompira, četiri konzerve „Lillia" kondenzovanog mleka, dve konzerve „ Black fish" tunjevine sa povrćem."

Pored Helene sedi zamenik sekretara skupštine Ivan i ruke mu drhte kao pneumatska bušilica. Pravi se da mu je ispala olovka. Saginje se da je podigne, vadi pljosku i naginje vodku iz nje gutajući je halapljivo i glasno kao da pije vodu nakon dana provedenog u subsaharskoj Africi. Andrej je počeo da pije kada mu je Aramis prvi put tražio da izvuče kuglicu iz kutije. U kutiji su se nalazile jedna crvena i jedna bela kuglica. Ako izvuče crvenu, ide u zatvor. Ako izvuče belu, ostaje na slobodi. Uglavnom, šanse kod izvlačenja kuglica su pola-pola. Prosta teorija verovatnoće. Jedini način da Ivan odloži izvlačenje kuglica jeste da pristane na to da se u kutiju ubaci još jedna crvena kuglica. Za dve godine, kad ponovo dođe red na izvlačenje, u kutiji će biti dve crvene i jedna bela kuglica. Šanse da ode na robiju biće 66,6%. Ponovo prosta teorija verovatnoće. Naravno, pošto je Ivan naš drug, Aramis će mu dati šansu da još jednom odloži izvlačenje. Kada dođe red na treće izvlačenje, u kutiji će biti tri crvene i jedna bela kuglica.

- Možeš sada da odustaneš - reći će mu Aramis - ja te neću zadržavati, ali zar želiš da baciš niz vodu sve što si do sada učinio?-

Verovatnoća da Ivan neslavno završi svoju karijeru povećava se na 75%. Ivan ne može da spava. Ivan svake noći sanja proklete kuglice kako ga jure. Ivan pije da bi mogao da zaspi. Ivan pije da bi mogao da ustane. Ivan pije da bi mogao. Da je Ivanu neko tada rekao da prizna bar sebi koliko je ispao glup, on bi ga, bez razmišljanja, bacio na pod i udarao u sred sednice skupštine,

pred sedamnaest televizijskih kamera i trideset i četiri novinara, što bi ga spasilo daljeg izvlačenja kuglica. Ali, to bi bilo isto kao da je odmah izvukao crvenu kuglicu. Nezgodna situacija, u svakom slučaju.

“500gr pilećih krilaca, tegla krastavaca, flaša „wild horse“ kupinovog vina, šumeće tablete vitamina C.”

Bo Krejmer, ugledni poslanik, prelazi iz Partije Tradicionalnih Snaga u Partiju Progresivnih Snaga. Koristi isti govor koji je već nekoliko puta ponovio kada je bio portparol PTS-a, samo nekoliko puta precrtava T i stavlja P. Naravno, više nije Tradicionalan, sada je Progresivan. Prerađeni govor je identičan prethodnom, ali to, naravno, niko ne primećuje. Po završetku govora, gužva papirić i baca ga u kantu. Neko iz Partije Demokratičnih Snaga vadi papir iz kante, precrtava P i dopisuje D. Stavlja papirić u džep. Zatrebaće. Heleni se čini da je to isti govor koji je Gebels prepisao od Makijavelija, a ovaj prepisao od Tutankamona trećeg, ali nije sasvim sigurna.

“Kilogram banana, jedan jogurt, dvadeset kesica instant kafe 5in1, bombone „Crush“ od limuna.”

“Jedan crni hleb, pola kilograma hrane za mačke, sapun „LLoid“ sa mirisom mandarine.”

“Deterdžent za sudove, pet konzervi „Crvene Krave“ i „Casie“ integralni pirinač.”

“Sedam kilograma kofeina, četrnaest kilograma šećera, dvadeset i jedan kilogram šarenih aditiva, 28kg emulgatora, 35kg osiromašenog uranijuma, 42kg arsenika, 49kg olova, 56kg žive, mišomor i jedno uže od 1,5 metara dovoljno jako da može da izdrži ljudsku težinu.”

U četiri sata posle podne sednica se završava a Helena Vajs baca svoj propali spisak za supermarket u kantu za smeće. Primećuje da je, krajem oka, posmatra predsednik skupštine. On se smeška i poziva je da popiju po jedno u kabinetu, baš je skoro dobio na poklon sjajnu kruškovaču, kako kaže: “slatku kao med i tešku kao malj”. Naravno, za vreme koje je Heleni potrebno da popije jednu čašicu, predsednik skupštine popio je već četiri i sipa petu. Posle šeste ili sedme čašice, naginje se i na uvce joj šapuće vic:

- Živeli su tako tata crv i sin crv u kanalizaciji, i jednog dana sin crv pita tatu: “Tata, jel’ istina da postoje crvi koji žive u trešnjama, u jabukama...”. “Istina je, sine”. “A tata, zašto mi onda živimo u govnima?”. “Zato što je to naša domovina. -

Smeje se i prosipa kruškovac pored čaše. Očigledno, pijan je kao čep. Pitanje je trenutka kada će početi da brblja stvari koje običan zapisničar ne bi smeo da zna. Oči Helene Vajs postaju krupne i radoznale od iščekivanja.

Predsednik skupštine pruža joj ruku i kaže da se zove Andrej. Hvali se da je, eto, baš juče sedeo sa Vladimirom Gordom za istim stolom, kao da je to nekakva vrhunska čast. I baš je, eto, juče hteo da spomene lošu urbanističko-tehničku situaciju u kojoj se nalazi Malograd kad je Vladimiru Gordu zazvonio telefon. Andrej je Heleni ispričao sve što je tada čuo, odnosno, celokupan telefonski razgovor Vladimira Gorda sa važnom ličnošću sa druge strane žice, iako se Heleni činilo da je dosta toga izmislio, što da bi popunio rupe, što da bi je impresionirao. Telefonski razgovor je, ako je za verovati Andreju, tekao upravo ovako:

- Vovočka, pa ti si živ! Čudo pravo. - čulo se sa druge strane žice. Bio je to Vladimir Putin.

- Ovaj...pa živ sam. Što ne bih bio...mislim...postoji li neki razlog da ne budem? - pita Vladimir Gord.

- Ne neki naročit, pitam onako. Ne javljaš se kad te zovem sa svog broja, a sad si se javio kad te zovem sa nepoznatog. Vovočka, gde su pare? -

- Ovaj...znate, baš kad sam donosio kofer iz Moskve, ovde je bio neki tornado. -

- Hmmm, ako se dobro sećam geografije, a sećam se, reklo bi se da u Amiji nikada u poslednjih deset milijardi godina nije bilo tornada. - kaže Putin.

- Šta sam rekao, tornado? Mislio sam vulkan. Erupcija vulkana. -

- Aha, jasno. A kako se zove amijski vulkan, Vovočka? - pita ga Putin.

- Aaaam...Banovo Brdo? - odgovara Gord na brzinu i daje signal sekretarici da zove izdavačku kuću koja izrađuje udžbenike geografije za peti razred osnovne škole da noćas startuju novu verziju. Brzo švrlja po papiru "Vulkan Banovo Brdo nalazi se na sat vremena vožnje od Urala i spada u vulkane sa velikim koruptivnim rizikom." Sekretarica nosi papir, a Gord mlati rukama i signalizira joj da se vrati, a zatim na brzinu ispravlja napisano. Eruptivnim rizikom, eruptivnim! Korupcija, erupcija, progresija, regresija...zapamti, Vovočka, zapamti!

- Znaš li ti, Vovočka, ko su najveći ljudi sveta? Tolstoj, Dostojevski, Bakunjin, Ivan Pavlov, Jurij Gagarin...svi su oni bili Rusi. Znaš li ti, Vovočka, da su Sovjeti posle Lajke naučili pse da upravljaju avionima? Ruski pas odavno je naučio da programira i sada je junior java developer, dok u vašoj velikoj Evropi psi i dalje čuvaju ovce, a u vašoj nebeskoj Amiji, ovce čuvaju ovce, Vovočka! Nego, tek da znaš - ako se u ringu kojim slučajem nađu Maša i medved, slobodno uleti milionče na Mašu. Nego, znaš li ti, Vovočka, kolika je Rusija? -

- Velika kao...kao mmmMesec! - odgovara Gord.

- Jeste, kao Mesec! A da li ti, da te pitam ponovo kad se već bavimo egzistencijalnim temama, misliš da bi Rusija porasla tolika da je tolerisala laž i veleizdaju? Znaš, uostalom, onu izreku 'Staljin vas je vaspitavao, ali vas nije vaspitavao dovoljno'... -

- Dobro, de, nemojmo odmah preterivati - mrmljao je Gord. - Znaš, morao sam da dam momcima te pare, stres ih ubija, moraju malo...znaš, neke starlete, neko letovanje...da se opuste momci, jebi ga. Ko će da nam radi ako neće momci...narod neće, ne možeš ga sadžgavati baš toliko dugo, a bez pauze da predahne, stvori se taj neki uslovni refleks jebem li ga... -

- Šta će im koji kurac sad starlete? Imaju botove. -

- Tehnički, to sa botovima je malo onako...tačnije, niko neće da naguzi bota da mu se ne raspadnu zupčanici. - odgovara Gord.

- Šta pričaš ti? Jel' sam ti dao pare da osavremeniš te botove, elektronika i tač skrin, o kakvim zupčanicima ti pričaš? -

- Pa ja nisam menjao, to jest mi, to jest ne ja, nego ovi pre mene, demokrate, oni, oni su krivi jer oni nisu menjali rezervne delove još od devedeset i devete. Tako da, botovi su na mehanizam, mehanički, imaju kotač na navijanje. Ono, znaš, zarđali. Moraju da se podmazuju vazelinom.-

- Ček, ček, svi botovi su vam mehanički? I novinari? - pita Putin.

- Svi. I spineri, i blogeri, i novinari, i marketing analitičari. - kaže Gord.

- Pa jebeš mi mater ako ti neću jebati mater...-

- Ej, pa čekaj, drug moj, tavariš, благодетель, nemoj tako, sredićemo. - cvili Vladimir Gord.

Sa druge strane žice čuje se "Tuuuu...tu tuuu..."

Gord je, kaže Andrej, požurio za Nemačku da reši taj mali incident baš kad je ovaj hteo da mu izloži problem malogradske komunikacijske tehnologije. Problem je bio sledeći: poznato je, naime, da tehničko-tehnološki napredak Amije baš i nije tekao nekim uobičajenim evropskim tokom. Kao posledica toga nastupila je sledeća situacija: Amija je jedina zemlja u svetu koja još uvek šalje međunacionalne izveštaje putem dimnih signala sa brda. Sva sreća je u tome što su kodovi međunacionalne komunikacije isti, bez obzira da li koristite mikroračunare ili mlataranje upaljene suve slame, tako da celokupan sistem još uvek funkcioniše. E sad, glavni problem Malograda je što je većina opštinskih Wartburga i Moskviča pred raspadom, tako da nemaju kako da se popnu na brdo da bi poslali signal. Upravo ovaj problem je predsednik skupštine, ili Andrej kako je tražio da ga Helena oslovljava, pokušavao da reši.

- Ma šta se nerviraš! - smejala se. - Pa imamo zaprežna vozila.-

- Tu postoje dva problemčića. - rekao je Andej saginjući glavu. - Prvi je svakako taj što niko neće hteti da izgubi ceo dan na pentranje po planinčugi, a da za to ne bude plaćen. -

- To nije problem - odgovarala je Helena kao iz topa. - Postoji stranačka omladina, oni rade za obećanje, čak i za neko koje se nikad neće ispuniti. -

- E vidiš, druga stvar je tesno vezana uz jos jedan zanimljiv telefonski razgovor. Sve je počelo kad je Gord pokusao da uspostavi sporazum sa nemačkom kancelarkom... -

Kako je Andrej tvrdio, Gordu se prvo javila sekretarica: - dobar dan, dobili ste Treći Rajh, ja sam vaša operaterka Klara, kako vam možemo pomoći...biiip... -

- Ja bih želeo da razgovaram..biiip...šta je, bre, ovo samo nešto pišti... - komentarisao je Gord.

- Posle zvučnog signala ostavite poruku. To hear in English press 2. -

Gord je, usled intenzivnog napada besa kakvima je inače sklon, počeo da pritiska sedam dvojki jednu za drugom a zatim i ostale tipke na tastaturi da bi se ispostavilo da je, sasvim slučajno, ukucao tajni kod. Sa druge strane žice, začuo se glas nemačke kancelarke.

- Guten morgen! -

- Guten guten, duhasmiš - nežno je šaputao Gord, slušajuci kako nemačka kancelarka dodaje slušalicu svojoj zamenici i govori: - Kleine Vladimir, ne pravi Vladimir, nego onaj drugi. Skini mi ga s grbače. -

Zamenica je uzela slušalicu i ljubaznim glasom otpozdravila: - Guten morgen, gospodine Gord kako vam možemo pomoći? -

- Ja sam se pitao... neku pozajmicu ili odlaganje... - mrmljao je Gord.

Zamenica se konsultovala sa kancelarkom blago udaljavajući slušalicu od sebe. - Nein, ja Evropa, on rob. On meni pare. Nein! -

- Gospođa se ponizno izvinjava, ali trenutno nije u mogućnosti da izdvoji sumu kojom biste Vi i Vaša zemlja bili zadovoljni, a ne bismo želeli da se osećate poniženima pristajanjem na bilo šta manje od onoga što zaslužujete, te vas usled ovakvih neadekvatnih okolnosti ne bismo više zadržavali... - govorila je mehanički zamenica. Uglavnom, čini se da se ni sam Gord nije sećao kako je uspeo da produži razgovor, ali moguće je da su ključne reči bile "spona" "Moskva" i "deset posto". Kancelarka mu je obećala pomoć, ali ne u novcu, već u robi i nemačko smeće ubrzo je stiglo u Amiju. Bile su to DolceGabbana farmerke made in Wasington D.C. koje su stizale čarter letom preko Vatikana. Naravno, brzo se ispostavilo da su farmerke made in China, odnosno PRC, i da na njima piše DolceBananna, što je zapravo bila nenamerna štamparska greška umornog azijskog radnika, ali je amijski narod nije tako shvatio. Naime, shvaćena je kao subliminalna poruka iluminata o bananizaciji drzave i narod je zapenio od besa. Farmerke su ostale neprodate, nije bilo novca da se nahrane konji i tako su pojedini gradovi Amije ostali i bez zaprege i konja. Putin je i ovde uskočio da pomogne, ali medicinski je nemoguće vratiti konja iz mrtvih, dok je za magiju bilo već kasno.

Andrej je već prestao da broji čašice kruškovca koje su mu pržile jezik. Jedno vreme se ćutke smeškao a zatim izvadio parče nekakvog zvaničnog papira iz džepa. U pitanju je dokument koji Helena svakako još uvek ne bi trebalo da vidi, ali pošto mu je simpatična, on će je uputiti u neke sitne tajne političkog zanata. Ne skidajući osmeh, stavio je papir između njih, namičući ga tako da mu simpatično Helenino lice bude blizu, i objasnio joj je da u ruci drži Rečnik neoliberalne političke ekonomije za početnike, namenjen uglavnom senatorima i poslanicima koji su dokazali svoju poslušnost i odanost partiji. Uglavnom, Helena nije pripadala toj povlašćenoj skupini, ali je bila simpatična i rečnik je, u svojoj punoj snazi i potenciji, stajao pred njom kao nekakav drevni recept za magični galski napitak. Čitala je pažljivo, upijajući svaku reč, počev od naslova centriranog u zaglavlju i podvučenog tankom linijom.

Rečnik neoliberalne političke ekonomije za početnike -najvažniji pojmovi

Uvodne napomene: reči obeležene sa st.n. označavaju staronarodne reči koje se moraju izbaciti iz upotrebe. Staronarodne reči zamenjuju se rečima označenim skraćenicom neo.e. to jest novoekonomskim rečnikom. Budući da se ekonomija ne može odvojiti od sfere politike, zbog čega je većinom nazivamo političkom ekonomijom, barem u makroekonomskom, ali u skorije vreme sve više i u mikroekonomskom smislu, ovaj rečnik se može uzeti kao univerzalni priručnik za neoliberalne ekonomiste i političare demokratsko evropske struje u kolonizovanim zemljama.

Feudalizacija (st.n.) - Feudalizam je naziv društvenog odnosa koji je prevladavao u srednjem veku. Feudalac ili zemljoposednik je naslednik robovlasnika u robovlasničkim društvima.

Kmetovi, naslednici robova, radili su na posedima feudalaca koji su se bogatili na tuđim leđima. Feudalizacija je proces pretvaranja bivših socijalističkih država u feudalne države, sa ciljem bogaćenja pojedinaca. Alternativno, feudalizacija je proces vraćanja vremena unazad. *Prevod na neo.e. - ekonomske reforme*

Mito *(st.n.)* - osnovno sredstvo rada pri nezakonitom korišćenju društvenog položaja ili uticaja koje ima za cilj sticanje koristi za pojedinca na položaju. *Prevod na neo.e. - obrtni kapital*

Pljačka (st.n.) - Otimanje i prisvajanje tuđe imovine, rada ili vrednosti. *Prevod na neo.e. - prvobitna akumulacija kapitala*

Pretnja (st.n.) - Proces kojim se pojedinac prisiljava da učini nešto protivno svojoj volji, gonjen strahom da će mu egzistencija biti ugrožena. *Prevod na neo.e. - konstruktivna kritika*

Plaćenik (st.n.) - Osoba koja se prodaje svakom za određenu naknadu, kurva, političar, Kraljević Marko, Grin Koridin. *Prevod na neo.e. - ljudski resurs*

Seča glava (st.n.) - Proces svrgavanja vladajuće kaste u državi ili preduzeću i zamene jedne totalitarne autokratske grupe drugom. *Prevod na neo.e. - demokratski izbori, american liberation, standardizacija*

Otkaz (st.n.) - nasilno otimanje radnog mesta čoveku koji zavisi od plate bez rešavanja njegovog egzistencijalnog pitanja na drugi način, zlostavljanje siromaštvom, nasilje nad ljudima. *Prevod na neo.e. - mere štednje.*

Lažov (st.n.) - Osoba koja prodaje muda za bubrege, psihopatološki sindrom sa elementima maštovitosti, osoba koja relativno vešto koristi reči da stekne određenu korist ili izbegne kaznu, ljigavac, kukavica. *Prevod na neo.e. - spiner, bloger, influenser, novinar*

Domaći izdajnik (st.n.) - Osoba koja prodaje državu i narod za račun u kiparskoj banci i švajcarsko državljanstvo. *Prevod na neo.e. - Najevropljanin*

Mafijaš (st.n.) - Kriminalac u odelu sa kravatom. *Prevod na neo.e. - biznismen, preduzetnik, gazda*

Napomena: skraćeno izdanje obuhvata samo najčešće i najpotrebnije izraze. Upotreba pogodna i poželjna za početnike i u situacijama neophodne prve pomoći. Produženo izdanje za senatore i ministre dostupno na zahtev.

Andrej je Heleni još objasnio i način na koji ove reči mogu da postanu deo svakodnevnog rečnika osobe koja se, profesionalno ili rekreativno, bavi politikom. Uglavnom, ključ je u ponavljanju istih ispred ogledala, ujutro i uveče svakog dana po dvadeset minuta. Ako i pored redovnog vežbanja stare reči slučajno prodru iz podsvesti u svest, koristi se metoda “kalkulativne polućuteće repeticije”, koja podrazumeva da se, u situacijama kada državnik nije siguran da li će se ispravnim rečnikom izboriti sa situacijom, jednostavno ponavljaju rečenice koje su mnogi drugi govorili pre njega ili upotrebi odbrana klasičnim ćutanjem, uz namrštено lice koje ostavlja utisak velikih državnih briga i stavljanjem raširene šake u pravcu kamere. Poželjan je i užurban hod, jer, tobože, tako važna ličnost ima čitavu nacionalnu patnju na svojim herojskim leđima, a država ne može da čeka.

Andrej je sve više približavao svoje lice i radoznale prste licu Helene Vajs spremajući se da izbrblja još važnih neopolitičkih teorija, ali je igru prekinuo niko drugi do Aramis. Primetivši šta se dešava, besno je naredio Andreju da prestane da govori, drmajući rukama i signalizirajući da je takvo ponašanje neprihvatljivo. Helena je slegnula ramenima i nasula još jednu čašicu kruške. Ispila ju je u dahu i, osetivši nalet prijatnog pijanstva na granici sa vrtoglavicom, odlučila da je vreme da pođe pre nego što iz tamnih džepova državne uprave isplivaju još neki papiri, vicevi ili udvarači koji bi mogli da naljute bogove.

8.

Bakunjin je govorio da je sloboda bez socijalizma privilegija i nepravda, a socijalizam bez slobode ropstvo i brutalnost. Zato je Vladimir Gord, u saradnji sa Miki Maus imperijom, odlučio da od Amije napravi državu i bez socijalizma i bez slobode.

Tog dana, u duhu popularizovanog kretanja države u pravcu zečje rupe, u Malogradu je gostovao mag modernog političkog marketinga Josef Gebels.

PPS se vrhunski organizovao sa ciljem da dočeka svog marketinškog idola. - Kakav velik i dobar čovek! - govorio je Aramis, dodajući da od njega može mnogo da se nauči.

- Da se nauči, šta da se nauči, ubijanje i mučenje ljudi? - pitala ga je cinično Helena.

- Ne smeš da govoriš takve stvari. Uostalom, tad su bile drugačije istorijske okolnosti... -

- Isuse, to je Gebels! -

- Prestani da govoriš. To ti uopšte nije pametno. -

Aramis je, kao i svi drugi Koridinovi musketari, voleo da drži stvari pod kontrolom. Imao je neobičnu naviku da govori drugima na kom ramenu je poželjno držati tašnu, a njegovo mišljenje o boji karmina ili košulje je svakako moralo da bude uvaženo. Nekakav kompleks, odnosno potreba da ga drugi doživljavaju kao učenog iako to nije, činio je Aramisa toliko neizdrživo napornim da su i najizvežbaniji zen štitovi pucali pod navalom njegovih tragičnih marketinških saveta kojih se on sam, naravno, nije pridržavao. Držao se samo one stare antičke krilatice da je zakon jedna fina prepona na trkačkoj stazi koju svaki dobro istreniran konj treba da preskoči. Koridinova garda je donekle bila slična nekadašnjoj kraljevskoj gardi: prljave ruke sakrivali su pod pričama o odanosti i poštenju, ispirali su mozak drugima trivijalnim stvarima poput već spomenute boje košulje ili karmina, a razlika u odnosu na kraljeve musketare bila je u samoj paroli: umesto "svi za jednog, jedan za sve", Koridinovi musketari su verovali samo u parolu "svi protiv jednog, jedan protiv svih". Takve okolnosti su, uz gostovanje poevropljenog fašiste Josefa Gebelsa, trovale vazduh mirisom slutnje još jednog krvavog doba u svetskoj istoriji.

Publika koja je došla da čuje govor čuvenog Gebelsa sastojala se uglavnom od članova PPS-a koji su, nagrađeni vlašću, morali da dokažu svoju masovnost, poslušnost i dostojnost. Publika je bila raspoređena klasno: u prvim redovima sedeli su uvaženi funkcioneri sa lepim kravatama, a iza njih svi ostali. Da je Haksli doživeo da vidi društveno uređenje u kom takozvani Epsiloni minus vladaju nad Alfama, seo bi pored kamina i palio svoj Vrli svet, stranicu po stranicu, minut po minut, a njegovo razočarenje i zaprepašćenje bilo bi veće nego razočarenje Tomasa Mora, tvorca "Utopije". Jer, utopista ionako zna da je svoju utopiju samo sanjao, a i uvek može da se opravda time da je ona još uvek daleki cilj nedovoljno razvijenog društva, dok distopista može samo da se razočara u nesposobnost svoje prognoze i da, odmahujući glavom, ponavlja da je tolika društvena skaradnost i izopačenost nešto što ni crni um Hakslija ili Orvela nije mogao verodostojno da opiše.

Bilo je tačno 12:00 kad je mag političkog marketinga slobodne Evrope izašao na pozornicu. Bio je tanak, anemičnog lica i šaka prošaranih modrim venama. Nizak i vrlo izraženih kostiju lica, iskrivio je svoje upale, mračne oči u pokušaju da oponaša nekakvu emociju koja se nije

jasno raspoznavala u tom izrazu. Zatim se vratio u svoje bezizražajno stanje psihopatske obamrlosti. Stajao je kao santa leda, pogleda fiksiranog na oblast između publike i neba, ukočen i robotizovano neprirodan. Odsečni pokreti, nedostatak izraza, prazan i taman pogled, ukočen hod i nemogućnost podizanja obrva kroz izražaj straha ili iznenađenja - sve je ukazivalo na tipičnog psihopatu. Podigao je glavu još malo ka visinama neba i počeo da govori:

- Ja ne znam koliko me miliona ljudi sluša putem radija večeras. Ja hoću svima vama da pričam iz dubine svoga srca do dubina vašeg. Verujem da cela nacija ima strastven interes da čuje šta ja večeras imam da kažem. Ja ću zbog toga pričati sa svetom ozbiljnošću i otvorenošću kako ovaj trenutak zahteva. -

Svi oduševljeno aplaudiraju.

- Naš pokret se od samih početaka suočavao i prebrodio razne krize. Naša Unija takođe radi odlučno kad se suoči sa pretnjom. Mi ne zabadamo glavu u pesak da ne bismo videli opasnost. Mi smo dovoljno hrabri da pogledamo opasnosti u oči, da preduzmemo mere, i delujemo odlučno sa podignutim glavama. I naš pokret i naša Unija je davala sve od sebe kad smo trebali fanatične i odlučne mere da eliminišemo opasnost , ili snagu i karakter da preskočimo prepreku, ili odlučnost da ostvarimo naš cilj, ili gvozdeno srce spremno da se nosi sa svakom unutrašnjom ili spoljašnjom bitkom. Tako ce, prijatelji, biti i danas. -

Svi oduševljeno aplaudiraju.

- Kažu da je narod izgubio veru u pobedu. Ja vas pitam - verujete li sa nama u totalnu pobedu evropskog naroda? Ja vas pitam - jeste li spremni da pratite Uniju do pobede i da podnesete najteži lični teret zarad bolje sutrašnjice? Ja vas pitam - jeste li vi kao narod voljni da radite 10 - 12 pa i 14 sati dnevno do naše konačne, zajedničke pobede? Ja vas pitam - odobravate li, ako je neophodno, mere protiv crnih berzanskih radnika koji koriste potrebe nacije u svoje lične, sebične svrhe? -

Svi i dalje oduševljeno aplaudiraju.

Helena ne može više da izdrži. Ustaje pravdajući svoje suludo buntovništvo kao hitan odlazak u toalet. Iskrada se na zadnja vrata. Gebels ne primećuje, ali je Portos gleda namršteno i osvetoljubivo. Ona ubrzava korake, panično kao da je zarobljena u vakuum balonu u kom je guši helijum i azot, ona grabi da se dokopa vazduha. Druga vrata vode u čekaonicu prostorija PPS-a, treća vrata vode u dugačak hodnik, četvrta vrata, konačno, u slobodu. Vedro nebo proviruje pod teškom kvakom predratne, barokne zgrade. Ona počinje da trči, grabeći vazduh krupnim udasima, dok je blagi trnci u listovima nisu podsetili da se dovoljno udaljila. Ti ljudi su opasni, veoma opasni. Oni više nisu samo klovnovi i glupaci. Oni su klovnovi i glupaci koji imaju moć.

Mase prihvataju ovakve vlade iz jednog jedinog razloga: hoće da održe civilizaciju na stupnju koji im omogućava da što manje rade i što manje misle. Izvoditi zaključak da su mase glupe zato što glasaju za ovog ili onog je veoma neiskusno; mase su jedan zaseban i specifičan organizam i vrlo dobro umeju da postave na tron upravo onog koga smatraju najsličnijim sebi i za kog veruju da će najbolje razumeti njihove niske, bedne pobude koje ne smeju da iskažu glasno, a koje im toliko mnogo znače. Tako mase i dođu u situaciju da izglasaju upravo najveće morone, i to upravo one koji će im razrušiti civilizaciju koju toliko vole i to u takvoj meri da će seoski život

osamnaestog veka zvučati kao pesma spram rada u fimama tih morona i njihovih povlašćenih investitora.

Helena kupuje litar jakog, domaćeg vinjaka i dolazi kući sa namerom da se, po ugledu na većinu malogradskih funkcionera i menadžera, napije u sred bela dana. Smeđi vinjak jakog mirisa sliva se niz providnu šoljicu za čaj. Helena ga guta na silu i stresa se uz izraz gađenja. Pali tanku, belu cigaretu pokušavajući da spere otrovni ukus špirita iz grla, ali i sama vrlo dobro zna da jeftin špirit može da se spere samo sa još jeftinog špirita. Zato naliva još jednu. I još jednu. Kapci joj blago padaju i život ponovo postaje koliko-toliko udoban.

- Ssssss... - čulo se šištanje odnekud, možda iza zidova, možda i unutar njih. Helena se trgla. - Ssssss... - šištanje se pojačavalo i, kako se činilo, dopiralo je iz pravca male crne sveske propasti.

- Sprem'te se... - progovorila je sveska prvo samouvereno, a zatim bojažljivo, kao da traži odobrenje i podršku. - Sprem'te se, sprem'te? - šaputala je nesigurno sveska.

- Nisam impresionirana. - odgovorila joj je Helena.

- Hmm...negde sam pogrešila...sad, da li treba reći sprem'te se za dom ili sprem'te se kao da će sutra biti mir, a živite kao da će sto godina biti rat...ko bi znao... - mrmljala je sveska.

- Svakako nisam impresionirana. - reče joj Helena. - Ali ne mogu da poreknem da je druga rečenica istinita. -

- Ha! - obradovala se sveska. - A zamalo da kažem da je ovo mali korak za čovečanstvo, a veliki za mene...no, važno je da sam pogodila rečenicu. No, stvar nije u rečenici. Stvar je u tome da ja moram nešto da ti kažem, jer naravno, ja zato i govorim, da bih nešto rekla, što nije uobičajena pojava, ali situacija zahteva...madam Helena Vajs, stvar je u tome da ne možeš da živiš tako! -

- Kako tako? - pitala je Helena.

- Tako...besciljno i bezdušno. -

- A kako drugačije da živim, druge opcije ni nema? -

- Malo borbe ne bi bilo na odmet. -

- Kakve borbe, uzaludne, ponovo? - bivala je cinična Helena.

- Vi ljudi imate utisak sa je uzaludno sve što vam nije plaćeno. - žalila se sveska.

- Dabome! Putni trošak, topli obrok, trinaesta plata. - rekla je Helena.

- Bog nije takav poslodavac. -

- Šta hoćeš da kažeš, da Bog više nije nemačka kancelarka, sad je ispostava američke korporacije koja trguje deonicama? - nasmejala se Helena.

- Ako dozvolite, ne bih koristila taj zastareli izraz bog. Više volim da kažem ‘inteligentni stvaralac’ kada pričam i o bogu i o čoveku i, svakako, bilo kom drugom biću ili robotu koji nešto

kreiraju, možda sam pod nekakvim sajberpank uticajima...No nije ni bitno. Stvar je u tome da inteligentni stvaralac uvek stvara nešto sa ciljem. Ako uzmemo da je inteligentni stvaralac čovek koji vreme posmatra kroz prošlost, sadašnjost i budućnost, od čega mu je bar jedna od ovih dimenzija nepoznanica, a rekla bih i da su mu nepoznanice sve tri, on cilj svog stvaranja može samo da pretpostavi, jer pojma nema kuda ide, ni odakle je krenuo. Kod druge vrste stvaralaca, u ovom slučaju vrhovnog bića, tri dimenzije vremena sažete su u jednu koja je apsolutno poznata. Zato vrhovno biće ne može da pogreši u smislu da učini nešto što će se kasnije ispostaviti kao uzaludno. Tačnije, početak stvaranja istovremeno je i kraj. I ako ste već vi, ljudi, stvoreni sa ciljem, zar ne bi bilo glupo ne ispuniti taj cilj? - pitala je sveska.

- Bilo bi - odgovorila joj je Helena. - Osim ako neispunjenje cilja nije zapravo cilj. Ili, inteligentna bića nekada stvaraju samo radi zabave. Možda smo i mi stvoreni radi zabave? -

- Zabava postoji da bi vreme brže prošlo od jedne dimenzije ka drugoj. Tamo gde je vreme sažeto, pojam zabave je besmislen. -

- A šta postoji tamo gde vreme ne postoji? - pitala je Helena.

- Samo mir. Mir - to je ono što vi ljudi zovete dosadom. -

- U tom slučaju, cilj je više nego jasan. Nejasno je samo kako doći do njega. -

- Prihvatanjem potpunog besmisla. -

- Ali... - zbunila se Helena. - To je smrt. -

- Vrlo moguće. Ali i način umiranja je važan. Treba, svakako, odmah početi sa odumiranjem u delovima, kao da skidaš deo po deo odeće pre prijatnog tuširanja. -

- Ali ti lupaš gluposti. Uostalom, zašto te slušam, ti si obična sveska koja se dobija na poklon na promocijama kečapa. - ljutila se Helena.

- Ako su i gluposti, problem sa odumiranjem je što ono svakako nije lako, a nije ni mirno. Ko hoće da izumre kao čovek, mora se pošteno izboriti za to. Nije dovoljno samo leći, jer se onda može desiti da ležiš i ležiš i tako u nedogled živiš ležeći, što je, priznaćeš, vrhunski glup život... -

- I šta onda? - pitala je Helena.

- Zapravo, ne znam. Mene su poslali samo da kažem da se spremate kao da će sto godina biti rat. I to hladni. Medijski, ekonomski i internet rat. Nekad su ti ratovi bili bratoubilački, danas su samoubilački. Kako je to vrhunski glupo! Ali, eto, mene su poslali da kažem... -

- Ko te je poslao? - pitala je Helena.

- A to već ne smem da kažem. - odgovarala je sveska.

Helena se ozbiljno zapitala ima li ovaj razgovor sa sveskom ikakvog smisla, jer sve što je trebalo reći rečeno je još na početku, kad je civilizacija bila novorođenče. Helena, istina, nije znala ni za šta bi se borila jer ništa drugačije od ovog sivog, amijskog sveta i nije mogla da zamisli. Naprezala se i naprezala, terajući sebe da sanja, ali nije se desilo ništa: umesto duge, belih rada i hipi pesmice Džona Lenona pred očima joj se uporno pojavljivala slika drvenih

sanduka punih puškomitraljeza koje potplaćeni, bradati Kolumbijci, u gluvo doba noći, utovaraju na brod sa kog se viori američka zastava. Helena je mogla samo da se nada da njene misli nisu proročke, već da su zaostavština trulog utiska nekog zaboravljenog holivudskog trilera. Helena je potonula u svoje misli toliko da nije ni primetila kako je crna sveska ućutala ni ne dovršivši svoj besmisleni razgovor koji se isto tako mogao nazvati smislenim monologom. U današnje vreme, naime, nema ničeg neobičnog u tome da besmisleni dijalog istovremeno bude i smisleni monolog.

Helena je mislila o tome da treba težiti samoodrživosti. Najbolje bi, naravno, bilo povući se u prirodu, jedino je ostajalo otvoreno pitanje da li to uraditi pre ili nakon poraza. Jer, nema mnogo rasprave - iskrene bitke se uvek završavaju porazom. Nije to kao kad se ser Žile i zmaj dogovore da isceniraju boj, pa jedan odglumi poziciju, a drugi opoziciju, da bi zatim podelili slavu i sve što sa njom ide; iskrene borbe su drugačije jer poredak uvek brzo prepozna stvarnu pretnju revolucijom. Kako je revolucija situacija tokom koje potlačena klasa smenjuje vladajuću, a rat je situacija u kojoj se dve klase dogovaraju da potlačene i dalje održe potlačenima, vlastodršci će se uvek upinjati da revoluciju preduhitre ratom. Ako rat, hladni ili vrući, ne stavi sistem nazad u opšteprihvaćenu kolotečinu, vladari će onda napraviti predstavu neuspele narodne revolucije da bi održali potlačene u stanju sveopšte depresije. U toj situaciji, možete samo da gledate jedan narod i da plačete koliko je glup. A najteže za dušu je što i sami pripadate tom istom narodu i zavisite od njegove tužne, samoubilačke gluposti.

Heleni pade na pamet da je crna sveska možda želela da u njoj bude napisano nešto mudro, ali je ta misao bila smešna. Kome pisati bilo šta kad niko neće čitati? Danas je takvo vreme, i svi to znaju, a oni što pišu veruju u neko vreme kada će posthumno biti shvaćeni, ali tog vremena nema. Helena je čvrsto verovala da će, za nekoliko godina, sve izgoreti: i zapisi, i knjige, i formule, i patenti, i inovacije. Čovečanstvo će ponovo praviti posude od gline i pisaće jedan nov Ep o Gilgamešu koji će svi prestati da čitaju jednom kad neko ponovo izmisli televiziju i golotinju na njoj. Nema uzaludnijeg posla nego napisati i jednu jedinu reč u ovakvom vremenu olovnog neba kojim lete crne ptice zloslutnice. Znajući to, Heleni je preostalo samo da gleda kroz prozor i, sa tužne daljine, posmatra energiju leta koja je prožimala radošću sve te mlade ljude koji su igrali po asfatu i pili pivo po haustorima dok je u njihovim zelenim srcima, negde daleko, daleko od nje, u punoj snazi i srećnom neznanju bujao život rascvetalog leta i budućih uspomena.

9.

Sa drveta duda u bašti „Mauricijusa“ padaju beli plodovi i sitne, zelene bube. Veče je prijatno. Po čitavoj bašti oseća se miris zgnječenog dudovog ploda, sveže zapaljene trave i duvana. Helena sedi i gleda u nebo, vedro i glatko kao ogledalo. Adam bulji u jednu tačku. S vremena na vreme, podiže ruke i usnama prinosi nekakvu plastičnu trubicu. Duva u nju pokušavajući da proizvede tonove, ali se čuje samo jednolično “vuuuuu”. Adamu to ne smeta da nastavi da improvizuje muziku i, s vremena na vreme, zapeva:

- U nebo gledam, prolaze veeekoviiiiiii,

Sećanja davnih, jedini lekoviiiiii... -

Da je postmoderna horor film, počinjao bi upravo ovom scenom.

- Još uvek duvaš u tu trubu? - pita Helena Adama.

- Duvam, pevam...šta ću drugo? - odgovara joj on.

- Ali, to si radio i pre tri dana. - smejala se. - Kako te čovek ostavi, tako te i zatekne. -

- Naravno. Ja sam dosledan čovek. - govori i ponovo prinosi trubu usnama.

- Vuuuuu... -

Student filozofskog koji sedi sa Helenom i Adamom za stolom nosi majicu na kojoj je nacrtan lik Lenjina u strip-art stilu ispod kog piše: “Remember remember, the 7th November”. Pored njega sedi tip koji već peti put vadi dezinfikator iz džepa i briše ruke. - Svet je prljav. - kaže. - Svet je slinavo, znojavo svratište bacila i štetočina. -

Helena ga pita da li zna koja je najprljavija stvar na svetu.

- Pisak za nargilu. - kaže. - Pisak koji koristi više od petoro ljudi pri pušenju nargile sadrži preko stotinu vrsta bakterija! -

- Hmm, ima smisla, ali ne. - odgovara mu ona. - Najprljavija stvar na svetu je novčanica od sto dolara. Na njoj se nalaze milioni bakterija, šugarac, virus žutice, stenice, žohari i teški metali. Eto, svakog dana volimo, mazimo, ljubimo i čuvamo pod jastukom najprljaviju stvar na svetu. Ona kojoj niko nikada nije rekao “ne” na svakom milimetru svog tela nosi barem stotinak bacila i isto toliko sitnih grinja i toksičnih jedinjenja. -

Tip gleda u nju kao da mu je zabila nož u butinu. - Ja ću umreti! - kaže.

- Pa umri. - kaže Adam. - Šta te boli kurac, umri. -

Adama užasno nerviraju situacije u kojima ima isuviše realizma. Za Adama, malo stvarnosti je već suviše stvarnosti. Zato se Adam uvek okružuje ljudima koji žive u fantaziji. Zašto je Adamov odnos sa fantazijom bio toliko složen, teško je reći. Ljubav prema snovima je tako jaka, neshvatljivo jaka, opsesivno jaka. Ipak, u snovima postoji duplo više boja, nebo je uvek glatko kao korica leda na zaleđenom jezeru, a lepota ne truli. Adam je, naravno, bio jedan od onih smešnih idealista koji su verovali u lepotu, bivajući pri tom kao otelotvorenje one odvratne

rečenice (“da će lepota spasiti svet”), koju je Dostojevski prosuo ni ne znajući kakvu će lavinu užasa njome izazvati.

Umetnost ne sme da bude lepa. Umetnost mora da ne bude lepa.

Ali, u to je verovala Helena, a Adam je verovao u nešto sasvim drugo. Budista i hrišćanin bi se lakše sporazumeli nego Adam i Helena, jer i budistički i hrišćanski i bilo koji drugi bog jeste različito ime za isti pojam. Ovde, naravno, nije bilo ni govora o istom pojmu. Ovde je bilo govora samo o tome koliko je Helena želela da gurne svet u provaliju metamorfoze i o tome koliko se taj svet tome opirao. A, na kraju, možda i nije bilo važno. Možda je samo njoj Adam ličio na svet. Možda ničeg svetskog u njemu nije bilo, jer je njegov život, čak i više nego život ostalih Malograđanina, mogao da se sažme u knjigu istočnjačkih mudrosti pod nazivom “Monah koji nikada nije imao Ferari, a zapravo nije bio ni monah”. Gledajući u Adama kao u svet, Helena nije ni primetila da novi svet sedi upravo preko puta nje i nosi Lenjina na grudima. Novi svet je čist i mlad, pročitao je mnogo knjiga o dijalektici materijalizma i kolektivnom nesvesnom, ali njegovo neiskustvo o prirodi psihopata protiv kojih se bori izaziva gorak i hladan strah.

Helena je brzo otišla iz “Mauricijusa”. Um pomračen posle nekoliko vinjaka više nije mogao da upija sve te andergraund neuroze kojih je svaka pankerska rupčaga puna. Međutim, baštenski patuljak iz “Mauricijusa” sa kojim je svojevremeno razgovarala na esidu ju je pratio i ušunjao joj se u dvorište. Pred vratima se pojavio sasvim iznenada.

- Miki Maus je mrtav. - rekao joj je patuljak. - Svi ćete umreti. Umrećete u fotelji, ispred televizora, gledajući sedamdeset i šestu epizodu peti put repriziranog Poaroa. -

- A šta je to mene briga? - pitala je Helena. - Šta hoćeš da uradim? -

- Ništa, samo paničim. -

- Pa, ja u tome ne vidim razlog za paniku. To je samo mala smrt, nije da govorimo o nestajanju...uostalom, šta je to sa mnom, zašto razgovaram sa beživotnim, bezimenim predmetima? -

- Izvin'te, madam, kome vi bezimen? Moje ime je Gnome, Garden Gnome. Ja sam svojevremeno razgovarao sa Ničeom, znate. Rekao sam mu: 'Fridriče Niče, ako se bog rodio u umu, u umu bi morao i da umre. Da ste zaista želeli da ga ubijete, zaboravili biste ga. Ponavljajući da je mrtav, vi ga održavate živim, a radite to zato što ga želite živog. Jer, ako je on mrtav, vi znate, mrtvi ste i vi."; onda sam govorio Eliotu Nesu: "Kad istorija prekroji stvarnost, pion državne mafije koja će pobediti u uličnim okršajima bandi postaće heroj koji je pobedio zlo. Niko, naravno, neće postavljati pitanje kakve veze ima što je veće zlo pobedilo manje, ili zašto je uopšte zlo pobeđivalo zlo, bitno je pevati o herojima, makar oni bili i lažni.' I *onom* ruskom Vladimiru sam rekao da je perestrojka počela mnogo pre Gorbačova, još kada su svi trgovali ulicom Marksa i Engelsa u slovenskoj verziji “Monopola”, pri čemu niko u tome nije video ništa kontradiktorno. A onda su kobna jaja počela da se legu, doduše uz malu pomoć “sa strane” u vidu inkubatora... -

- Jesi li i sa baronom Minhauzenom razgovarao? -

- I sa njim, i sa njim! Pa nije ni on šugav...pričao sam mnogo više i sa ljudima koji su imali dovoljno sreće da ih istorija ne zapamti. Jer, madam Vajs, istorija vam je jedno veliko zlopamtilo. -

- Dobro, Gnome, dobro...šta hoćeš od mene? - Helenu je razgovor sa patuljkom počeo da zamara.

- Prema zakonu o državnim službenicima, odeljak 3, čl. 27, pasus 2 po kom se tvrdi da svako ima pravo da bira i da bude biran u barku... - blebetao je gnom.

- Kakvu barku, o čemu pričaš? -

- Kako to, kakvu barku? Nojevu barku! To jest, po novome, to bi bila Gnomova barka. Ja sam gnom koji je ove godine zadužen za standardizaciju barke. Treba da odaberem najbolje od svake vrste i da ih gurnem u bunker u slučaju apokalipse, da najbolji prežive. Biblijska eugenika, o tome se ovde radi, madam. Naravno, selekcija još nije otpočela, još uvek sastavljam teoriju na osnovu koje bi se moglo odabrati, koja je još uvek prilično loša, tako da se većinu vremena osećam malo kao Čarls Darvin, malo kao katolički misionar. Mada, voleo bih da isprobam neke testove, ako se slažete da mi asistirate... -

- Potrebno je da je budem zamorče? - pitala je Helena.

- Može se i tako reći. -

- Pa, u redu. Ionako nisam planirala da radim bilo šta pametno danas. Tačnije, nisam to planirala ni sledećih deset godina, no dobro... -

- Divno, madam, divno! Potrebno je samo da sada gledate u ovaj ekran sa najdubljom koncentracijom i date mi tumačenje onoga što vidite. To može biti kratko tumačenje, dugo, mračno, pijano, psihodelično, pisano slovima ili brojevima..kakvo god želite. Samo gledajte u ekran... -

Helena širom otvori oči i statično zadrža pogled na tankom kartonu na kom su plesale pokretne slike. Prvo što je videla bio je natpis "looney toones" i poznata melodija iz detinjstva. U nekoliko slojevitih krugova sada se pojavio natpis "Merrie Melodies". Počinjao je crtani film.

Radnja prvog crtaća[3] odvijala se u afričkom selu, a glavna tema je bilo pleme koji podseća na Murse, ali ima očigledne kanibalističke kulinarske navike. Trgovački putnik dolazi u pleme divljaka da bi im prodao blendere i usisivače. "Dozvolite da vam predstavim najnovije dostignuće u oblasti vođenja domaćinstva, od čistog nerđajućeg čelika, modeliran prema najnovijoj formuli...", ponavlja korporacijsku mantru dok divljaci pokušavaju da ga skuvaju. Čuvši buku, njihova kraljica Minoha, bele puti i sa dioptrijskim naočarima na nosu, traži da bude upoznata sa situacijom. Trgovačkog putnika vade iz kazana i vode pred Minohu kojoj on ponosno demonstrira samoodrživi toster od nerđajućeg čelika, modeliran prema najnovijoj formuli. Tek kad Minohu obuče venčanicu i dovede katoličkog sveštenika, putnik shvata šta ga čeka i svojevoljno ulazi nazad u kazan. The end.

[3] Jungle Jitters, Looney Toones 1938.

Helena se nakašlja, promisli malo i poče da piše. Prvo je velikim slovima napisala "crtani prvi - tumačenje, a ispod, poput podnaslova, "kanibalistička struktura anarhokapitalizma i korporativni identitet kao pouzdana zamena ličnog identiteta", dodajući zatim još jedan kratak podnaslov podnaslova "izmisle sistem u kom ljudi postaju komercijalisti na terenu i trgovački putnici i posle kažu - Tito bio loš, Fidel bio diktator, Čavez ovo, Mao ono." Ispod drugog podnaslova, Helena je napravila razmak veličine dva prsta i počela da piše uvodno tumačenje:

Ovde je potrebno da vidimo, na jednoj strani, divljaštvo necivilizovanog sveta koje stoji nasuprot belom svetu progresa, tehnike i tehnologije, sa ciljem lakog humora koji je, opet, usmeren ka belom čoveku, jer ga afrički čovek ne bi ni razumeo, bar ne pre prve šok-tranzicije i amerikanizacije, ali je i posle toga pitanje koliko bi mu bilo smešno to što divljaci pokušavaju da ga predstave kao divljaka. Ono što ovde zapravo vidimo je neverovatna kreativnost jednog plemena u svega sedam kratkometražnih minuta dok, kao kontrast toj kreativnosti, stoji beli trgovački putnik koji neprestano ponavlja vrhunski glupe rečenice koje su ga naučili na seminaru o korporativnom identitetu. Dolazimo do zaključka da je savremen način rada do te mere unazadio civilizaciju kao zamisao, da bi čovečanstvo moralo da se vrati tri i više milenijuma unazad da bi počelo gradnju civilizacije ispočetka. U suprotnom, kanibalistička suština korporativnog identiteta će toliko pojesti čoveka da od njega neće ostati ni duša: biće sveden na stadijum papagaja koji, u pravilnim razmacima, ponavlja proverene i pouzdane mantre o nerđajućem čeliku, najnovijoj formuli, najefikasnijoj tehnologiji i apsolutnoj uštedi i kvalitetu. Kako je i sam Haksli primetio, čovek u takvim uslovima ne može da ostane mentalno zdrav, ni pored Ksanaksa i neograničenog seksa. Tako je klasično, neposredno mučenje u autokratiji zamenjeno jednim posrednim, demokratskim mučenjem u kom je mučitelj nevidljiv i kolektivan. Mučitelj ne samo da nema nameru da lično povredi, nego je toliko ljubazan i pun razumevanja da čak želi da pomogne čoveku u njegovoj patološkoj neprilagođenosti stadijumu papige. Pošto se čini da mučitelj ima samo najbolje namere, mučenik je, može biti, sam izmislio pretnju svojoj ličnosti koja samo treba da se prepusti tehničko-tehnološkom napretku i pusti da ga isti spase ljudožderno divljaštva tako što će ga, naravno, pojesti.

Slike su se sinhronizovano utapale u poznatu Merinu melodiju i počinjao je drugi crtać.

Crtani 2[4]: Veče amatera. Lisac recituje Hamleta trudeći se da izbegne paradajz kojim ga gađaju. Čarobnjak iz Indije stavlja dobrovoljca u korpu i buši je sabljom. Romeo i Julija koji su zapravo petao i kokoška tope mesec svojim poljupcima dok ih prekida zvuk iritantnog smeha iz publike: "huahuahuahua". Romeo uzima revolver i ubija dosadnog smejuljka. Vraća se da poljubi Juliju iz čijeg se milog kljuna odjednom oteže: "huahuahuahua". Zavesa se spušta. Slede pijanista i pas koji govori. Šou neprestano prekida dosadni Praznoglavac koji pokušava da peva "coming 'round the mountain", ali ga scenaristi sklanjaju sa scene. Na kraju večeri publika izglasava pobednika. Naravno, glasove ne dobijaju ni Romeo, ni Julija, ni Hamlet. Ubedljivom većinom pobeđuje Praznoglavac, nakon čega kamera u ptičijoj perspektivi pokazuje publiku koja se sastoji od stotina istih takvih Praznoglavaca. Zaplet razjašnjen.

Helena brzo uze olovku i nažvrlja: "Ovo je lako - crtani dva predstavlja predizbornu kampanju." Ona zatim napravi razmak, i nastavi čitkijim slovima:

[4] Merrie Melodies, Hamateour night, 1939

Crtani dva, dakle, u sedam minuta sažima celu srž parlamentarnih izbora i predizborne kampanje, sa poražavajućim zaključkom da je kvalitet ponude nebitan - narod uvek izglasava onog najsličnijeg sebi. U ovom slučaju, to je Praznoglavac. Zato komunistički diktator u slovenskim zemljama toliko liči na kapitalističkog diktatora, bez obzira koliko su im ideologije različite, ali ovaj zaključak treba uzeti sa rezervom jer su komunistički i kapitalistički diktator možda ista osoba.

Digresija: U socijalističkoj Jugoslaviji koja je pretendovala da bude ateistička država svakog jutra se pevala himna koja je u svom tekstu sadržala pojmove "ponor pakla" i "prokletstvo", to jest pojmove direktno povezane sa religijom, dok su romani poput "Majstora i Margarite" bili nepoželjni. Razmisliti o tome da nije možda kontradikcija ubila stari socijalizam, i razmisliti koliko je zapravo lako ispraviti sitne mane i implementirati sličan sistem ponovo, ako ništa drugo, makar sa plemenitim ciljem ukidanja svih predizbornih kampanja, do daljnjeg.

Digresija 2: Solženjicin je nagrađen Nobelovom nagradom za svoje romane o gulagu, čime on zapravo nije nagrađen za umetnički doprinos, već za to što je Zapadu dao sjajnu biznis ideju. Šteta bi bilo da tako produktivna poslovna vizija radnih logora propadne sa SSSR ili nemačkim nacionalsocijalizmom, zato korporativna Amerika i ista takva Evropa preuzimaju težak teret nastavka tradicije na sebe. Naravno, tradiciju nastavljaju tamo gde je i započeta - na Istoku. Razmisliti o privremenim merama koje bi mogle da spasu slovenski Istok, na primer, konstantna predizborna kampanja. Predozborno podmićivanje naroda bi moglo da suzbije pomor glađu koji pokušava da sprovede Vladimir Gord, ako ga pomor idiotlukom ne preduhitri.

Digresija 3: Sabiranjem gorenavedenih digresija dolazi se do zaključka da treba zaboraviti i predizbornu kampanju i oba propala sistema. Razmisliti o implementaciji zelenog tj.eko anarhokomunizma, ali biti na oprezu sa zelenilom: ako narod terate da jede previše rukole ili brokolija, pobuniće se ma koliko sistem bio utopijski. Zato zelenilu treba dodati malo dobre, stare crvene.

Digresija 4: Implementiranje sistema nije posao za običnog čoveka, a naročito ne za ženu koja je u tolikoj meri izgubljena da nije u stanju da bude ni deo "male grupe ljudi koja jedina može da promeni svet". Shodno tome, potrebno je odseliti se u Norvešku u kojoj već sasvim uspešno funkcioniše demokratski socijalizam ili socijaldemokratija, šta god te reči značile. I ovde nije stvar u tome što Norveška ima naftu, i Rusija ima naftu pa živi u istim govnima kao i Amija. Ovde je stvar u tome što Norveška ne pretenduje da bude sila, i shodno tome ona sama postaje "mali čovek", srećan u svojoj kućici u šumi i sa svojim pecaroškim štapom. A Rusija ima dužnost i obavezu, ne samo da bude sila, već i idol porobljenim zemljama i narodima koji će, kada shvate svu prazninu i uzaludnost korporativne ideologije, načisto poludeti i početi da se međusobno ubijaju ako se ne okrenu drugom idolu i, shodno tome, idealu. Ovde bi trebalo, ako ste Rusija, razmisliti o tome da zabludelom svetu pretvorenom u paklenu pomorandžu ponudite zaista bolju ideologiju, umesto eventualnog takmičenja sa Zapadom u veštini lepog pakovanja magle. Ako, hvala bogu, niste Rusija, nadajte se da niste ni Amerika. Treba spomenuti da je od svega toga sigurno bolje biti Norveška ili biti u Norveškoj i ne mešati se u svetski geopolitički paprikaš. U istom kontekstu se može koristiti i Kanada.

Sledeći crtać[5] bio je krajnje jednostavan i pomalo banalan. Dobrom, starom Mikiju Mausu, koji je, uzgred rečeno, aluzija na američki san, zli doktor refleksolog kidnapuje psa Plutona sa ciljem da nad njim vrši nekakva istraživanja. Odjednom, Miki se budi i shvata da je sve bio samo ružan san. Happy end.

Crtani 3, tumačenje: Ludi doktor je Ivan Pavlov. Crtać pokazuje iskonski američki strah od ruskog progresa, koji pokušava da neutrališe ruganjem. Ruganje je diskretno, što nagoveštava postojanje hladnog rata. Tek kad rat postane vruć, ruganje će biti direktno, a udarci niski. Napomena autora - uzeti u obzir da uslovni refleks nije otkriven izgladnjivanjem pasa, već njihovim hranjenjem. Još jedna napomena autora - podsetnik sebi: odseliti se u Norvešku pre nego što interesantna vremena uzmu maha i počnu da rađaju i doje velike, izuzetne i, naravno, nesrećne ljude.

Sledeći crtani[6] bio je replika poznate bajke o Jovici i čarobnom pasulju, osim što je, umesto Jovice glavni junak bio, naravno, Miki Maus. Da bi spasio sebe i svoju družinu od gladi, on odlučuje da proda kravu, ali ga neki stranac prevari i proda mu čarobni pasulj. Kako pasulj može da bude čaroban, do kraja će ostati nejasno, isto kao što je nejasno i kako kamen može da bude drag. Ipak, ispostavlja se da je ovaj pasulj put do drugog sveta u kom živi bogati džin. Džin poseduje kokošku koja nosi zlatna jaja, koja vrlo verovatno predstavlja i izvor svog džinovog bogatstva. Kokoška je večni i nepresušni izvor prihoda, kapitalistički perpetuum mobile koji nije ništa drugo do spoj dobre poslovne ideje i sile potrebne da se ona sprovede. Kao takva, ona bi rešila sve finansijske probleme siromašnog Mikija i družine. Miki, naravno, ne vidi drugi način za opstanak sem da ukrade kokošku. Posle toga Miki i družina žive srećno i zadovoljno do kraja života.

Tumačenje: Dizni ovde aludira, bez sumnje, na prvobitnu akumulaciju kapitala. Ako uzmemo u obzir da je Miki Maus simbol korporativne Amerike, jasno je njen početni kapital dobijen pljačkom. Miki i družina nisu mogli da naprave pobunu protiv vlade koja ih izgladnjuje, već su morali da izvor svoje sreće potraže u drugim državama i tuđoj imovini. Ako bismo priči dali notu realnosti, sva je prilika da je Mikija, kada je otišao da proda kravu, regrutovao pripadnik vojnobezbednosne agencije i poslao ga u Avganistan ili neku drugu prekookeansku državu gde ima nafte. Ako priču, pak, pogledamo iz subliminalne perspektive, videćemo da industrija crtaća plaši ljude komunizmom još od malih nogu: bogati seljaci Miki, Paja i Šilja postaće siromašni seljaci jer će im država uzeti svo žito da bi finansirala centralizovanu gradsku industrijalizaciju (aluzija na Glodomor, prim.aut.).

Ali vratimo se suštini, a to je zlatna koka. Ona je kapitalistički sveti gral - kloaka koja jede bobice, a sere suvo zlato i koja nas vraća na ono pitanje sa početka vremena, da li je starija koka ili jaje, odnosno na pitanje kako je nastao svet, odnosno na pitanje kako se zaista odigrala prvobitna akumulacija kapitala. Ne zavaravajte se, ova tri pitanja su u stvari jedno isto pitanje. Sve se svodi na to ko je koga prvi opljačkao: Jevreji Egipćane, Rimljani Hrišćane, Hrišćani Rimljane, Evropa kolonije, Nacisti Jevreje ili Zapad Istok. Zapravo, sve se svodi na to ko je kome prvi uzeo sekiru, zemljanu posudu i kožu od mamuta. Jer, prvom klasnom nejednakošću u istoriji

[5] Mickey Mouse, The mad doctor, 1933

[6] Mickey and the beanstalk, 1947

koja je započela prvom pljačkom to jest prvobitnom akumulacijom kapitala, počela je zlatna era kapitala. Upravo se tad rodila koka koja sere najvrednija jaja na svetu. I ona sada pripada Miki Maus državi čiji je krov propaganda umesto kulture, a čiji je temelj krađa kukuruza, ma koliko oni tu krađu pokušavali da predstave kao ubiranje plodova ničije zemlje.

Peti crtani[7] bio je naročito inspirativan za Helenu. Naime, nekakav siromašni radnik na građevini pronašao je u staroj kutiji za cipele raspevanu žabu. Problem je bio u tome što je žaba pevala samo pred njim, dok je, kad bi pokušao da je prezentuje drugoj publici i zaradi od njenog iznimnog talenta, ona se ponašala baš kao i svaka druga, obična žaba, uporno ga praveći ludim. Interesantno, žaba se zove Michigen J., ima frak, cilindar i štap koji upotpunjuju sliku jednog odličnog žabljeg baritona i njegovog "hello my baby, hello my honey..." šlagera. Tip na kraju završava u psihijatrijskoj bolnici, vraća žabu tamo gde ju je i našao, a proces se ponovo ponavlja u budućnosti, kada neki drugi nesrećnik na gradilištu pronalazi Michigen J. Žabu.

Da, zaista inspirativno. Tako je mislila Helena kada je tumačenju ovog, petog crtaća dala naslov "portret umetnika kroz vrata percepcije iliti zašto se Bulgakov stvarno navukao na morfijum", pišući svoje tumačenje odmah ispod naslova:

Svaki čovek koji vodi borbu mora da zna da je njegovo životno delo -Mičigen J. žaba. Šta god da stvorite, niko neće videti vrednost vašeg stvaralaštva. Nikog nije briga. Čak i da je ikog briga, oni nisu u stanju da prepoznaju bilo kakvu vrednost. Odgovor na krvavi rad stvaraoca zavisiće od male grupe ljudi koja greje dupe na pećima blagodeti imperije i konzumira razne supstance, a njihova reakcija na stvaralaštvo umetnika zavisiće od toga kakav je bio trip i da li je hašiš ispunio očekivanja. Ako ih vaše delo nasmeje u trenucima kad su haj, dobićete vrednost i barkod. U suprotnom, možete da se jebete, i vi i vaša žaba. Većinom niko i ne dobija barkod koji vredi dovoljno da se od njega živi na skromnom seoskom imanju i hrane kokoške. Većinom su svi ti stvaraoci uvučeni u urbani vrtlog pokušaja i pogrešaka, zaposleni u knjigovodstvenoj agenciji i nesrećni do kostiju. Posle 11-12 sati rada sa brojevima ili stavljanja čepova na flaše jogurta na pokretnoj traci, nije ni čudo da ti smisao života postane žaba koja peva "hello my baby, hello my honey, hello my ragtime gal...".

Uostalom, samo budala ne vidi carevo novo odelo. Ali se zato beskućniku svi smeju što je go. Na kraju krajeva, da li će vas javnost doživeti kao genija ili kao šizofreničara koji tripuje raspevane žabe, zavisi samo od toga da li ste car ili beskućnik.

Digresija 1: Moja žaba peva:

"Pre godinu dana imali smo kola

Ali su ih svinje pojele do pola

Pošto volimo suludu brzinu

Kupili smo sebi Wartburg limuzinuuuu..."

Digresija 2: Svaki stvaralac ima svoj poseban beg od stvarnosti. Bulgakov je imao morfijum, Haksli esid, Van Gog seckanje ušiju, a Gogen Tahiti. Posebno su fascinantni stvaraoci koji su

[7] One froggy evening, Merrie Melodies, 1955

koristili deprivaciju, uključujući i celibat. Te stvaraoce moderna istorija ne pamti kao značajne, iako su oni jedini koji zapravo mogu da daju individualnom razumu recept za opstanak u kolektivnom ludilu. Kada se, u mrtvoj tišini, probude u vlažnom krevetu posle sna u ekstazi, sna oslobođenoj stega svesti i njenih ograničavajućih strahova, jasno im je da je samo fizički beg od ove kvazicivilizacije taj koji oslobađa. Kokainski trans ili esid trip su priviđenja. Čim njihovo dejstvo ispari, nad glavom se nadvija cinični šišmiš koji, citirajući Peljevina, šapuće u uvce "da nam stvaraoci ovde ne trebaju ni za kurac".

Digresija 3:

"Wartburg limuzina ima pet brzina

pravi dosta dima i točak joj se klima

a gde ima dima i vatra postoji

Jao, bog te jebo, pa to motor - gori!"

Helena se nasmejala sama sebi. Sledeći crtać[8] bio je replika Pepeljuge sa Beti Bup u glavnoj ulozi. Bio je toliko suvoparan da Helena nije mogla da se skoncentriše ni na šta drugo osim na Betinu glavu u obliku izobličene kutije od televizora i njena mala, tamno našminkana usta koja su se prenemagala do iznemoglosti. Gledajući Beti Bup, pala joj je na pamet samo i jedino - Amija.

Tumačenje: Amija je bila prva asocijacija koja navire u um dok se gleda crtać o glupavoj i naivnoj devojci koja pojma nema šta će sa sobom do nivoa besmisla. Amija je, dakle, Beti Bup država. I najlakše je sad mrsomuditi o nekakvoj budističkoj reci spoznaje kojom pojedinac isplivava iz svakodnevnice, ali individualno u nama zapravo nije u stanju bilo šta da spozna u ovolikoj kolektivnoj propasti. Danas je poslednja faza kapitalizma, kada "srednja klasa" ne samo da prestaje da postoji među ljudima, već nje više nema ni među državama. Postoji samo imperija i njene kolonije. I nije reč samo o krizi kapitala: danas je dan krize države i, što je najinteresantnije, krize vlasti. Vlast je, čak i u imeperijalističkom dvorcu, potpuno izgubila legitimitet i to ne kao pojedinac ili oblik, već kao koncept. Svima je postalo jasno da ne postoji forma vlasti, partija, čovek niti superheroj koji bi mogao da povrati poverenje u samu ideju vlasti. Česte smene i potpuni gubitak ideologije doveli su, ne do izmene narodne volje, već do potpunog sloma i potpunog nepostojanja narodne volje. Krajnji i šizoidni stadijum depresije, kada je već sve sasvim svejedno, raširio se kao virus, a vladajuće strukture vladaju ne tako što manipulišu masama, jer je i budali jasno da masa više ne pije tu priču, već pojedincima. Tačnije, oni manipulišu članovima partije. Svakom pojedinačno obećaju ono što taj pojedinac želi da dobije u zamenu za formiranje omanje mase koja nije obmanjena plemenitom idejom jedne zdrave ideologije, već pojedinačnim obećanjima da će svačiji sitni interesi biti ispunjeni. Naravno, ni jedna stranka ih nikad ne ispuni. Svaka partija samo isprlja tvoje ime, time ti vezujući ruke da od tog imena ikada napraviš borca jer ćeš, makar sutra dao život za najplemenitiju stvar, zauvek ostati bivši član PPS-a i podanik Vladimira Gorda.

Na sreću, na Pepeljuginom satu otkucava ponoć i čovečanstvo gubi svaku iluziju o tome da će ih lepa haljina spasiti demona proždirućih kamata. Vlast više nije u stanju da obmanjuje. Vlast

[8] Betty Boop, Poor Cinderella, 1934

gubi bitku. Naravno, ne treba se zavaravati da će vlast tek tako predati bitku, narcisoidne psihopate će radije napraviti totalni haos nego što će pristati na kompromis. I ne treba se zavaravati - razmaci između dva svetska rata nisu se povećali zato što je čovečanstvo pametnije, već zbog tehnološkog napretka koji usporava proces od trenutka dolaska skotova na vlast do masovne gladi kao direktne posledice te skotovlade. Niko ovde nije pametan dok već ne postane kasno.

Suština svakog društvenog uređenja je u sledećem: individualno se prilagođava kolektivnom dok god to može psihički da izdrži, nakon toga se kolektivno prilagođava individualnom. Ako bismo to primenili na danas i sada, rodila bi se nova ekonomska misao čija je osnovna krilatica ta da ekonomije uopšte i nema.

I kako tu pomoći kolektivnoj Amiji ili makar individualnom u Amiji, ostaje otvoreno pitanje, na koje je najtačniji odgovor: nikako. Velika žrtva individualnog desiće se ne onako kako se dešavala u starom komunizmu, u smislu gušenja individualne slobode zarad opšteg materijalnog blagostanja, odnosno žrtve umetnosti zarad hleba, već žrtvom i umetnosti i hleba, i to će biti konačan trijumf kapitala. Ili, da dopunimo Marksov aksiom "da će poslednji kapitalista kojeg ćemo obesiti biti onaj koji nam je prodao uže" činjenicom da će prodavac i kupac užeta biti ista osoba.

Ekran na kartonu se ugasio i Helena je odahnula. Bila je već poprilično umorna i koncentracija joj je slabila. Patuljak to primeti i poče da zapisuje nešto u svojim službenim beleškama. Helena zapali cigaretu.

- Umorna? - pitao je patuljak.

- Pomalo. - odgovorila je. - Iako smatram sve ovo neizmerno zabavnim. -

- Ovo su ozbiljne stvari. - namrštio se patuljak. - Ako vas tako ozbiljne stvari zabavljaju možda onda i niste osoba koja bi pronašla svoju sreću u našem timu... -

- Ti to pokušavaš nešto da mi kažeš? -

Patuljak je iz džepa izvadio rolnu od bele rizle, drugim krajem hemijske malo sabio magiju u njoj i zapalio. Pružio je Heleni, a zatim nastavio razgovor.

- Vidi, tvoji odgovori su suviše inovativni. Po mojoj redarvinističkoj teoriji, "Nojeva barka, inc" bi tom inovativnošću bila ugrožena u samom svom temelju. Zamisli, recimo, sistem u kom svi imaju dovoljno hrane i sna, a za to je potrebno samo malo da rade, recimo šest sati, i onda dođe neko kao ti i počne da priča priču o crveno-zelenoj koaliciji i uopšte ne brine da bi te baljezgarije neko mogao da shvati ozbiljno. To bi povlačilo za sobom neke poteze koje naša korporacija pokušava da izbegne, na primer, da moramo ponovo da otključamo Staljinove gulage, ali onda će ispasti da smo mi represivno društvo. Ako bismo išli obrnutom logikom, da sve druge sklonimo od vas u bunkere Envera Hodže, onda će biti kako gušimo slobodu i paranoišemo. Uglavnom, namnožiće se tako tih budala koji će vas shvatiti ozbiljno i stalno će kukati na nekakve presije i mrsomuditi o nekakvim slobodama dok opet ne razviju liberalnu demokratiju, a odatle, kao što je očigledno iz priloženog, sve samo može da ode u kurac po sistemu tržišni libertarijanci - kapitalizam - Miki Maus imperijalizam - vlast morona - teror postmodernizma - rat za naftu - atomska bomba. -

Iako nije ni htela da bude deo Nojeve korporacije, Helena je ipak bila malo uvređena.

- Uostalom, ti nestaješ. - reče patuljak.

Helena se trže i refleksno uhvati rebro pokušavajući da sakrije rupe u svom telu. A onda se doseti da on te rupe nije ni mogao da vidi kroz odeću. Kako li je shvatio, pitala se dok nije usisala još jedan dim iz bele rizle i videla kako se gusta magla tog dima migolji iz rupa u njenom telu. Aha, dakle - dim ju je odao.

- Kakve to veze ima? - pitala je. - I šta uopšte to nestajanje znači? -

- Znači da nisi mnogo u ljubavi sa ljudskim rodom. U stvari, ti možda i jesi, ali ljudski rod nije u ljubavi sa tobom. I ne samo da nije u ljubavi, već je u ratu. Nestajanje znači da oni pobeđuju. -

- Pa šta ja tu mogu? - pitala je Helena pomalo cinično.

- Ništa. Nestajanje je samo vizuelna reprezentacija onoga kako se, dozvoli mi da se obraćam manje formalno, ti osećaš. Naš unutarnji kosmos nije samo prazna iluzija. On će, kad god je to potrebno, usisati materiju u sebe. -

- Kao obrtni kapital? -

- Tačnije, potpuno suprotno od obrtnog kapitala. -

- Kako to? -

- Obrtni kapital je izmišljotina koja je otelotvorena. Nestajanje je usisavanje otelotvorenja u sebe. -

- Zašto bi unutarnji kosmos hteo da usisa u sebe svoju fizičku reprezentaciju? - pitala je Helena.

- U tome je stvar, on to ne želi. Svaki kosmos teži širenju i entropiji. No, ako mu je tesno, on počinje da guši energiju potrebnu za širenje. Tako on akumulira energiju, akumulira...e sad, pošto je unutarnji kosmos drugačiji od, na primer, pritiska u boci, on neće eksplodirati. Jednostavno će usmeriti tu energiju na samoeliminaciju. Jer, kosmos se vodi jednostavnom i prirodnom logikom: ako njegova energija i ideje nikome nisu od koristi, samoeliminacija je sasvim logičan korak. Tako taj kosmos jede samog sebe i u svojoj stvarnoj, duhovnoj, ali i u svojoj materijalnoj reprezentaciji koja nije ništa drugo do krivo, izopačeno ogledalo njegove istinske duhovne suštine. Shvataš li? -

- Da, ali...zašto moj kosmos ne želi da postoji? - pitala je Helena gotovo rastuženo.

- Zato što nema para. - odgovorio je patuljak.

- Hmmm, zbog para? - reče Helena. - Ali to nema nikakve logike! -

- To apsolutno ima logike za unutrašnji kosmos. On smatra da, ako takav kakav jeste ne može da obezbedi svojoj materijalnoj reprezentaciji osnovna sredstva za život, onda je postojanje i njega i njegovog odraza u izopačenom ogledalu, potpuno suvišno. Veruj mi, on bi najradije sam

sebe otrgnuo od svog otelotvorenja, odnosno tvog tela, i pustio bi te da radiš i živiš, ali tvoje telo je njegov odraz u ogledalu izopačenja i ne može da postoji bez njega. Razumeš li? -

- Hmmm, i ja tu ne mogu ništa? - pitala je Helena.

- Možeš. Zaradi pare. Zaradi novac da preživiš, a da se tvoj kosmos ne pobuni i ne odreaguje na taj grozni, autodestruktivni način. -

- Ali, to je nemoguće. Mammon je svuda. On mora da radi za Mammona. Jebi ga, ja nisam Dostojevski. -

- Čuj, ceo svet je u teškom kurcu. Dostojevski u današnje vreme ne bi zaradio ni pedeset centi. Možda "Kockar", ako bi ubacio neki blow-job u toaletu kazina... -

- Pa šta da budem? -

- Nije to baš stvar izbora. Ono si što jesi. -

- Onda, da se prepustim i nestanem? - pitala je Helena.

- Pokušaj da svoju materijalnu reprezentaciju staviš pred krivo ogledalo. Možda ćeš sa druge strane videti svoj unutrašnji kosmos. -

- A kako to? Drogom? -

- Uopšte ne razmišljaš! - viknu Gnome. - Kako će droga da ti pomogne kad košta kao vrag! Treba da zaradiš lovu, ne da je trošiš. -

- Stvarno ne razumem... - mrmljala je Helena. - Da čitav moj duh toliko zavisi od para...kakvo je to vreme došlo...uostalom, kakvo da je, ovde nije stvar u vremenu nego u duhu koji se, tobože, samouništava u skladu sa zahtevima okruženja, a nije u stanju da se prilagodi tim zahtevima i evoluira. -

- Ali on to i radi! - reče patuljak. - Prilagođava se okruženju koje se samouništava. Evolucija i samouništenje je jedno isto. -

-A dobro, kako ja onda da zaradim pare? - pitala je Helena.

- Nikako. Kad bi mogla, ne bi nestajala. -

- I onda, preživeće oni koji sve ovo podnose kao čelik, i ne samo da podnose, već i iskorištavaju situaciju? -

- Ne. Preživeće oni koji reše moj test. -

- Znaš... - rastuženo je šaputala Helena - ...nije bolno ne biti odabran. Bolno je kad znaš da nisi odabran. Nije ni čudo što prosečan čovek ulaže sve svoje snage da se odbrani od znanja. -

- Šteta. Znanje je jedini način da se dođe do sigurnog, blaženog neznanja. - nasmeja se patuljak, a zatim, videvši njene tužne, crne oči, on se sažali. - Vidi, mogu ja tebi da pričam bajke o monaškom životu i palamudim o spoznaji, ali to je sve slamka za davljenika. Stvar je takva

kakva je, neki se uspnu, neki nestanu. Neki su srećni pa izdaleka vrše invaziju na Poljsku, neki su nesrećni pa se rode u Poljskoj u vreme invazije. Sve je stvar sreće i izdržljivosti unutrašnjeg kosmosa. Jebi ga. -

- Pa da, naravno! - nasmeja se Helena izveštačeno. - Srž života u gradu Malogradu na jugoistoku zemlje Amije sažima se svega dve reči - jebi ga. Ono što je amin u hrišćanstvu, alahu akbar u islamu, tavariš u lenjinizmu, "i tako dalje" u žižekizmu, to je "jebi ga" u eri kapitala. Ali to sam znala i pre nego što si se ti pojavio pred mojim vratima. -

- Hej, Vajs, ne uzmi mi za zlo...dao sam oduška svom unutrašnjem kosmosu...ipak, ovo mi je treća rizla od jutros... -

- U redu, u redu...ali šta ja sad da radim? - pitala je.

- Otkud znam? Vi ljudi bi samo nešto da radite...kuliraj. Zaljubi se. - reče Gnome i povuče još jedan dim.

- Zezaš me? Zaljubljivanje je najprecenjenija stvar na svetu posle pop art-a i Predela slikanog čajem. -

- Onda piskaraj nešto...vidim da si talentovana. I ne moraš izmišljati ko zna kakvu toplu vodu. Imitiraj. Nije ti cilj da osvojiš svet, nego da spaseš svoj kosmos kojom kintom. Uostalom, imitacija je pravo malo savršenstvo ambivalencije, klackalica između ruganja i divljenja, ona je kao čokoladna glazura na čokoladnoj glazuri. Uostalom, ceo svet je izgrađen na imitaciji i to se zove ponavljanje dobre prakse. - reče patuljak i izvuče iz džepa karticu na kojoj je bila nacrtana slovenska baba, sa dugom suknjom i maramom. Bila je to kartica iz starog bukvara koja mu se slučajno našla u džepu.

- Evo - rekao je. - Tema neka ti bude baba. A počni sa kraljem svih piskarala, Fjodorom Dostojevskim. Imitiraj mi sad Fjodora Dostojevskog. -

Helena je uzela hemijsku i napisala:

Imitacija 1, Fjodor Dostojevski: "Ono što je on bio ne bejaše nikome jasno, pa ni njemu samom. Ako mu je nešto i bilo katkad jasno, to mu ne beše jasno na onaj način na koji to biva jasno ruskome čoveku devetnaestog veka. Jer čoveku devetnaestog veka ni ne može biti ništa jasno, jer mu je suđeno da mu sve bude nejasno, odnosno da mu ništa bude jasno . I ništa, ništa što bi tada učinio ne mogaše mu skloniti sa lica tu krivicu koja mu ne beše jasna, iako je znao da ubistvo babe i maloumna svedoka nije mogao biti takav greh, pošto bi baba svakako akumulirala kapital, a maloumni svedok bi postao premijer neke države na Balkanu ili predsednik Amerike. Ali, šta ja to benetam? Dosta, svakako, dragi Ikarije Semjonoviču, dosta više o tome!"

Imitacija 2, Lav Tolstoj: "I onda ga je ubio zabovši mu koplje sedam puta u gangrenoznu nogu. Izdahnuo je sporo. Nakon toga, pucao je u ženu. Tamna krv prsnula je na svilenu podsuknju, a gnoj i kancerne iznutrice iscuriše svuda po njenim oblim grudima. Vrlo je dobro znao je da se to ničim više ne može ispraviti, pa je rasporio sebi trbuh turpijom i skočio u sankt-peterburšku reku, ne bi li se ubio dva puta - jednom telo, a drugi put dušu, da iskaje svoju zločinačku savest. Kako to mislite, tema je baba? Kakva baba? Ma beži u kurac, nisam ti ja Dostojevski."

Imitacija 3, Desanka Maksimović:

"Bilo je to u nekoj zemlji seljaka na brdovitom Balkanu,

stajala je četa baba u redu, ispred banke u jednom danu;

iste su im godine presudili upravnici stečajni, isto su im tekli tranzicioni dani,

isto im je inflacija pojela mleko, hleb i lovu, i sve ih isto pomoriše fašisti što sebe liberalima zovu."

Imitacija 4, Edgar Alan Po: Ta baba me je gledala očima užarenim kao ugljevlje iz pakla, prizivajući svojim crnim beonjačama demone istočnog podzemlja. Ah, kakve strašne oči imaše! Te oči! Te oči što me od Lenore rastaviše, ne ponoviše se nikad više, nikad više! Od Mortiše rastaviše...nikad više, liju kiše, zbog Mortiše, zbog Mortiše."

Imitacija 5, Viktor Peljevin: Babe su išle govnjivom ruskom stazom jedna za drugom tako da se posmatraču činilo da je sve to klon jedne iste babe. Iznad njihovih glava, u samom srcu Washingtona, treperavo je svetleo plavoljubičasti natpis sastavljen od hologramskih sijalica. Više nije bilo sumnje da je sve to jedna ista baba; neke babe su, čak, izlazile iz stomaka drugih baba, u stilu tradicionalne ruske prakse, a na kraju je Olegu postalo već sasvim jasno da nikakve babe zapravo i nema.

Imitacija 5: Slavoj Žižek: U filmu "Titanik" Džejmsa Kamerona vidimo šta se dogodi kada se niža i viša klasa izjednače. Pojavi se santa leda. Niotkuda. I sve razjebe, tako da je nužno da svi vi, pioniri esid filozofije, na vreme naučite: sav vaš lepi, sigurni život u luksuznim kabinama i finim restoranima raspršiće se kao brod o santu leda onog trenutka kad poželite besklasno društvo. Ta zla socijalna pravda će vam uzeti sve vaše kubanske cigare, kineske igračke i korejske petarde, a niko vas bolje neće spasiti od socijalne pravde nego američka vojska. Starbaks kafe na popustu u petak, igračkice sa mojim likom gratis!

- Uostalom, čemu sad ovaj Žižek? Imaš dvadeset ispisanih strana crtaća analiziranih u duhu prokletog Žižeka, čemu još žižekizma? - pitala je Helena.

- Dobro ti idu te imitacije...možda bih mogao da te ubacim u neki uži izbor za barku... - rekao je patuljak.

- Kladim se da to govoriš svim devojkama. - nakezila se Helena.

- Nisam ja takav gnom. A reci mi, šta bi rekla generaciji kada bi skinula sve maske? Dakle, bez imitacije, ti kao - ti? Šta bi rekla? - pitao je patuljak.

Helena se zamisli. Povukla je još jedan dim, primećujući da je rizla dogorela gotovo do kartona. Ona je ugasi, nakašlja se i napravi pozu kao da govori pred gomilom omladine rođene +- 10 godina kada i ona. A onda, odustajući od te zamisli, ona ponovo sede. Rekla je patuljku da ne bi ni mogla da održi govor pred njima. Ne bi znala šta da im kaže. Ne bi mogla da im priča petnaest minuta sa istim žarom, a da se u tom žaru ne oseti sumnja, gorčina i nedostatak pravca.

Zatim, ona malo razmisli, počeše se po glavi i poskoči.

- Setila sam se! - uzviknu ona.

Patuljak je ljubopitljivo pogleda.

- Rodili ste se mrtvi. - rekla je. - Tačno bih im to rekla: rodili ste se mrtvi. -

Patuljak joj je prijateljski i sažaljivo stegao ruku i, ostavljajući joj još dve bela papirna valjka napunjena magijom, otišao duž ulice nad kojom se već crnela prijatna noć.

10.

Bila je nedelja i Helena je na kratko zadremala. Sanjala je sasvim običan san. Naime, sanjala je sebe kako sedi ispred računara i surfuje po netu. Bilo je glupo i dosadno kao i na javi. Ali, to nije bila baš skroz Helena, to je pre bila jedna stara Helena koja je čitala komedije koje su rastužile čitave generacije mrtvorođenih na ovim prostorima, verujući da će se nešto promeniti. Dakle, bila je to Helena koja je još uvek u nešto verovala, koja je još uvek studirala, ukratko, ona koja još uvek nije zakoračila u svet neoliberalnih reformi i mera štednje. Ta Helena je, putem stare dial up konekcije, visila na netu. Prvo je rešavala test "koliko ste seksi od nula do 'Mlada Bosna'". To je bilo tek da razbije dosadu. Zatim je čitala komentare na ruski film "Жмурки" u kom klasični krimosi devedesetih makljaju na ulicama pre nego što će postati funkcioneri. Jedan Amer, neki Z. Smith, ispod filma komentariše da je uživao u "ovom gotovo naučno fantastičnom trileru". Vanječka na tečnom ruskom odgovara na Smithov komentar: da jebem mater i tebi i naučnoj fantastici i trileru, ovo je naša realnost. Sedam Amijaca se ispod pokolju off-topic prepirući se oko toga ko je kriv za raspad Jugoslavije, da li je Tito bio istovremeno špijun CIA-e i KGB-a, te da li je Engels zagovarao genocid nad narodima sa juga. Ispod toga, neko postavlja sms broj na koji se uplaćuje dolar i po da se dobiju dojave o rezultatima utakmica na koje se treba kladiti. Osmi Amijac seče sebi vene u vapaju filmske replike: nije Milošević kriv, mi smo govna...uglavnom, bio je to jedan baš fin početak kvalitetnog košmara.

Neočekivano, košmar je dobio zanimljiv obrt. Pripadnici nekog omanjeg crvenog pokreta igrali su se pištoljima pucajući u nebo prilikom proslave stogodišnjice oktobarske revolucije, a jedan metak je slučajno zalutao i ubio senatora. Atentat je imao domino efekat. Strukture moći su se urušile, zgrade su gorele, nakon čega se internet konekcija prekinula. Nestalo je struje, a ulicom su urlale sirene za požarnu opasnost...

Helena se probudila. Prvo što je pomislila kad se probudila bilo je kako je jedan pravilno usmereni metak sve što je potrebno. Tad joj je prvi put pala na pamet ideja da eliminiše Grina Koridina. Čudno, zašto baš Grin Koridin, ni njoj nije bilo jasno. On je bio jedna smešna figura, jedan od milijardu demona koji sisaju snagu iz ovog sveta zarad svojih imaginarnih igara, jedan od onih koji bi vrlo lako bili zamenjeni novim sitnim psihopatama koji prodaju svet za šaku dolara. Možda je razlog taj što Grin Koridin još uvek nije bio okružen kamerama i telohraniteljima, pa je metku dosta lako da doleti do njega. A možda je u svemu postojao deo one lične, hamletovske osvete. Ipak, ne može se poreći da im je Grin Koridin (svim Malograđanima, a naročito Heleni), ma koliko on mali bio u strukturi vlasti - hamletovski jeb'o mamu.

Interesantno, kao da je predosetio njene misli, Grin Koridin je baš tog dana naložio svojim slugama da zaposle Helenu počevši od predstojećeg ponedeljka i ona nije imala mnogo vremena da razmišlja o svojoj revolucionarnoj ideji. Čovek uposlen egzistencijom slabo misli na revolucije, i to je najveća tuga našeg bednog i malog slovenskog postojanja - što ne mislimo o revolucijama kada je to najpotrebnije, a i to što o revolucijama mislimo samo kad treba da ih povede neko drugi. Ni Helena nije bila imuna na ovu slovensku naviku. Vrlo je brzo počela da misli o košulji koju će obući prvog radnog dana na poslu, umesto o svemu onome o čemu je stvarno potrebno misliti u eri mrtvorođenih. Najveća greška Helenine generacije bila je u tome što su pokušavali da nađu smisao života, umesto da daju smisao svojoj smrti.

Hanibal je pred vratima Amije i kaže: - Good evening, Clarice. -

Ali, Helenu to tada nije bilo baš mnogo briga. Ipak, dobila je posao u gradu u kom je dobiti posao lutrija. Sada će moći, kao i polovina nacije, da bude srećna ustajući svakog jutra da bi

radila za kikiriki i kokice, za bogove i njihov profit, za plemenit cilj kretanja ka ništavilu ucrtanom na dlanu crnog Istoka kao sudbina.

Interesantno, Helenino životno pitanje zavisilo je samo od tog jednog telefonskog poziva Grina Koridina. Grin Koridin čak nije morao ništa ni da kaže svom sagovorniku, dovoljno je bilo da podigne slušalicu i klimne glavom. Sagovornik gospodina Koridina nije mogao da vidi da je on klimnuo glavom, ali je to sigurno znao po načinu na koji gospodin Koridin diše. Dakle, jedna neizgovorena reč kralja Malograda sasvim je dovoljna da obična osoba dobije posao u državi u kojoj je dobiti posao luksuz.

Firma u kojoj je Helena u ponedeljak počela da radi zvala se Agencija za Elektrodistribuciju. Šta je tačno delatnost te agencije - niko nije znao. U pitanju je bila nekakva savetodavna, ili da se pravilnije izrazimo, konsultantska firma koja objašnjava električnoj energiji najefikasniji pravac kojim treba da se kreće do bojlera i veš-mašina prosečnog domaćinstva. No, njena osnovna delatnost je ipak bila primenjena koruptivno-nepotistička eklektika i intelektualni terorizam.

Helena je bila smeštena u maloj kancelariji sa još šest žena. Kancelarija je bila lepa, sa velikim prozorom na sunčanoj strani ulice. Problem je bio samo u tome što svih tih šest žena umeju da govore. I, budući da u opštinskim firmama, naročito u onima koje u nazivu sadrže reč agencija, nema posla i služe samo kao privid ekonomskog opstanka, svim tim ženama je mnogo dosadno, a Helena je u paklu.

To je taj trenutak kada, stupajući na prag klimatizovane kancelarije, smešten sa još šest osoba u prostoriji od nekoliko kvadratnih metara, shvatiš da si se žestoko zajebao.

- Ja svakoga jutra pojedem 35 grama ražanog hleba, tanko namazanih humusom i nemasni jogurt. Za ručak dve kašike graška, 28 grama kuvanog pilećeg mesa...užina pločice od heljde... - govorila je koleginica A.

- Šta je kuskus? - pitala je Helena. - To, onaj, mrmot? -

Svi gledaju u nju kao da je maloumna.

- Humus... - ispravi je koleginica A.

- He-he... - crvenela je Helena. - Šalim se... -

Svi ćute.

- Jaje sadrži 30 kalorija, banana 89...celer...63...101... - govori koleginica B.

- Nikada mi nije žao da dam novac za kvalitetnu maskaru ili olovku za usne. Uvek uzimam Kejbilinovu olovku broj 88, nude. To je ona boja poput kajsije, a nije ni kao kajsija već nešto, kao, kako bih je opisala...narandžasto-ružičasta...ali dosta bledunjava, ima onaj, kao, svetlucavi kraj i čep u boji. Ne kupujem nikada one sa crnim čepom, te olovke se krune i suše usne. Najvažnije je da ne isušuje kožu... - govori koleginica C.

Glasovi počinju da se mešaju. U Heleninoj glavi nešto tutnji. Veliki kuskus nadvija se nad njom i gleda je svojim buljavim, ukletim očima.

- 80 kalorija...120 kalorija...'Versace gold'...'Valentino life&beauty'...super welness London style...66 kalorija...nova double effect maskara... -

Kuskusi marširaju i sviraju trube. Heleni se vrti u glavi.

- *Meybealline New York* je u fokus stavio novu generaciju žena, slobodnih da se iz dana u dan izraze na drugačiji način. To je generacija koja žudi za novitetima, prati trendove, sa lakoćom ih konzumira, ali i u potpunosti prilagođava sebi. -

Kuskusi postaju ružičasti, zatim se boje pretapaju u karirane šare i pruge. Egipatske piramide plešu uz njihove trube. Sunce izlazi i pretvara se u Horusovo oko. Kuskusi se pretvaraju u mrmote i plešu u krug, u krug, u krug...

Isti dan se neprestano ponavlja.

- Savršene lokne prave se tako što se pramen debeo dva i po prsta zavije oko pegle za kosu, a zatim usmeri ka sebi...14 grama kuskusa...namazati na hleb od raži isečen na četvoromilimetarske kriške... -

Svakoga dana od 7-16h. Svakoga dana se raspravlja o kalorijama, porođajima, kremama za telo, karminima, dezenima haljine, frizurama. Kupuju se marame i suknje po ugledu na Keri Bredšo i hoda deluzijom Njujorka u glavi. Masovna psihoza. Masovna sumanuta ideja o lepoti, pameti ili važnosti ljudi koji više nisu važni ni sami sebi. Idealia nervosa. Brižit Bonanca je bila u pravu.

Helena više nije sigurna da li je jun ili oktobar. Nije sigurna ni da li je sreda ili ponedeljak. Koleginice razgovaraju o moći pozitivnog razmišljanja. Dele mudrosti Lujze Hej. Zatim prelaze na temu o pucnjavi u jednoj od bivših jugoslovenskih republika. "To smo mogli biti mi", kažu. "Terorizam je zlo dvadeset i prvog veka", kažu. Vrlo brzo sa teme o brizi za život prelaze na temu boje kose. Da li je bolja svetlo mahagoni natural ili svetlo mahagoni classic?

Natural ili classic? Nike ili Reebok? Ice coffee ili coffee latte? Coca-cola ili Pepsi?

Svi drevni, antički neodgovoreni rebusi, sve zagonetke veličanstvene Sfinge, svi tragaoci za Svetim Gralom padaju na kolena pred novim vekom i sažimaju se u veliko pitanje koje nasmejana radnica u žuto-crvenoj uniformi ponavlja kao mantru: „Za ovde ili za poneti?"

Evolucija je proces kojim savršeno koristan majmun postaje potpuno beskoristan čovek. Milijarde godina, milijarde ćelija u savršeno organizovanom sistemu, prvi točak, prvi mikroskop, vakcina protiv besnila, naizmenična struja i razapeti božji sin, sve to samo zbog jednog jedinog pitanja: „Želite li možda pomfrit uz to?"

Vekovima, ljudi su posvećivali svoje živote i smrti zarad jednog jedinog rezultata: da bi šest žena sada sedelo u jednoj kancelariji i gubilo sate i dane svojih života pričajući o kalorijama, frizurama i obliku svojih guzova. Šest bubašvaba bi u ovom trenutku donelo više koristi svetu od šest žena u jednoj maloj kancelariji u Malogradu.

Rađamo se mrtvi. Beskorisni. Suvišni. Kuga planete. Kancer svemira. Potrošači bez identiteta i mehanički radnici. Mašine u proizvodnji beznađa i hemijskog otpada. Metastaze na mozgu

savršeno korisnog majmuna. Božije delo koje je izgubilo kontrolu i sada provodi dane pokušavajući da se ujede za lakat.

Sledeće što izgubiš je samoljublje.

- Ja sam isto što i svi oni. - mislila je Helena. - Ništa bolje i ništa smislenije. Ništa manje i ništa veće. Obično rođenje i još običnija smrt, i vreme koje protiče između toliko sporo da uopšte i ne postoji. Rođenje i smrt postaju ista tačka u vremenu, jer je sve što je postojalo između njih protraćeno na priče o kremi za samotamnjenje, proteinskoj dijeti i novom spotu Rijane. I ne postoji ništa, ništa što možeš da uradiš da to promeniš. -

Brojala je dane do vikenda, do sledećeg meseca, do Nove Godine, do jeseni, do prvog snega, do prvog sunca, do poslednjeg sunca, do pakla. Brojala je dane čekajući da se nešto završi, a jedino što se završava je život. Helena zapali cigaretu i primeti mali oblak dima koji joj se protezao oko vrata. Bila je to još jedna rupa u telu, negde između levog ramena i brade. Dok je povlačila dim, ona oseti snažan bol u dnu stomaka i proskiča između stisnutih zuba.

- Kakvo je vreme došlo, čovek treba da bude srećan da uopšte ima bilo kakav posao. - rekla je koleginica C.

I tad je Heleni pukao film.

Ustala je bacajući cigaretu kroz prozor i stala na vrata kancelarije, zaklanjajući svetlost neonke. - Nikakvo vreme nije došlo - rekla je stisnutih zuba. - Nikakvo vreme nije došlo, C, nego ste ga vi napravili! -

Čim je to izgovorila, ona poskoči i uhvati koleginicu C za kosu i poče da vuče. Htela je da je odvuče do prozora i, naravno, baci kroz prozor. Ipak, ostale žene su je zaustavile u nameri. Helena je imala u vidu, u nekom majušnom kraju svoje podsvesti, da se nalaze u prizemlju, i to je bila olakšavajuća okolnost kada se, nekim čudom, našla u policijskoj stanici. Žalila se na snažan bol u donjem delu stomaka, te je iz stanice ispraćena uz pismeno obaveštenje da se uputi na psihijatrijsko odeljenje.

- Gde te tačno boli? - pitao ju je lekar. “

- Sve me boli. Boli me jetra, slezina, žuč, želudac. rekla je. Neodređeno je prelazila rukom preko celog stomaka. Celo telo ju je bolelo. Postojanje ju je bolelo. Doktor je podizao rendgen snimke, okretao ih, zagledao i zaključio da joj nije ništa. Napisao joj uput za psihijatra. Od toga ju je sve bolelo još jače.

Na institutu “Doktor Tarr i profesor Fether” doktorka Melanija Trim nije bila oduševljena što je vidi. Helena se cinično nasmejala na pomisao da je osećanje bilo obostrano. Doktorka Trim delovala je odsutno. Na Heleninom uputu bilo je napisano “traži se: dg na osnovu studije slučaja; farmakoterapija, prognoza, klinička slika”. Bile su ispisane i još neke stručne reči koje u suštini ne znače ništa i Helena to, krajem oka, primeti.

Doktorka Melanija podigla je karton preko čije je površine bila prosuta nakazna, crna Roršahova mrlja:

Sa naučnom ozbiljnošću koja je bila vrlo smešna, doktorka je upitala Helenu: - Šta vidite na ovoj slici? -

- Lava Trockog! - rekla je Helena.

- Baš Lava Trockog? -

- Baš Lava Trockog. -

- A gde se tačno nalazi taj vaš Trocki? - zapitkivala je doktorka Melanija mršteći se.

- Ovde u ovoj maloj beloj rupici unutar velikog crnog šišmiša od mastila. - odgovarala je Helena.

- A dakle, vidite i šišmiša? -

-Da...šišmiš...tačnije to i nije šišmiš. To je delimični šišmiš sa tamnim naočarima. To je Viktor Peljevin koji spava viseći napako kao šišmiš, jer on tako spava. - objasnila je Helena.

- Viktor...ko? - pitala je doktorka.

- Viktor je mesija moderne književnosti. To vam je, da budemo precizni, književnost za sirotinju u kojoj se toj sirotinji objašnjava kako izgleda kokain, elitna prostitutka ili suši. U njegovom slučaju svo stvaralaštvo se svodi na viceve o sirotinji kojima se i sirotinja smeje. Zato je tako omiljen među vladarima. Doduše, vladarima se više dopadaju Lolita, Justina ili nešto u duhu Oskara Vajlda, u takvim stvarima se pronalaze, ali i zabavljanje sirotinje sirotinjom smatraju dovoljno veselim i svrsishodnim. To valjda objašnjava i vrtoglavi uspeh Slavoja Žižeka. No, to što plešu u ritmu sistema ne čini ni Viktora ni Žižeka manje kvalitetnim, naprotiv. Postoji tu jedan dublji sloj duše koja žudi da ostavi trag na papirusu večnosti. No, papirus će svakako goreti, kao i večnost, i nikog generalno neće biti briga da li je neki tamo postmodernistički filozof ili pisac ispao govno. Pa zašto da onda ne ispadnu govna? Na kraju krajeva, biti govno je najplaćeniji posao današnjice. - objasnila je Helena.

- Dooobro... - reče doktorka i podiže drugi karton sa šarenom mrljom:

- A šta vidite ovde? - pitala je.

- Ovo je socijaldemokrata koji se rukuje sa ultradesničarem. Dogovaraju se kako da doskoče sopstvenim narodima. Jedan predlaže suptilan genocid, drugi teoriju rase. Naravno, cilj im je da počiste sve one koje ne mogu da upregnu, a i da opljačkaju sve što se može opljačkati. Tačnije, na ovoj slici nalazi se suština politike. -

Doktorka Melanija dizala je u vis kartone sa mrljama i zapisivala Helenine odgovore. Sledeći karton bio je crn, nalik na džina koji pruža svoje tronogo carstvo u centar perspektive posmatrača. Penis džina bio je iste veličine kao i njegove noge i on ga je ponosno pokazivao. No, i pored toga, na toj mrlji nije bilo ničeg seksualnog. To je bilo, prosto, ruganje.

- Ovde se nalazi Međunarodni Monetarni Fond. - konstatovala je Helena.

- Aha, MMF...u redu. - mrmljala je doktorka Melanija.

Sledeća slika bila je najobičnija bezlična fleka.

- Hmmm, ovo je svet na prelazu iz korporativnog feudalizma u novo društvo. U ovom trenutku, sve staro je uništeno da bi se na njemu izgradilo jedno bolje novo. Na ovoj mrlji nafte

izrašće komuna koja će poštovati čoveka i socijalnu pravdu, jednakost koja će uvažiti slobodu i mladi hrastovi koji će poživeti dugo kao ponosni simboli povratka korenima. Da, na ovoj slici je kraj sveta. Ali, na njoj je i utopija. Nema utopije bez kraja sveta, a nema kraja sveta bez dolaska antihrista, ili, možete ga zvati Voland ako želite, ali to je, jasno, prirodan poredak stvari. -

- Vaše viđenje jedne obične mrlje mastila je...hmm...maštovito. - rekla je doktorka i podigla novi karton:

Ovaj karton bio je pun simetričnih šara raznih boja na čijem se čelu jasno uzdizao Ajfelov Toranj. U levom uglu stajala je statua slobode, slepa kao Justina i gluva kao sam bog, a u desnom mali berlinski lav. Dole, na dnu papira bio je nacrtan veliki sat, sumirajući simbole svih kolonijalnih sila na jednoj jedinoj slici.

- Ništa. - rekla je Helena. - Ovde ne vidim ništa. -

- Čak ni Liberu? - pitala je doktorka.

- Naročito ne Liberu. -

Doktorka Melanija gledala je čas u Helenu, čas u mrlje, sumnjičavo stežući kapke da bi na kraju pitala:

- Vajs, šta si po profesiji? -

- Psiholog. - odgovorila je Helena.

- Ti, onda, mene malo zajebavaš? -

- Nikako, nikako! Naravno, ja znam šta su projektivne tehnike, ali sam davala sasvim iskrene odgovore na ovim testovima. Uostalom, mene zaista boli, sve me boli, cela utroba, želudac, materica, jetra, sve! Boli me i treba mi pomoć! -

- A od kad te sve to boli? -

- Ne znam, odgovor bi bio vrlo neodređen, to je ta kancelarija, i ta stranka...kad su tek počeli da me jedu nije bolelo, ali sad su stigli do utrobe, do jetre i do želuca, i želudac i matericu i sve! -

Dok je govorila, Heleni su oči postale tamne kao katran, a beonjače zakrvavljene i nezdravo žute.

- Dok je vlasti, nikad neće biti slobode. - objašnjavala je. - Sloboda je van institucije države. Ali nacija voli institucionalizovan život, nacija voli salo birokratije, voli lošu hranu, otrovanu vodu i legalnu drogu distopijske civilizacije, i više od svega, nacija voli vođu. Dok je te nacije, ne samo ove već celosvetske nacije, koja bira status quo i velikog inkvizitora, ovakvi kao ja moraju da žive njihov besmisao koji oni zovu smislom. Svi ti ljudi, svi oni koji hoće samo hleba i igara, oni su odredili moju sudbinu i za mene druge sudbine nema. Samo jutro, 6:00am, kancelarija, birokratija, brza hrana, stranački sastanci, partijska poniženja, klasično partijsko ruganje svemu što nije glupost ili ćutanje, 23:30, zrno sna kom se radujem više nego bilo čemu i REM faza, faza sanjanja koju smatram jedinim pravim življenjem koju, zamislite, prekida alarm tačno u 6:00am...i sve ponovo...boli me i muka mi je! -

Doktorka Melanija napisala je Heleni recept za lekove koji će joj utrnuti bol. Prozak, Valijum. Jedna tableta ujutro, polovina uveče, nakon jela uz jogurt ili čašu vode. Kontrola za 30 dana. Ako ni posle trideset dana ne vidiš sreću i lepotu u državnom uređenju Vladimira Gorda, prelazi se sa 15mg na 30mg.

Helena se nije naročito oslonila na Prozak. Nije nešto naročito ni verovala u njega. Pokušala je da izbaci kuskuse iz svog uma uz nekoliko tehnika samopomoći. Za početak, pokušala je da radi jogu, ali je ostala ukočena u položaju morske foke. Pokušala je da se više socijalizuje. Prvo se družila sa Adamom, ali su ta druženja gotovo redovno završavala u poluumirućem mamurnom stanju posle burne noći uz vinjak ili u paranoidnom užasu pod dejstvom meskalina i esida. Posle toga bi joj bivalo još gore. Pokušala je da se druži sa normalnim ljudima, ali su žene ponovo neprestano pričale o frizuri i kalorijama, a to ju je dovodilo do besa. Naposletku, pokušala je lečenje komedijama. Pogledala je tzv. "romantičnu komediju" sa Adamom Sendlerom u glavnoj ulozi i ponovo završila u nihilističkom ponoru zbog toga što je budućnost ljudske rase na velikom ispitu jer je na svetu toliko ljudi kojima se dopadaju filmovi sa Adamom Sendlerom.

"Hmmm...a momak?", pomislila je na trenutak, ali je odmah počela da se smeje sećajući se poslednjih ljubavnih idila i poluglasno promrmljala, obraćajući se samoj sebi: "mora da me zajebavaš..."

Onda se setila: vibrator. Kupila ga je svojevremeno kad ju je baba Mrska ogovarala, kada je shvatila da je ljubavnici duplo više koštaju, a priređuju joj duplo manje zadovoljstva. Kopala je po fijoci da ga pronađe, ali je prvo pronašla crnu svesku propasti. Crna sveska i Helena, gledaju se oči u oči, preteći i neprijateljski. Ipak, Helena se ne usuđuje da je uzme. Ostavlja je na polici i uzima vibrator. Vibrator je napravljen od jarke zelene, providne plastike poput onih jeftinih kineskih suvenira u kojima plivaju školjke i ukrasni kamenčići. Ekstremni kič za ekstremnu damu. Bio je zaista ružan, ali par centi jeftiniji od onih realističnih. Helena je uključila igračku, ali um joj je bio prazan. Crnilo, ambis, provalija. Ništavilo je bilo toliko užasavajuće, da je Helena pomislila da bi bilo bolje da su dolari bačeni na igračku potrošeni na čvrsto, debelo uže za bešenje. Ipak, odlučila je da se potrudi. Angažovala je internet pornografiju da joj pomogne. Ulazeći u svet crtanih jegulja, animiranih zveri i silikonskih igračaka, ona kao da je potpuno razumela zbog čega je ljubav između muškarca i žene konačno izumrla kao institucija. To nije bilo zato što su shvatili istinu. To je bilo zato što su imali alternativu. Fantazija im je bila na dva klika udaljenosti i jednostavno nije bilo potrebe da vole da bi sanjali. Svi snovi su ionako na internetu. Na sreću, internet ne može da se razmnožava, niti ljudi mogu da se samooplođuju, tako da porno industrija ostaje najkorisniji ljudski izum još od otvarača za konzerve, a Japanci, favoriti

industrije od 1939. sprovode svoju fašističku eugeniku zarivajući kandže u najveću dubinu prljave ljudske mašte držeći čoveka prikovanim za ekran dok ne istruli u svojoj samoći.

Crnilo, ambis, provalija? Nikad uz Prozak. Helena se na kraju ipak predala čarima Prozaka, puštajući da iz nadraženih neurona konačno nestanu svi kuskusi i njihove uklete oči. Jedna tableta radosti uz prvu jutarnju kafu i sve je sasvim u redu...

11.

Bio je vreo julski dan kad je Helena doživela jednu strašnu noćnu moru koja joj je zatresla svet. Tipično za noćnu moru, sanjala je da sedi u kancelariji.

Dakle, u prvom činu noćne more Helena sedi u kancelariji. Sedi ravno preko puta prozora. Tačno je šest sati i pedeset osam minuta. Vetar obija prozore. Još uvek je mračno i zora je ledena. Kancelarijom tutnji decembarska hladnoća. Hvata je nemir i bol u grlu. Nešto je steže u vratu. Tišinu razbijaju samo zvuci lima i neko čudno vučije ili dečije cviljenje. Helena pruža papire Šućurevki i ova ih razbacuje na sve strane, urlajući. Hvata rokovnik da ju njime gađa, ali se u poslednjem trenutku predomišlja. Helena želi da joj Šućurevka razbije glavu. Želi da ogluvi, a ipak se plaši. Ne zna čega se plaši. Ona joj ne može ništa. Ne poseduje je. Ko je onda poseduje? Ko poseduje sve?

Odjednom, kancelarija tone. Guta ih velika raka nalik na tamni pakao. Smrdi na mokraću, plin iz upaljača i ugrejane kašike. Oko zida rake naziru se grafiti koji oživljavaju u scenama seksa u sudnicama i amfiteatrima. Sledeće što vidi je kako tonu, svi tonu, a Šućurevka grabi ivice zemlje pokušavajući da se izvuče iz rupe. Neko je hvata za crnu, krecavu kosu, ružnu poput metle, i udara je o ivicu rake. Međutim, ona ne umire. Ne može da umre. Prvi znak pakla je besmrtnost.

Helena se probudila u znoju. Bilo je šest sati i pedeset i devet minuta i za nju Šućurevka nije bila mrtva. Ni jedan narcisoidni psihopata nikada ne može da umre. Oni se razmnožavaju maltretiranjem drugih. Preživeti psihopatu znači nadjačati ga. Preživeti Šućurevku znači i sam postati Šućurevka. Helena je bila toliko uznemirena da joj se činilo da ludi. To je možda i bilo istina, jer, da budemo iskreni, ne postoji psiholog koji nije lud. A sa druge strane, možda je stvar bila u meskalinu, esidu i travi koje je, kao i svoje crno srce, svakodnevno delila sa Adamom, prvim čovekom sveta.

Tog dana, Adam je u njihov intimni svet, u njihov platonski ljubavni krug, u njihovo jedino i njihovo sigurno, uveo neke druge, nove ljude, a Heleni se to ni malo nije svidelo. Novi klinci iz bloka. Bekstrit Bojsi. Odvratno, mislila je. Lepi, mali dečaci koji nisu ništa drugo do tužan žal za mladošću jednog smešnog čoveka. Ipak, to je izdaja. To je izdaja njihovog prijateljstva i njihove ljubavi. I ne samo to. Novi klinci su nemilosrdno krali ne samo njihovo prijateljstvo, već i njihovu psihodeličnu drogu koja, za razliku od prijateljstva, nije bila ni malo jeftina. Razočarana Adamovom malom izdajom i još uvek pod utiskom sna o Šućurevki, Helena kao da se slomila. I pored Prozaka, ona oseti da se nešto u njenom umu ozbiljno pomračilo i da se onaj užasni osećaj izgubljenog života vraća i još joj desetostruko naplaćuje svaki pokušaj da pobegne od njega.

Kiša je počela da sipi, a Helena je, pod tim crnim utiskom, krenula u crkvu da zamoli velikog gospoda boga da joj učini uslugu. Tačnije, jednu od dve usluge: da je spase ili da je ubije. Ili oboje, ako je milostiv.

Ulica u kojoj se nalazi crkva je zabačena i nema asfalt. Put je posut sitnim crvenim šljunkom i srebrnim peskom koji se blještavo sjaji čak i kada je put vlažan od kiše. Skromne, bele kuće poređane su sa obe strane ulice na čijem se kraju uzdiže hram u ulici Brestova. Ulica Brestova je najmirnija ulica na celom svetu. U duhovnom smislu, ona je prava mala oaza malogradske pustinje.

I kao što to uvek biva negde između sedmog i dvadeset i sedmog poglavlja u knjigama, glavni junak sreće glavnu junakinju. Ili obrnuto. Čitav splet okolnosti, radnja, atmosfera u svakoj čestici vazduha, sveži miris vetra, čak i vreme koje se naglo prolepšava, sve se prilagođava tom fatalnom susretu. Rečju, čitava scenografija prilagođava se rađanju bajke. Helena je bila obučena kao svetica, sa crnim šalom preko kose, kao ponovo rođena devica iza koje se ponosno uzdižu vrata crkve. I on, jedino mlado lice u ulici kojom šetaju samo starci. Igrao je šah, dugim prstima prinoseći crnu kraljicu belim usnama.

Helena je prišla staklu prozora i posmatrala njegovu visoku siluetu. Mršava figura plavog mladića se uzdigla i digla pogled. Razmenili su po osmeh. Činilo joj se da mu se dopada bez obzira na to što je umotana u crnu haljinu sa šalom nalik na burku, bez obzira na to što je debela od suviše antidepresiva i loših sintetičkih droga, bez obzira na to što je bleda, što izgleda prosečno, a deluje načitano. Izgledalo je, još u tom prvom minutu fatalnog susreta, da joj on oprašta što nije dovoljno lepa i da će joj možda oprostiti ako se ispostavi da je previše umna. To je bilo dovoljno da Heleni pruži nekakvu nadu, iako nije tačno znala čemu bi se nadala i zašto.

Prsti mu se igraju figurama, klizeći preko kraljice.

D4. C5. C4. Damin gambit. Žrtva crnog vojnika.

Prsti mu se i dalje igraju kraljicom. Prvo kažiprst, pa srednji prst, pomeraju se napred-nazad i lagano klize po drvenoj figuri koja se topi. “Ovo je najerotičniji momenat mog života”, pomislila je, “ovo je sve što moj bog može da mi ponudi, u ovoj zemlji, u ovom gradu, u svetu na pragu još jednog rata, u svetu opsednutom jeftinim seksom i skupim kokainom gde učesnici rijalitija samo čekaju da nađu razlog da zakolju jedni druge.” Čim je to pomislila, nešto nežno i patetično razlilo se njenom dušom i ona pomisli kako se sve što se dešava u lokalu br. 66 u ulici Brestova, sigurno dešava sa nekakvim velikim kosmičkim razlogom

Zvao se Vlad. Ponavljala je njegovo ime slovo po slovo i gledala mu je u prste koji polako predaju meč i dižu čašu irskog viskija. Slatki, žuti viski i tanak filter bele cigarete smenjuju mu se na usnama. Kolena joj drhte. Ona umire. Atlantida tone, Pompea bljuje vatru, Rimsko carstvo pada na kolena. Bogovi, smilujte se!

Vlad Fišar nije misteriozan kao standardni prinčevi u bajkama. Vlad je šaren, veseo, raspoložen. Ima snažan akcenat i naglašava „A“. Sa severa je, ali ga drma vreli južnjački duh. Vlad Fišar je međunarodni šahovski vicešampion i strastveni ljubitelj džeza. Tanak kao da jedva ima šezdeset kila, neprestano povlači svoje duge, koščate prste duž čaše, dodirujući je kao što je dodirivao crnu kraljicu, nasmejan i nesvestan erotičnosti svakog svog pokreta.

Takođe, velika prednost Vlada Fišara jeste zlatni britanski pasoš koji viri iz njegovog džepa. Karta za raj, mislila je Helena. Vlad Fišar bi mogao da joj pomogne da pobegne iz Amije. Zlatni pasoš Evropske Unije se, doduše, mogao dobiti samo brakom sa državljaninom ili uz potezanje veza, ali je Helena ipak gledala u njegov pasoš kao da joj je dostižan. Možda bi, nakon nekog vremena, mogla i da ga zamoli za fiktivni brak zbog pasoša, a on bi, gledajući u njene tamne oči iz koji amijski zmajevi bljuju vatru, odlučio da se smiluje i da joj kupi kartu za evropski raj.

U stvari, Heleni je pasoš bio samo izgovor da se upusti u igru sa njim. Zapravo je samo jako želela da se igra. Morala je nekako da se opravda pred sobom; ipak, potrošiće mnogo novca na

tečni puder koji sakriva tragove nestajanja[9] i još mnogo vremena i snage na nekog bezveznjakovića koji misli da je ružno psovati i, vrlo verovatno, smatra da je kapitalizam učinio svet boljim mestom. Ako sve i ispadne vrhunski glupo i sadistički, uvek se pred sobom može pravdati da je sve to bilo samo zbog zlatnog pasoša.

- Kada bih sada, ovog momenta, mogao da se vratim u sedamdesete i ubedim nekog borca za demokratiju da se ne bori, pokazao bih mu tebe. Odmah bi mu bilo jasno šta znači ona parola 'robovi slobode'. - pričao joj je Vlad kao da se oduvek poznaju. - Eto, u demokratiji uvek možeš da kažeš svoje mišljenje na referendumu, kupiš BigMek ili Leviske, ali čemu sve to? I dalje igraš kriket protiv kraljice Herc. -

- Kriket? - zbunio ju je.

- Kriket, da. To je iz one priče 'Alisa u azilu'. Znaš, isfrustrirani javni službenik koji stalno negde kasni da mu direktorica ne odrubi glavu...znaš? -

- To bi bila – Alisa u zemlji čudesa? A javni službenik bi bio – zec? -

- Da, da, da, da, upravo to. Ne vredi igrati kriket, kraljica uvek pobeđuje. Na kraju krajeva, ona je ta koja smišlja i menja pravila. Potrebno je da svi odbiju da igraju kriket. Ali, još nije došlo vreme za to... -

- Sada je vreme za šta? Za ćutanje? - pitala ga je pomalo cinično.

- Pa da, za ćutanje. Delimično. - zastao je i presekao ju je pogledom. Ona se i dalje opijala njegovim rukama.

- Da li si iz tog razloga apolitičan? -

- O, ne, ne, ne. Zapravo sam vrlo političan. Samo ne igram kriket. -

Pametan momak, mislila je. To je dolivalo benzin na njene vatre. Nije mogla da govori. Mogla je samo da gori.

- Da li uvek žrtvuješ crnog pešadinca zarad crnog kralja? - pita ga tek onako, da prekine tišinu. Sigurno je zvučala glupo. Zašto je uopšte pitala takvu budalaštinu? Nikada nije posmatrala šah tako banalno. Kolektivno gledano, šah je politička igra: funkcionalna i pokretljiva figura umire zarad trome i nekorisne veličine. Individualno gledano, šah je igra ludila; funkcionalna i pokretljiva figura umire zarad trome i nekorisne veličine. Umesto da priča o nečemu što poznaje, da ga fascinira makar znanjem, sve što je mogla je da pita nešto što je uopšte ne zanima.

- Nekad i radi kraljice. - rekao je. Kakav kliše! Svi znaju da kraljica u šahu ne predstavlja ženu, već savetnika[10] ili, prevedeno na savremeni jezik, advokata branioca. Helena se pitala da li

---

[9] Helena je već videla skupe tečne pudere koji se prodaju po apotekama pomoću kojih se kamufliraju rupe nastale usled nestajanja. Tako je zaključila da nestajanje, stručno nazvano “distopijski dermatitis” nije tako retka bolest kao što joj se u početku činilo.

[10] Uz kralja stoji figura, koja se na persijskom naziva "ferz", što označava kancelara (vezira)

je i Vlad svestan da lupa gluposti. Ali, Vlad Fišar ni malo ne deluje osramoćeno. Gleda u nju sasvim smireno kao da svojim dugim, vitkim prstima zabija nož pravo u njen stomak. Odjednom, on se naginje se i prislanja tih i naivan poljubac na njenu donju usnu. Njegov poljubac baca je duž rake niz koju ne zna da li pada ili leti u njoj.

- Da li padam ili letim? - šapuće mu.

- Stvar je jednostavna. - objašnjava Vlad. - Razlika između pada i leta je – dno. Tamo gde nema dna o koje možeš da udariš, svaki pad postaje let. -

- To je, dakle, moj princ. - pomisli Helena. - Tirkizna košulja koja miriše na marihuanu, nervni tik zbog kog se klati i drma obema nogama, čaša u ruci koja nikad nije prazna i frizura kao mladi Trocki. Pa dobro, kakva princeza takav i princ. Ali treba ga, svakako, podšišati na mladog Josifa Visarionoviča. -

Helena je na trenutak pomislila da je bolje biti u društvu bufo žabe nego princa koji, kao i ona sama, ne zna da li je jutro ili veče, ponedeljak ili sreda, jul ili oktobar. Ali, bilo je već kasno. Bila je već sasvim upecana na njegove suve usne i plavo oko koje je blago bežalo ulevo. Ona je tad učinila nešto što nikako nije helenovski, niti je ikad bilo helenovski - skrivajući pogled kao školarac, ona pruži šaku i ugnjezdi je ispod njegovih prstiju. “Eto, znala sam!”, pomislila je kad je shvatila šta je uradila, “Ode dostojanstvo, ode ponos, otišlo sve u tri materine...i to zbog Britanca koji je, vrlo verovatno, lud kao Martovski Kunić i Luis Kerol zajedno!” Ali, nije se moglo nazad.

Šteta je učinjena.

Sledeće što izgubiš je – sve.

12.

- Ovo je menage- a-trois.[11] - govorio je Vlad Heleni dok joj je pokazivao šah za tri osobe u svojoj sobi. - Ali ja više volim jedan na jedan. Crno-bela klasika. 8x8. -

- Svi najbolji ljudi uvek su više cenili folie a deux.[12] - rekla je Helena uz nervozan, izveštačen osmeh. Bio je to jedan od onih trenutaka kad se osećaš toliko glupo, da se naprosto opustiš prihvatajući svoj glup položaj kao neizmenjiv i prirodan.

Soba Vlada Fišara je puna života. Tu su stare slike na zidu dovučene sa nekog đubrišta, šarene kao Zemlja čuda, čudesne skulpture, knjige i vudu maske. Sve je u duhu domovine Petra Pana i afričke magije. Miris tamjana i trave guši do nepodnošljivosti, ali Helena se oseća prijatno. Zaboravila je i svoju crnu svesku, i rumunski benzin, i nemačku kancelarku, i svoju životnu misiju. Zaboravljajući najvažnije, sav teret ovog sveta pada sa njenih leđa. A sve to zato što Vlad ima magične prste.

Iako je instinktivno osećala da je Vlada nemoguće razočarati ili uvrediti, Helena je bila izuzetno nervozna. On to primeti i uhvati je između vrata i ramena. Helena se uplaši da će joj se tečni puder razići i otkriti njenu tajnu - njen tzv. distopijski dermatitis. Njegov pokret bio je neuobičajen i čudan, te čak i kad je shvatila da je njena tajna ostala skrivena, Helena je i dalje bila uplašena. Šta on to radi, pobogu? On pomeri ruku kao da traži nekakvu magičnu tačku na njenom telu i kad ju je konačno našao on snažno pritisnu dlan o njen vrat. - Jao! - jauknula je Helena gledajući u njega kao da je sišao sa uma. A onda, ona oseti sav smisao čudnovatog dodira velikog Vlada Fišara. Telo je počelo da joj se opušta, a um kao da se ispraznio. Osećaj je bio poput lebdenja na nekakvoj magli. Oslobođenje od misli, strepnji, nesigurnosti. Zaspali superego. Potpuno kuliranje.

- Kako si to... - pokušala je da pita, ali joj on zatvori usne prstima.

- Magija. - rekao je.

Vlad može ono što niko ne može. Koža joj se ledila i gorela u isto vreme.

No, i ovaj zen je, kao što je to slučaj sa svakim dobrim zenom, bio preteča antizena. Nakon doživljene nirvane, ležeći pored Vlada Fišara kao pored stranca, sve neprijatne misli kao da su se odjednom vratile i sručile na nju. Setila se i svog idiotskog položaja zapisničara u parlamentu srama, setila se cirkusa nakaza, nemačke kancelarke, Grina Koridina, popišane crvene zvezde i istog takvog sveta u kome svako pušta da ceo život pišaju po njemu zarad prava na svojih pet minuta pišanja po drugima. Rezultat su hiljade i hiljade litara lako zapaljivog amonijaka. Zato će ovaj grad goreti i zato će ova država vrištati u bljesku novog rata, mislila je. Vlad će otići u njegovu Severnu Irsku, mislila je. Vlad se za dve nedelje ničega neće sećati, mislila je. I kad ga budu pitali gde je Helena, on će ih pitati koja Helena. A njoj je ovo jedna od poslednjih noći na Zemlji.

---

[11] seks u troje

[12] Ludilo u dvoje ili indukovana psihoza. Nastaje tako što jedna psihički rastrojena i dominantna osoba indukuje svoje patološke ideje na drugu, zdravu i submisivnu

Vlad Fišar se stidljivo oblači i pokriva ćebetom preko glave. Treba mu vremena da izviri ispod ćebeta. Polako se opušta, pali cigaretu i počinje da priča priču, šarenu kao i on.

- Hteo sam da ih upalim. Kompletnu skupštinu. Kao i ti. Da uzmem kalašnjikov i pobijem ih sve. Da dignem ovaj ukleti grad u vazduh. A onda sam otišao i video druge gradove, osetio druge duše i živote, jeo neku drugu krv. Živeo sam sve tuđe živote. Tražio sam zemlju bolju od ove i neke drugačije ljude. I nisam našao ništa. Svuda su bili hosteli puni plavih radnika, prosjaci sa diplomama profesora, povampireni slovenski komunisti koji su se pomirili sa bogom, libertarijanci sa cilindrima, studenti koji putuju svetom misleći da će tako postati bogatiji duhom i armije običnih ljudi u borbi za slavom i značenjem. Sve je bilo kao babuška u babuški unutar babuške. Eto, to je ovaj svet. To je vaša velika Evropa. Jaje u jajetu iz kog se nikad ništa ne izlegne. Čini mi se kao da je sve što može da izleči duh izgubljeno; svuda je buka, smeće, rasizam i snobovska predgrađa. Sve u svemu, odvratan svet. -

- I onda si se vratio? -

- Ne, onda sam otišao u Afriku po relikvije. Postao sam iluzionista. Mađioničar. -

Seo je na sredinu sobe u jedan veliki krug nacrtan belim brašnom. - Pogledaj. - mrmljao je. - Ovo je mandala. Simbol celosti, Jungovog selfa, simbol boga i nirvane. Nije slučajno to što su stolice u parlamentu formirane u obliku polukruga. Polukrug je nedovršena celina, šizofreno cepanje i pakao. Krug čiji se krajevi nikada ne spoje znači samo jedno: raspad, rascep, raščerečen ego, razapeti bog. To je vladavina đavola i njegove desne ruke – Mammona. Suprotnost tome je savršen krug. Magični vudu ritual se uvek obavlja u sredini kruga. -

- Kako ti uopšte plaćaš svoje račune, Vlad? - smejala se Helena.

- Rekoh ti – magijom. - kaže joj. - Doseli se kod mene. Udaj se za mene. -

- Poznaješ me dva dana. Zašto pričaš takve stvari? -

- Ne znam. Ljudi svašta pričaju. -

Neruspela, lucidna prosidba čini da se Vlad Fišar ponovo pokrije ćebetom preko glave, ali vrlo brzo zaboravlja šta je rekao. Ipak, ovaj lucidni stvor nekako je iščupao najbolje iz žene koja nikada ne drhti i nikada ne sanja, žene bez sna o karijeri, bez novca za letovanje, bez roze sjaja za usne u džepu od farmerki, čak i bez dobrih farmerki. Umesto karmina i parfema, u Heleninom džepu nalaze se Ksanaks i Prozak. Ona je žena koja zna da će pre zasijati u bljesku nove atomske bombe nego što će prošetati ulicama Pariza. Mlada žena koja ne drhti – to je bio proizvod kraja jednog vremena koje je verovalo u liberalno tržište, demokratiju i mir u svetu. Ona je bila među prvim mladim ženama koji su polako shvatale. No, prva ili poslednja, jedina ili nebitna, nije ni bilo važno. Svet doživljava moždani udar. I Libera i Justina uveliko su mrtve. A čitava ta farsa njenog malog života tokom kog će ona dva-tri puta zapeniti u besnilu ili oslepeti u strasti, to su samo kratke noći u nizu poslednjih noći na Zemlji koje najavljuju kraj još jedne nacije narandžaste krvi i njene smešne pobunjene istorije koja se vrti u krug.

Nema reči kojima bi iko mogao da izvuče Vlada Fišara na svetlost dana, pa se Helena, sležući ramenima, i sama zavlači ispod ćebeta.

Naravno, stvar je jasna - sve njene velike ljubavi su šizofrene. Ali, ovoga puta se nije plašila. Poslednje što izgubiš je strah.

Konačno, Helena Vajs je potpuno poludela za velikim Vladom Fišarom.

A onda prođe mesec, prođu dva, prođe šest, sve se nekako izgubi u magli istovetnosti i sivilu zore. Vlad Fišar joj govori da nikada nije bio ovoliko zaljubljen. Jednom je osetio nešto slično, sa Japankom koja se zvala Sun. Kaže da to nije ništa neobično: tamo se svi zovu Sun i to na njihovom jeziku ne znači Sunce. Vlad kaže da je Sun radila kao animator u industriji porno crtanih filmova za odrasle. Crtala je pipke. Zamisli koliko bi ponedeljak bio drugačiji da moraš da crtaš porno film svakog jutra, kaže Vlad. Zamisli tek ponedeljak onog ćelavog, debeljuškastog Japanca koji svakog jutra osmišljava scenario za njih, kaže Vlad. Japanska porno industrija je osveta celom svetu za Hirošimu. Za Nagasaki još nisu počeli da se svete, ali kad počnu, to će sigurno biti tragikomično koliko i pipci.

Tako je Vlad Fišar izjavio ljubav Heleni Vajs. Uobičajeno, pustio je nekakvu sladunjavu pesmu (u ovom slučaju ta pesma je bila "ElEsDi se vraća kući") i lagao ju je da će refren te pesme trajati večno.

"LSD te drži dvanaest sati.", pomisli Helena, "Bufotenin te drži trideset minuta. A ljubav...ljubav te drži do prvog radnog ponedeljka kada sat otkuca šest, a ti bi prodao sve samo da ostaneš u krevetu još pet minuta. Pod pet minuta mislim pet sati. Pod pet sati mislim večnost. Da li on sad može da mi pročita misli? Da li on zna koliko sam umorna?"

- Zašto nemaš prijatelje? - pita je Vlad trgavši je iz misli. - Zar su te baš svi napustili? -

- Niko me nije napustio. Oni su svi bili jedni sasvim fini drugari. Ali, ne zadržavam se dugo u njihovim životima. - kaže mu Helena.

- Gde su oni sad? - pita Vlad.

- Tu su. Oni su i sad prijatelji. Samo, ja sam neprijatelj. - kaže Helena.

Vlad ju je često pitao zašto ćuti.

- Možda ne želim da me bilo ko upozna. - govorila mu je. - Volim da me niko ne poznaje. Volim poslove kroz koje radim sa gomilom ljudi koji su isuviše usmereni na sebe da bi me uopšte primetili i koji će uvek ostati stranci. Stotine ljudi, hiljade ljudi, dolaze i odlaze, bez zadržavanja i bez mnogo gnjavaže. Bave se bilo čime osim mnome. I ne postavljaju mi pitanja. Bilo mi je sasvim svejedno da li ću u životu biti hirurg ili promoterka kečapa, bilo mi je važno samo da budem stranac među strancima. -

- I da ti ne diraju krugove! - šmeškao se Vlad.

- Vlad, Vlad, Vlad... ti ne znaš...ti ne znaš kako je ovde... - ponavljala je Helena ostrašćeno, nastavljajući svoj monolog. - Vreme provedeno sa ljudima koji su prošli kroz moj zivot bilo je isprazno i mučno. Vrhunac mog zivota, naravno mislim na duhovni vrhunac, bio je kada sam na stranici numerisanoj brojem 3 pročitala rečenicu: 'jednom je u Rusiji postojala generacija koja se radovala letu, moru i suncu i odabrala - Pepsi'. Knjiga se zvala Generation P.

Prvo mi se u umu stvorila slika španske livade. Don Kihot jaše na svojoj beloj ragi, iza njega ja jašem na magarcu i na sred puta on se zaustavlja i kaže: „U Rusiji je živela jedna generacija koja se radovala letu, moru i suncu i odabrala Pepsi."

Druga slika u mom umu je slika Rusije 1989. godine. Voland završava čitanje Bulgakova i shvata to kao pozivnicu. Silazi u Moskvu, seda u kafanu i na opšte zaprepašćenje svih koji piju čaj sa vodkom, samo bez čaja, naručuje Pepsi.

Treća slika izgledala je ovako: devojka čije su police prazne i na kojima stoji samo glup osećaj krivice i promašenosti popunjava prazninu sa tih nekoliko papira koji govore o Pepsi koli.

A možda sve te slike i nije izazvala ta rečenica. Možda je to bila rečenica: „Stvaraoci nam ovde ne trebaju ni za kurac".

Koliko je to jadno, Vlad? Reci mi istinu! Koliko je patetično sedeti učauren u ustajalom uglu propale zemlje Amije, sa flašom prešećerenog Pepsija i članskom kartom biblioteke? -

- Draga... - rekao je razneženo. - To je u redu. -

- Da, to bi bilo u redu u nekoj drugoj situaciji, u nekom drugom vremenu. Recimo, vek u kom Marks završava svoj "Kapital" i kaže "kada dođe naš red, nećemo se izvinjavati za pravdu". Ili u vreme Dostojevskog, kad neka Nastasja Sergejevna pada ničice na kolena u hladnoj i pustoj crkvi i zove boga, zove đavola, zove ko zna koga i plače, shvatajući ceo taj cirkus sasvim ozbiljno. Danas niko više ništa ne shvata ozbiljno. Vitezovi istovremeno preziru i piju Pepsi, žao im je sirotinje i pišaju po sirotinji, a vremenom postaju ono što mrze jer danas ni nema ničeg drugog što bi mogli da postanu.

Vidi, tih nekoliko papira koji popunjavaju moje prazne police, to jest taj momenat u kom Don Kihot govori nešto malom debeljušku na magarcu - to je koštalo 5 evra. Paradoks pronalaženja smisla odvojenog od njihovog sveta pritisaka i mamonovske politizacije jeste u tome što taj smisao plaćaš novcem. Onaj koji nema tih pet evra, prirodno, ne može da uđe u kulu znanja i ne može da uzjaše mulu ili magarca i postane Sančo ili budući vitez. Sve ono po čemu se liberalni sistem razlikuje od svih dosadašnjih i što mu daje neizrecivu prednost jeste što se svaka ljudska ideja zasniva na simbolu početnog kapitala, ili novčanice od pet evra. Dakle, ako se nađeš u državi gde tih pet evra ne možeš da potrošiš na knjigu svetlosti, već na nužni hleb, isključen si iz spoznaje. I što je najgore od svega, sam Don Kihot svesno učestvuje u svemu tome!

A zašto je to tako? Prost razlog je u tome što po prvi put u istoriji imamo Don Kihota koji je pobedio vetrenjače. Ako uzmemo u obzir da je svaka dosadašnja reprezentacija vetrenjača ništa drugo do vlast, može se reći da je represivna vlast bila ta koja vitezu nije dozvoljavala da ga pobedi i on se neprestano borio dok iza sebe nije skupio toliki broj sledbenika da više nije bilo nad kim da se vlada. U situaciji liberalne vlasti postoji situacija u kojoj se vetrenjače jednostavno predaju i kažu „dobro, viteže, pobedio si.". One se razilaze sa horizonta i ustupaju mesto vratima. Vladari, dakle, otvaraju vrata plemenitom vitezu i puštaju ga među njih, govoreći mu da je njegova i slava i pažnja i mesto na vrhu sveta. I naravno, milion dolara. Ali to tek kad potpiše ugovor. Na ovaj način, vitez se odvaja od naroda, ne deli više njihovu sudbinu, a za njim više ne idu sledbenici, već potrošači koji gutaju svaki ejakulat njegovog omnipotentnog uma izgubljenog u ideji pasivnog otpora, koji je odavno prestao da bude otpor. Liberalna vlast ovde udara na ego, jer nema smisla da se boriš protiv onih koji su te prihvatili i dali ti tron. Uz iluziju okultnog

vatrometa koji svemu daje mistični ton, ispunjava te orgazmični osećaj da postoji neki bog koji te je odabrao. Dodaj svemu tome strašnu, strašnu, strašnu i glomaznu usamljenost čoveka izgubljenog na vrhu sveta i dobio si shizočoveka koji je krenuo u napad na vetrenjače, ali u suprotnom pravcu, udaljavajući se od njih. -

- Ali ti pričaš o tome kao da gore, na vrhu sveta, postoji nekakav plan. - smejao se Vlad. - Stvar je u tome što svetom vladaju potpuni moroni i što pojam okultnog koristimo kao izgovor kojim ćemo njihovim postupcima dodeliti nekakav smisao. Okultno tako postaje pokriće za potpuno idiotske postupke bez ikakvog plana i cilja, a oni dobijaju tu privilegiju da ih neko naziva iluminatima umesto onim što zaista jesu – moronima. Da se odmah razumemo, vladaoci sveta jesu psihopate, ali ih to ne čini ni pametnima ni smislenima ma koliko se oni upinjali da se takvima predstave. Mi, sa druge strane, tu njihovu predstavu prihvatamo, jer ne želimo da prihvatimo da smo i sami toliki moroni da smo dozvolili da se sve ovo dogodi, to jest, da smo se borili protiv represije autokratije da bi nad nama sada vladala pokajana SS armija koja je naučila da se smeška i Miki Maus država koja opstaje (i bogati se!) neprestano snimajući rimejkove jednog istog filma.-

- Da, znam, znam, znam! Ali zašto se njihova vladavina odražava samo na Amiju i njoj slične male i glupe zemlje? Znaš, kad Amer proda dušu, on to uradi za najmanje milion. Rus pregovara. A u Amiji, duša se prodaje za bedan posao u javnom preduzeću, jer duša Amijca, i uopšte duša čoveka, ovde ne vredi ni pišljiva boba. Od kad su sitni kriminalci ušli u novi milenijum u ulozi stečajnih upravnika i predsednika upravnih odbora, svaki taj kriminalčić može da istrese svoj glupi kurac po duši bilo kog čoveka pod bilo kojim uslovima. I pri tom krivicu koje nema ne treba ni dokazivati, čak ni po Kafkinom scenariju. Jednostavno, glupi kurac je mamuran, seče glave koje mu se nađu na putu dok i dalje ništa ne funkcioniše i nikog nije briga. Živi, umri, vaskrsni, povampiri se, svima je sve svejedno. Neko je pre petnaestak godina navio sistem kao jednu od onih igračaka u obliku Paje Patka koje sviraju i plešu i on sad svira i pleše neku staru pesmu Bekstrit Bojsa prevedenu na tarzanski kineski. Taj neko je odavno umro, a Paja sad ima sekirče u rukama kojima nekontrolisano mlati u ritmu pesme „I don't care who you are, where you're from, what you do...", pa ako mu se nađeš na putu, našao si se, a ako ne – ništa zato – drugi put ćeš. -

- Draga, suviše se uzrujavaš zbog morona. Nađi neki opijum koji će ti pomoći da preživiš i obećavam ti da ćemo da pobegnemo. Pobećićemo na bolje mesto gde se umesto pušenja loše vutre da bi se pobeglo od stvarnosti šmrče skup kokain da bi se pobeglo od stvarnosti. U stvari, ne, ne, ne! Pobećićemo na neko još bolje mesto! -

- Gde, na Mesec? - pitala je sevajući očima.

- Na Mesec ako treba! -

- A kako ćeš locirati Mesec? -

- To je lako. Naći ću američku zastavu. Tamo gde je zabodena američka zastava, tamo je Mesec. -

Helena se zakikotala.

- Daj vinjak! - viknula je. - Daj vinjak, pa da rušimo establišment! -

Vlad im je nasuo po pola čaše vinjaka. Kucnuli su se i naiskap popili. Helena se stresla i namrštila.

- Znam da devojke vole dijamante, ali Rubin je ipak Rubin. - rekao je kao da se izvinjava što nema bolje piće.

- Previše lirike, premalo vinjaka. - prevrnula je očima. - Sipaj! -

Vlad je ćutke dolivao vinjak u čaše dok čitava soba nije počela da se okreće. Pola sata bezbrižne vožnje na ringišpilu došlo je na naplatu oko 3:30 ujutro. Helena je povraćala zaklinjući se bogu i nemačkoj kancelarki da više nikad neće piti. Vlad se glasno smejao njenom religioznom monologu.

- Nije lepo smejati se tuđoj nesreći. - rekla je dok je pokušavala da obuzda pulsirajući bol u glavi.

- Odlazi! Idi! - vikala je. - Hoću da budem sama. -

- Da li me ti to isteruješ iz sopstvene kuće? - pitao je.

- Prošetaj malo. Šetnja je zdrava. - promrmljala je držeći se za glavu. Zvučalo je kao da se zaista uvredila, ali je i to bilo neizmerno smešno.

- Ali...želiš da svi mi odemo, ili samo neki od nas? - uozbiljio se, a neka čudna senka prešla mu je preko lica kao slutnja. Odjednom, još jedan Vlad se pojavio na suprotnom kraju sobe. A onda i još jedan, u televizoru. I na kraju, četvrti Vlad zaljuljao je luster sa kog je visio.

- Jako smešno. - rekla je Helena. - Svi znaju da čovek može da stvori ovu iluziju pomoću holoramskih ogledala. Nemaš boljih trikova u šeširu? -

Odjednom, sva četvorica su nestali. U sobi se, iznad police sa knjigama pojavila sova sa njegovim likom.

- A nešto ovakvo? - pitao je. Helena odmahnu rukom.

- Ili možda više voliš bečko-rumunski stil? - čim je to rekao, po sobi je počeo da lepršа crni šišmiš. I šišmiš je, naravno, imao lice velikog Vlada Fišara.

- Odlično! - rekla je sa lažnim oduševljenjem. - A sad odlepršaj! -

Iako nije koristio nikakva holoramska ogledala i nikakve slične, moderne tehnologije da stvori ove iluzije, već je koristio čistu magiju, Vlad primeti da Helena nije oduševljena. Nešto ju je očigledno mučilo. Vlad se vrati u svoje ljudsko obličje i krenu ka vratima.

- Vidiš, Vlad... - neočekivano je progovorila - ...u tim divnim državama sveta koji žive svoje živote kolumnista, menadžera, ilustratora i dizajnera enterijera, vreme je kao jedna duga prava koja se produžava ka beskraju sigurnog raja. Na istoku je vreme ograničena duž čijeg su kraja i početka svi svesni, samo im se i jedno i drugo čini nekako bešumno i neodređeno. U Amiji, t=., odnosno, vreme je tačka. -

Uzdahnula je, a onda joj se opet učinilo da govori previše apstraktno. Treba biti konkretan.

- Nestajem. - rekla je.

Vlad se udalji od vrata i sede pored nje, odustajući od svoje namere da je ostavi malo samu.

- Kako to misliš: nestaješ? - pogledao ju je sa nevericom, dok nije otkopčala košulju u predelu stomaka i skinula maramu od veštačke svile sa vrata. Skinula je puder. Telo joj je bilo puno sitnih rupa koje su se protezale duž vrata, a neke od njih su već počele da se spajaju, težeći ka nepostojanju.

- Nestajem, jebate, kako da mislim nestajem nego kao nestajem? - viknula je iznervirano. - Sve manje osećam, duh mi se gubi komad po komad, a telesno, eto, pretvaram se u nemateriju. A probala sam sve! -

Gledao ju je kao da potpuno razume o čemu se tu radi.

- Probala sam čak i halucinogene, za kreativnost, sve moguće! Ništa! Ne mogu čak ni..ni...dobrog dilera da nađem! -

Heleni se ta reč oteglila iz usta i dok je izgovarala „ni diiilera“, briznula je u glasan plač. - Nestajem. - šmrcala je. - A što je najgore od svega, nestaću upamćena kao član PPS-a! Član PPS-a, Vlad! Mutavi poslanik Partije Progresivnih Snaga. Sluga Mamona. Ja sam list toalet papira Grina Koridina. Ja sam četka za cipele Grina Koridina i njegovih musketara. Ja sam krpa za prašinu. Kanta za otpatke. Ja sam klistir Grina Koridina. Ja sam pumpa za povećanje penisa Vladimira Gorda! Eto, to sam ja. To sam ja! -

- Nisi...de,de...nisi ti pumpa za...mislim, nisi pumpa. - tešio ju je, ali mu se činilo potpuno neprimerenim da završi ovu rečenicu u datoj situaciji.

- Pljunula sam i po Bogu i po Če Gevari, i po Lazaru i po Crnom Đorđu, i po revoluciji, i po svima, po svima! Oni su dali svoje živote da bi ljudi kao ja glumili stidne vaške državi-gulagu Vladimira Gorda. Poslušaj nam samo himnu! Nekad smo pevali „Zalud preti ponor pakla, mi stojimo postojano“, a sad, sagnute glave, obučeni u švapski otpadak i žabarske iznošene gaće, moljakamo boga da nas nahrani i da nas spase. Bože hrani, bože spasi, bože učini nam to, jer mi nismo sposobni da bilo šta učinimo sami. -

- Pa dobro, kad je izdajica svoje domovine došao na vlast morao je da promeni tekst himne u kom stoji „proklet bio izdajica svoje domovine“. Svaki kralj koji je ubio svog brata sa repertoara sklanja predstavu o kralju koji je ubio svog brata. To je normalno. - objašnjavao je Vlad. - Ali ne brini, ne brini. Posle rata, avijatičar odbrane će u oblaku napisati tvoje ime. -

- Ne treba mi oblak. Ionako će ti oblaci biti puni olova i žive. Treba mi samo šansa, samo da kažem...da mi je žao...trebalo je umreti časno, sad kad je čast prodata za Big Mek i malu Kolu za poneti, sad još samo može da se nestane... - rupice vazduha na njenom vratu, poput osipa nevidljivosti, širile su se i spajale u jednu jedinstvenu antimateriju. Iako nije mogao da zna šta to nestajanje zapravo označava, Vlad je ostao sa Helenom. Nekada bi se šalio primećujući da joj struk postaje sve uži, ali o ozbiljnim posledicama njenog nestajanja niko od njih dvoje nije ni pomislio da progovori prvi. Ona bi samo smrknuto spustila glavu kad joj ta tema nije bivala prijatna, a on bi to primećivao. Tada bi oboje samo ućutali. Ona je mislila kako će posle nestajanja postati jedan od nemrtvih. Biće zarobljena u podnožju planine, u nekoj vrsti pakla

večnog života, neprestano gladna raznih želja, a prokleta nesposobnošću da te želje definiše ili da im da obličje. Vlad se trudio da istraži šta je u stvari nestajanje, ali bez uspeha. Čak ni sam sveti Google nije znao ništa o tome. Znalo se samo da je stručan naziv za tu pojavu "distopijski dermatitis". Kako nastaje i zbog čega, niko nije imao pojma. Nezvanično se verovalo da je u pitanju kazna za grehe. Sve u svemu, o distopijskom dermatitisu znalo se koliko i o većini drugih bolesti.

Meseci su prolazili i život je tekao uobičajenim ritmom. Osim širenja distopijskog dermatitisa, u Heleninom životu se nije dešavalo ništa naročito. A onda se, u ponedeljak 7. novembra tekuće godine, na sastanku zakazanom u 19:00, Vlad Fišar nije pojavio. Nije se pojavio ni u 19:25, ni u 19:38. Nije bio u svom stanu, nije bio u "Mauricijusu", nije bio nigde. Bez reči ili pisma, bez pozdrava, Vlad je samo odlučio da nestane pre Helene. Malogradom je duvao poznati hladan vetar pustoši i sve je izgledalo kao da čovek-sova nije ni postojao. Osim njegove napuštene sobe pune drangulija koje imitiraju umetnost, nije bilo ni jednog jedinog živog svedoka da se išta od gorenavedenog uopšte dogodilo. Ali Helena je znala da stvar nije ni blizu tako kompleksna. Stvar je bila u tome da ljudi nekada prosto ostavljaju druge ljude, makar oni bili i šahovski velemajstori koji hodaju po vodi i pretvaraju se u ptice. Takav je bio slučaj i sada. Vlad Fišar je jednostavno otišao.

13.

Prošlo je već trideset dana od kad je Vlad Fišar otišao iz Malograda, a Helena je i dalje sanjala isti san. Prvi deo sna bila je pozajmljena stvarnost. U tom prvom delu Helena se samo sećala kako ju je Vlad vodio na plažu, a zatim je, da je oraspoloži, hodao po vodi.

- Sigurno skakućeš po kamenju koje je skriveno ispod površine vode. - govorila bi mu Helena. - Ti si jedan lažov. -

- Pa, proveri. - odgovarao bi joj Vlad. - Jednostavno proveri da li ima kamenja pod vodom. -

- Neee... - prenemagala se. - Ako ima kamenja, onda ne znam šta ću. A ako nema kamenja, tek onda ne znam šta ću. -

Prvi deo sna prekidao bi se kada bi Helena pogledala ka nebu. Nebo, voda i zemlja sjedinjavali bi se u čudesnoj svetlosti i tada bi počeo drugi deo sna. Na horizontu bi iznikao grad u kom ulični neredi eskaliraju u potpuni haos. Ljudi upadaju u supermarkete, uzimaju sve što im je potrebno, veliki biznismeni plaču nad svojim carstvima koje Molotovljevi kokteli boje u dim i plamen, kancelarije gore, kravate padaju, a iza svega ostaje pepeo potpune slobode. U snu, Helena vidi sebe na vratima logora. Helena je u prugastoj uniformi. Pored nje je prostitutka koja kaže: "Zar je stvarno moralo sve da se sruši da bismo bili konačno slobodni?". Iza vrata logora zaslepljuje ih Sunce i one počinju da trče u neizvesnost, pune iščekivanja. Oči im se navikavaju na svetlo i tada uspevaju da vide šta ih čeka iza vrata. Iza vrata logora je ništa drugo do jedan veliki, beskonačni McDonalds restoran.

Helena se iz ove noćne more budila užasnuta svaki put kad ugleda žuto slovo M u imenu čuvenog restorana. Onda se sa slatkom nostalgijom prisećala nekih crta Vladovog lica koje su već počinjale da blede i to je bilo dovoljno da ne misli na zle slutnje njene noćne more. Nakon toga, obavezno bi otišla u "Mauricijus", naručila vino i slušala Adama kako i dalje duva u trubu i peva čudne pesme.

- Jul[13] je pravi izbor i pravo rešeeenjeee, glasaj za pravdu, hrabrost i pošteenjee... - pevao je u mali mikrofon zakačen za računar koji je snimao njegov glas.

- Vesela pesmica. - rekla je Helena. Adam je svaki put bivao radostan kad bi je video, ali bi se brzo vraćao svom besmislenom karaoke poduhvatu, postajući ravnodušan prema njenom prisustvu. Kad bi ona došla, to je bilo baš lepo. Kad ne bi došla, ništa zato, "Mauricijus" je jednako lep i sa njom i bez nje.

- Nije se javljao ni danas? - pitao je za Vlada.

- Nije. - odgovorila je. - Otišao je. Definitivno. -

- Vratiće se. Uvek se vrate. -

Adam odmahuje rukom, a ubrzo pravi jedan Heleni dobro poznat gest prstima. Zove je da se približi, da joj nešto šapne. Helena već sluti: on u džepu ima još čudesnih droga koje treba

[13] Jugoslovenska Levica

isprobati. - Ne, ne, ne! - odmahuje glavom i odguruje ga. - Znaš kako si prošao poslednji put kad si...pojeo to! - šapuće mu. Naime, poslednji put, Adam se našao u ozbiljnom paranoidnom tripu. Helena ga je zatekla pored crno-sive slike, neosušene i tek naslikane, pune beživotnih tela i morbidnih, gladnih ptica. Siva tela i crne ptice su obletale po čitavoj maloj sobi u "Mauricijusu". Unaokolo su ležale uništene slike, poderana platna i bačeni ostaci drvenih letvi. Adam je sedeo sklupčan u ćošku, krijući rukama glavu od svetlosti. Uništio je sve svoje slike jer su ga, navodno, jurile veštice.

- Nećemo nikad više. - govorio je posle toga. - Nema smisla, roba je loša. Droga je za bogate, oni imaju zlatni prah. Mi šmrčemo i gutamo saharsku prašinu sa pesticidima po kojoj su deset godina srali miševi dok je stajala u bunkerima Envera Hodže, poprskanu eteričnim uljem mente i ženšena da se sakrije njena prava priroda. -

Naravno, odjednom je prestao to da govori. Ponovo je koketirao sa idejom da nabavi nešto novo. Nešto alternativno ili prirodno. I tog dana mu je pala na pamet genijalna ideja koju je želeo da podeli sa Helenom. Adam joj je pokazao bele strugotine na staklenoj pločici starog mikroskopa.

- Znam jednog Peruanca koji gaji žabe. Dao mi je ovo. Bufotenin, to jest mleko iz žlezda bufo žabe, je najmoćniji halucinogen kog je čovek ikada upoznao.- rekao je.

- Još samo ovaj put. - govorila je sebi. - Još samo ovo i vratiću se dosadi i pospanosti prosečnog Prozaka. -

Adam je napravio nekoliko veštih poteza.

- Ovo je jako loša ideja. - rekla mu je.

- Znam - govorio je - ali boljih ideja nemamo. -

Ono što je urolao ličilo je na običnu cigaretu bez filtera. Uzeli su po dim. Ukus je, rečju, bio odvratan. No, to ih nije mnogo iznenadilo. Niko nije ni očekivao naročito lep ukus od mleka mladih vodozemaca.

Za manje od trideset sekundi, cela crna Afrika plesala je pred njom. Petao živih boja trčao je oko zelene vatre. Tirkizni plamen buktao je ričući kao zver. Čuo se ritam zvečki i timpana. Legba je zaplesao. Crni muškarac u suknji od osušene trave, očiju tamnih kao katran i nogu raširenih u obliku romba, stavio je drvenu masku čije su usne bile krvave i nasmejane. Mlatio je crvenom vrećicom koja se dimila, a dim je snažno mirisao na pomorandže i nar. Ispod magle mirisnog dima, videle su se samo boje; žive, tople boje koje se tope. Sve više i više ljudi je dolazilo niotkuda. Crni ljudi su plesali u šarenim suknjama: žuto, crno, crveno, žuto, zeleno. Baklje gore i urliču. Žene mažu lice belim brašnom i crtaju krugove na zemlji. Legba pruža bočicu koja gori i Helena pije iz nje, a zatim pada u trans, trese se, gori. Groznica bukti, a srce kuca protiv svih pravila kucanja jednog dobrog, zdravog i ispravnog srca. Srce se buni, skače, vrišti. Srce se buni dišući u nepravilnom ritmu afričkih bubnjeva i vatrenih urlika. Helena pada u nesvest. Ostaje na asfaltu svega nekoliko sekundi, kada je hladnim dodirom budi baštenski patuljak u društvu Mini Maus.

Mini Maus je razvedena. Puši kao dimnjak, pije brendi i bavi se astrologijom. Mini Maus, san našeg detinjstva, nema stalan posao, pije Lexapro i vozi starog Forda. Mini Maus često ima noćne more. Njen ljubavnik trguje seksualnim pomagalima koje uvozi iz Kine i nije ljubitelj plaćanja poreza. Helena joj sa strašću priča o napitku koji je popila, koji ima ljubičast ukus i zove se Erzulie. Oseća se kao da je popila duha ili nečiju dušu. Mini Maus nije neko koga to sve zanima. Mini Maus je arogantna, otrovana duvanom i mamurna, kao i svi propali snovi našeg detinjstva.

Baštenski patuljak ponovo je pun korisnih informacija sa Wikipedije. Njegov glas je dubok, muški i umirujuć. Zna više od samog svetog Googla. - Hebefrena shizofrenija... - objašnjava baštenski patuljak - ...jeste oblik shizofrenije koji se označava kao radikalni, nuklearni oblik shizofrenije koji je najbliži Krepelinovoj karakterizaciji ovog poremećaja (dementia praecox). Reč potiče od grčkih reči hebos-dječak i phrenos-duša. Hebefrena forma ima rani početak. Upadljive su afektivne promene. Karakteriše se izraženom regresijom i dezinhibiranim, dezorganizovanim detinjastim, neodgovornim, obesnim i bizarnim ponašanjem, kao i manirizmima, sklonosti neumesnim šalama i okupiranosti filozofskim temama. Emocionalne reakcije su neadekvatne i promenljive, često praćene kikotanjem bez vidljivog razloga i bizarnim grimasiranjem. Raspoloženje je povišeno i neprimereno, mišljenje je dezorganizovano, a govor nekoherentan. Zbog brzog razvoja negativnih simptoma, naročito zaravnjenog afekta i gubitka volje, brzo dovodi do najdublje dezintegracije. Prognoza je loša. -

- Ja se izvinjavam... - govori Mini Maus - ...ali to o čemu pričate je tipična Vodolija sa podznakom u Ovnu.“

- Sveti gospode Isuse Hriste, nikada više neću pušiti žabu! - šapuće Helena tiho, učtivo se smeškajući da ne uvredi prisutne likove iz crtanih filmova. Do levog uha joj dopire stidljiv, muški glas. Adam, vatreni ateista, mumla sebi u bradu: - Sveti gospode Isuse Hriste, nikada više neću pušiti žabu! -

“Opet pogrešan bog. Pa da, naravno! Mi Amijci smo uvek bili van najnovijih trendova u sferi božanstava. Ovaj narod najebe zato što se uvek moli onom koji je pao sa vlasti, a dok to shvati i pređe na sledećeg, i taj postane bivši. Nikad nećemo naučiti.”, pomisli Helena dok je spuštala glavu opirući se da ne zadrema.

- Nikad nećeš naučiti, da znaš! - viknula je Adamu koji je ništa nije čuo i konačno pala u san.

Drugi deo

Princip

1.

Jedino što je prljavije od malogradskih opštinskih kancelarija je malogradski javni prevoz. Gradski autobusi, tramvaji i vozovi izgledaju kao likovi iz steampunk animacije posle odvikavanja od heroina. Njihova jedina prednost u odnosu na sve druge socijalne servise tog grada jeste što u autobusu ne postoji društvena obaveza da se sa drugima razgovara o budalaštinama.

Žvake, grafiti, kore od pomorandže, krvavi izbljuvak i upotrebljen kondom, sve to ni malo ne smeta Heleni Vajs dok jede kiflu u autobusu broj šezdeset šest na putu ka periferiji. Treba imati u vidu da je Vajs ipak zapisničar u parlamentu i vrlo verovatno ne oseća gađenje. Međutim, poslednji zalogaj joj zastaje u grlu; osetivši hladni ubod u donjem delu leđa i nečiji topli dah na vratu, Helena shvati da iza nje sedi neko mnogo besan. Bio je to njen stari pacijent Lovor. Držao je oštricu noža uz njenu kožu i govorio joj je da bude mirna. Pobegao je sa klinike. Jure ga iz Službe Državne bezbednosti. Svi su u dosluhu. Lovor hoće da Helena bude njegov talac: govori joj da sluša i pažljivo primenjuje njegovo uputstvo. Ustaće mirno, kao da se ništa ne događa, i sići će na sledećoj stanici. Helena Vajs počinje da se smeje.

- Ma daj, Lovor, zezaš me. Stvarno misliš da je Službu Državne Bezbednosti briga za jednu devojku? Hajde da je to državna bezbednost kakva je bila nekad, kada si imao utisak da neko zaista sluša ono šta govoriš. Oni su tad dobro znali šta rade. Spašavali su naciju glumeći publiku. Danas, imaš više stend ap komičara nego publike, a niko se ne interesuje za umetnost i društveni aktivizam koji nisu zabranjeni. UDBA nas je zapravo, kao i KGB, štitila od nas samih. I bili su sasvim u pravu. Ti ljudi su znali da čovečanstvo moraš prvenstveno da zaštitiš od čoveka. A danas, sve je stavljeno na milost i nemilost slobodi odlučivanja. Ko bi rekao da će nas na kraju porobiti niko drugi do – sloboda! -

- ’Ajde ne seri, nego ustani! - nervozno je mumlao Lovor.

- Misliš li da je ikog briga za mene? - smejala se. - Ili za tebe? A tom igračkom koju držiš ne bi ubio ni komarca. Gde si to našao, u kuhinji na klinici? Hleb koji vam tamo služe je tvrđi i oštriji od toga! Kad smo već kod toga, zašto niko nikada nije pokušao samoubistvo bajatim hlebom? -

Lovor ispušta nož. Ruke mu se tresu. Vozač primećuje situaciju i staje. Lovor beži iz autobusa dok ga nekoliko medicinskih tehničara jure. Čudno je kako su ljudi kao što je Lovor uvereni da je veličanstvenu Službu Državne Bezbednosti zaista briga za uralske divljake, mislila je Helena. Jedna bomba sa malo arsena i isteklim rokom trajanja dovoljna je da zbriše pola ove države sa lica zemlje. Osim toga, postoji sedam milijardi ljudi na planeti. Sedam milijardi malih, dosadnih buva svrbe ovu napaćenu planetu, mužjaci imaju problem da skrenu pažnju jedne jedine ženke dovoljno dugo da se obavi proces parenja, a i dalje postoje osobe koje misle da glomazni aparat Državne Bezbednosti ulaže novac koji nema da bi proganjao baš njih.

Demokratska društvena uređenja imaju jednu veliku prednost. U njima konačno shvatamo svu svoju nevažnost. Naše reči, naše stvaralaštvo, naše pretnje – sve postaje smešno i sporedno, a naši životi, kao ni naše smrti, nikada ne dobijaju obličje i smisao, osim kada vode zapisnik u parlamentu ili kada glasaju.

Vozač autobusa pita Helenu da li se uplašila. Ona odrično odmahuje glavom. On kaže da ga činjenica što se nije uplašila– veoma plaši.

Helena mu objašnjava da se mlada Amija više ne plaši. Priča mu o onom junskom danu kad je Adama napao pitbul. Zario mu je čeljusti u ruku i nije puštao. Adam je, i pored bola, provukao glavu ispod ruke i ujeo psa toliko snažno da mu je odgrizao grkljan. E sad, možda to i nije bio pitbul, možda je bio pekinezer. Ili miš. Ili halucinacija od droge. Svejedno, to ne menja pouku priče. Pouka priče je da je ovaj narod, kao i Adam, spreman na sve.

- Spreman na sve, osim na pobunu. - zaključuje vozač autobusa.

- E pa sad! Ne možeš očekivati pobunu u terminu "Sulejmana". Ili "Male Neveste". Ili audicije za muzičke talente. Ili "Očajnih domaćica". Ili "Glasnika nedelje". Ili "Kupovine iz fotelje". Ili Lige šampiona. Ili... -

- Dobro, dobro. Shvatio sam. - prekinuo ju je.

Dok je Helena nabrajala zabavni program koji se ne sme propustiti, autobus je stigao na odredište. Stanica je bila locirana na petnaest metara od kuće Vlada Fišara. Ulazna vrata nisu bila zaključana. Vlad ih nikad nije ni zaključavao jer u kući svakako nije bilo ničega što bi bilo ko želeo da ukrade. Ukrasti nešto od njegovih sitnica bilo je kao ukrasti tuđi problem: posle je trebalo razmišljati o tome kako i kome prodati većinom bezvredne đakonije što bi na kraju potrošilo više energije nego što bi se od zarade moglo kupiti hrane. Vrata sobe su bila otvorena. Čim je ušla, Helenu je obuzela nostalgija. Gledala je kroz razbijeni prozor Vladove sobe kako pada prvi sneg. Maštala je kako je ona sada u Rusiji, gleda balet u Boljšoj teatru dok miriše prvi moskovski sneg. Gleda „Tristana i Izoldu". U beloj bundi od veštačkog krzna, ponesena nepostojećom emocijom na kraju predstave, pali tanku, belu cigaretu i čeka ljubavnika. Noć je vedra i mraz je jak. On dolazi vozom u čijem kupeu još uvek sedi duh Ane Karenjine.

Slovenski vozovi više ne prevoze ljubavnike. Oni prevoze radnike u holove evropskih fabrika koji sve više liče na logore smrti. Žene u vozu su debele od antidepresiva, ružne od brige, puše motane cigarete i kašlju gnoj. Kroz išarani prozor starog voza koji smrdi na mokraću, one gledaju prvi sneg nadajući se da će Nova Godina biti godina konačnog poraza kapitala, pitajući se ko je spalio zlatni američki Ustav koji tvrdi da su svi ljudi rođeni jednaki.

Helena je otvarala orman da pronađe pištolj za kog joj je Vlad govorio da ga ne dira - ni slučajno. Hoće da ubije Grina Koridina. Ali, umesto pištolja, pronalazi poruku od Vlada: „Zaboravi pištolj, pospremi malo.". Ispod teksta nacrtana je crvena strelica i oznaka „1m". "Kakvo bolesno, šizofreno kopile!", pomislila je. "Hoćeš da pospremim? Okej, pospremiću.", gorela je od besa. Raščlanila je sve njegove stvari u tri kategorije:

1. za prodaju

2. prisvojiti

3. upaliti

Planirala je da proda većinu njegovih knjiga, čak i njegovog voljenog mrtvog Ivana Iljiča. „Religiju i psihoanalizu u međunarodnoj diplomatiji" je odmah polila rumunskim benzinom, kao i „Lečenje šizofrenije čajevima". Rešila je da spali i sve albume Kurta Kobejna i Ramonesa. Na

istoj gomili za paljenje našli su se i barbika bez glave (replika čuvene "Jugoslovenke" pravljena osamdesetih godina), razbijeno antikvarno ogledalo i sva njegova odeća. Smrad trule tkanine i istopljene plastike širio se duž cele ulice, dok je Helena zadovoljno trljala ruke i mumlala: "eto, dragi, smatraj kuću pospremljenom".

Radoznalost ju je gonila da vidi šta se nalazi na metar od poruke koju joj je ostavio obeleženu crvenom strelicom. Tačno na razdaljini od 1m stajao je prazni deo dvokrilnog ormana. Helena je u njemu pronašla svečano muško odelo i belu haljinu, oba komada kupljena na buvljaku. Odeća je izgledala kao da je jako davno bila simbol jednog srećnog, britanskog venčanja na zelenom travnjaku ispred drevnog zamka negde u Severnoj Irskoj.

Britanija. Severna Irska. Sunčana, zelena Irska sa stopom nezaposlenosti od svega 5% i stabilnim rastom BDP-a. Helena je sanjarila o još jednom mestu koje nikad neće videti, pored Pariza i moskovskog teatra. Obukla je belu haljinu i maštala da u pozadini orkestar svira „Once upon a dream". Par koji je nosio ovu odeću se sigurno upoznao na Hitrou aerodromu. On je bio pijanista. Ili šahista. Ili oboje. Ona je bila crnooka Ruskinja, profesor komparativne književnosti. Na prvom sastanku su išli u pozorište i gledali „Tristana i Izoldu". Vozili su se istim onim vozom u kom još uvek sedi duh Ane Karenjine. I niko od njih dvoje nikada nije brinuo da neće moći da radi posao u koji je zaljubljen. Niko od njih dvoje nije brinuo o stopi nezaposlenosti, ilegalnim migrantima i napalm bombama. Njegova država i položaj u višoj srednjoj klasi činili su ga jakim i zdravim. Njena voljena Rusija činila ju je živom vatrom. Njene crne oči istoka i njegove plave oči zapada plesom su pozdravljale rođenje zlatnog doba u postfašističkoj Evropi i nisu ni sanjali da će doći dan kada će logori tiho biti ponovo otvoreni. Četrdeset godina kasnije, njegovo venčano odelo kupio je šizofrenik, a njenu belu venčanicu nosi devojka čija budućnost ne postoji.

Helena je u džepu starog odela pronašla još jednu poruku: „beskrajno plavo platno krvi i u njemu žuta zvezda laži, sada na velikom sezonskom popustu u novoj i lepšoj ambalaži" i puno zvezdica napravljenih od plastike i fosfora. Zvezde su svetlele u mraku. Skroz slatko, pomislila je. Ipak, možda je nekim delom svoje podsvesti očekivala malo romantičniji pristup. Da li zbog svoje iluzije, zbog šoka što joj je Vlad ostao odan iako se držao kao medved, Helena se raspoloženje naglo pogoršalo.

Vetar je oduvao brašno sa ivica Vladove mandale. Helena je sedela u njoj pokušavajući da se oraspoloži, dok je istovremeno zarivala nož u vudu-lutku Grina Koridina. Devetnaest puta. Devetnaest uboda i ni kap krvi. Devetnaest malih ujeda za srce gospodina psihopate. I još toliko uboda u srce lutke sa frizurom nemačke kancelarke. Ali, ni kancelarku nije bolelo: ona joj se smejala. Ona joj se rugala kao da govori: - Zar zaista misliš da možeš da ubiješ imperiju? Nemoćni, mali proleteri, borite se protiv imperije od kad se Mojsije popeo na sinajsku goru i uvek gubite boj. Potomak prvog Faraona i njegov poredak još uvek vladaju svetom. Ti mala ženo, ti si mi draga. Ti znaš da su đavo i bog postali jedno i da ćete svi pomreti, naročito vi, niža raso, na ovoj vrućoj crnici koja već vekovima vuče prokletstvo nesvrstanih. Ničija zemlja će biti spaljena, kao i vi koji ste prokleti samo time što ste na njoj rođeni. -

Helena je uplašeno bacila vudu lutkicu sa likom Daemone na pod kad ju je prekinuo kratak zvuk. Stigao joj je mejl. Pismo je bilo iznenađujuće i neočekivano, a u odeljku "sender" stajalo je ime velikog Vlada Fišara. Helena je odmah počela da čita pismo, upijajući svaku njegovu reč:

„Draga Helena,

Moram da priznam da me je situacija uhvatila nespremnog. Ne mogu tačno da ti kažem kada se ta čudna situacija tačno dogodila, ali se sećam da je bila nedelja. Planirao sam kratko putovanje u Beč kad su mi u kuću upala dvojca muškaraca sa crnim kapama preko lica. Jedan od njih rekao mi je da uđem u sobu i okrenem lice ka zidu.

- Niste u poziciji da mi naređujete. - rekao sam. - Ipak, vi ste u mom dvorištu. -

Lik me je pogledao i počeo da se smeje. - Čuj ti njega, jeb'o te pas. - obratio se svom saborcu, a zatim meni: - Sve je to državno dvorište, pička ti materina, i ako država hoće ovde da digne Ajfonov toranj, ne da ćeš da ćutiš nego ćeš da pitaš: majstore jel' treba neka pomoć! -

Pokušao sam da mu odgovorim, ali čim je video da sam otvorio usta stavio mi je ruku na leđa i spustio me na zemlju. Preturao je po mojim stvarima. Ne znam šta je među njima našao jer sam bio okrenut licem ka zemlji, ali se sećam da je pružio jednu autorsku karikaturu ka mom licu i pitao: - jel', bre, a ko je ovo? -

- Drug Staljin, gospodine. - odgovorio sam.

- Meni liči na premijera, gospodine. - rekao je njegov kolega koji je do tad ćutao.

- Ti da ćutiš! - viknuo je i vaspitno ga lupio po temenu, a zatim se obratio meni: - Staljin, kažeš? A gde su mu brkovi? -

- Crtež je nedovršen, gospodine. -

- A kakav mu je ovo dildo u ruci? - pitao je.

- Mikrofon, gospodine. -

- A je li? Tako, a? - mrštio se. - A šta radi on sa tim? -

- Meni liči kao da ga... - umešao se kolega, ali mu jedna vaspitna mera po temenu nije dozvolila da završi rečenicu.

- Peva, gospodine. - umešao sam se da smirim situaciju.

- Aha, a kad si tako pametan, reci ti nama šta peva? - pitao me je.

- Boru, gospodine. -

- Aha...a kako zvuči taj tvoj Bora? -

- "Tu, u hotelu, blizu železničke stanice,

vole me svi koji pređu preko granice

nešto sam slabiji na domaćem terenu,

iako imam jeftiniju cenu..." -

Pevao sam tiho, stidljivo i bez trunke sluha. Tip se mrštio i pokrivao uho šakom.

- Dobro, dosta, dosta! Znam kako ide dalje. U redu, drug Staljin neka peva, a ti ideš malo sa nama. - rekao je i odveo me, pravo da ti kažem, pojma nemam gde. Od straha me je obuzela potpuna amnezija, a pred očima su mi bili samo mutni, tamni krugovi. Za par sati probudio sam se na psihijatrijskom institutu. Dijagnoza: akutna psihoza paranoidnog tipa. I sad, objasni ti njima da nisi lud, nego da si samo dobar mađioničar. Nisam se ni trudio. A draga, veruj mi, bilo je kao u zatvoru! U ustanovu tog tipa ne smeš da uneseš ni spajalicu. Uzmu ti čak i pertle da se ne obesiš i da ne udaviš nekog. Naravno, nisu predmeti ono što je stvarno opasno, ali priznajem da je deprivacija prilično dobar metod. No, ima nečeg korisnog i u tome: ako si dobar budista imaš svo vreme ovog sveta da kuliraš praveći se da radiš ono što se stručno zove meditacija. Sve u svemu, jedno fino lenstvovanje. Kad prestaneš da se opireš, da se tučeš i ponavljaš "nisam lud" i počneš da se izležavaš, ispada isto kao da si bio na letovanju bez para. Problem je samo u tome što je kuliranje ovde uslov za otpust napolje, a napolju više ne možeš da kuliraš. Uglavnom, čim sam izašao, seo sam u autobus za Beč i do sad nisam stigao da...ma, razumeš me. Ti me bar razumeš.

Oprosti mojoj literarnoj nesposobnosti da sročim lepo pismo koje bi žena želela da pročita nakon što je šest meseci ostavljena u Amiji bez ijedne reči. Nadam se da razumeš da to nije bio kukavičluk, to je pre bila strategija..."

Helena je gledala u pismo i mislila o čitavoj godini koja je protekla između 15:06h i 15:07h. Osećala se kao da lebdi u apsolutnoj tišini kosmosa sa jednim špilom karata. Setila se trenutka kada je upoznala Vlada Fišara: bio je to dan kada je molila boga da ju spase ili da ju ubije. Gledajući u bele, šizofrene oči Vlada Fišara trebalo je da zna da se bog ipak odlučio da je ubije. A možda između te dve aktivnosti i nema neke razlike. U svakom slučaju, imala je više poverenja u metode oca univerzuma nego u metode oca države. Jer, sa ovim prvim si uvek načisto: rodiš se, giljaš, umreš, bez izuzetka. Sa državom je stvar nešto drugačija jer nikad ne znaš ko ti može doći u dvorište da u njemu gradi Ajfonovu kulu, simbol trgovinskog sporazuma u kom je solidan socijalizam prodat za lošu demokratiju koju je toliko pojela inflacija da si mogao još samo da je trampiš za Vladimira Gorda, fišek suncokreta i žvaku umesto kusura.

Sneg je vejao sve jače, a poslednji autobus odlazio je u pola četiri. Helena je sa sobom ponela nekoliko vrednih knjiga koje bi mogla prodati i otišla na stanicu. U autobusu se promenila smena i vozio ga je drugi vozač, ćutljiv i izolovan. Prijatna tišina i sveža zima su, uz sve što se dogodilo, oborile Helenu nezaustavljivim umorom. Zadremala je u malogradskom autobusu i ponovo sanjala jedan od onih snova tipičnih za nju.

U snu je radila noćnu smenu na benzinskoj stanici, za kasom, prebrojavala je sitniš i zevala. Bilo je, reklo bi se, 01:30 kada je u stanicu upao mladić sa pištoljem i mnogo dobrom frizurom. Izveo ju je iza pumpe i prislonio joj pištolj uz glavu. Nebo je bilo vedro, sveže i mirisno.

- Danas je dan kada ćeš umreti. - rekao je.

- Okej. - odgovorila je smireno Helena.

- Nisi me čula, danas je dan kad ćeš umreti. - ponovio je.

- Dobro jebaga ja, rekla sam okej. - kaže mu ona pomalo drsko.

Pretura joj po novčaniku i vadi njenu ličnu kartu. Helena Vajs, govori. Helena Vajs, ponavlja. Trudi se da celoj scenografiji da snažnu, ličnu notu. Helena primećuje da su zvezde posebno lepe kad je noć hladna i vedra.

- Pa dobro, hoću li ja umreti 'sada' danas, ili 'moram da čekam još tri sata do kraja smene' danas. Nije da mi se žuri, nego...ono... - mrmljala je.

- Helena Vajs... - ponavlja tip sa dobrom frizurom - ...imam tvoju ličnu kartu. Imam tvoju adresu. Znam gde živiš. hoću da u roku od godinu dana završiš fakultet i postaneš veterinar, inače ćeš umreti. -

- Ali ja sam već završila fakultet. -

- Hmm, a radiš noćnu smenu na pumpi, kako to? - pita mršteći obrve. Ona primeti da se on baš trudi i bilo joj ga je nekako žao. On ovde pokušava da razvije jedan emotivni momenat sa njom, a Helena Vajs je, kao i uvek, tako frigidna. Možda, kad bi bila malo besna, malo ubedljiva, možda tad on ne bi bio toliko razočaran neuspehom svoje male bitke za revoluciju, mislila je.

- Čoveče, šta ti misliš, gde si došao? Ovo je Amija, majstore. - kaže Helena trudeći se da izgleda manje hladno, manje malogradski i, uopšte, manje kao beznadežan slučaj.

- Izvini, mislio sam da si neko drugi. Da si nešto drugo. - šapuće popuštajući stisak, držeći pištolj tek toliko da mu ostane u ruci.

- I šta sad, neću umreti? -

- Nećeš, ne večeras. -

- Onda me oženi. - kaze mu Helena.

- Molim? -

- Oženi me zbog zelene karte. Treba mi zelena karta. -

Tip se smeje.

- Kada bi ovo bio film i kada bi me glumio neki holivudski frajer koji dobija tri prosidbe dnevno, tvoja prosidba bi i dalje bila najbolja. Ali, ja se ne ženim, ja dižem revolucije. -

- Oženi me ili me ubij. - govori uporno Helena i ustima hvata hladnu cev pištolja.

- Ipak...znaš...revolucija... - mumla on.

- Tvoja revolucija će propasti. - šapuće mu Helena. - Tvoja revolucija ce popušiti kurac i za nekoliko godina ti ćeš se zvati Sebastjan, imaćeš ženu Marlu koja će ti roditi sina. Radićeš u kancelariji. Bićeš ono što mrziš. Bićeš bela kragna. Bićeš svakodnevni život. Bićeš pun love i pisaćeš romane u kojima opisuješ kako se skidaju fleke od trešanja sa pamučne posteljine. "Fleke od mačjeg urina skidaju se pastom za zube u koju je dodata mala količina soli". Ili neko takvo sranje. Bićeš priručnik za domaćice. Zvaće te "andergraund spektakl". Snimiće film o tvojoj smrti i o smrti tvoje velike ideje, a glumiće te lik koji jednom nedeljno izvlači plave pramenove i beli veštačke zube dvanaestoprocentnim hidrogenom. -

Tip gleda u nju kao da ne razume o čemu ona govori. Ne mogu to da mu urade. Ne mogu tako da mu sjebu koncepciju. Ne mogu da mu sjebu besmrtnost. - Ja sam legenda. - kaže.

- Oni mogu sve. - objašnjava mu Vajs. - Uostalom, sam si kriv sa tim tvojim ambivalentnim nadjebavanjem doktora Džekila i mistera Hajda. Ovo je Amija, majstore. Ovde izgubiš sebe do kraja i više se ne vraćaš nazad. Nema vise doktora Džekila. Samo mister Hajd, hladan, lud i izgubljen. Nema dobrog dečka koji samo noću radi loše stvari, a zatim se budi u udobnom zagrljaju amnezije. Ovde se ujutro sećaš svega. Znaš, druže, u Amiji prave pića sa 48 promila alkohola, a mi i dalje ne zaboravljamo. -

Tip okreće ručku pištolja prema Heleni i pruža joj ga. Okreće se ka vratima, hodajući nogu pred nogu, sagnute glave. Zvezde su naročito lepe noćas, kaže. I svanuće će biti očaravajuće, kaže. - Videćeš najlepše boje neba za tri sata kad ti se završi smena. - kaže. Kaže joj i da ne mora da umre i ne mora da postane veterinar, niti bilo šta drugo. Ne mora više ništa. Može da se probudi, učinila je sasvim dovoljno za jednu noć, kaže.

- Učinila si i više nego dovoljno, Vajs. - kaže.

- Šta sam uradila? - pitala je pokazujući da ona zaista ne shvata kako pogubno njena frigidna istina deluje na ljude. Tip zastade, okrenu se ka njoj sa izrazom dubokog razočarenja i, onako tipično muški osetljivo, uzdahnu kao da udiše svoj mali slom, a zatim promrmlja:

- Slomila si mi srce večeras, Vajs. -

2.

U sredu je Adam objasnio Heleni kako se ispravno moli bogu.

Ključno je da se ne sme zaboraviti ni jedan entitet moći koji može uticati na tok sudbine, a ima postavljene direktne ili posredne prisluškivače na svim važnijim lokacijama u gradu.

- Druže bože. Tavariš Hriste. Sveti Staljine. Prepodobna velikomučenice Daemono Meridal. Krišna i Ozirise. - objašnjavao joj je Adam kako mora da glasi početak svake molitve. Slično kao i kod pisanja CV-ja, bitno je obratiti se na što više adresa i neko će već odgovoriti.

- Na kraju krajeva, dobra molitva je kao i dobar biznis. - kaže Adam. - Ključno je napraviti kontakte. -

Drugi korak dobre molitve je cost-benefit analiza. Entiteti moći moraju da znaju koliki procenat tvoje duše pripada njima po odbitku poreza na dodatu vrednost i uobičajenog gubitka usled inflacije i kursne razlike. Zato je uvek dobro naglasiti bogu nešto ovako: - Ako me spaseš iz ove vukojebine, tavariš Hriste, deliću letke sa tvojim likom umesto onih sa likom Vladimira Gorda. Amin. -

- Dobro. - rekla je Helena kad je ostala sama. - Pa, da probamo. -

- Tavariš bože, šta koji moj radiš? Obećavaš besmrtnost narcisoidnim, svemirskim buvama ovisnim o seksu, moći i ogledalu. Psihopate su okupirale parlament i prave borderlajn društvo u kom najbolji među njima moraju da kriju koliko vrede da ne bi izazvali gnev i paranoju Velikog Vođe. Borderlajn društvo polako postaje šizofreno društvo. Voda je poplavila sve i govna plivaju. Kakva molitva uopšte ima smisla sad kad ni ti, bože, niti ijedan nebeski duh, imaju bilo kakvog pojma šta rade i kako da se povrati kontrola. Sistem teži haosu. Entropija. Sistem teži samouništenju jer nam je pun kurac svega, a naročito američkog sna. Nema američkog sna. Sve što uradite u životu stvar je sreće i početnog kapitala, a i sreće i kapitala mi je, da se odmah razumemo, takođe pun kurac. S verom u boga i partiju. Amin. -

Bila je to jedna kratka i snažna molitva, ali Bog nije odgovorio. - Ok, očigledno mi je poenta negde promakla. - pomislila je i slegla ramenima kad je telefon zazvonio. Zvao ju je niko drugi do Vlad Fišar!

- Nemoj da ubiješ Grina Koridina. - šapnuo je u slušalicu. Kako romantično!

- Vidi, malogradski sistem i uopšte sistem ove države stabilan je koliko i kula od karata. Ako izvučeš pravu kartu, jednu od onih koje su blizu samom klimavom temelju ovog našeg kvazi-Vavilona, postoje velike šanse da se uruši kompletna mašinerija. Grin Koridin je možda prava karta. - govorila mu je uzrujano, a ni samoj joj nije bilo jasno zašto se toliko upinje da objasni bilo šta rascepljenom umu velikog Vlada Fišara.

- Ne mogu dugo da pričam. U bolnici sam. -

- Opet? -

- Misle da sam lud. Ne znaju da sam mađioničar. -

- Šteta za njih. -

- Nema veze. Ovde je neki lik sa ranama na šakama i stopalima, više da ostavimo sve i pođemo za njim. Moram ti priznati da je harizmatičan. -

- I, da li ste ostavili sve i pošli za njim? -

- Probali smo. Međutim, pošto smo svi zatvoreni, čovek nije imao kud i vrteo nas je u krug po sobi od nekoliko kvadrata. Rekoh mu da je ionako svejedno, vrteo se u sobi ili na celom svetu. Prilično je popizdeo. Onda sam, da bih ga smirio, pitao odakle mu rane. Kaže, zakucali ga zato što se borio za cilj. Pa dobro, rekoh, i Trockog su prognali zbog toga. Pitao sam ga da nije on, možda, trockista. Gledao me je ćuteći, duboko potrešen. Da sam znao da će ga to toliko povrediti... -

- Baš šteta što niste uspeli da nađete zajedničku temu, Vlad. -

- Ali jesmo, jesmo! Zapravo, ubeđivao sam ga da ne treba da pravi sebi sledbenike jer je to uvod u diktaturu, čak i ako su mu namere dobre. Nije besmrtan. Neko će posle njega preuzeti vlast, okoristiće se njegovim imenom i jebati narod sledećih hiljadu-dve godina. Ali, taj tip je ambivalentan po pitanju naroda, strašno ambivalentan i tužno zbunjen. Želi da narodu bude dobro, a osećaji su mu potpuno drugačiji kada pogleda pojedinačnog čoveka. Prokletstvo žižekizma, valjda. -

- Mnogo vam je dosadno tamo, zar ne? Zašto vam i ne bi bilo dosadno. Ne morate da se borite za život. Neko drugi sve plaća. - besno je odbrusila Helena.

- Zato zavidiš mom ludilu? Zato što ne brinem o tome kako da se prehranim? Ali smešna si! Da ne bi brinuo o sutrašnjici, ne moraš da poludiš! Dovoljno je samo da se odrekneš sutrašnjice. Ne brini da li ćeš imati budućnost, shvati da budućnosti nema. -

- Naravno, problem je samo u tome što je budućnost već došla. Budućnost je sada, i to distopijska budućnost. Sećaš se kako su svi govorili da će jednog dana sve početi da se raspada? E, danas je taj jedan dan! No, nije ni važno. Htela sam da ti kažem da sam pospremila stan. -

- Jesi? Divna si, znaš li da si divna! - kaže joj pun onog njegovog poznatog, druželjubivog i dečačkog ushićenja od kog joj se povraćalo.

- Jebi se, Vlad, je-bi-se... - govori mu iz stomaka dok je probada tup bol u želucu. Čini joj se da je on nimalo ne sluša. Dok srce hoće da joj iskoči iz grudi od besa, želeći da spusti slušalicu, ali i da je ne spusti, veza se prekida. Vreme razgovora je bilo ograničeno i veza se prekinula sama od sebe. „Budala“, šapnula je Helena za sebe i spustila slušalicu. Lupa gluposti, mislila je. A i da ne lupa gluposti, nije ju briga, mislila je. Jedva čeka da sve ode u nepovrat i da je svi puste da drema u zemlji Ksanaksa i udobne obamrlosti, mislila je. Ali, nemir joj je udarao u glavu toliko da nije mogla da se opusti i zadrema. Koliko ju je izneverio! Jedini čovek koji će ti oprostiti lepotu pretvorenu u ružnoću je onaj koji će te na kraju izneveriti najbrutalnije od svih, mislila je. No, kada bi takvo nešto i rekla glasno, spoljnom posmatraču nikako ne bi moglo da bude jasno šta je na njoj pre bilo toliko lepo, niti šta je sad toliko ružno. I “pre” čega? Naravno, i u ovom slučaju lepota i ružnoća nalazile su se samo u njenom naivnom prihvatanju spoljnih standarda.

“Ljubav će spasiti svet”, mislila je, “ali samo ako se ljubav ne odseli u veliku Evropu da šmrče skup kokain i voli ukrajinske prostitutke, to jest, ako sama ljubav ne postane velika Evropa. Naravno, ništa se drugo i ne može očekivati od velikog Evropljanina, nego da te izneveri. Trebalo je odmah poverovati đeneralici kad je rekla da je ta Evropa samo jedna fantazija u kojoj niko ne zna čestito ni hleb da ispeče...ali eto, oni ne znaju, pa nisu gladni, a mi znamo i gladni smo. Ali nije tu stvar ni u samoj gladi, nego u tome što mi zapravo ne idemo nikuda osim ka još jednoj propaloj revoluciji. Da bi se rob oslobodio, tiranin mora da pristane na oslobođenje. Levica živi samo kada joj se pridruže slobodoumna deca imperijalista. Naravno, novi imperijalisti više nemaju slobodoumnu decu, jer demoni rađaju demone, a vreme staje i ništa ne ukazuje na to je novi dan drugačiji od prethodnog, osim crkvenog sata...”

Crkveni sat! Helena je u panici pogledala kroz prozor na crkveni sat i videla da je već 15:52, setivši se da u četiri ima poslovni sastanak sa Portosom. Kako je samo mogla da zaboravi! Kao da je lažna ljubav Vlada Fišara koju su ubila dva muškarca sa fantomkama važnija od njene egzistencije! Helena je pojurila i za manje od deset minuta našla se u kancelariji gospodara Portosa. Iako je očekivala prekor zbog kašnjenja, to se nije desilo. Portos joj je srčano stegnuo ruku. Nešto mu treba, pomislila je. Nesto mu treba i ona je sada njegov drug.

- Sto glasova. - kaze Portos.

- Koliko? - začudila se.

- Sto ljudi, imenom i prezimenom, koji su spremni da glasaju za našeg kandidata za predsednika. -

- Da li ste vi ljudi normalni? Ko ce da glasa za vas? Nemaju oci da vas vide! Toliko vas ne vole da su u stanju da ponovo izglasaju ozloglašene Demokratične Snage. - rekla je Helena.

- Mozda bi neki nas drug našao ne sto, ne dve stotine, vec cetiri stotine glasova samo da dobije radno mesto kao sto je tvoje. -

- Da li je ovo sad pretnja ili ucena? - pita Helena.

- Ah, nikad nećeš naučiti, Vajs! Mi se ovde ne koristimo takvim izrazima. Mi smo postali gospoda. Ne postoje pretnje, vec konstruktivne kritike. Ne postoji seča glava, vec standardizacija. I nije plaćenik vec je ljudski resurs. ti se bas ni malo ne razumeš u liberalnu ekonomiju? -

- I nije domaci izdajnik, vec najevropljanin. Znam, znam, znam... - kaze Helena klimajući glavom.

- Eto, vidiš da shvataš. -

Nije feudalizam, nego su reforme, ponavljala je u sebi. Nisu otkazi, već su mere štednje, nije jedenje govana, vec je praćenje savremenih tržišnih trendova. Nije laž, već spinovanje. A stvaraoci nam, logično, ovde ne trebaju ni za kurac.

I naravno, ne kaže se lažov, nego influenser. Najbolji influenseri koji su ikad hodali zemljom su pisci biblije, pomislila je. Tužno je samo to što pisci biblije nisu razumeli svoju poziciju u političkom marketingu. Da su je razumeli, stavili bi baner na zaglavlje svake stranice.

Biblija bi izgledala mnogo praktičnije uz malo marketinga. Na primer:

“Zaista, zaista vam kažem: ako zrno pšenično padnuvši na zemlju ne umre, onda jedno ostaje; ako li umre mnogo roda rodi.” Pšenična semena farme Mekdual. Vrhunski kvalitet po pristupačnoj ceni. Za kupljenih pet setova, šesti gratis!

“Kažem da svaki koji pogleda na ženu sa željom, već je učinio preljubu u srcu svom.” Vruće devojke samo za tebe! Lola. Marija. Lara. Tijana. 090-000-777 - pozovi odmah!

“Oče moj, zašto si me ostavio?” Klinika za veštačku oplodnju “Dr Palegrano”. Nezavisnost. Poverenje. Sigurnost. Vaš doktor Palegrano.

“Ko može da primi - neka primi.” Vladimir Gord - Amija u sigurnim rukama.

Da, biblija bi stvarno izgledala mnogo praktičnije uz malo marketinga. A PPS bi platio da svaka stranica, od prve do poslednje, bude numerisana zaokruženim brojem jedan.

Helena je istog dana počela da radi na skupljanju glasova. Pokucala je na vrata skromne, belo okrečene kuće iza koje su se uzdizale senke vrhova svemoćnog Urala. Vrata je otvorio starac sa značkom na reveru. Na znački je bio uklesan soko iznad kog je pisalo "prva krila otadžbine". Ispod je pisalo "vazduhoplovna brigada amijske imperije". Namestivši profesionalni izraz lica, Helena je pitala starca da li bi se svojim cenjenim potpisom obavezao da glasa za PPS. "Ajde beži u kurac", kažu prva krila otadžbine. Helena je otvorila svoju crnu svesku koju je nosila sa sobom da bi zapisala informacije sa poslovnog sastanka u PPS-u, i napisala u njoj:

“Generacija boraca protiv fašizma letela je iznad Urala, a u ručnom satu krila je pilule cijanida.

Mi pijemo božen tablete za mršavljenje i proteine u teretani.

Generacija sedamdesetih imala je LSD, vudstok i ideologiju.

Mi imamo Kim Kardašijan.

Generacija devedesetih bila je generacija crnog piva, punka i psilocibina.

Mi smo generacija pizda.”

Jedino je generaciju pizda bilo moguće potkupiti pivom i kutijom cigareta u zamenu za glasove, ali Helena nije imala ni novca ni volje za taj poduhvat. Nikad nije ni uspela da skupi tih sto glasova koje je obećala Portosu. Na kraju krajeva, vođa je svakako planirao da je izbaci iz partije i tih stotinak glasova bili su samo poslednje iskorištavanje naivne ljudske doslednosti i logike. Skupi još malo glasova pa ćemo videti šta možemo da učinimo za tebe - bilo je to kao poslednji seks pred raskid tokom kog je više nego jasno da jebana strana ni malo ne uživa. Helena je odustala od bilo kakvog pokušaja da se prilagodi narcizmu velikih vođa i vrhunskom besmislu svakog ljudskog truda koji su uspeli da obezvrede. Uostalom, ionako ju niko od njih nije želeo blizu. U zemlji malverzacija, svaka inteligencija je suvišna. Čak i ona ženska koja je, po pravilu, manje vredna i lakša za držanje pod kontrolom.

Tako se Helena Vajs prestala da se bavi politikom, isto onako naglo, apsurdno i protiv svoje volje kao što je i počela.

3.

U maloj opštinskoj firmi za premeštanje papira neprestano zvoni telefon. U duhu sveopšteg raspada sistema, niko nema nameru da se javi. Iz nekog razloga, Helenina teška ruka podiže slušalicu, a tmurno i uvenulo lice išarano modrim venama krivi se i simulira osmeh:

- Elektrodistribucija Malograda, mogu li Vam pomoći? -

- Od jutros nema struje u ulici Pobesnelog Maksa... - progovara staračka glas.

- I, šta sa tim? - pita Helena iritantnu staricu.

Sa druge strane bežičnog talasa tišina guta svih 99 besplatnih minuta ovog meseca.

- Vidite, gospođo... - rekla je Helena - ...generalni direktor nije u firmi već tri nedelje uzastopno, a i kad jeste, provodi dane nalivajući jeftin viski u svoju još jeftiniju, alkoholičarsku lobanju ispunjenu mrakom, gnojem i ništavilom. Njegova sekretarica je njegova lična prostitutka i ona je mnogo besna zbog njegove delirijum tremens impotencije, stoga se ne javlja na telefon. Ostatak firme su narcisoidni, moralni patuljci koje je zaposlila Stranka Progresivnih Snaga, po nalogu Grina Koridina. Moj kolega ne može da vam pomogne jer je zauzet brisanjem otisaka prstiju sa stola da ga ne pronađu vanzemaljci. Ja sam zauzeta gledanjem u plafon u iščekivanju boljih vremena koja će doneti nuklearni rat. -

- Ne zanima me, ovde je mrak... - gospođa uzrujano nastavlja svoju žalbu. Helena ju je zamislila kao veoma nisku šezdesetpetogodišnjakinju koja puši cigarete bez filtera i ima ozbiljnih problema sa zatvorom.

- Gospođo, nemate Vi pojma šta je mrak. -

Gospođa urla kako će sve da ih tuži opštinskom sudu, okružnom sudu, nacionalnom veću, službi za reklamacije, komisiji za građanska prava i, naravno, parlamentu. Spušta slušalicu. Ona i dalje misli da malogradske institucije sistema, to jest leševi koje su crvi već pojeli, mogu nešto da urade po tom pitanju.

Telefon je ubrzo ponovo zazvonio. Izmenom pravilnika o radnim mestima, Helena Vajs je višak radne snage i otpuštena je. Gospodari malogradskog PPS-a joj kažu da im je žao, ali ne mogu ništa da učine po tom pitanju. Naravno, ona je i dalje njihov drug. Ispod licemernih osmeha njihova usta se krive i na njima se čitaju neizgovorene parole pobede. Helenini obrazi gore, a koža joj vri. Danas kupuje pištolj, rekla je sebi. Danas definitivno kupuje pištolj.

Helena nije ni svraćala kući posle posla. Otišla je da popije kafu sa rumom i zapali nekoliko cigareta u "Mauricijusu", a odmah nakon toga i na crno tržište oružja na buvljaku da kupi pištolj. Na samom ulazu u tržište mizerije, Helena je srela svoju staru koleginicu Dijanu, crvenokosu samohranu majku sa kojom je radila u firmi "Ache daad"na pakovanju plastičnih flašica u kartonske kutije, to jest ambalaže u ambalažu. Dijana je objavila knjigu pesama. Kaže da je bila neizmerno sretna kada ju je izdavač nazvao i rekao da će objaviti njene pesme, pod uslovom da pronađe idealan naslov za knjigu. Trebalo je da naslov bude, kako su rekli, "zvučan, ubojit, od svega nekoliko slogova". Dijana je dva dana tražila idealan naslov za svoju knjigu, ali bez uspeha. Druge noći, negde oko 3:30, probudila se i pao joj je na pamet sjajan naslov – psihotika.

A onda ga je ukucala u sveti Google i pronašla hevi metal bend koji se već godinama tako zove. Onda se jedno veče napila vodke i odlučila se za naziv alkoholika. I to ime je bilo zauzeto.

„Metallica“. Postoji. „Borderline society“. Postoji. „Life, inc“. Postoji. „Black bird in the desert“. Postoji. „White bird in the desert“. Postoji. “White bird in the black desert”. Postoji. Stotine hiljada ljudi pre nje pokušavalo je da se probije. Stotine hiljada ljudi pre nje bivalo je originalno, duhovito, pametno, zanimljivo. Milioni su otišli najdalje gde je ljudski um mogao da ode i nisu pitali za cenu. Šta mi je potrebno da bih osetio inspiraciju? Hors. Daj. Anal. Daj. Muhare, kleptomanija, samopovređivanje, deprivacija. Daj, daj, daj, daj.

- Jednostavno mi je na kraju dopizdelo da se trudim oko nečega od čega neću zaraditi ni kinte. - rekla je. Uglavnom, kad je već bila odustala od uzaludnog truda, stavila je lakat na tastaturu, pustila naslov da se sam otkuca i nazvala knjigu poezije ghbbbbbbbbbbbnnnnnnn.

- Sviđa ti se? - pitala je Dijana Helenu.

- Strava je! - odgovorila je Helena sasvim iskreno. - Knjiga koja se zove ghbbbbbbbbbbbnnnnnnn je nešto što bih sigurno želela da pročitam. -

Dijanino životno delo prodato je u svega dvadeset pet primeraka. Dvadeset i pet puta tri dolara je sedamdeset pet dolara. Od toga je Dijana zaradila deset posto. Njeno životno delo donelo joj je zaradu od sedam i po dolara. Svih dvadeset i petoro ljudi reklo je da je kupilo knjigu samo zbog naslova. Pesme su izgledale kao nešto oko čega se stvaralac previše trudio, a previše govana čine da se sadržaj toalet šolje izlije. Helena joj je predložila da sledeći put i pesme piše laktom. Rekla je da neće biti sledećeg puta.

- Rekla sam ti. - kaže Helena. Dijana samo sleže ramenima.

- U drevna vremena... - govorila je Helena - ...u plemenskoj organizaciji svako je preko dana radio iste, dosadne poslove, da bi se uveče okupili oko vatre i pričali priče, pravili predstave i pevali pesme. Svi su bili i radnici, i pisci, i pesnici, i glumci. Uopšte nije bilo potrebe da se boriš sa još devet miliona ljudi za tron. Svi su bili blokbaster i bestseler. Svi su bili i glumica i pevačica. Uopšte nisu morali da se opredele za jednu stvar koja žele da budu kad porastu. Niko nije bio slavan. Niko nije bio bolji od drugih zato što je beo ili lep ili podoban. Nije bilo država čiji su stanovnici bolji od drugih zato što se nalaze unutar granica obećane zemlje. Uopšte, nije bilo potrebe da se neko drugi oseća kao gubitnik da bi ti bio pobednik. A mi njih zovemo primitivcima! A pogledaj nas! -

Dijana klima glavom.

- Danas, postoje granice oko obećane zemlje u kojoj možeš da budeš sve što poželiš. - kaže Helena. - Jednom godišnje, obećana zemlja organizuje lutriju za zelenu kartu. Izvlači samo jedno jedino ime. Stotine hiljada ljudi se prijavljuje i govori: „Ameriko, spasi me!“. Stotine hiljada ljudi obraća se svojim zlotvorima koji su ih bombardovali, rashodovali, pljačkali, privatizovali i kažu: “Ameriko, spasi me od haosa koji si mi napravila“. Jedino što te danas može spasiti od besnila je lutrija. -

Dijana klima glavom.

- Tako je to, psihopata uvek izigrava spasitelja nacije. - kaže Helena.

- Tako je to, samo te novi haos može spasiti dosadašnjeg haosa. - kaže Helena.

- Tako je to, ako prerano otvoriš koka kolu, mehurići izvetre. - kaže Helena.

Dijana klima glavom. Zaključuje da poslednja mudrost odlična jer ima bar neku upotrebnu vrednost. Poziva Helenu na kafu. Jednom. Kad obe budu imale vremena. Da svrate do "Mauricijusa". Da je upozna sa Adamom. Niko normalan ne želi da se upozna sa Adamom, mislila je Helena. Uostalom, upoznati njega sa ženom kojoj treba očinska figura za njenu decu nema nikakvog smisla - Adam je gej, navučen je na travu (između ostalog) i svira u istu trubu već devet meseci. Neki za devet meseci naprave čoveka, a Adam, eto, duva u trubu i peva "Uz Maršala Tita, junačkoga sina, nas neće ni pakao smest'..." Helena samo klima glavom. Upoznaće je sa Adamom, naravno da hoće. Jednom kad obe budu slobodne, sete se jedna druge i odu na kafu u "Mauricijus". Rečju, nikad.

Helena kao da je na trenutak zaboravila da je na tržište mizerije došla sa ciljem. Namrštila se i pogledala na sat. Na brzinu je mahnula Dijani i uputila se ka malom, skrivenom šatoru. Tamo ju je čekao četrdesetogodišnjak tamne kože okružen sa tri debela, smeđa kofera. Otvorio je prvi kofer i izvadio iz njega gladak revolver sa burencetom.

- Za odbranu je najbolje kupiti revolver. - rekao je Heleni. - Preporučujem magnum. Klasik u svetu oružja, kao mala crna haljina za ženu. Ili crne cipele za muškarca. Ili...u svakom slučaju, stilski evergrin. Dobar je za početnike i za stresne situacije zbog minimalne verovatnoće greške. Samo se stisne obarač, i uz adekvatnu municiju, napadač je onesposobljen. A cena je svakako prihvatljiva - M83 357 6 inča težine 1200 grama sa kapacitetom 6 metaka svega 200eur...ili ako ćete nešto za apsolutne početnike preporučujem start revolver M991 6mm za signalne rakete, za vežbanje...ili da uplaši životinju koja napada pucnjem u vazduh. -

- Ne treba mi pištolj za odbranu. - rekla je Helena.

- U tom slučaju, treba vam dobra lovačka puška. Lovačka sačmarica sa raspršavajućom municijom je takođe modni klasik, kao dr. Martens cipele ili čuvena "vijetnamka". Preporučujem Berettu kalibra 12, po ceni od 250eur... - objašnjavao joj je prodavac.

- Ne treba mi sačma. - nasmejala se Helena. - Čak i da uspem da savladam njenu težinu, odbacila bi me unazad pri prvom pucnju. -

- Aha, treba vam nešto impozantno za ukras u kući! - zaključio je. - Ništa bolje od modnog detalja koji spaja folklor i trend. Kalašnjikov - srce nacionalne tradicije. Retro šik sklad naizgled nespojive zagasito crne i svetle braon boje. Nezaobilazni klasik, poput "doručka kod Tifanija" na Zapadu ili "Kaćuše" na Istoku, a slaže se čak i uz ručni vez domaće narodne nošnje.", govorio je dok je iz kofera vadio jurišnu pušku, "AK-47 odnosno AKM je lak, kompaktan, metka kalibra 7,62x39mm, sa mogućnošću odabira paljbe i izlaznom brzinom 710 metara u sekundi. Za vas, samo 400eur. Imajte na umu da ne kupujete samo oružje, kupujete i istoriju, kulturni identitet i, naravno, biznis i stil. -

On malo poćuta, napravi ozbiljan izraz lica i sumnjičavo upita: - Mlada damo, za šta vam uopšte treba oružje? -

Helena se osmehnula i sagnula glavu. - Treba mi pištolj da ubijem političara. - rekla je smirenim i uobičajenim tonom kao da govori o vremenskoj prognozi.

- Kao Gavrilo Princip? - nasmejao se misleći da je u pitanju šala.

- Kao Gavrilo. Ili kao Robert De Niro na početku karijere. - slegnula je ramenima.

- U tom slučaju, vratimo se korenima. - rekao je i dalje se smejući.

Izvadio je iz prvog kofera tri-pet-sedmicu. Što je duže gledala u neupadljivi revolver, Heleni se on sve više dopadao. Bio je diskretan i moćan, a uz njega je, uz malu doplatu, dobila i poveću količinu municije. Sada je još samo trebalo pronaći mirnu i prostranu livadu za vežbanje.

Helena diskretno stavi revolver u neprovidnu kesu, a zatim u vrećastu, damsku tašnu od veštačke kože. Pogledala je levo-desno i brzim korakom krenula kući.

Hodajući trčećim korakom kao da je goni paranoja, Helena je mislila o tome koliko je njena namera zapravo teška. Za ostvarenje te namere nije dovoljan jedan metak. Potrebna su dva. Oblio ju je hladan znoj.

Čudno je kako čovek želi da umre dok ne nađe svoj ideal koji ga vaskrsava, ali ako taj ideal zahteva umiranje, nastaje vrhunski paradoks. Revolucionar pre revolucije uvek umire. Bolje rečeno, revolucionar bez revolucije osudio je sam sebe na ili na smrt ili na smrt u zatvoru. Ili kako je Majnhofova govorila - Ako je bačen jedan kamen, to je kršenje zakona. Ako je bačeno 1000 kamenja, to je politički aktivizam.

Helena pomisli da isto važi i za metak.

Metak ili kamen, važno je samo da bude pravilno usmeren. Kad je narod jedinstven 1001 kamen znači revolucija i prosperitet. Kad je narod zavađen, 1001 kamen znači razdor i rat. Naravno, slovenski narodi nikad nisu jedinstveni. Oni stalno vode kontrarevoluciju kontrarevolucije revolucije. Oni vode bilo šta, samo da je kontra. Oni lupaju kontru čak i kontri. Slovenski narodi, pa to je i Crvenkapa i baka i lovac i zli vuk, sve u istoj osobi! I prirodno je onda da amijski revolucionar ni ne može biti ništa drugo do mrtav revolucionar.

Iz misli je trže zvuk paljenja kamiona. Ona primeti da je počela da reaguje dramatično na obične zvukove. Imati pištolj u džepu zahteva veliku otpornost na paranoju. Ipak, reakciju na zvuk nije mogla da kontroliše. Okrenula se ka zvuku i kad je mozak shvatio da je zvuk bezazlen, ona odahnu. Ali, drugačije iznenađenje stajalo je tačno naspram nje. Bio je to ogroman portret vojskovođe koji se plazi. Portret je bio izopačen na sve moguće načine, na njemu je stajao mladić u crnoj, vojnoj uniformi, sa nekoliko desetina sovjetskih znački i odlikovanja i oreolom oko glave. U dnu portreta bilo je ispisano „Pokajte se, grešnici“, a mladić je plazio svoj debeli jezik na svakoga ko pogleda njegovu grotesknu pojavu. Bilo je to nešto između katoličkog sveca, generala republike Bavarske i ružnog Dorijana Greja. Sve to ne bi bilo ni malo neobično, budući da moderna umetnost više ničim ne može da iznenadi, zgadi ili šokira, da na slici nije bio niko drugi do Vlad Fišar.

Prodavac portreta uhvatio je Helenu za ruku i rekao: - Samo dva evra za tebe, Helena. - Iznenadilo ju je kako on zna njeno ime. Prodavac to primeti i reče da u garaži ima gomilu

ovakvih portreta i da bi joj ih rado pokazao. Vlad je sigurno pozirao lokalnom umetniku za sendvič i cigarete. Možda je pozirao i go. Pošla je za prodavcem iz čiste radoznalosti.

- Ja sam David, bivši rukovodilac ezoteričkog sektora Oslobodilačke Postnacionalsocijalističke Brigade. -

- Oslobodilačke...šta? -

- Vojska za rat protiv sistema. - kaže joj mrtav ozbiljan.

- Mi to imamo? U Amiji postoje pobunjenici? Mislila sam da je Amija zemlja srećnih majmuna. -

- Tačnije, imali smo. Vlad se baš trudio oko OPB-a... -

- Čekaj, Vlad Fišar? Onaj Vlad Fišar? Šta je vama on? - pitala ga je iznenađeno.

- Mađioničar. Poglavica. Ti ne znaš? -

David joj je ispričao da je Vlad Fišar jedan od prvih osnivača Oslobodilačke Brigade. Čitava priča počela je od malog satiričnog bloga. Posle su se raširili, blog je pretvoren u čitav magazin, a postojao je i informatički sektor. Zvanična religija bila je vudu. To je smislio niko drugi do Vlad. Ljudi kao Vlad bili su jedino što je rasutu bandu Oslobodilačke Brigade držalo u zajedništvu. Vlad Fišar, kaže David, dugo je bio u Africi i ne postoji ništa što on bolje razume od moći sugestije.

- Pošto smo mi, stanovnici Malograda i Amije uopšte, duhovno bliži plemenskom spiritualizmu nego humanističkom društvu, Vlad je uveo vudu u našu malu zajednicu i napravio motivaciono čudo. Ispostavilo se da ljudi bolje i organizovanije rade kada veruju da će biti nagrađeni prisnim poznanstvom sa moćnicima drugog sveta. Osim toga, vudu je bila religija robova. Pošto je nova generacija Amijaca generalno ropska, jednostavno smo implementirali već postojeći kult u naš sistem. Ne postoji genijalniji menadžment ljudskih resursa od ovog, osim kada imaš para. Kada imaš para, jednostavno platiš svojim ljudima za njihov rad. U suprotnom, stvarno moraš da se dovijaš da im održiš motivaciju. Postoje dva načina za to. Jedan je način koji koristi amijska politička elita: pretnje, ucene, strah. Drugi je sveti duh. Sveti loa. Papa Legba. Razgovori sa Bogom i život posle smrti. Besmrtnost. Trans. - objašnjavao joj je David.

Svi oni koji nemaju love hoće besmrtnost.

Svi kojima dopizdi besmrtnost i počinju da pucaju hoće trenutno olakšanje. E, tu je potreban trans. Trenutak ekstaze. Smisao života. Par sati neizmerne sreće kao jedino što možeš da dobiješ u zamenu za dane i nedelje napornog i besciljnog rada na putu za ništavilo.

- Trans nije spašavao samo našu malu organizaciju, već kompletno čovečanstvo. Da nije toga, poubijali bismo se za manje od mesec dana. - šapnuo joj je David.

Vlad je u početku mrvio LSD u koka-kolu koju su davali članovima Oslobodilačke Brigade. Posle je shvatio da oni padaju u trans i bez droge, samo sugestijom. Zato je zamenio LSD praškom za pecivo, a u organizaciju je uveo koncept svetog i nečistog.

- Šta je koncept svetog i nečistog. - pitala je Helena.

- Fetišizam. kaže joj. - Fetišizam je magijsko verovanje u moć neživih predmeta. U našoj organizaciji ti predmeti se dele na dve vrste. Prva vrsta su amajlije. To su uglavnom kljunovi, kandže, kokošije kosti. Sve što možemo da nađemo, a da nije već otrulilo ili samleveno u paštetu. Poslužiće i bilo šta što je autentično, unikatno i što se ne proizvodi u Kini. Amajlije dajemo ljudima kao nagrade, dokaze njihove vrednosti, zaslužene donosioce sreće, zasluge, ordenje i odlikovanja. Kokošiji kljun za radnika meseca, nokat za izraženu vrednoću, pileća kost za izuzetan doprinos zajednici. Druga vrsta predmeta su totemi. Samo primitivna plemena smatraju da se svete stvari ne smeju dirati, jer je sveto istovremeno i nečisto. Totem je bog, ali bog koji se ne sme dirati jer donosi nesreću. Poznavajući Amijce, u početku smo odlučili da nam totem bude Tolstojev „Rat i mir“. Najbolji amijski totem je velika, debela knjiga - možeš da budeš siguran da je niko neće dirati. Međutim, naši ljudi nisu ni blizu toliko naivni. -

Ušli su u garažu koja je puna računara za kojima su nekad sedeli članovi Oslobodilačke Brigade. David je objašnjavao Heleni kako je to nekad izgledalo.

- Vidiš, pošto naši ljudi generalno nisu bili glupi, iako pripadaju primitivnom amijskom plemenu, imali smo samo problem totema. Nismo mogli da nađemo totem koji niko neće dirati. A onda smo se dosetili! - objašnjavao je David.

Totem koji je David pokazao Heleni bila je statua golog Vlada Fišara.

- On je u stvari, vrhovni bog! - smejala se Helena. - On je Loa vaše male organizacije. -

- Bog, Staljin, Veliki Brat...nazovi ga kako god hoćeš, to ne menja činjenicu da smo imali vrhunski menadžment ljudskih resursa i da je Vlad Fišar bio zaslužan za to. Da on nije zamenio sledovanja LSD-a praškom za pecivo i sugestijom odavno bismo bankrotirali. A i ovo sa amajlijama i totemima je bio pun pogodak. -

David joj je pružio ruku i poveo ju je limenim stepenicama na krov garaže sa kog se pružao pogled na ceo grad. Prešao je rukom preko vazduha, neodređeno i nemarno, tako da njoj nije bilo sasvim jasno da li joj pokazuje organizaciju, Amiju ili čitavo nebo.

- Vidiš, svi oni hoće besmrtnost, hoće večno ime, hoće slavu čoveka koji je ostavio trag. A pravo je pitanje, šta će oni sa tim? Isto što i sa pilećom nogicom, zar ne? Stvar nije u samom odlikovanju, stvar je u tome ko daje odlikovanja. I naši ljudi to znaju. I zato im više znači pileća nogica velikog Vlada Fišara, nego istorija koju pišu klovnovi Daemone Maridal. I mislim da bi im pravi bog, kad bi ih ikada pogledao, na tome bio zahvalan. Nažalost, Malograd je mrtvi ugao za pogled odozgo našeg svetog oca. -

- Sve ja to razumem. - rekla je Helena. - Ali, meni zapravo sve ovo ide na nerve. Kod, klik, reč, rečenica, hladna borba preko računara, hladna borba poezijom koju niko ne čita, uzaludno lupanje po jadnoj, maloj tastaturi da bi se osvajao svet kao što se osvaja neko novo tržište mizerije, klik, enter, klik. Ja bih da upalim sve. Želim da sve nestane, da bude statično, mrtvo, da večno ćuti i doveka miruje. Mrzim sve ovo. Mrzim svoj život, mrzim ovu palanku, ove ljude i ne postoji ništa što razni internet revolucionari ili likovi koji pucaju u prodavce na benzinskim stanicama mogu da urade da to promene. -

- Čak ni Vlad? - pita je David gledajući je pravo u oči.

- Naročito ne Vlad. -

David odmahuje glavom.

- Postoji jedna stvar. - kaže ona posle duže pauze, a zatim vadi pištolj iz džepa i stavlja ga na hladan beton između njih.

David još jače odmahuje glavom. Ne to. Ne, ne, ne.

- Rekla bih ti, odlična ideja, daj, ja ću raditi taj tvoj javascript. Obnovićemo Brigadu. Boricemo se oružjem progresa. - govorila mu je Helena. - Rekla bih ti, ok, ja ću biti koordinator za bezbednost, asistent sektora za ezoteriju, menadžer za odnose sa javnošću. Ali, ja zapravo ne znam ništa od toga. Ja sam osoba koja nije znala šta želi da bude kad poraste. Ja sam osoba koja je učila mrtve nauke o društvenom uređenju koje više ne postoji. Ja sam osoba koja je učila mrtve nauke o kojima svi ionako govore da nisu prave nauke. Ja sam osoba koja je, znajući koliko ništa ne zna, postala jedan tanani zupčanik koji daje legitimitet parlamentu. Ja sam izvetrela limenka koka kole. Ja sam prazna kesica čipsa. Ja sam ambalaža u koju pakuju ambalažu u koju pakuju smeće. Ja sam gomila govana i nemam izbora osim da pucam. -

Čim je to rekla, tanki snop svetlosti prešao je preko njenog lica. Tavanska vrata su se otvorila i na krovu se pojavio niko drugi do - Vlad Fišar.

4.

- Have no fear, Vlad is here. - rekao je Vlad smeškajući se. Raširio je ruke, ali je Helena, umesto da mu se baci u zagrljaj, počela da ga tuče po grudima. - Ti si jedan užasni, bolesni... - vikala je.

- Pa šta ti je? Rekao sam ti da ću se vratiti! - smirivao ju je.

- Ostavio si me ovde! - rekla je. Užareni ugalj u očima goreo je ludilom razumne žene ostavljene u Malogradu. Da je bila životinja, pena bi joj udarila na usta. Da je bila Josef K, ne bi odgovarala za svoje postupke usled neuračunljivosti.

- Nisam, to je bilo samo privremeno... - pravdao se, a onda je shvatio da bi bilo pametnije da ućuti. Sve što je moglo da bude rečeno imalo bi smisla da postoji iko da u to poveruje. Sada, kad je sve instinkt i smrt, kad žena poznaje muškarca, narod poznaje vlast, a čovek poznaje čoveka, sve je suvišno. Jedino u šta se veruje je neraskrinkana laž, jer istine više i nema. Zato, pomislio je Vlad, ostaje još jedna laž koju treba raskrinkati, ogoliti i optužiti za veštičarenje. Uzeo je svoj zlatni evropski pasoš, prineo mu srebrni upaljač sa gravurom ćelavog orla, i - upalio. Suvi papir planuo je brzo i Vlad ga baci na beton. Helena se istog trenutka bacila na pod i, ležeći na prljavom betonu, počela dlanovima da gasi upaljeni pasoš. Zašto je to uradila, nije bilo jasno ni njoj. Zlatni pasoš bio je samo simbol - ako imaš odgovarajuću nacionalnu pripadnost, lako ćeš dobiti odobrenje da ti Velika Evropa izda novi pasoš slobode. Spašavati ovaj bilo je besmisleno. Ipak, Helena je, kao sumanuta životinja, pojurila da spase malo zelenog papira, spašavajući simbol nade koji je još jedini sprečavao Amijce da ne upale Amiju i sebe u njoj.

- Ostavi ga. - rekao je Vlad dižući je sa hladnog betona. - Ostavi ga, nije vredan. -

- Ne mogu... - mumlala je. - Ne mogu više... -

Onda se konačno slomila i počela da plače.

David se držao po strani. Gledajući besmislene suze Helene Vajs, mislio je o tome kako trijumf pravde uopšte ne bi bio nikakav problem da većina naroda, i uopšte većina čovečanstva, nije istinski protiv pravde. Oni mogu da podnesu glupaka i snishodljivca na vlasti zato što ga, duboko u srcu, žele na vlasti, zato što se identifikuju sa čovekom istih osobina kakve imaju i oni sami - niskost, malograđanština, pokvarenost. Narod neće čestitog cara. Šta će im čestiti car? Da ga ne razumeju? Da priča jezikom nekakvih dobrih namera? Šta zna narod o dobrim namerama? Isto što i čovečanstvo. I odakle onom na krstu uopšte ideja da pita zašto je ostavljen od boga! Zašto ne, majstore, daj jedan dobar razlog zašto ne!

Plač žene u noći bio je sablasno tih. Vlad smesti Helenu između sebe i Davida, a zatim i sam sede. Dugo su ćutali. Gledao je u svoj razrušeni hram, u svoju golu statuu sebe i uhvatio ga je žal za propalom organizacijom. Mislio je, nije morala da propadne, samo da su učinili nešto drugačije, samo drugi korak, ili peti korak, ili samo da su...samo pet minuta ranije...da su stigli...

- Nema ničega u šta bismo verovali. - šapnula je Helena.

- Nema. - rekao je David. Vlad je ćutao. David je pušio, a Vlad je gledao u zvezde pokušavajući da ih natera da mu uzvrate pogled.

- Zašto je Brigada propala? - pitala je Helena.

- Znaš...ljudi... - odgovarao je Vlad. David je bacio pikavac i ostavio dvoje ljubavnika same, sišavši u garažu. Razgledao ju je razmišljajući kako bi se cela ta priča mogla obnoviti. Odmahivao je glavom i mislio kako je gadno vreme došlo. Vreme rata i bombardovanja nije najstrašnije što je moglo da se dogodi. Najstrašnije je vreme nultog otpora. Da je znao da će doći vreme nultog otpora, nultog smisla, nulte nade, vreme pakla i čekanja smrti, učinio bi nešto...nešto...bilo šta. Onda je seo na pod shvativši da reči "nešto" i "bilo šta" nemaju značenje. On zapravo ne zna ni šta bi mogao da uradi, niti šta bi se uopšte moglo uraditi. Može da odživi ovo, da odživi gledajući suze nove Helene Trojanske koja je putem hrišćanstva došla do ateizma, shvativši da ničeg nema i da je to, po prvi put u istoriji, toliko jasno i nepokolebljivo da čovečanstvu mora doći kraj. A zašto i ne bi? Zašto naciji koja je odabrala Vladimira Gorda ne bi došao kraj? Na svetu nema nacije koja više zaslužuje da joj dođe kraj od one čiji su preci ginuli na konopcu za slobodu da bi ona sada slobodno odabrala Vladimira Gorda ili bilo koga njemu sličnog. A svi, svi između kojih je Amija mogla da bira bili su zastrašujuće slični Vladimiru Gordu.

- Reci mi sve, zašto je Brigada propala? - pitala je Helena velikog Vlada Fišara.

- Pa loše smo počeli. A loše smo i završili. A loše smo i trajali. Nešto poput Amije. Počeli smo sasvim jednostavno. Po principu 'ubereš jabuku - pojedeš jabuku'. Onda je neko rekao da nema svako od nas iste sposobnosti za ubiranje jabuka i da je ljudski podeliti. Tad smo počeli da skupljamo sve jabuke na jednu gomilu i da ih delimo na jednake delove. Ako razumeš šta hoću da kažem... -

- To deluje razumno. Svima isti broj jabuka. -

- Da, naravno. Ali, problem je bila komisija za prebrojavanje jabuka. Podmitljivi štakori! Naučili su da kradu brže nego što je beba naučila da kaže 'mama'. Onda smo uzeli sve jabuke i delili ih po pravdi i zakonu. -

- Šta se onda desilo? -

- Pobuna, naravno. To je, navodno, bio nekakav totalitarizam. Nije mi jasno kakav je to totalitarizam kad svi imaju onoliko koliko im je potrebno, ali u redu. Prihvatili smo da je takav sistem morao da propadne, jer su sve jabuke u jednoj korpi. Ako se pogrešan čovek domogne korpe, to je kao da si sve dao đavolu...ma razumeš šta ti kažem. Trebao nam je komunizam. Ali i duhovna sloboda. -

- Liberalna levica, naravno. To je jedini ispravan stav. - rekla je Helena.

- Ali, sistem slobodarskog komunizma nije bio moguć preko noći. Jedini način da izbegnemo zloupotrebe bilo je da se vratimo na sistem 'ubereš jabuku - pojedeš jabuku'. Da bismo osigurali da i oni koji ne mogu da beru pojedu makar minimalan broj jabuka, organizovali smo sistem većinskog odlučivanja. Potpuni promašaj! Isti oni podmitljivci koji su krali na prebrojavanju jabuka su sada slatkorečivo ubeđivali većinu da je najbolje za sve da korpa bude u njihovim rukama. I ovi su nasedali. -

"Zar su nasedali?!", viknula je Helena.

- Oh, kako su većine bile glupe i naivne, neizmerno! Ja nisam znao šta znači reč glupost dok nisam video njih. Glupost nije nizak rezultat na testu inteligencije. Glupost je spoj neznanja, nezainteresovanosti i bahatosti. Dodaj tome sitno koristoljublje i sve ti je jasno. Draga, ne možeš da veruješ... -

- Da se nisi usudio da me zoveš draga. - rekla je krajnje odlučno.

- Uglavnom, da, da, da... - zbunio se. - Stvar je bila u tome da je korpa sa jabukama opet bila u pogrešnim rukama. -

- Zašto niste izbacili pogrešne ruke iz organizacije? -

- Previše je pogrešnih ruku. -

- Toliko o evoluciji. - smejala se Helena. - A možda baš sve to i jeste dokaz darvinizma. Ne opstaju najpametniji, ni najbolji, već oni koji se savršeno prilagođavaju... -

- Mislim da će nam sama ta teorija ugroziti opstanak. Da je znao...veruj mi, da je znao kakav će fašizam izrasti iz tog učenja, Darvin bi se bacio sa litice...ali, dosta smo lutali sa teme. Dakle, korpa sa jabukama. Novi problem bio je u tome što su ovi što su uzeli korpu sad ždrali kao svinje, odnosno prežderavali se, dok za mnoge nije bilo dovoljno. I to je bila ta klica uništenja. Jedni imaju previše + drugi premalo = potpuna propast. Najjasnija matematika koja postoji od kad je civilizacija rođena. Naravno, ja sam bio u Africi dok se sve to dešavalo...dok Cezar ljubi Kleopatru, republiku ljubi đavo. -

- Ne laskaj sebi. Nisi ti spasao ni republiku, ni Kleopatru. Štaviše, Kleopatru si mesecima ostavio u Amiji bez magičnog pasoša u rukama koji bi joj pomogao da preživi...Ali, o tome kasnije. Šta je konačno bilo sa jabukama? -

- Došao sam tad iz Afrike i sve je bilo uništeno. Jabuke su otrulile, korpa se raspadala, članova organizacije gotovo da nije ni bilo, a ono malo što ih je ostalo uglavnom je sedelo i pušilo na pragu blenući u prazno...Naravno, to što nas je ostalo vrlo malo u početku se činilo poražavajućim, ali sam kasnije shvatio da to ne samo da je ogromna prednost već i jedina nada svake ljudske organizacije. Nekoliko odanih idealista ponovo je izgradilo Brigadu. Ovoga puta nisam hteo da napravim grešku, da dozvolim da nas razlike ubiju. Uveo sam jasna pravila. Odlikovanja od kokošijih kostiju, nagrađivanje sugestijom i praškom za pecivo, statuu kao simbol hijerarhije i besmrtnost kao nadu pravednicima da postoji svet u kom nema ni kostiju, ni praška, ni hijerarhije. -

- Zvuči razumno...šta se onda dogodilo? -

- Podelili su se na Rim i Vizantiju! Nekad sam imao utisak da, šta god da izmisliš, većini njih, vođenih glupošću i željom za vlašću, treba samo razlog da se svađaju! Čak su i statuu podelili na dva dela. Posle smo je zalepili, vidiš...bila je poprečno podeljena po struku. Zapadni deo uzeo je glavu, ruke i grudi, a istočni dupe i kurac, logično. -

- Eto, propade savršeni menadžment ljudskih resursa velikog Vlada Fišara. -

- Pa jeste, odmah se videlo. Odnosno, propao je čim je i napravljen. Kao naša generacija - rođeno mrtvo. S tim da je postojao taj jedan zlatni period borbe kad sam se neposredno vratio iz

Afrike, i po tom periodu svi pamte Brigadu kao jedini pokret otpora koji je ikada postojao u paklu mlade Amije. -

- I, reci mi, da možeš ponovo da je izgradiš ispočetka, šta bi uradio? -

- Ništa! Prepustiću sve rukama pametnijih dok njihovo čedo revolucije ne preuzmu psihopate kao što uvek i biva, a ja idem na Severni Pol. -

Helena podiže pogled i probode ga u srce svojim velikim, crnim očima.

- Naravno, ne idem nikuda bez tebe. - rekao je ljubeći je u čelo.

- Ne ideš nikuda bez pasoša. Spalio si ga. - nasmejala se cinično.

- Ah, da, da, da... - mumlao je. - U tom slučaju, ne idem nikuda. -

Helena je krišom uzela pištolj kog Vlad nije ni primetio i lagano ga zavukla u unutrašnji džep jakne. Ono što je trebalo da bude satira i zabava prestalo je da bude smešno i izgubilo je nit. Ono što je trebalo da bude princ, bila je sumanuta bufo žaba u koju ona više nije mogla da veruje. Naravno, iako je ova ljubav, kao i sva razonoda, humor i droga kojoj se prepuštala, generalno bila besciljna, ona je nije ispuštala iz ruku. Znala je, onog momenta kad joj nešto zabavno i slatko ispadne iz šake, šaka će ostati prazna i šaka će uzeti pištolj. Gledala je u Vlada pitajući se šta joj je uopšte trebalo da položi sve svoje nade u nekakvog plavokosog muškarca koji puši cigarete sa belim filterom i igra šah sa penzionerima koji glasaju za Vladimira Gorda. Naslonjena na njegovo rame, nije osećala onaj stari polet koji joj je igrao u srcu dok je mislila da on zaista želi da promeni njihov život iz korena, da sve to nije samo mašta, da će on pobeći sa njom u novi raj, a da će zid preko kog pretrčavaju besni Meksikanci biti toliko daleko od njih da na njihov lepi, jednostavni život neće moći da utiče čak ni namršteno lice Kim Džong Una. Kako se samo zanosila! Niko ne može da živi nezavisno od izraza lica Kim Džong Una i rezultata predsedničkih izbora u Arizoni, Teksasu i Virdžiniji. I ona je opet plakala, plakala je dugo, nezaustavljivo, sablažnjivo tiho, plakala je pitajući se zašto nas je ljubav ostavila gladnima, zašto nas ljubav ne voli, i zašto je nema nigde, i zašto je sve ono što je u knjigama magija, u stvarnosti zapravo šizofrenija. Plakala je besna i raščerečena, ali tiho, jedva čujno i sa sablasno mirnim izrazom lica, dok nije zaspala na betonu naslonjena na Vlada Fišara, odlučna da istom tom Vladu Fišaru više ne poveruje ni jednu jedinu reč.

5.

Bila je sreda i zora se probijala kroz nabore sintetičke zavese, šarajući prstima po prozoru i crtajući obrise oblaka. Helena je ležala budna u krevetu, dišući punim plućima. Nije morala da žuri na posao. Slatki vazduh slobode, bez stega besmislenih radnih zadataka, ispunjavao ju je duhovnim ozdravljenjem. Snažna kao konj i mirna kao noć, nije ni razmišljala o činjenici da je, rađanjem slobode, zapravo izgubila prihode od kojih bi mogla da se prehrani. Jedina sloboda koju je dobila bila je da traži drugi posao, još gori od prethodnog.

Pitala se da li su onih sto neprikupljenih glasova zaista bili razlog da je otpuste. A onda se smejala sama sebi. Naravno da nisu! Greška je u tome što je ona bila nepodobna. Greška je u njoj samoj, u tome što je ona - ona, i time je greška nepopravljiva i nepromenljiva. Neko je shvatio da je ona nepodobna. Bilo je dovoljno da joj dva, tri puta prisluškuju telefon ili zavire u računar i sve je bivalo jasno. Ona je mrzela PPS. Neko pametniji, ako je takvog bilo, video bi sve malo dubljim pogledom u oči. Sasvim je logično da su je odbacili. No, ne treba žaliti - ništa nije bilo izgubljeno jer ništa zapravo nije ni dobijeno. Helena ionako nije ni bila predviđena da bude jedna od *njih*. A privilegije koje je dobila – pa to se sve desilo manje-više slučajno. Oni koji su zajedno obrtali točak kapitala zapošljavali su svoje tetke, stričeve i sestriće, a proleterijat je imao samo dva izbora: da im bude sluga ili da im bude neprijatelj. Naravno, druga opcija je podrazumevala da bude sluga njihovim neprijateljima. Suština političke podobnosti sastojala se iz stalne raspoloživosti i potpune poslušnosti. Helena nije imala ni jedno ni drugo. Uostalom, od početka joj se nije dopadala cela ta kvazipolitička farsa. Izgubila je sve što je činilo njeno biće i smatrala je PPS, pored potkupljene intelektualne elite i celokupnog stanovništva Amije naviknutog na ropstvo, jednim od ključnih krivaca za njeno nestajanje. Na kraju svega, mislila je kako čak i rigorozni monasi svojim učenicima dozvoljavaju da šetaju i slušaju cvrkut ptica podstičući ih na radost, dok PPS svojim učenicima ne dozvoljava ništa osim da ga se neurotično plaše i ne pruža ništa osim stalnog, neprestanog poniženja.

No, Helena nije htela ni da misli o tome. Mislila je o prošloj noći. Helena je sinoć spavala sa Vladom prvi put posle šest meseci i više. Umesto oduševljenja ljubavnika koji se sastaju posle mnogo vremena, bili su kao dve smrznute sardine sa fiksiranim, nasilno otvorenim očima. Ona nije osetila ništa. Ponovo, kao nekad sa njenim prošlim ljubavnicima, osetila je grč u rukama i nogama, a zatim i u čitavom telu. Kada su usne počele da joj trnu, ne osetivši njegov poljubac, znala je da zadovoljstva za nju ovog puta, kao i milion puta ranije, neće biti. Bilo je to iz jednog, uvek istog razloga: kada misli da joj je partner neprijatelj i kada joj je partner stranac. U ovom slučaju, Vlad joj je bio stranac. Bio je drugačiji i neveseo i njegovi novi izrazi lica bili su joj nepoznanica. Ličio joj je na čoveka u egzilu, na političkog neprijatelja ravnodušno pomirenog sa sigurnim metkom koji mu je namenjen kao sudbina, iako Heleni nije bilo jasno kome se mogao zameriti šahista iz bele i bogate Evrope koji ni nema razloga da se bilo kome zamera.

Jutro je još bilo mlado dok se Vlad šunjao po hodniku i Helena ga je čula kako puni čašu pod tankim mlazom vode, a zatim je guta ubijajući njome vatru sinoćne rakije. Vlad nije spavao pored Helene; izbacila ga je iz kreveta. Njegovo prisustvo, kako je govorila, bilo bi suviše invazivno za nju i zato ga je oterala u susednu sobu. Ipak, pod treptajem zore slobode, ona se išunjala iz kreveta i sačekala ga pored stare ložne peći u kojoj je pucketalo toplo drvo.

Napravivši korak ka pragu, ona se okliznula na parče papira koje je očigledno nekome ispalo iz džepa. Podigla je papir da ga baci, ali joj je pogled ostao fiksiran na zaglavlju dokumenta. Na

zaglavlju je bilo ispisano sledeće ime: Vladimir Iljič Fišarov. Heleni nije trebalo mnogo vremena da sastavi kockice: bilo je to pravo ime osobe koja se njoj predstavljala kao Vlad Fišar, mađioničar, revolucionar i šaman, koji se bavi šahom i živi od državnih donacija. Vlad je, dakle, bio Rus. Njegovo puno ime bilo je Vladimir Iljič Fišarov. Od početka ju je lagao. Verovatno je disident, čovek u egzilu, možda špijun, nekakav čudni aktivista, možda propali preduzetnik devedesetih ili diplomac filozofskog fakulteta sa kupljenim pasošem koji pere sudove u Parizu ili Berlinu da bi preživeo. Kako bilo, Helena je smatrala da on nikakvo opravdanje nema da je laže i pravi predstave. Ljutito je ušla u kuhinju. Vlad je sedeo za starim stolom, u raskopčanoj havajskoj košulji sa mnoštvom drečavo zelenih palmi izvezenih po njoj i igrao se vojnim nožićem. Podozrivo ga je pogledala. Osim košulje, na njemu nije bilo ničeg šizofrenog. Njegovo ludilo je bilo odglumljeno. Helena pomisli da je i magija sigurno bila odglumljena. Njegove ruski plave oči ljubopitljivo su je pogledale. Helena je uzela papir i besno ga bacila pred plave, pospane oči Vlada Fišara.

- Ti si Rus. - rekla je.

Sa radija je dopirao nekakav narodnjak, prekidajući neprijatnu tišinu između njih. Ženski glas je zavijao:

"Sveeee, bila sam ti ljubavnica, ljubavnica i sestra i drug;

Dala sam ti svoja krila da preletiš i sever i jug;

pred vratima, spavala k'o pas;

kroz vekove, gorela zbog naaaaas..."

Da je postmoderna horor film, pomislila je Helena, završavala bi se ovom scenom.

- Šta s tim ako sam Rus? Čovek k'o i svaki drugi. - pitao je. Svi njegovi postupci na trenutak su joj se učinili razumnim. Poznavala je slovenski mentalitet bolje nego sebe. Osećala je taj mentalitet već instinktivno, naučivši vremenom da ga nanjuši u vazduhu, kao što zec njuši prisustvo lisice.

- Ne izvrći temu. Lagao si me. - rekla je.

- Pa šta je trebalo da kažem? Ovde sam poslom. - pravdao se Vlad.

- Kakvim poslom? -

- Ahh, rutinski poslovi nas sa istoka, draga. Znaš ono, malo te biju, pa malo pobegneš u Beč, pa te opet malo biju, pa te malo strpaju u ustanovu...u svakom slučaju, znaš kako to ovde ide... kad si Sloven onda si stalno nekom kriv što si pametan. Znaš li da se kolonije nisu zvale kolonije dok mi nismo postali jedna od njih? Kad su videli kakvo je unutrašnje pitanje država na Balkanu, izmislili su reč kolonija od engleske reči “colon”, što znači crevo...dakle, dobili smo ime po debelom crevu. No, šta sam ono počeo da pričam? A da, slovenska pobuna. Na zapadu je taj problem pobune fino rešen, ljudi su naučeni da ignorišu ozbiljna sociopolitička pitanja velikih filozofa, a vlade su naučene da odgovaraju na ta pitanja novcem. To ti je čuveni sistem kazni i nagrada. Zapadni sistem funkcioniše na nagradi. Kad ti sistem plati zato što si pametan, kad te nagradi zato što si ga kritikovao, ti više i ne vidiš razlog da ga kritikuješ. Sistem je prepoznao

tvoju vrednost, stoga on možda i nije tako loš - čim ti se usadi takva misao, sistem te je već usisao u sebe. Naravno, istok je drugačiji. Istok svoje probleme rešava kaznom i zato liči na psa koji juri svoj rep ili velikog vođu koji vrši autofelacio. I zato, jedino zato istok redovno podbacuje. Kazna uvek proizvodi homicid ili samoubistvo. Ili, još gore, perestrojku. Ili, još gore, peti oktobar. -

- Ali, ti nisi svestan... -

- Čega, draga? - pogledao ju je stidljivo se smešeći.

- Ko god da te je poslao u Amiju, osudio te je na smrt. Ti si u Amiji zato što ti u stvari i jesi kao Amija. Ti si otrulila duša koja je potpisala pakt i nema tu mnogo magije koja bi mogla da zaprži čorbu. Ti si polumrtav, kao i Amija, a polumrtvi ne prže čorbe. Gledala sam u tebe kao u spas, a ti si, eto, izgubljen u međuprostoru...ali, ti moraš, moraš da znaš - gledaj u to hladno, krvoželjno lice Vladimira Gorda i shvati - to što si ovde, u ovom gradu, u ovoj državi, to znači da više nikad nećeš živeti. -

Ona mu je stisnula šaku, preplavljena užasom i duboko uverena da su oni već oboje mrtvi time što su u Malogradu.

- To je samo privremeno...sutra će doći dan kad ćemo mi... - mrmljao je Vlad.

- Šta ćemo mi? Šta ćemo? - prekinula ga je Helena. - Šta smo mi ikad uradili? Izopačili marksizam, najbolju ideju o ljudskom prosperitetu, dozvolivši da se pretvori u državni kapitalizam i da guši sve male ventile agresije čime smo dozvolili da narod pohrli u zagrljaj robovlasnicima sa crnim cilindrima za farmerke i kolu! Bivali smo gladni, zatvarani, ponižavani do sumanutosti, i borili smo se kao zveri, dizali zastave i pobeđivali da bismo, na kraju, opet bivali gladni, zatvarani i ponižavani. To što mi radimo, to nije čak ni pas koji juri svoj rep. To je pokušaj autofelacija impotentnog beskičmenjaka. I šta je lepo proizašlo iz toga? -

- Hmmm... - zamislio se Vlad - ...lepa književnost? -

- To je istina, mi smo majstori lepe književnosti. Ali nije li nam to uteha zato što smo nesposobni da živimo? -

Vlad je sad već postao gorak i besan. Oči Vladimira Iljiča bile su krvave. Ljutito je zario vojni nožić u drveni sto. Drvo se raspuklo pod udarcem rogova crnog bika u njegovom srcu. Vlad je disao teško, a prsti su mu se grčili beznađem. Pogled mu je na trenutak sevnuo i uhvatio Helenin. Ona ga se nije plašila. Bila je toliko ogorčena da joj nije bilo čak ni neprijatno. A onda je Vlad počeo da joj objašnjava.

- Sve bitke koje se vode javno i čiji ishod podržavaju mejnstrim mediji jesu farsa, ali rat se vodi i to je večiti rat protiv klasne nejednakosti. - govorio je. - Sve čemu smo dali ime, sve što nam je predstavljeno kao neprijatelj je skup slova koji ne znače ništa. Nacije, rase, religije, ateizmi, antiteizmi, demokratije, nauka, čak i socijaldemokratske partije čija popularnost danas vrtoglavo raste, sve je laž jer je nad svim tim skupovima slova pesnica psihopata. Psihopata je danas Rimljanin koji zlostavlja dečake i ubija hrišćane, sutra hrišćanin koji zlostavlja dečake i ubija pagane. Psihopata je u miru demokrata, u ratu fašista. On je sveštenik koji postaje vatreni ateista, on je čak i marksista po potrebi. Ako je dovoljno pametan, on će biti i lekar koji će te

izlečiti od smrti samo da bi posle mogao da te ubije. Psihopata želi samo vlast i biće sve što je potrebno da to i ostvari. Jer vlast, tačnije moć, to je stanje božanske ekstaze hiljadu puta jače od heroinske euforije. Dopamin što ga pruža moć - to je nezamislivi izliv najčistijeg nektara bogova direktno u venu, direktno u moždanu koru, u otrulilu dušu, u svevideće oko. Ovisnici vlasti spremni su da učine sve i budu sve zarad dopinga moći. A klasna nejednakost je direktan izvor moći koji ne presušuje i zato je neophodna.

Interesantno je koliko danas, među običnim ljudima, postoji tih antiteista koji misle da se bore protiv velikog inkvizitora i troše toliko energije da bi rezultat njihove borbe bila dva zatvorena manastira i tri siromašne monahinje sa slomljenom verom na ulici. Ili porodični ljudi koji misle da će spasiti metastazirani temelj društva ako spreče nekoliko homoseksualaca da stupe u brak. Koliko protraćene energije! Koliko energije na pogrešnoj ratnoj strani!

Sve što je potrebno je besklasno društvo. Materijalno je to moguće. Materijalno, to smo već doživeli. Duhovno, nismo nikad. Duhovno, mi smo zatočenici vladajuće kaste, slepi, gluvi i paralisani. Književnost je sasečena u korenu, kao i filozofija i to daleko gore nego što je to činjeno u staljinizmu. Sva umetnost koja dobija odlikovanja direktno se dodvorava vladajućoj kasti, udarajući pesnicom na pokušaj klasne jednakosti koji je na kratko bljesnuo u slovenskim državama. A sve se to dešava zato što potlačeni održavaju svoju ulogu jer im je u zamenu dato malo zabave bez odgovornosti. Naravno, ta zabava posle prvog puknutog kondoma dođe na naplatu, onda dolaze brak i deca i sve borbe koje se dalje vode svedene su na preživljavanje. Čak i niži organizmi, u uslovima loših spoljašnjih uslova prestaju sa reprodukcijom. Bakterija u nepovoljnim uslovima teži samodovoljnosti. Pacov prestaje da se koti kada oseti da to više nije potrebno, ali ne i čovek. Čovek, u najgorem duševnom truležu, nalazi svoj smisao u razmnožavanju kao nekakav insekt, osuđujući svoju decu na isti takav život, život bez izbora i bez pobune, u status quo sistemu, usmeren na besciljni fizički opstanak. Ponašamo se kao da je preživljavanje vrste jedini cilj na svetu! Ponašamo se kao bube, kao štakori, kao najgore male štetočine kojima je najveći domet prelaz iz siromašnije njive u bogatiju da i nju opustošimo. I za to vreme, ostajemo neznalice i glupaci, ostajemo oni koji ne umeju da prepoznaju psihopatu ako nije obeležen skupom ideološki obojenih reči. I da znaš, da u svemu ovome nisu najveći problem te svinje koje vladaju - životinjska farma bi bila sasvim uspešan projekat da nije bilo ovaca. To što smo većinom neznalice i glupaci, to je osnovni razlog zbog kog živimo u govnima. Jedini spas za čovečanstvo, ako uopšte ima spasa, je da zamrzimo sebe. To je uslov da počnemo da se razvijamo. Čovek koji u nekom periodu nije mrzeo sebe, kao ni vernik koji u nekom trenutku nije mrzeo boga, ne ide nikud. -

Vlad je govorio dubokim i ozbiljnim glasom, govorio je prvi put uveren u istinitost svojih reči, energično pokušavajući da dopre do Helene. No, njena ogorčenost je samo rasla. Ona je videla beskonačnu ispraznost bez kraja, rupe u svom telu koje nestaje i nadolazeći rat čije razmere ne može ni da nasluti, ali za kog zna da će se završiti tako što će se neprijatelj rukovati sa saveznikom. To će se desiti pred očima javnosti, a ta ista javnost i dalje neće shvatati da oni u suštini nisu ni bili neprijatelji, već braća po moći, a sopstveni narodi služili su im samo kao figure u šahu. Grin Koridin bi, naravno, bio isti takav kada bi umeo da igra šah. Ili mice. Ili tablić. Ili bilo šta.

- U redu. - rekla je Helena. - Ako zaista postoji rat, ko je druga strana? -

- Uvek oni koji primaju metak. -

- Onda, oni su već mrtvi. Zar onda nije jasno ko je pobednik? -

- Kad postane jasno ko je pobednik, rat se više ne vodi. Brišu se granice i uspostavlja se supersila. Nikad u istoriji se još nije desilo da neka država postane supersila. I postaraćemo se da se taj pakao na zemlji nikad ne desi. Borićemo se jer je to naša sudbina. Žalim što moja sudbina nije pecanje na norveškom jezeru, duboko žalim, ali nije. Moja sudbina je viteška. - promrmljao je kroz zube dok je palio cigaretu.

Udahnuo je dim i pogledao ju je ispod oka.

- Znaš li zbog čega postoji sirotinja? - pitao ju je. - Svi znaju da je tehnologija toliko napredovala da je utopija i više nego moguća. Svako bi mogao da ima kućicu sa baštom, da efikasno radi 4 sata dnevno, a birokratija bi mogla da se prepolovi, ako ne i da potpuno nestane. Ali tako bi vladajuća elita izgubila legitimitet. Svima je i više nego jasno da legitimitet vladara danas ne proizilazi iz naivnosti masa. Niko nije toliko glup. Legitimitet proizilazi iz poslušnosti belih kragni i državnih službenika. Dakle, lumpenproleterijat i plavi radnici postoje samo kao pretnja belim kragnama. Sirotinja je propaganda. Ona služi da gledate u nju kao u proglas, dok vam vladajuće elite govore: "evo, ovo ćete postati ako ne budete slušali naša pravila. Ako ne slušate nadređenog, izgubićete zdravstveno osiguranje. Ako ne glasate, pobediće veće zlo. Ako se ne oženite i ne reprodukujete, bićete usamljeni. Ako se ne povinujete, bićete prljavi, ružni i bolesni." Siromašan narod služi samo kao politički slogan: da ubedi onu mlaku klasu da je srećna. Ta klasa naravno nije ni srećna ni nesrećna, ni bogata ni siromašna, ni pismena ni nepismena, ni studena ni vruća i kao takva, ona postaje srce tzv. konformističke psihopatije. Običan čovek glasa za vladajuću garnituru u zamenu za kutiju cigareta. Za malo duvana, flašu vodke i paket ulja on danas glasa za fašiste, sutra za boljševike, prekosutra za socijaldemokrate. Za nekoliko dolara ista glava pojaviće se u publici da sluša govor Poncija Pilata i oduševljeno će aplaudirati, a za dva meseca će ta ista glava, iz istog razloga, slušati govor Isusa Hrista i oduševljeno će aplaudirati. Malo ozbiljniji i privilegovaniji običan čovek radi to isto, samo ne za kutiju cigareta, već za posao, za diplomu, za nekoliko nula na računu. I to se smatra normalnim jer svi to rade, čak i Helena Vajs. Ali to nikako nije normalno. To je bolest novog doba, to je zlo koje tiho trijumfuje, to je konformistička psihopatija, to je srž sistema koji nas je porobio, jer oni koji vladaju postaju idoli onih nad kojima se vlada i svi teže da se ponašaju kao vladari dok se psihopatija ne raširi kao kuga i ne pojede svoju decu. Jer to je ono što jede svoju decu, a ne revolucija! Revolucija samo spašava ono što se još može spasiti od Sodome koja korupcijom kosi ne samo živi svet oko sebe, već i ono najvažnije, utelovljeni duh. Sistem će, jasno, na kraju pojesti sam sebe. Prvo će ispovraćati one koji su se povinovali, one mlake konformističke psihopate koji su uvek sedeli na stolici pobednika, ma ko taj pobednik bio. Zato, draga Helena, ne budi ogorčena. Ti si spašena. Ti si spašena onog momenta kad si, umesto klečanja i pušenja nekom bogatom bankaru, odlučila da ustaneš. Istina je da te mnogi i dalje vide kao prodanu vreću kudelje, ali oni nemaju nikakva prava. Oni su slepi. Oni misle da je rad za tajkuna moralno čistiji od rada za Grina Koridina. U stvari, oni čak ni to ne misle. Oni se zadovoljavaju radom u klimatizovanoj kancelariji i teše se gledajući plavog radnika koji je osuđen na tri smene, letnju vrućinu i buku mašina. I kada bih im rekao upravo ovo što sam sad rekao tebi, oni ne bi bili iznenađeni. Oni bi samo hladno pitali: 'pa šta drugo da radim? moram od nečega da živim!'. Eto, tu se vide prave razmere epidemije konformističke psihopatije i to je dokaz da pravedan, pametan i emancipovan car neće doći dok pod njim ne bude pravedan, pametan i emancipovan narod, što je vrhunski paradoks, jer takvom narodu više ni ne treba nikakav car. -

- Ali, Vlad! Mi smo samo mali ljudi, šta bilo ko može da uradi protiv epidemije konformističke psihopatije? -

- Za početak, prestanite da se trujete dostizanjem fizičke lepote. Primećujem da ljudi, kada se sretnu na ulici, više ne pitaju jedni druge kako su, niti kako su im deca, unučići, kučići ili pačići. Mlade žene pitaju jedna drugu da li su se ugojile ili smršale. Mladi muškarci pitaju jedan drugog o teretani i bicepsima. To je sve što nova generacija ima da ponudi? Sve je to tako izvrsno glupo. Lepota, u kom god obliku bila, najprostijem ili onom umetničkom, najsloženijem, neće spasiti svet. Znanje će spasiti svet. - rekao je i ugasio cigaretu o polomljeni sto.

- Ali šta ja zapravo *znam*? - pitala je Helena. - Ja sam završila nekakve amijske škole. One su ništa. One nas uče da je novac legitimno sredstvo plaćanja sa pokrićem u zlatu i da je svojina koja je i svačija i ničija osuđena na propast. -

- Ko je još stekao znanje u školama?! A ti znaš više nego što bi sebi htela da priznaš. Ja bih voleo da ti to i dokažem. Ja bih voleo da napišeš nešto za nas, time ću ti i dokazati.", rekao je Vlad već prilično smiren, smeškajući se levim uglom usne.

- Ja da pišem? - nasmejala se izveštačeno. - Vlad, šta da pišem? Kako postati luzer bukagijom vezan za palanku koji živi za vikend da bi se nalokao vina iz plastičnog bureta, a koji svoj talenat troši u trulim ustima trome birokratije, dok dodatno zarađuje između 3 i 4 dolara pišući uputstva za rektalne merače temperature? -

- Čuo sam da si nagrađivana za svoje književne radove. - bivao je uporan.

- Nagrađivana, pih! Težina nagrade zavisi od toga ko te nagrađuje i zašto. Nagrađivali su me za tekstove koji se ne razlikuju od srednjoškolskih sastava na temu "jesen u mojoj ulici" i "lepota žene u narodnim pesmama". Odbacuju sve što vredi. Nagrađuju osrednjost. Bila sam nagrađivana samo kad sam pisala sa pola mozga, trudeći se da mi teme budu banalne i apolitične, a osećaj je bio isti kao da sam dobila gvozdeni krst i kesu gumenih bombona u obliku malih svastika ili američkih bombardera. -

- Volim tvoj cinizam. On je kao đubrivo za neko mnogo lepo cveće. -

- U onome o čemu ja pričam, veruj mi, nema lepog cveća. Lepe su pesme o ljubavi, o domovini, o nebu i zlatnim zvezdama, o belom porcelanu sa tirkiznim cvetovima u koji je sipan topli čaj od kupina...ali šta bi sa njima, kad ne služe ničemu...lepo je to, tamo u nekoj Švajcarskoj, u zlatnoj palati raskoša, slikati pejzaže i čitati o čajevima, skupom vinu i vođenju ljubavi, ali u sistemu koji se raspada spolja i unutra, umetnost je prljava, prljava je i repetira i puca. Naša umetnost je uvek bila divljačka, blatnjava i sumanuta i u tome je njena vrednost. Možda smo i mi, slovenski narodi, takvi i možda je u tome naša vrednost. No, i dalje je pitanje da li ikakva vrednost uopšte postoji. Ako ona zavisi od spoljnog posmatrača, a spoljni posmatrač je ne vidi, o kakvoj vrednosti onda uopšte vredi i govoriti? -

- Ako se ja pitam, umetnost koja nije blatnjava i nije umetnost. - zaključio je Vlad.

Gledajući Helenu svojim plavim očima koje su od besnih brzo postale tople, umilostivio ju je toliko da joj se njegova havajska košulja, nalik na onu kakve je devedesetih godina nosio kandidat za predsednika Nik Sloter, činila lepšom od svih skupih odela i markiranih kravata

njenih bivših ljubavnika. Vladimir Iljič Fišarov bio je čovek koji je ulivao nadu. Ako postoji nada, ona nije u prolima, ona je u Vladimiru Iljiču. Čak i kada punog srca peva "братских народов союз вековой" ili "счастья народов надёжный оплот", zbunjen naizgled suprotstavljenim ideologijama, ali jednako snažnim osećajem pravičnosti i ponosa koji mu ta pesma izaziva, Vladimir Iljič Fišarov bio je jedini autentični borac za čovečanstvo kog je Helena ikad upoznala. Zbog toga je uvek bila spremna da mu se baci u zagrljaj, iako se čvrsto držala teorije da će on, kao i svi pravednici, na kraju poginuti. Zato je Helena otvorila fioku i iz nje izvadila nekoliko papira. Pružila mu je papire sa otkucanim pričama koje je napisala pre nekoliko godina i rekla: - Evo, pročitaj ako hoćeš. Ali upozoravam te da tu nema ničega naročitog. -

On je pružio ruke da uzme papire, ali ih je ona u tom trenutku otrgnula.

- Vidiš, Vlad, ja ne volim da rizikujem i gubim vreme svojim čitaocima. Zato bih volela da prvo rešiš test da vidimo koja bi priča odgovarala tvom temperamentu i želucu. -

- Ah, fazoni pretencioznih psihologa... - negodovao je Vlad. No, test je bio algoritamski, veoma lak i brz i, čak, donekle zanimljiv. Izgledao je upravo ovako:

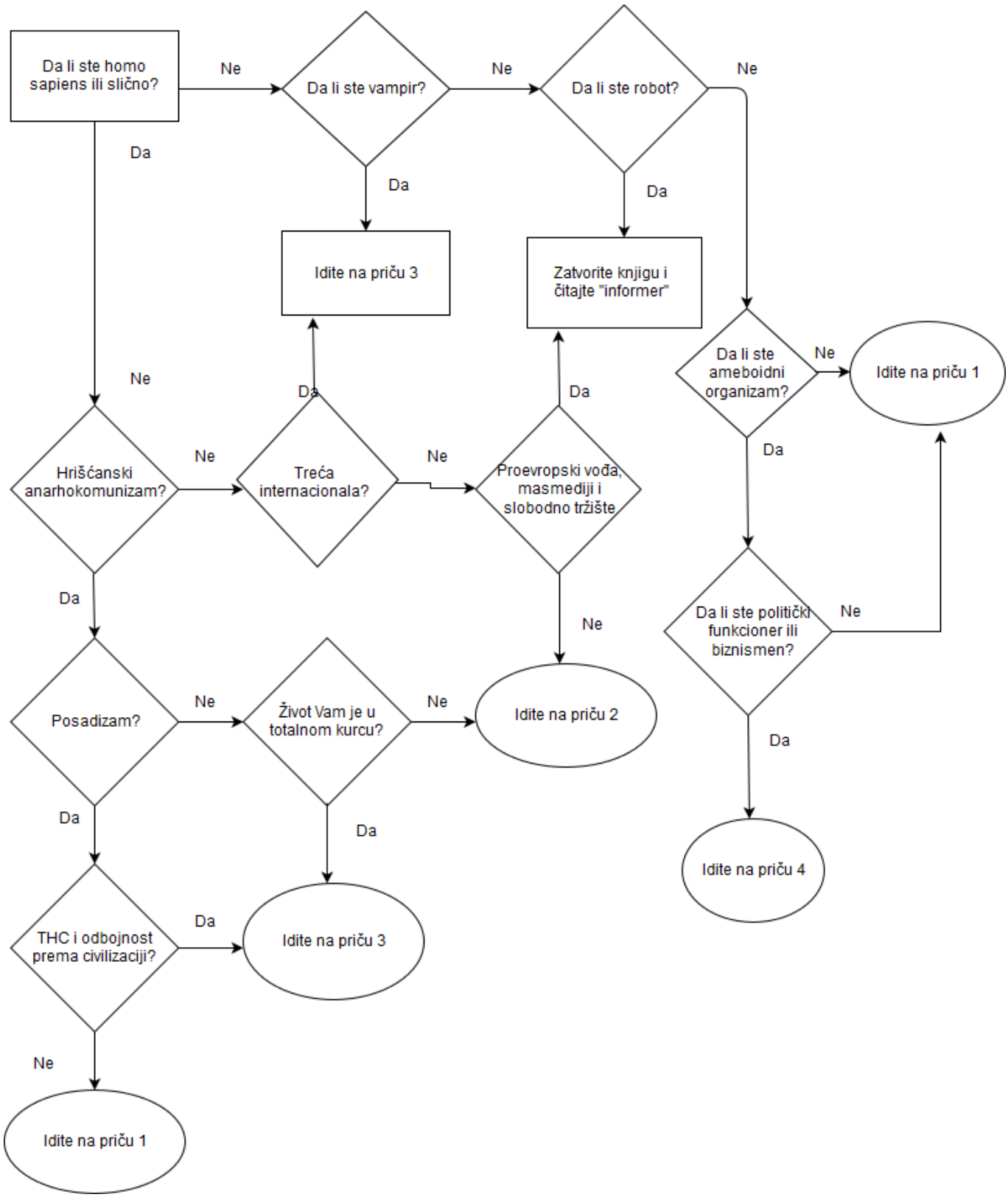
Da li ste homo sapiens ili slično?
Ne
Da li ste vampir?
Ne
Da li ste robot?
Ne
Da
Da
Da
Idite na priču 3
Zatvorite knjigu i čitajte "informer"
Da li ste ameboidni organizam?
Ne
Idite na priču 1
Da
Ne
Da
Da
Hrišćanski anarhokomunizam?
Ne
Treća internacionala?
Ne
Proevropski vođa, masmediji i slobodno tržište
Da li ste politički funkcioner ili biznismen?
Ne
Da
Ne
Da
Posadizam?
Ne
Život Vam je u totalnom kurcu?
Ne
Idite na priču 2
Da
Da
Da
Idite na priču 4
THC i odbojnost prema civilizaciji?
Da
Idite na priču 3
Ne
Idite na priču 1

Nakon što je rešio test, Vlad je ipak odlučio da pročita sve priče. Raširio je papir ispred sebe i zapalio još jednu cigaretu. Helena je takođe pušila i gledala izraze njegovog lica. Vlad namršti obrve i poče da čita naslov prve priče...

Priča Prva

Somnium - confession of a royal servant

Doktor Vilijam Gal

Vajtčepel, London

Leto 1888.

Kraljeva glavobolja bila je nepodnošljiva. Nenaviknut na topla leta u inače kišnoj Britaniji, držao je palac i kažiprst na čelu i masirao bolnu glavu, istovremeno pijući nekakav prašak od pelina i pčelinjeg voska. Nije mu pomagalo. Kroz slepoočnice mu je tutnjalo tmurno i zloslutno žiganje. U ruci je držao pismo, tražeći od dvorske dame Džejn Lavels da ga hladi krpom umočenom u alkohol. Džejn je nekoliko puta umočila krpu u tečnost, prešla preko kraljevog čela, promatrajući njegove gotovo iskolačene oči, te je u panici poslala po lekara kraljevske porodice.

Doktor Vilijam Gal, lekar kraljevske porodice, naložio je Džejn da kralju posluži kašičicu šećera sa nekoliko kapi tinkture. Otvorivši oči, kralj je popio čašu hladne vode i, masirajući svo vreme glavu, bolešljivo promrmljao:

- Džejn, draga, ostavi nas nasamo. -

- On ju je oženio! - kralj se besno obraćao zbunjenom doktoru Vilijamu. - Albert...moj sin...oženio ju je, kafansku bednicu, bordelsko siroče! Kurvu! -

- Poništite brak princa Alberta, Vaše Visočanstvo. U tajnosti. -

- Vrlo rado, dragi Vilijame, vrlo rado! Ali...one znaju. - rekao je kralj upirući u doktora Gala krvav pogled pun očajanja i nemoći.

- Ko zna? -

- One...druge...prostitutke. - rekao je kralj dižući pismo koje mu je visilo u ruci. - Meri En Nikols, Eni Čepman, Elizabet Strajd i Ketrin Endouz. -

- Prete vam? - pitao je doktor.

- Ucenjuju. Moramo ih eliminisati. -

- Mi? -

- Tačnije, Vi doktore. - rekao je kralj gotovo mirno, mada su mu oči i dalje i bile krvavo ljubičaste.

- Zar ja? Zar sam ja egzekutor? - zbunio se lekar.

- Vi ste najpouzdaniji kraljev čovek. Ne smem ovaj zadatak da poverim nikome ko bi mogao nastaviti lanac ucene. A pošto sam znao da ćete odbiti ovaj zadatak, naložio sam da vaša žena bude iseljena. Dajem vam reč da je nećete videti dok ove četiri noćne dame ne budu obezglavljene. -

Doktor je lagano, sasvim smireno, napustio kraljeve odaje. U glavi mu je odzvanjao zvuk krpe sa koje se cedi alkohol i kaplje u limeni lavor. Jednako smireno, došao je do svojih odaja i naslonio se na prozor posmatrajući blistanje mesečine i vedrog julskog neba. Leto nije bilo britansko, kišno, već je imalo onaj kontinentalni miris cveća i svežine koju je Vilijam imao prilike da oseti putujući po Evropi. Bdio je udišući mirnoću noći, misleći o samoubistvu. Ali, šta bi rešilo samoubistvo? Ne bi spasilo Meri Tor Gal, njegovu voljenu suprugu. Ubili bi je. Možda bi je i mučili. Monarhija se samo poziva na krst, inače je nemilosrdna. Svi i sve se pozivaju na krst i krunu, čak i najveći sadisti, licemeri i paranoici. Jeftina kurva ljubi krst, skupa ljubi krunu. Hoće li se taj poredak života ikada promeniti? Pitao se tako doktor Vilijam Gal, briznuvši u nemoćni plač očajnika.

Utom, u dva sata posle ponoći, jedna porodična poznanica, gospođa Molin, divljački je kucala na vrata doktorovih odaja. Nosila je u naručju mladu devojku gotovo zelenu u licu.

- Bubrezi otkazuju, doktore. - rekla je toliko tiho dok su joj se suve usne lepile jedna o drugu jedva se mičući.

Doktor je odmahnuo glavom, a dete gospođe Molin izdahnulo je već sledećeg jutra. No od tih dva sata izjutra, Vilijam Gal spavao je kao beba do podneva. Razrešio je svoju dilemu odlučivši da će izvršiti ubistva prostitutki usled neizbora, ali da će od svake uzeti suvenir: unutarnji organ koji bi se mogao presaditi i spasiti nečiji život.

Odmah sutradan, doktor Gal stupio je u kontakt sa čuvenim naučnikom, doktorom Parlingom koji se već duže vreme bavio istraživanjima vezanim za presađivanje organa. Parlingov stan u potkrovlju bio je topao i vonjao je na mrtve pacove i paljevinu. Sam doktor Parling imao je neobično izražene crne podočnjake i delovao je nimalo radosno što vidi svog uglednog kolegu Vilijama.

- Važno je. - rekao je Vilijam kratko, nakon čega je Parling nevoljno odškrinuo vrata tek toliko da ovaj može da uđe.

Bilo je tačno jedan sat nakon ponoći.

- Imam telo koje bi ti moglo biti od koristi. Devojka je mrtva manje od dvadeset i četiri časa. Ako presadiš organ nekome u najkraćem roku, život može biti spašen. -

Oči doktora Parlinga zasjale su ozarenom zainteresovanošću.

- Imam još tačno četiri žene za koje verujem da će ubrzo umreti. Izvadiću im organe, staviti u sterilisanu kutiju za alat napunjenu ledom i dostaviti ih u tvoje potrkrovlje tokom noći. Tako možeš izvršiti najvažnije eksperimente svoje karijere - spašavanje četiri nova života -

- Koliko tražiš? - pitao je Parling razvlačeći u kez svoje crne podočnjake i krive, tanke usne.

- Ništa. Ne treba mi novac. Radim ovo u ime nauke. -

- Postoji velika mogućnost neuspeha. - sumnjičavo je rekao Parling.

- Ako to ne učinimo, postoji apsolutna mogućnost neuspeha. -

Parling je zapalio cigaru, seo i poćutao nekoliko trenutaka. Razmišljao je o tome kakva bi se prevara mogla kriti iza ovoga. A zatim je, setivši se čiste prošlosti porodice Gal, duboko uzdahnuo. Izduvao je još jedan dim, stiskajući oči kroz tamne podočnjake i potvrdno klimnuo glavom.

Trideset i prvog avgusta, 1988 godine, u Vajtčepelu Vilijam Gal šetao je između zgrada noseći duboki crni cilindar, kožne rukavice i kutiju za alat. Tačno u tri sata posle ponoći, Meri En Nikols izlazila je iz sumnjivog stana u potkrovlju Ist Enda. Vilijam Gal, poznavajući anatomiju, ošamutio je prostitutku i usmrtio je ubodom. Rasporio joj je abdomen po dosta nepreciznoj hirurškoj liniji i počeo da vadi organe. Creva su bila zelenkasta, očigledno obolela od nečega, te ih je jednostavno ostavio prebačene preko ženinog vrata. Bubrezi su bili u odličnom stanju. Vilijam ih je odsekao, lagano položio na led i smirenim koracima otišao ka stanu doktora Parlinga. U stanu doktora Parlinga dočekale su ga poznate tamne oči, utonule u neispavane podočnjake, vonj crkotina i duvanskog dima. Parling je smireno pućkao svoju cigaru, pijući nekakav špirit. Vilijama je u stanu čekala stolica i omanji sto od tamne bukve na kom su stajale čaša špirita i čaša vode. Doktor Gal ispio je prvo alkohol, a zatim i vodu gotovo u jednom dahu. Parling ga je pronicljivo posmatrao.

- Zašto ti je mokra kosa? - pitao je.

- Znoj...noć je topla... - odgovarao je Vilijam kao da se izvinjava zbog nečega. A zatim, da bi skrenuo temu, nogom odgurnu kutiju sa alatom napunjenu ledom i promrmlja: - Sve je tu. -

Osećao je kako mu noge trnu, kako se jedva kreće van stana ka toplim Londonskim ulicama. Vazduh ga je gušio oštrim neprijateljstvom, Vilijam jedva napusti potkrovlje. Odahnuo je tek u svojim odajama. Noć je proveo neprespavanu, neprestano se preznojavajući dok na svili nije ostala ogromna vlažna fleka od znoja njegove guste kose. Ujutro ga kralj nije pozvao na razgovor. Štaviše, nije mu se ni obratio, iako su dnevne novine vrvele od informacija o psihotičnom, krvavom ubici i ženomrzitelju. Kraljevo ćutanje Vilijem je tumačio kao znak dobro odrađenog posla.

Ubistva su se odvijala jedno za drugim, uvek po istom scenariju, u mračnom Vajtčepelu, sa crnim cilindrom i kutijom za alat. Vilijam Gal je, potiskujući savest koja je često izbijala kroz stravičnu drhtavicu i znoj, probijao sebi zadate rokove izvršenja svojih krvavih ubistava. Elizabet Strajd i Ketrin Endouz ubijene su iste noći, dosta nespretno i neoprezno. Doktor Gal je bio već na ivici nerava. Mediji su brujali o mizoginiji, serijskim ubistvima i psihotičaru koji mrzi prostitutke. Policija je bila naročito zainteresovana za ove zločine, a doktor Gal je sve više sumnjao da je siguran. Kralj ga neće zaštititi. Opraće ruke od svega, lako kao od krvi i likvora. Srećom, pojavljivali su se kojekakvi ludaci predstavljajući se kao lažni izvršitelji ovih ubistava. To je Skotland Jard odvodilo na sasvim pogrešan trag i, do izvršenja poslednjeg zločina, održalo doktora Gala sigurnim. Poslednje ubistvo izvršeno je 30. septembra. Prvog oktobra, Vilijam Gal proveo je kišnu londonsku noć sa svojom voljenom suprugom Meri Tor Gal.

Nakon nešto više od mesec dana, budući da se medijska bura oko krvoločnog ubice nije stišavala, kralj je pozvao Vilijama u svoje odaje. Gledao ga je ispod oka, istovremeno sumnjičavo i šaljivo, no ipak sa dozom ozbiljnosti i opreza. Skidao je bele rukavice mažući ruke nekakvom kremom nalik na tečni vosak.

- Zašto jednostavno nisi uradio ono što ti je rečeno? - pitao je kralj doktora Gala trljajući namazane ruke.

- Uradio sam. -

- Ne, nisi. Pokušao si da uradiš dobro delo. Napravio si od rutinskih ubistava komičnu predstavu, navukao pažnju na sebe i ugurao moral tamo gde ga nikako ne može biti. Zar si ti nekakav božiji čovek? Zar bi božiji čovek ubio ili bi pustio sudbinu da mu žrtvuje ženu? Žrtvovao si četiri života za jedan, a to nema ama baš nikakvog smisla pred bogom pred kojim smo svi jednaki. Zašto, Vile, zašto zaboga jednostavno ne slušaš ono što ti se kaže? Postoji vlast i postoje sluge, to je večiti svetski društveni poredak. Ko uradi ono što mu se kaže i ne igra se božijih igara, taj dobro prođe. Ko se igra sina božijeg, završi na krstu. Nebo hoćeš, Vilijame, nebo hoćeš? -

Doktor Gal je mirno ćutao.

- Reći ću ti nešto o tvom nebu. Parling je prodao organe aristokratskim porodicama. Ni jedan organizam nije uspeo da prihvati presađeni organ, odbacio ga je kao ušiveni demonski rep. Sve su mrtve, a Parling je bogat. -

Doktor Vilijam Gal osećao je samo blagi sumrak pred očima. Znoj mu je kapljao na vrh uglačanih crnih cipela. Trudeći se da se iskopa iz živog groba, nije učinio ništa sem razbacivanja krvi i creva po čitavom Ist Endu. Lagano je išetao iz kraljeve odaje, trudeći se da se ne onesvesti. Ni ne javivši se voljenoj Meri, uzeo je crni cilindar, kutiju za alat sa noževima, ali bez leda, kao i štap na koji se oslanjao usled sve jače glavobolje i vrtoglavice. Lutao je Vajtčepelom tražeći savest ili gubitak savesti, raj ili pakao, svejedno.

Doktor Vilijam Gal naslonio se na metalnu ogradu, skinuo cilindar i maramicom obrisao znoj. Kutiju sa alatom stavio je iza ograde pokušavši da ne misli na nju. Mislio je na šetnju pored Temze, na udisanje blagotvorne hladnoće, na to koliko nije zaslužio da je udahne. Mlada dama koja je prošla Ist Endom sa suprotne strane ograde, naslonila se blizu njega ističući poprsje i zapitkujući:

- Usamljeni ste večeras, gospodine? -

- Ne. Da. Ne znam. -

- Treba li vam društvo? - pitala je nagnuvši se još više.

- Kako Vam je ime, madam? -

- Meri Džejn Keli, gospodine. -

- Meri je divno ime, draga. Mislite li da je u redu ubiti da bi se spasio drugi život? -

- Ne znam. Obično me ne pitaju takva pitanja. -

- Ja sam ubio u pokušaju da spasem. Igrao sam matematičku igru "život za život". Obesmislio sam besmisao. Iskarikirao ionako previše karikiranu instituciju vlasti. Sam sam sebi pucao u leđa. - govorio je doktor Gal.

- Ne razumem vas... - rekla je Meri Džejn Keli polako se udaljavajući.

- Šta misliš, koliko vredi tvoj život? Jesu li uspeli da te ubede da vredi manje od života kralja ili kraljevog lekara? -

- Bogohulite! - kriknula je uplašeno.

- Ne. Ne bogohulim. Pred bogom smo svi jednaki. -

Meri Džejn Keli tad ugleda crni cilindar i štap o kom su brujali svi mediji, ali ne i kutiju sa alatom. Kutija je u trenu već bila u doktorovim rukama. Za pola sekunde, nož joj je već bio zabijen u trbuh, a zatim i u levu ruku. Telo je bilo gotovo raskomadano, ali je Vilijam Gal ostao toliko kontrolisan da ga ostavi u celini i time učini lako pokretljivim. Odvukao ga je u napušteni motel u blizini, položio na dušek i nastavio da komada deo po deo tela mlade prostitutke Meri. Gledao je u svoje delo i mislio: bez ikakvog razloga. Bez ikakvog smislenog razloga. Bez ikakvog, bilo kakvog razloga. Koji bi mogao biti razlog? Situacija. Sudbina. Besmisao. Sve je haos bez reda i nikakva dobrota neće razbiti večni poredak sveta i večnu postojanost vlasti. Robovlasti, tačnije. Vlast je psihopatija. Vlast je manija. Vlast je afektivni poremećaj. I, najgore od svega, vlast je paranoja.

Doktor Vilijam Gal vratio se kući dok je njegova supruga Meri spavala čvrsto poput leša. Oprao je krv i telesne tečnosti sa sebe, obukao čisto odelo, stavio cilindar i, oslanjajući se na uglačani štap da bi sprečio vrtoglavicu, otišao u dugu šetnju. Udisao je mirnu novembarsku hladnoću šetajući duž Temze. U zoru se bacio u poluzaleđenu reku.

Doktor Vilijam Gal izvršio je samoubistvo desetog novembra 1988. godine. Telo nikad nije pronađeno, a ime krvožednog masovnog ubice upisano je u istoriju pod imenom - Džek Trbosek.

Priča Druga

Put u Eldorado

Aleksandar Aleks Berzin je neprijatan čovek. Ispod njegovog veštačkog osmeha krije se čudna patologija. Iako se doima sasvim normalnim, iz njega izbija dah paranoje, straha i neke vrste nužne, odbrambene nasilnosti. Ako ste dovoljno dugo u istoj prostoriji sa gospodinom Berzinom, ta paranoja vas obuzme poput nekakve nevidljive, zloslutne utvare. Aleksandar svoju neprijatnost prikriva usiljenošću i odbrambenim strahom. Iako on zapravo ne zna ni čega se plaši niti od čega se brani, njegovo ponašanje u prisustvu drugih ljudi uvek je neobično. Na licu mu se odjednom ocrta grč i hladna omča neprijateljstva, čak i bez ikakvog razloga. Da li ga ljudi zbog toga tretiraju loše, ili je situacija obrnuta, da je Aleksandar postao takav jer ga ljudi tretiraju loše, teško je reći. Jedino što je sigurno i vrlo uočljivo, jeste podrugljivost i ponižavajući ton kojim se ljudi svakodnevno obraćaju gospodinu Berzinu, zbog čega je on razvio ambivalentan odnos prema ljudima koji polako prerasta u mržnju.

Iako ima 36 godina, Aleksandar Berzin ima dečačko lice. Izgled mu je naivan i zbunjen, i u potpunom je neskladu sa njegovom mudrošću. No, ljudi uglavnom ne vide njegovu pronicljivost, već njegovo dečaštvo, te se tako prema njemu i ophode. Njegov izgled nemoći čini ga žrtvom svačije želje za dominacijom i vladavinom, i, naravno, žrtvom svačije gluposti. Pomisao da bi Aleksandar Berzin mogao nad nekim da uspostavi moć i vlast svima je bila naročito smešna, jer je on za njih bio dečak koji liči na devojčicu i kome, kao takvom, nije mesto među vođama. Čak ni Berzinovo obrazovanje nije moglo ništa da promeni. Jedina sreća na kojoj je Aleksandar mogao da bude zahvalan bila je činjenica da barem nije žensko, jer bi poniženje koje trpi u tom slučaju bilo još veće. Činilo mu se da bi tad bilo nemoguće sakriti bujicu ludila, panike i homicidnih misli koji kuljaju u njemu. Ovako, nekako je uspevao da se kontroliše, pre svega zahvaljujući jakom strahu. Iako je on taj strah nazivao razumom i kontrolom volje, bilo je jasno kao dan da strah dolazi iz dubina njegovog bića koje nemaju nikakve veze ni sa voljom ni sa razumom.

Aleksandar Berzin živeo je svih svojih 36 godina u malom gradu na istoku Srbije. Grad je u potpunosti izgledao onako kako se i zvao – Propast. Berzin je ponekad prolazio pored lokalne deponije Propasti na kojoj su deca preturala tražeći bilo šta što bi prodala ili menjala za hleb. Tada bi mislio o Propasti kao o nekakvoj crvotočini u kojoj je vreme izgubilo smisao. Činilo mu se da je i on sam izgubio smisao. Jedino što će ostaviti svom gradu posle smrti, mislio je, biće požutela krštenica i umrlica. Mesto rođenja: Propast. Mesto smrti: Propast!

Mučio ga je bezidejni očaj.

Svi ti užasni osećaji koji su goreli u tom čoveku kao da su vrlo vešto krili sami sebe. Većinu svoje životne energije trošio je na sakrivanje svog stanja. To mu je obično polazilo za rukom. Nekada bi, ipak, njegova samokontrola popustila, i to najčešće kada je pripit ili nenaspavan. Aleksandar Berzin je bivao naročito neprijatan kada je bivao umoran, a to se u poslednje vreme dešavalo sve češće. Ove srede, 15. novembra, spavao je svega tri i po sata sa prekidima. Cele noći je gledao filmove. Posebno ga je fascinirala priča o Vladu Nabijaču na kolac, rumunskom princu, i njegovoj ideji o krvavom sprovođenju pravde, te je film o Vladu Tepešu, najpoznatijoj figuri dinastije Drakula, gledao najmanje jednom mesečno. Ipak, ništa nije voleo toliko kao film o Hanibalu Lekteru. Jurodivi Hannibal the Kanibal - doktor nadčovek, vrhunski manipulator,

inteligentni alfa psihopata koji proždire ljudsko meso sa kavijarom i „kjantijem“, tipični jeftini produkt američke industrije zabave, lik stvoren bez ikakvog umetničkog naboja već jedino sa ciljem da šokira i zabavi. I šta je tako fascinantno kod Hanibala da ga produhovljeni Aleksandar Berzin gleda barem jednom mesečno sa toliko pažnje i fascinacije? Stvar je krajnje jednostavna: Hanibal je vrhunsko ostvarenje Aleksovih želja. On vlada nad svim i svakim, poseduje svačiju dušu i samo rečima može da navede drugog na samoubistvo. Bez Tepeš-metoda i bez formalne vlasti, on vlada samo zato što je to što jeste. On ne oseća strah. On je moć. Njega se svi plaše. Ekstremno opasan. To je sve ono što je Aleks želeo , a nije umeo da bude.

I baš u sredu, 15. novembra, kada je Aleks gotovo potonuo u buru svojih samooptužujućih i samoprezirućih emocija, dogodilo se nešto neočekivano. Kada je otišao na posao, ispred kancelarije lokalne export-import firme presreo ga je nepoznat čovek. Bio je to tamnoputi četrdesetogodišnjak sitne građe i istočnjačkih crta lica. Imao je kose oči i azijski nos, a usne su mu bile pune i crne kao kod Bantu ratnika. Izgledao je kao da je imao japansko, indijsko i afričko poreklo, te sasvim neobičan genski kod koji bi mogao da se svrsta u jednu novu i do sada nepoznatu rasu. Kada je video Aleksa, prišao mu je samouvereno i nadmeno. Pitao ga je gde može da nađe Aleksandra Berzina.

- Ja sam Berzin. - odgovorio mu je Aleks očekujući novo jutarnje poniženje od ovog čoveka. Umesto toga, četrdesetogodišnjak se trgao, spustio glavu kao da se klanja i prošaputao:

- Oh...gospodaru...to ste vi! -

Aleks je zanemeo od zbunjenosti. Kakav crni gospodar?!

Četrdesetogodišnjak se nije usuđivao da podigne pogled, samo je tiho deklamovao: - Izvinite, gospodaru, ja vam nisam sve sasvim objasnio. Vidite, zovem se Major i dolazim iz Eldorada. -

- Iz čega?! - pitao je Aleks kroz sarkastičan osmeh.

- Eldorado je ostrvo u Pacifiku, nalazi se istočno od južnoameričkog kontinenta i trenutno trpi veliku ekonomsku krizu. Došao sam po Vas da nas spasete od propasti! Naša Matica, naša vrhovna vlast, odabrala je Vas da nas spasete. -

- Ja?! Vi...vi...ste pogrešili! - vrisnuo je Aleksandar.

- Ne, ne, ne...vi to ne znate, ali naša Matica Vas je odabrala da budete vrhovni komandant Eldorada. Zato vas molim da pođete sa mnom kod naše Matice. -

- Ja...vrhovni...šta?! - Berzin nije mogao da dođe k sebi od šoka. Mislio je da je u pitanju neka izopačena i krajnje glupa šala njegovih kolega. Kolege su mu bile kao zatvorenici na robiji: voleli su da maltretiraju nekoga tek da im prođe vreme. A taj neko je, po običaju, bio Aleksandar Berzin. Aleks je tražio čvrst dokaz da je Major došao iz Eldorada i rekao je da se neće pomeriti sa mesta na kom stoji ni jedan jedini milimetar dok taj dokaz ne dobije. Major je shvatio ozbiljnost situacije. Očekivao je ovakvu reakciju. Zato je iz svoje torbe izvadio alatku nalik na makaze. Alatka je bila u specijalno izrađenoj futroli sa preciznim, čak kraljevskim ukrasima. Aleksandru se činilo da ovo prevazilazi i kreativnost i smisao za humor njegovih kolega. Možda nije u pitanju njihova šala, već neka ozbiljnija prevara. A možda je Major zaista tražio nekakvog plemenskog vođu i komandanta, samo je greškom došao do običnog kancelarijskog miša Aleksandra Berzina.

Uglavnom, specijalne makaze koje je Major izvadio činile su se kao prilično opasno oružje i Aleks protrnu od straha i neizvesnosti. Ipak, Major nije usmerio makaze ka Aleksandru Berzinu, već ka sebi. U nekoliko sekundi, otvorio je makaze, postavio kažiprst između sečiva i – klik! Odsekao je sebi prst. Bio je hladan kao da ga ništa nije zabolelo, iako je bol sigurno bio krvnički jak. Bled kao smrt, upakovao je ranu u zavoj sa specijalnim dezinfekcionim sredstvom koje je zaustavilo krvarenje u svega nekoliko minuta. Previo se sa zapanjujućom mirnoćom i bolničkim znanjem i pružio odsečeni prst svom „gospodaru“ – malom činovniku i nevidljivom čovečuljku Aleksandru Berzinu.

Aleks je držao tuđi prst i gledao u njega kao u smrt. Dokaz, i to kakav!

Aleksandar Berzin, bled kao krpa i gotovo ispijen od šoka, pošao je sa Majorom kod Matice Eldorada da objasni da je sigurno u pitanju nekakva greška, da on nije i ne može biti nikakava gospodar! Reći će im da je počastvovan, mislio je, ali da su oni, eto, pogrešili. Poslali su žrtvu kažiprsta pogrešnom čoveku. Aleks je smatrao da je Matica nekakva institucija, Veće Staraca, odbor ili komisija. Očekivao je hladnu i bogatu prostoriju u kojoj ga čeka nekoliko mudrih staraca koji će, čim ga ugledaju, shvatiti da je u pitanju greška i pustiti ga da živi svoj mali, usrani život u tranzicionom blatu svoje male, usrane države.

Umesto veća staraca, Aleksa je dočekala jedna jedina žena i to u skromnoj hostelskoj sobi. Bila je u pratnji Majora i još jednog mlađeg muškarca sličnog njemu. Oni su joj, čini se, bili telohranitelji. Iako sitni i naizgled neopasni, imali su veštine nindži i samurajsku disciplinu. A ona je bila niko drugi do - Matica.

Matica je imala oko 35 godina i bila je vrlo lepa. Imala je oko dvadeset i pet kilograma viška, ali se nosila poput najlepše žene na svetu. U Eldoradu, ona je to i bila. I ne samo najlepša, već i najmudrija. Za Eldorado, Matica je bila sveti totem, božanstvo, vrhovna carica i bog na zemlji. Kako je Aleks kasnije saznao, Eldorado je bila civilizovana zemlja, imala je univerzitete, visoku tehnologiju, parlamentarno uređenje, nauku i umetnost. A opet je u njoj vladalo čudesno magijsko sujeverje karakteristično za plemena. Eldorado je imao jak kult ličnosti, a njihov faraon bila je upravo Matica.

- Zovem se Bi, kao pčela. - rekla je smirenim i dubokim glasom, - Odabrala sam te da budeš vrhovni komandant Eldorada. To je nešto poput premijera naše vlade. Bićeš osoba koja donosi sve odluke, ima potpunu vlast, potpuno izobilje i potpunu zaštitu. -

- Štitiće me ove tvoje nindže što seku prste? - pitao je Aleks sarkastično.

- To nisu nindže. To su asasini. Najbolji ratnici na svetu. Spremni na samoubistvo bez pogovora, nesposobni da osete bol, superinteligentni i apsolutno disciplinovani. Nigde na svetu ne postoje ovakvi telohranitelji. Asasini su generali koji bi dobili svaki rat sa bilo kojom vojskom. - bila je toliko ozbiljna da je Aleks ponovo na smrt prebledeo.

- Da ti objasnim... - nastavila je Bi. - Evo u čemu je stvar: u Eldoradu je Matica nešto poput faraona, vrhovna i potpuna vlast, osoba na međi između boga i čoveka, svetost i apsolut. Naravno, Matica je uvek žensko i zove se Bi, kao što rekoh, Bi kao pčela. Matica je funkcija koja se nasleđuje, poput monarha. Titulu matice može da nasledi samo žena. Matica se razmnožava dok god ne dobije ćerku, makar imala dvadesetoro dece. U našem narodu vlada verovanje da ako Matica ne dobije ćerku posle prva tri deteta, država zapada u krizu. Matica tada mora da odabere

drugog muža, odnosno mužjaka. Može da bira iz bilo koje zemlje sveta, bilo kog čoveka koji joj padne na pamet. Odluke Matice se ne dovode u pitanje, a na njoj je odgovornost da mužjak kog odabere bude najbolji izbor za nju i njen narod jer on automatski postaje vrhovni komandant. Ja sam odabrala tebe. -

- Zaboga, zašto ja?!- pitao je izbezumljeno Aleks.

- Imam ja svoje metode i razloge. -

- A šta ako ti ne napravim ćerku, već ponovo tri sina? -

- Ostaješ u Eldoradu kao običan građanin. Naravno, malo privilegovaniji od običnih jer automatski dobijaš uslove za život po tvojoj želji. Možeš ponovo da studiraš, da radiš, da odabereš kuću u kojoj želiš da živiš i sve druge uslove za život koje u ovoj tvojoj zemlji u tranziciji ne možeš ni da zamisliš. -

- Zvuči primamljivo. A šta ako odbijem? -

- Vraćaš se u svoj mali, usrani život i svoju malu, usranu kancelariju u svojoj maloj, usranoj zemlji. -

- Kako da znam da mogu da ti verujem? - ispitivao ju je Aleks.

- Ne možeš da znaš. Ali, kakav rizik preduzimaš kad nemaš šta da izgubiš? -

Bi je bila u pravu. Ovo je ponuda koja se ne odbija. Berzin nije ni trepnuo, a već je bio u avionu pored Bi, ispijajući „šardone“ u prvoj klasi između dremanja i čitanja knjige – upravo na putu za Eldorado.

***

Kakva je to zemlja bila! Obećana zemlja! Fantastične plantaže južnog voća, kakaa i kafe prostirale su se između neurednih šuma sa čudesnim drvećem raznovrsnih plodova egzotike. Trećina ostrva bila je poput urbanog naselja sa uređenim parkovima, stereotipnim kućama i skromnom saobraćajnicom. Većina stanovništva vozila je bicikle i vazduh je bio nezagađen i čist. Ostrvo je bilo veličine većeg grada, a zvali su ga državom. Govorio se engleski i španski jezik, sa dosta umetnutih drevnih reči severnoameričkih i južnoameričkih Indijanaca. Aleksandar Berzin smešten je u apartman lokalnog hotela, a poslužen je specijalitetom od ribe sa morskim plodovima i prelivom od ananasa. Čist luksuz!

- Aleksandar! To je ime vođe! To je sudbina, sigurno. Rođen sam da budem vođa, draga Bi. - govorio je u zanosu.

- Nema sudbine, dragi. Sve je stvar sreće. Možda si ti i glup i lud, ali se to ne vidi sve dok ne dođeš na vlast. - govorila mu je Bi svojim dubokim, ujednačenim glasom koji je svakome ko je sluša ulivao osećaj potpune smirenosti. Vibracije tog glasa strujale su kroz Aleksandrove nervozne nerve u pravilnom ritmu. Nikada se nije osećao prijatnije. Iako ta žena nije bila svetski ideal lepote, bila je toliko puna mirnoće i sigurnosti da ga je to opčinjavalo.

Aleks je primetio da Bi vodi život koji bi se najkraće mogao opisati kao intelektualna

dokolica. Legala je i ustajala kasno, jela veoma obilno, nije se opterećivala ulepšavanjem, niti izgledom uopšte. Čitala je raznoliku stručnu literaturu i bavila se umetnošću. Bi se vrlo retko šminkala, nije redovno vežbala niti je praktikovala bilo koji ritual lepote koje su savremene žene sebi nametnule. Iako je čitav Eldorado znao ko je Bi, nisu je pratili paparaci i novinari, nisu je tretirali kao poznatu ličnost, nisu je komentarisali, naročito ne negativno. Bila je tabu. Sveta i nečista. Bila je drevno božanstvo čija se nesavršenost podrazumevala i čije se ljudske potrebe i osobine nisu krile, ali zbog svoje prirodnosti nije bila ništa manje voljena. Štaviše, bila je obožavani totem. Aleks ju je posmatrao kako živi: jela je rukama, obilno i gotovo svinjski; nuždu je vršila sa otvorenim vratima i dosta glasno; češala se kad god je nešto zasvrbi i gde god je zasvrbi pred gomilom njenih telohranitelja-asasina, a pred njima se često i šetala gola; uopšte, nije osećala stid zbog toga što je čovek. Aleksu nije sasvim ni bilo jasno šta će joj telohranitelji, jer niko u narodu Eldorada ne želi da joj naudi, ali je vremenom shvatio da su oni ne samo branioci njenog božanstva već, pre svega, važan simbolični deo režima i sveopšti uzor.

- A zbog čega si ti uopšte važna, Bi? Šta je, kog đavola, Matica i, na kraju krajeva, šta ti uopšte ikada radiš?! - zapitkivao je Aleksandar Berzin svoju verenicu Maticu.

- Šta Bog uopšte radi? Šta radi engleska kraljica? - rekla je. - Ja sam simbol. -

- Magijski simbol? -

- Ne, Aleksandre. Ja sam simbol života. Po tome kakav je ideal jednog naroda vidi se sav njegov potencijal. U tvojoj državi ideal je priglupi muškarac sa puno prljavog novca. Zato i propadate. Kod nas je ideal mudrost žene i doživljavanje žene kao ličnosti. Zato smo stvorili sve ovo što vidiš oko sebe. -

- A zašto ste onda u krizi? - ponovo je bivao sarkastičan. Major se umešao u razgovor objašnjavajući mu da su krize prirodna pojava. Ono što je važno u nesrećama je „odstraniti tumor“, odnosno zameniti bolesno tkivo zdravim.

- U slučaju tvoje države prvi korak za izlazak iz krize bio bi zamena idola, skorojevića i glupaka muškog pola koji se obogatio sumnjivim poslovima i koji vrhuncem života smatra kokain i jebanje velikog broja žena sa silikonskim grudima. E potrebno je da zamenite tog idola inteligentnom i dobronamernom Maticom koja po savesti bira premijera, koji opet po savesti sprovodi mere socijalnog blagostanja. - objašnjavao mu je Major.

- Dakle, isto onako kao što ja treba da donosim mere socijalnog blagostanja u Eldoradu? - pitao je Aleks.

- Uz pomoć stručnih saradnika, da, naravno. - rekao je Major. - Evo, daću ti primer: pre pedeset godina uhvatila nas je strašna recesija. Matica je bila udata za vrhovnog komandanta Hajlera i upravo je bila rodila trećeg sina. Budući da je prolazila kroz težak postporođajni oporavak Hajler je mnoge mere sprovodio sam, bez saveta i sugestija Matice. Došlo je do nekoliko kritičnih grešaka. Asasini su zahtevali njegovu ostavku, a Matica zamenu mužjaka. Međutim, on se osilio u u periodu kada je Matica bila u postporođajnoj krizi. Za samo 12 meseci, Hajler je napravio potpuni haos. Naravno, mi smo zdravo društvo i kod nas haos traje znatno kraće nego u tvojoj državi. Naš narod se buni i bori. Buni i bori! Naš narod je većinom vaspitan samurajski: ne egzistiraju po svaku cenu i brane čast ličnom žrtvom. Uverenja se ovde brane ozbiljnim revolucijama i protestima koji se ne završavaju krahom. Jednom kada pojedinac ovde

odluči da štrajkuje, on ide do kraja, on se ne predaje. To je pitanje časti. Protest se može završiti samo samoubistvom. Jednostavno rečeno: naši ljudi nisu kukavice i svi znaju da se sa njima ne sme zajebavati. Samo se, eto, poneki vrhovni komandant zanese i onda nastupi kriza. -

- Kao sada? - pitao je Aleks.

- Da, kao sada. Bi se prošle godine neočekivano razbolela i nismo znali da li će preživeti. Tačno nakon rođenja trećeg sina, bolest je uzela maha i mesecima ju je držala prikovanu za krevet. Za to vreme, njen suprug je zapao u sličnu zamku pohlepe i zanosa kao i Hajler. Možda je slučajnost da se sve to uvek dogodi nakon što Matica rodi tri sina, a možda ima neke istine u tom magijskom verovanju, zaista ne znam. Ono što znam je da smo blagosloveni ozdravljenjem naše Matice i da smo dobili drugu šansu da popravimo ovu štetu. -

- A šta bi se desilo da Matica umre? -

- Propast Eldorada. -

- E sad, dobro, dobro... - mrmljao je Aleksandar Berzin. - Da vidimo prvo u kakvoj ste vi uopšte krizi. -

- Ta kriza se narodski zove kriza „kruga idiota“. - reče Major. - Vidiš, kod nas vrhovni komandant bira i smenjuje predsednika države koji ukazuje poverenje i nepoverenje ministrima, a ovi sprovode mere socijalnog blagostanja. Cilj mera je iskorenjivanje siromaštva. Logika je jasna: da u jednoj zemlji ne bi bilo siromašnih, mora prvo i jedino da – ne bude bogatih. To je cela filozofija. Vrlo lako, zar ne? E, problem nastaje kada se neki vrhovni komandant osili i zanese, pa napravi krizu „kruga idiota“. „Krug idiota“ podrazumeva sledeću situaciju: vrhovni komandant odluči da imenuje svog brata ili sestru za predsednika države. Taj njegov brat imenuje za ministre svoju ženu, snaju, zeta, teču, zaovu i strinu. E sada, ministri uvek mogu da izglasaju nepoverenje vrhovnom komandantu i traže njegovu zamenu kada smatraju da ne radi dobro, a pošto su u srodstvu, oni to nikada ne učine. Predsednik ne smenjuje ministre jer su mu rođaci, a vrhovni komandant ne smenjuje predsednika jer mu je brat. U tom slučaju, svi vladaju doživotno, jer su svi jedni drugima sestrići, snaje, svekrve, tetke i ujaci. To se zove kriza „kruga idiota“ -

- Ali, ako su sebi namestili situaciju u kojoj mogu da vladaju večno, onda oni i nisu idioti. - smeškao se Aleks.

- Jesu. Jer čim Matica ozdravi, smenjuje vrhovnog komandanta i podnosi ga sudu pravde. Obično ga obese. U slučaju da Matica ne ozdravi, narod je više nego spreman da linčuje vrhovnog komandanta sa sve tetkama, strinama i zaovama. - objašnjavao je Major. - Mada, postoji legenda da je jedna Matica umrla, ali da je njen tadašnji muž bio čovek od toliko duha i mudrosti da je mnogim ličnim poduhvatima i žrtvama održao Eldorado. Priča se da je njegova sledeća supruga postala Matica i da je u tome bila više nego izuzetna. Ali, to je samo legenda. -

- A šta ako Matica pogreši? Šta ako ona bude pohlepna? - zapitkivao je.

- Matica je trenirana sa kolena na koleno, kao i asasini. Odgoj matice je vrlo strog i visokomoralan. Ona jednostavno ne može da poklekne. A i žensko je. Kod nas važi uverenje, rekao bih čak i naučna hipoteza, da žene imaju manje slabosti od muškaraca. To, naravno, ne znači da je svaka žena vrednija osoba od bilo kog muškarca, već samo da je maticu, inteligentnu

ženu, lakše naučiti samodisciplini i našem sistemu vrednosti. -

- Sve mi je jasno... - mrmljao je Aleks. - Sve je to jasno, osim...što sam ja čovek bez cilja i bez ideje. -

Svi su pogledali u njega sa znatiželjom.

- Ne razumem... - rekao je Aleksandar Berzin - ...gde ste, za ime boga, mene iskopali?! Ja nisam general, ni vrhovni komandant. Nisam čovek sa ciljem, nisam izdržljiv, nisam disciplinovan. Nisam čak ni dostojanstven.

Ja sam kompletan kreten. -

***

Aleksandar Berzin, mali kancelarijski miš iz grada Propasti, navikao se na svoj novi život neočekivano brzo. Ležao je pored Matice i pričajući joj o svom oduševljenju obećanom zemljom. Sve je bilo toliko drugačije nego na istoku Srbije. Sve je bilo toliko pravično, iskreno i toliko ljudski toplo. Na svakom koraku kao da je ispred tebe iskakala šansa da budeš čovek, umesto da te, kao u gradu Propasti, dočekuju neprestani porazi i sabotaže. Ovde nije bilo borbe za opstanak. Opstanak se podrazumevao.

Ali, Aleks je i dalje osećao da vreme stoji.

- Ne osećam protok vremena. - govorio je Matici. - Nisam ga osećao ni u Srbiji. Primećivao sam ga samo po smenama dana, noći i godišnjih doba, inače ga ne bih ni primetio. -

- Vreme nema značenje osim onog koje mu sam daješ. Kada bi umro sada u utorak u 6:30 časova, a zatim leteo planetom suprotno od kretanja njene ose, tako da za dva sata budeš na drugoj strani planete gde je, u tom trenutku, utorak u 6:15 časova, da li bi bio živ ili mrtav? Eto, ne treba ti Šredingerova mačka da bi probao. -

- Vreme nema uticaj na događaje. Zato ga i ne osetim. Vreme ne determinišu događaji, već doživljaji. Nemam doživljaje koji bi protoku vremena dali neko značenje. -

- Ili nemaš osećaje uopšte ili imaš trajne osećaje koji su nezavisni od toga koliko je sati. Ako je ijedna od ove dve opcije uopšte moguća. -

- U Srbiji sam stalno gledao na sat. Tako sam se održavao živim. U 12 sam čekao da otkuca 13, u 13 čekao da otkuca 14. Dvanaestog decembra sam brojao dane do dvadesetog, dvadesetog sam brojao dane do trideset i prvog. A nisam čekao nikakav određen dan, nikakav cilj, nikakvo postizanje. Kada postignem jedan željeni trenutak u vremenu, brojim minute do sledećeg. Sasvim bezrazložno! Još 3 minuta do puš-pauze, još dva dana do Božića, još 53 godine do groba. Reklo bi se da mi je bilo dosadno, a nije. Naprotiv, čitavo vreme sam bivao napet. -

- Sada imaš šta da iščekuješ. Vreme je da otpočneš svoju vladavinu. - bodrila ga je Matica.

I zaista, vladati je bilo toliko lakše nego što se činilo. Dve godine je sve išlo kao po loju. Aleksandar Berzin, vrhovni komandant Eldorada sprovodio je mere blagostanja po nalogu Matice Bi. Nakon toga, rodila se ćerka. Činilo se da je Bi sasvim dobro podnela porođaj. Matica je u tom

periodu bila aktivna i vesela. Oporavljala se skladno i uobičajeno. A onda se desilo nešto potpuno neočekivano.

U subotu, 15. decembra, Aleksandar Berzin se probudio oko pola jedan popodne. Znao je da će Matica ustati tek za dva do dva i po sata, ali je bio krajnje nestrpljiv da je probudi. Mučilo ga je nešto neuobičajeno. Naime, vreme je za njega počelo da postoji. Zaljubio se kao tinejdžerka, a budući da je odrastao u Srbiji, njegov doživljaj te ljubavi bio je drugačiji nego što se to očekivalo u Eldoradu. Naime, evo u čemu je bio problem: Matica Eldorada je oduvek imala pravo da upražnjava ljubav sa drugim muškarcima. Dok god je ta ljubav samo razonoda koja nema za cilj porod, sve joj je bivalo dopušteno. Ono što je u Srbiji bila kobna ženska prevara i izdaja, u Eldoradu je bila razonoda. Sa druge strane, Maticin muž nije smeo ni da pogleda drugu ženu. Zapravo, u Eldoradu je sve bilo nekako naopako. Na žensku „prevaru“ gledalo se blagonaklono i sa mnogo opravdanja, dok se muškarcima nije dozvoljavalo čak ni da gledaju druge žene. U Eldoradu nije postojao striptiz. Muška prostitucija bila je daleko zastupljenija od ženske, a mnogi muževi su tolerisali svojim ženama ono što njima samima nije ni padalo na um da rade. Koliko se to nekome tradicionalnom, to jest zadrtom, poput Aleksa činilo nepravednim i okrutnim suvišno je govoriti. Zato je te subote, 15. decembra, hteo da probudi Maticu nešto ranije i da sa njom popriča o onome što ga toliko tišti i boli. Uzdao se samo u njenu mudrost, samo u to da će ona razumeti, jer mora razumeti. Nadao se da će ga poštedeti makar toliko da ga slaže i da barem odglumi vernost. A na kraju, ako ga i ne uvaži, nadao se da će se vremenom navići na ove neobične i ženoljubive običaje Eldorada.

I zaista, šta je toliko i bilo pogrešno u običajima Eldorada? Zar ostatak sveta ne radi isto to, samo na drugi način? U Eldoradu postoji vladavina žena umesto vladavine muškarca. Magijski se veruje u ženu-faraona, dok u ostatku sveta ljudi veruju da je sudbina zapisana u zvezdama. Na vlast se u Eldoradu dolazi besmislenim izvlačenjem osobe iz šešira mađioničara – vrhovnu vlast ima muškarac koji se dopadne nekakvoj Matici! Ali, zar je u ostatku sveta metod vladavine išta legitimniji? Zar se i tamo ne postavljaju na vlast ko zna čije marionete i pioni koji su spremni da na sve da tu vlast i održe?

Dok se Aleks mučio razmišljajući o svemu tome, bilo je već pola pet. Bi još uvek nije bila ustala. Asasini su postajali uznemireni. Aleks je jedva čujno kucao po vratima.

- Bi... - šaputao je. Bez odgovora.

- Bi...Jesi li bolesna? -

- Bi? -

I dalje nije bilo odgovora. Aleks je ušao u sobu.

Bilo je baš kao na filmu. Matica je bila potpuno hladne kože, velikih, požutelih beonjača i belog lica. Bila je mrtva već nekoliko sati. Niko ne zna zbog čega. Srce joj je jednostavno otkazalo. „Potpuna vlast“ je rečenica koja je sada imala sasvim drugo značenje za Aleksandra Berzina. I dok je osećao tugu, bes i zabrinutost, ljubav prema Bi i dalje je bila u senci sintagme „potpuna vlast“ koja mu je zvonila u srcu i glavi. Potpuna! Apsolutna!

Asasini nisu progovorili ni reč. Mirno su čekali neminovnu propast.

U osam i trideset, kada je smrt već bila sasvim konačna i kada više niko nije verovao da će se Matica probuditi, Aleksandar Berzin se obratio narodu Eldorada. Govorio je da svi mnogo žale zbog smrti voljene kraljice, ali da to nije konačan kraj. Nova Bi, ćerka preminulog oboženja, će za petnaest godina stasati dovoljno da preuzme svoju dužnost. Dotle će biti uvedene privremene mere. Privremene mere su podrazumevale da o svemu odlučuje vrhovni komandant.

***

Prvih šest meseci Aleksandrove vladavine sve je bilo mirno. Asassini su bili sigurni da je to zatišje pred buru. Narod je bio podeljen. Delom se osećala neka zloslutna senka koja je obećavala propast. Ta senka bila je ništa drugo do sujeverje, slepa vera u legendu da kraj Matice znači kraj svega. Sa druge strane, sve više ljudi, naročito mladih, prestajalo je da veruje u tu legendu. Sa prestankom verovanja u legendu, sa prestankom poštovanja totema, prestajali su da poštuju i sve drugo što je činilo etiku Eldorada toliko snažnom. Osećao se dah haosa.

Ne može se reći da je Eldorado propao i prestao da postoji danom smrti Matice. Ali, Eldorado kakav je do tada postojao umro je za manje od šest meseci. Eldorado je postao nešto drugo, nešto mračno i neizvesno, nešto naoblačeno kao nebo pred katastrofu i napeto kao nerv pred pucanje. Aleksandar je znao da postoji samo jedna odluka koju mora da donese. Mogao je da pokrene spoljnopolitičku saradnju sa Bilderberškom grupom i uvede Eldorado u klasičnu demokratiju i neoliberalni kapitalizam. To bi značilo da će Eldorado postati Srbija, baš kao što je Jugoslavija postala Srbija. To nije dolazilo u obzir. Druga opcija bila je da vlada samostalno dok Matica ne stasa i da pokuša da održi obećanu zemlju. Za Aleksandra koji je poznavao Srbiju, to je bila i jedina opcija.

U početku je sve funkcionisalo dobro, iako se u narodu osetio dah podeljenosti. Mladi su želeli lažno liberalno uređenje jer su bili mladi i glupi. Prosto je nemoguće objasniti tinejdžeru da se zemlja ne prodaje čuvarima neoliberalnih konclogora za pivo i čizburger. Zbog neizvesnosti, zbog zle slutnje koja je lebdela iznad Eldorada kao prokletstvo mrtve Matice, zbog neke čudne napetosti, žile grada punile su se besnom krvlju. Bilo je baš kao da je svaki stanovnik Eldorada odjednom postao siroče, bez zaštite i bez sigurnosti, ugroženog života i prerano suočen sa zastrašujućim crnilom stvarnosti. I koliko god mnogi tvrdili da ne veruju u legendu o propasti Eldorada, majka nacije je bila mrtva i to se osetilo duboko, dugo i svuda.

Aleks se zaista trudio. Održavao je stari, dobri sistem Eldorada pokušavajući da vašarima i koncertima zabavi narod i ublaži podeljenost. Ovo je sasvim funkcionisalo – do prvog zločina. Naime, treće godine nakon smrti Matice, dogodio se monstruozan zločin kakvog u Eldoradu nikada nije bilo. Bilo je to silovanje žene. Za razliku od ostalih zemalja u kojima, pored svih demokratija i sloboda, mizoginija uvek nađe svoj put, u Eldoradu je to bilo skrnavljenje svetinje. Aleksandar Berzin odreagovao je zaista dostojno svoje funkcije vrhovnog komandanta i odobrio je izvršenje smrtne kazne nad počiniocima ovog zlodela.

Ipak, Aleksandar je imao neka specifična uverenja. Svojevremeno, dok je još bio mali kancelarijski miš u Srbiji, razgovarao je sa jednim starcem Vladimirom Ivanovičem koji je trebalo da bude osuđen na smrtnu kaznu. Igrom slučaja, pre izvršenja, smrtna kazna je ukinuta i on je bio pomilovan. Kazna mu je preinačena u četrdeset godina robije. Ivanovič je doživeo i izlazak iz zatvora. Kada se našao na slobodi, pao je u nesvest od šoka. Aleksandar Berzin se tada slučajno našao na ulici i, videvši čoveka kako pada u nesvest, pritekao je u pomoć. Tada je, isto

tako slučajno, čuo starčevu priču. Aleks je jako dobro zapamtio da je stari robijaš rekao kako je momenat saznanja da ćeš umreti za nedelju dana najveća kazna koju živ čovek može da zamisli. I posle svega što je preživeo, tvrdio je da mu je to najgorih nedelju dana u životu. Zbog susreta sa tim starcem, Aleksandar je bio uveren da najvećim zločincima treba da priredi upravo takvih nedelju dana života. Tako je Berzin odložio ubijanje zločinaca da bi, zbog jačine njihovog zlodela, produžio njihovu agoniju iščekivanja sigurne smrti.

Greška je bila fatalna. Pre izvršenja kazne, jedan od zločinaca, Vladislav Kirt, uspeo je da pobegne i ponovi zločin, ostavljajući za sobom još čvršći dah zla koji se širio Eldoradom kao besnilo.

Iako je i odbegli zločinac uhvaćen, iako su smrtne kazne izvršene i pravda naizgled zadovoljena, bes i očaj su i dalje kuvali u žilama Eldorada. Prva žrtva silovanja bila je izuzetno jaka, poput asassina, poput same Matice, nosila se sa svojim demonom snažno i hrabro. Sa drugom žrtvom stvar je bila nešto drugačija. Ona je bila osetljiva i plačljiva žena mirne i melanholične prirode. Da stvar bude gora, druga žrtva nosila je posledicu svoje nesreće: bila je trudna. Iz nepoznatog razloga, nije želela da prekine tu trudnoću. Meštani su govorili da bi je sretali u prodavnici ili na ulici, da je uvek ćutala i mirno čekala zaborav. Činilo se da će vreme doneti mir i njoj i Eldoradu. Međutim, sasvim neočekivano, nekoliko dana nakon porođaja, druga žrtva Vladislava Kirta skočila je sa vrha dvanaestospratnice sa detetom u rukama i oboje su ostali na mestu mrtvi. Eldoradom se širila panika.

Aleksandar Berzin bio je zatečen i ljudski povređen. Hvatala ga je paranoja vladaoca, osećaj da svi kuju zaveru protiv njega, da postoje tajne službe koje čine zlodela samo da bi ime vrhovnog komandanta Berzina ostalo zapamćeno kao ime onoga koji je doneo propast obećanoj zemlji. Znao je da mora da iskoreni zlo.

- Zlo se širi kao kuga, kao besnilo. Dovoljan je jedan pacov! Samo jedan. Dovoljan je jedan ujed tog jednog pacova da zarazi nevinu ženu. Nevina žena tada ima dva izbora: ili da nastavi da širi zlo na ljude oko sebe, na sebi podređene, na plod koji rađa, ili da ubije i sebe i plod i prepusti se vanzemaljskom i vanvremenskom izvršenju pravde. Tamo gore, neko će sve obrisati gumicom. Tamo gore neko može da izleči kancer zla. Tamo gore je kosmička pravda, a njeno izvršenje počinje trenutkom smrti. -

Tako je mislio Aleksandar Berzin. I ne samo da je tako mislio, on je bio uveren, spreman da žrtvuje svakog i sve zarad ideje o izvršenju više, vanzemaljske i kosmičke pravde. Aleksandar Berzin imao je ideju o tome da smrću izleči patnju žrtava zla.

- Ideja je sledeća: i zločinca i žrtvu moramo da predamo kosmičkom sudu. - govorio je Aleks asassinima. - Kada se desi nekakav gnusan zločin, zločin protiv prirode i čovečnosti, izvršićete egzekuciju žrtve i žrtvine porodice tako da niko od njih do kraja, ni jednog momenta, ne oseti bol ili svest da će umreti. Oni moraju što manje i što kraće patiti. Najbolje je uspavati ih odmah posle zločina. Recite im da im ubrizgavate nekakav lek, a zatim ih eutanazirajte. I najvažnije je da oni ni jednog jedinog momenta ne smeju da znaju da će umreti. Sve mora biti bezbolno, kao u bajci, sretan kraj u carstvu mirnog dečijeg sna! -

Asasini su hladno i poslušno slušali naređenja.

- Sa druge strane... - nastavio je Aleks - Zločincu odmah nakon hapšenja saopštite da će umreti

i izvršite egzekuciju tačno nedelju dana od trenutka tog saopštenja. To će biti najgora nedelja njegovog života i sasvim dovoljno izvršenje zemaljske pravde pre nego što ga prepustimo kosmičkom sudu. -

Tako je i bilo. Ovaj zakon se sprovodio godinama, bespogovorno i u tišini. Aleksandar Berzin se ni jednom nije pokolebao. Čvrsto je verovao da je zlo zarazno i da će svako ko dođe u dodir sa njim i sam postati zlo. Postaće besan, bolan, očajan, uplašen i samim tim neuračunljivo opasan.

Devete godine Berzinove vladavine, u Eldoradu je ostalo stotinak stanovnika. Narod, bar ono što je od njega ostalo, bio je pred nervnim pucanjem. Bilo je pitanje dana kada će početi revolucija.

- Aleksandre, ovo više ne može ovako! - asasin Major se pobunio prvi. Prvi put je povisio ton, prvi put se vrhovnom komandantu obratio imenom umesto da ga nazove gospodarom, prvi put je pakao bio toliko blizu da se već osećao miris amonijaka i sumpora.

- Kako? -

- Nehumano! - usudio se da kaže Major.

- A kad je išta bilo humano? Koja je tvoja definicija humanosti? Samo radikalne mere mogu da nas spasu, makar nas ostalo dvadeset! - govorio je Aleks. - Ne postoji ništa toliko nečovečno kao čovečanstvo! - vikao je, a glas mu je postajao toliko dubok i promukao da su i trenirani asassini osetili nešto nalik strahu.

- Ovo mora da prestane! Mora! - tvrdio je Major.

Ne zna se šta je u tom trenutku prostrujalo kroz um velikog vođe Aleksandra Berzina. Pobuna. Izdaja. Opasnost. Zlo. Pogled mu je potamneo, a čelo mu se ispunilo sitnim kapljama gorkog znoja. Uzeo je pištolj i pucao Majoru direktno u glavu.

Najverniji asasin, veliki Major, najsnažniji simbol državnog uređenja obećane zemlje, ležao je mrtav dok je pred vratima besnela narodna revolucija. Ono malo stanovnika Eldorada zapalilo je rezidenciju. Asasin Rutjev zgrabio je devojčicu Maticu i, zajedno sa Aleksom, iskočio kroz prozor. Bežali su kroz šumu gledajući kako se požar širi i kako čitav grad gori. Narod koji je krenuo u poteru za njima nije stigao ni do prigradskog parka kada ga je progutala gladna vatra. Bilo je jasno da u Eldoradu više nema nikog živog. Jedini ljudi na ostrvu bili su Aleksandar Berzin, njegova ćerka Matica Bi i asasin Rutjev, odan do poslednje gospodareve paranoidne greške.

Dva muškarca i devojčica stajali su na strmini i gledali kako vatra guta obećanu zemlju.

Utom, devojčica se saplete i pade sa strmine na obalsko kamenje. Aleksandar je nemo i u šoku gledao u detetovo mrtvo telo. Dok je došao sebi, asasin Rutjev već je izvršio ritualni kritu. Kritu je bio ritual nalik na japanski harikiri. Kada izvršava kritu asasin se ubija zarad odbrane vojničke i ljudske časti. Asasin se probada oštrim bodežom u stomak. Rutjev je bio izuzetno dobro obučen i ubio se iskusno i profesionalno kao da se već nekoliko puta ubijao pre toga.

Aleksandar Berzin ostao je poslednji čovek na ostrvu. Kletva se ostvarila. Eldorado je nestao, progutale su ga vatre krvi i pakla. Beživotna devočica-pčela, rasporeni ratnik i smrad nafte i

pepela doveli su Aleksa do nekontrolisanog povraćanja. Povraćao je žuč i krv. Sada je prvi put osetio da ga je Vladimir Ivanovič slagao. Postoji gore duševno stanje od saznanja da ćeš za nedelju dana umreti – saznanje da ćeš umreti poslednji i saznanje da ćeš umreti kriv. Šta kosmička pravda misli da uradi po tom pitanju?

***

Posle propasti Eldorada, vreme je stalo. Svakog dana je ponovo bila sreda. Ili petak. Aleksandar Berzin je svakoga dana povraćao na nervnoj bazi. Gotovo da nije ni jeo, povraćao je samo kiselinu i krv oderanog želuca. Nije se usuđivao da se ubije. Lutao je po gradu bez cilja, ponovo ne osećavši protok vremena. Nije čak primećivao ni da li je dan ili noć. Kontinuum prostor-vreme gubio se u crvotočini potpunog besmisla.

Dani su prolazili. Prošlo je možda dva meseca, a možda i tri. Ili godinu dana. Ili dve nedelje. Aleksandar nije znao. Nema ničeg goreg od nepostojanja vremena. Nema ničeg goreg od večnog života. Zato je Aleks ubijao. Ubijao je iz najbolje namere. Ubijao je zato što je želeo da sve teče, a smrt ipak determiniše vreme.

Nije li mu tako jako bivalo potrebno da sve ubrza! Možda zato što je Berzin sve shvatao brže od ostalih, pa mu je bilo potrebno ubrzanje svakog procesa (pa i procesa života!) pre nego što postane zastrašujuće predvidiv. A možda zato što je sila jednostavno masa puta ubrzanje.

Ako je Aleksandar Berzin paranoik, zašto mu je onda potrebna sila da nešto oseti? Sva prenaglašena osećanja jedne paranoje toliko se kose sa Aleksandrovim osećajem prestanka protoka vremena! Jednom paranoiku nikada nije dosadno. Za paranoika vreme ne stoji. On čak ni nema vremena da razmišlja o tome. A opet, ako Aleksandar Berzin nije bio paranoik, ako nije bio lud, čime bi se mogle objasniti njegove smrtoljubive metode i želja za ubrzanjem svakog sata, svakog života, svega? Zar je on samo nestrpljiv? Nestrpljiv da se sve završi i da zaspi? Ne sviđaju mu se pravila fizike? Želi da mačka istovremeno bude i mrtva i živa?

Dani su prestali da prolaze. Aleksandar je samo sedeo, bez izbora i bez budućnosti. Mogao je da se vrati u Srbiju, ali to bi bilo gore nego da je sam u crnoj rupi umrlog Eldorada. A onda, jednom, ne zna se kada, Aleksandra je iz nultog stanja trgao ženski glas.

Neko je tu. Neko postoji.

Bila je to devojka amazonske građe, crne kose i prijatnog lica. Činila se snažnom kao što je i izgledala. Aleks se zateturao od vrtoglavice i ona ga pridrža. Osetio je da joj ruke mirišu na jabuke i mladi luk. I tad, od tog slatkog i ljutog mirisa života, počeo je plače i riče stiskajući suvu zemlju i pepeo izgubljenog Eldorada. Devojka ga je grlila i šaputala da je sve dobro i da će sve biti dobro.

I tada je sve postalo jasno: kao ni smrt, ni pepeo nije bio kraj.

Eldorado će se ponovo roditi iz pepela.

Priča Treća

BDSM kao poslednji stadijum kapitalizma

“Najvažnije je umreti uzalud”

Jesus G Christ

Prokurator je sedeo u crnoj, kožnoj fotelji. Nasuprot njemu, razdvojen velikim pisaćim stolom, na maloj stolici bio je smešten mladić u vojničkoj jakni. Pored mladića stajao je gospodin u tamnoj uniformi i nežno ga držao za rame. Kad bi mladić pokušao da pomeri rame, stisak bi postajao čvršći.

- Dakle, Durakoviču - obratio se prokurator mladiću - ti si osnivač pokreta šezdeset deveta Amija? -

- Osnivač, biće da je tako. - mumlao je mladi Durakovič.

- A zašto baš šezdeset deveta, Durakoviču? -

- Poza, gospodine. A i svi ostali brojevi su zauzeti. -

- Poza, boga ti tvog? -

- Mi smo ateisti, gospodine, mi ne verujemo u boga. - promrmljao je mladić nesigurno.

- A je li tako? A ako ne verujete u boga, ko vas onda plaća? - pitao je prokurator.

- Niko, gospodine. -

- A, niko? U tom slučaju ste vrlo zahvalna stranka za pregovore. - rekao je prokurator i izvadio iz fioke papir. Bilo je to otvoreno pismo napisano od strane mladog Durakoviča. Pročistio je grlo nasilnim kašljem i počeo da čita:

“*Poštovano predsedništvo, poštovani poslanici, dragi prijatelji, sinovi Egibija;*

Mora vam se, pre svega, odati priznanje. Vaše delovanje je impresivno, a način da ubijete čoveka tupim nožem koji ne postoji usavršen je do gotovo nulte greške. Ali, tu postoji jedan problemčić. Naime, svaki dobar statističar, gospodo sinovi Egibija, zna da nulta greška ne postoji. U ovom slučaju je problem i u tome što se greška pojavljuje sve češće, a jednostavno nema toliko novca za potplatiti svakog čoveka koji se rađa znajući da je rob. Tačnije, možemo stvar postaviti onako jednostavno i efektno kako to čini gospodin V: možete ubiti (ili potplatiti) čoveka, ali ne možete ubiti ideju.

I ne, sinovi Egibija, vi niste učinili ništa pogrešno. Vi ste savršene psihopate, navili ste ceo svet da funkcioniše po sistemu većine, sistemu 50+1, i pustili da krivica koja ne može više biti usmerena na državnike, vladare ili tirane, slobodno lebdi dok se ne vrati onome od kog je potekla, stvarajući bumerang-depresiju žrtve koju vi poturate kao mazohizam. No, i vi i mi znamo da mazohizam jednostavno ne postoji.

Momenat početka propasti vašeg sistema je njegovo rođenje, naravno, jer on je truo u samoj svojoj osnovnoj teoriji. Ali momenat kada ste zapečatili njegovu sigurnu smrt bio je momenat kad ste počeli da tvrdite da su oni kojima je vaš sistem naneo nepravdu mazohisti koji vole svoju ulogu žrtve. To, naravno, nije tačno. Vi ne vladate zato što mučenici vole da budu mučeni. Vi vladate zato što vam je jedinima bilo toliko dosadno da ste mogli da se razonodite samo prividom apsolutne moći. Regrutovali ste slične sebi, maloumne sadiste i bivše robijaše, oslobodili ste šljam planete i dali im vlast da biste mogli da igrate šah ljudskim figurama. Normalni ljudi sličan nivo adrenalina dobijaju igrajući video igricu, obično neku pucačinu ili kombat. Ali ne i vi, sinovi Egibija, ne i vi! Vi ste ograničeni narkosi jebani u glavu sa tonom kokaina u nosu i iluzijom o posedu nekakvog ostrva na papiru, duhovno frigidni kao kockice zlatnog leda u vašem skupom koktelu. I spremni ste da provedete kokainsku krizu u bunkeru, tri meseca jedući tunjevinu iz konzerve, dok napolju bukti svetski rat, a sve to samo zbog te glupe igrice moći. Nejasno je samo zbog čega iko od vas misli da ga, po izlasku iz bunkera, neće sačekati ili metak ili tone i tone izlivene nafte uz ograničene zalihe kiseonika. Eto vam sva nafta ovog sveta koju ste tako silno želeli, vaš happy meal, vreo kao američka pita u sosu od brusnice i krvi trećeg sveta, hvala i dođite nam ponovo!

Ali ja pričam previše emotivno, možda sve to i neće biti tako. Dok je ljudske gluposti, biće i vas - vladara legalnih mafijaških kartela i zelenaških javnih kuća koje nazivate nekakvim finim imenima korporacija i banaka. A vaš Isus koga svojatate i zloupotrebljavate od kad ste došli na vlast, onakav trpeljiv i pomiren, oslonjen na boga kao na polomljenu štaku koja mu izmiče, vaš Isus, savršeni mazohista koji će istrpeti sve, pokazaće se u duhu onoga koji on jeste - čoveka koji nije nikakav bogočovek, nikakav mazohista, čoveka koji je do poslednjeg trenutka mislio da će se spasiti, i naravno čoveka koji se borio upravo protiv institucije vlasti. Priznaćete onda da je potpuno nejasno kako je vera u Isusa pribegla "desnom" političkom krilu i pala pod izraz klerofašizam. U izvornom hrišćanstvu, i u samom Hristu, nema ničeg nacionalnog, a naročito ničeg fašističkog. Hrišćanstvo je zapravo jedna od prvih pravičnih socijalnih ideja - ideja da su svi ljudi jednaki (pred bogom) i borba protiv klasne represije i hedonizma rimskih vladalaca. Spalivši stari svet do temelja, hrišćani čije je srce kucalo u ritmu ideologije i žeđi za pravdom zaboravili su jednu stvar koju i dan danas zaboravljaju: dobar vođa će (skoro) svaku ideologiju učiniti dobrom praksom; loš vođa će svaku ideologiju učiniti paklom; mase će od svega napraviti haos. Nakon što povede revoluciju, dobar vođa će izgraditi period mira i prosperiteta, a onda na scenu stupaju narcisoidne psihopate i džankiji moći, oni koji će svim sredstvima preuzeti vlast i nakačiti se kao paraziti na stablo novog sveta. Da bi se srušila institucija „Vođe" a samim tim i institucija vlasti, ti paraziti su prvo protiv čega se treba boriti, bez obzira na boju kaputa pod kojim su se sakrili. Shodno tome, Hrist bi, da je rođen u drugo vreme i u drugim društvenim okolnostima, bio ateista, a Bakunjin možda budista. Svako od njih je mogao biti sve i ne biti ništa. Ono što je suštinski važno u njihovim idejama je učenje čoveka koji je želeo slobodu, a dobio prazninu, praćeno večitom ironijom u kojoj pravednici umiru mučeni, siromašni, bolesni i sami. Jer na kraju, kada se saberu sve godine krvi i terora, utakmicu su dobile psihopate, a čovek koji je palio vatre slobode visi na krstu i gleda u ništavilo, pri čemu mu ni jednom ne pada na pamet da je ništavilo zapravo njegov jedini bog.

I zašto sve to? Zato što, bojeći se bojama stavova, nacija, stranaka i sličnog, toliko strastveni u svojim zabludama, ljudi propuštaju priliku da prepoznaju onog ko im želi dobro. U nesposobnosti da prepoznaju prvi korak borbe, prepoznavanje onih koji pameću i dobrim namerama mogu da doprinesu uspostavljanju socijalne pravde, počinju da prave grešku koja se

sastoji u slušanju svake budale koja se pojavi na televiziji ili, još gore, neslušanju nikog i ničega. Podelivši se izmišljenom razlikom među sobom, pri čemu se stvarno razlikuju samo po tome što slušaju različite budale, oni postaju razjedinjeni iako imaju isti interes. I tada, izostaje glavna srž borbe za pravično društvo, a to je zajedništvo."

Neprijatna tišina parala je vazduh.

- Šta je ovo, Durakoviču? - prokurator je prešao na stvar.

- Otvoreno pismo. - odgovorio je Durakovič.

- Da je otvoreno, to vidim. Da je pismo, i to vidim. Nego, ti si neki pametan, Durakoviču? -

- Pa, ne znam, gospodine, onako... - govorio je mladić spontano pokušavajući da istrgne rame iz uniformisanih šaka.

- Vidiš, moj gazda misli da ti jesi neki pametan i zato je odlučio da ti pruži velikodušnu ponudu... -

- Ponudu, gospodine? -

- Pedeset hiljada plus zvanje pisca. Zauzvrat, tvoj narodnooslobodilački pokret treba spontano da zamre. -

- Na šta mislite, gospodine? -

- Na spontanu tržišnu demokratiju, na šta drugo? Nažvrljaš neku knjigu da se narod smeje, mi odradimo ostalo. Uradićemo ti čak i divnu biografiju: mladi Durakovič, od oca rudara i majke domaćice, pokazao je na svom primeru da se talenat ne može sakriti i da se svaki trud isplati za one koji veruju u sebe! - prokurator pogleda u policajca a zatim poče da se smeje kao lud. Policajac se skromno nasmeši.

- Možda da ubacimo i da si imao trojku iz književnosti? Nešto kao: 'verujte u sebe, ja sam imao trojku iz književnosti, dvojku iz kreativnog pisanja, a sada sam uspešan pisac bestselera.' Nema ničega što će bolje okupirati vreme naivčinama nego vera u to da će, ako se dovoljno trude, postati nešto važno. I tako, pokret revolucionara se gasi, naivčine gube vreme za tastaturom verujući u uspeh koji ne postoji, Durakovič ćuti, a status quo održan. Ili, želiš li možda da budeš slikar? -

- Šta god vi kažete, gospodine. -

- Eto, budi slikar! Nacrtaj crnu tufnu na plavom platnu, mi ćemo reći da tvoj genij spašava svet, potrošnja uljanih boja će skočiti, samim tim raste i društveni bruto proizvod, naivčine gube vreme žvrljajući koješta po platnu...sjajno! Zar nisam to pametno smislio? -

- A, gospodine...šta ako odbijem? - upitao je mladić bojažljivo.

- A, zašto bi odbio? - uozbiljio se prokurator. - Za koga radiš? -

Ruka na ramenu odjednom postade grublja, a njen stisak nepopustljiv.

- Pa, zbog...ideala, mislim...šta posle...ovo nema budućnost... -

Prokurator prasnu u smeh.

- Šta mumlaš ti? - upita ga policajac sumnjičavo ga promatrajući.

- Vidi, dečko, ovo je zemlja Amija. - reče prokurator. - Kad je ovde bilo budućnosti? Ne lupaj gluposti i ne zamaraj glavu ciljevima koji naprosto ne postoje jer ne postoji put do njih, a sve i da postoji put, šta će ti put kojim niko neće da ide...vidiš, dečko, mi smo govna. Takav smo narod. Možda su takvi i svi narodi, to ne znam. Uglavnom, mi te takve sa idealima mi štampamo na T-shirt i slavimo posthumno. A to posthumno obično bude vrlo brzo... -

- A šta kad ne bude para? Šta onda sa onima koji shvate, kako njih potplatiti? - pitao je Durakovič.

- Nek' idu u Nemačku da budu spremačice. Što se mene tiče, mo'š i ti u Kanadu, pa tamo pali trafike i budi njihov problem. -

- A ako ne uspeju da pobegnu u Nemačku, pa naprave haos? -

- Onda ćemo mi u sef, pa u Švajcarsku. -

- Lepo zamišljeno...a ako ipak... -

- Ma, ne filozofiraj Durakoviču. Ako dogori, pustimo divljake da se pomakljaju međusobno. Arapi Kineze, Rusi Nemce, belci crnce i obrnuto, klasika...Kome trebaju svi ti ljudi ionako? Šta danas vredi ljudski život? Paklica žvaka, kesa kikirikija, eto toliko vredi ljudski život! Ovaj trenutak, Durakoviču, ovaj trenutak je trijumf! Ovaj trenutak je najviši stadijum kapitalizma. Savršena tačka u vremenu u kom je nađen idealan nivo robovanja u kom uživaju i rob i robovlasnik. Rob, zato što ima zabavu bez odgovornosti, a robovlasnik...pa, ne znam kako bih ti objasnio. To je jedan nivo uživanja koji vi, sinovi rudara, ne biste razumeli sve i da vam daju takvu čast da vaša blentava lica odštampaju na novčanicu... -

- Jasno mi je. - prošaputao je Durakovič.

Prokurator pruži ruku i reče: - Onda, imamo dogovor? -

- Imamo, samo... - ustručavao se Durakovič.

- Šta ti sad nije jasno? -

- Ma sve je jasno nego... - snebivao se, da bi na kraju ipak podigao glavu, odlučno pogledao sagovornika u oči i rekao:

- Sedamdeset, gospodine prokuratore. Sedamdeset hiljada! -

Priča četvrta

Iskoristite ovu stranicu da napišite četvrtu priču na jednu od dolenavedenih tema:

1. *Put trnja od Euripida do Stivena Kinga: književnost kao duhovna masturbacija i zabava za sirotinju*

2. *Menadžment rizika nepostojeće materije kapitala: švajcarsko-kiparska dilema*

3. *Team building i recruiting u anarhosindikalizmu*

4. *Dobro raspoloženje na ulicama kapitalističke Evrope kao pouzdan pokazatelj afektivnih psihoza*

5. *Toalet zvani postmodernizam – kako ponovo okrenuti čovečanstvo pravoj književnosti*

6. *Life coaching kao konačna smrt primenjene psihologije*

7. *Doživljaj sa raspusta*

Dok je Vlad čitao priče, Helena na njemu primeti kako mu se obrve mršte ili očne jabučice šire. Nekad bi se i glasno i od srca nasmejao. Ona bi tad bivala ponosna. Maštala je kako ljudi čitaju njene reči. Zamišljala je sebe kao nekoga čiji se glas čuje, nekoga čiji profesionalni život ima smisla i ne svodi se samo na stavljanje papira u fotokopir-mašinu u bivšoj zgradi Komiteta čiji je pod istrulio, a toalet smrdi na amonijak i sanitar od limuna.

- Kako ti se čine priče? - pitala je.

- Prve dve su mi dosadne. Treća je, naprotiv, toliko dobra da zaslužuje teatralno spaljivanje. U svakom slučaju, čini mi se da će sve te priče imati lošu sudbinu. Pod vladavinom narcisoidnih psihopata, gde ostatak nacije mora da bude sačinjen od konformističkih psihopata, pisac bi morao da bude šizofreni psihopata. Čudno, tvoji junaci su antisocijalni Samarićani. To je toliko vrhunski apsurdno da bi možda i prošlo, ali i dalje tu ima patetike, ima depresije, ima izveštačenih pokušaja empatije. Ima čoveka. U umetnosti danas ne sme da bude čoveka, osim ako isti ne vadi kurac ili se ne trći. A problem je što ti nećeš da se trćiš, kurac nemaš, a uz to i nikako nisi šizofreni psihopata, jer kod tebe nema ravnodušnosti prema budućnosti i sebe i sveta. Da sumiramo: fali ti kurac. Fali ti i ravnodušnost, ravnodušnost je moderna. Fali ti i rejv. A i kuliranje. Književnost je danas pretenciozno zezanje. Tržište guta sve što izaziva ambivalenciju ne bi li Buridanov magarac skapao od gladi pre nego što se odluči da se pomeri sa mesta. -

- Veoma ohrabrujuće! Ali ja ne želim da budem pisac, već borac. - nasmejala se.

- I to je diskutabilno. -

- Hoćeš da kažeš da ja nisam iskreni borac? - pitala je.

- Ne veruješ u pobedu. - odgovorio je. - Za tebe je pobeda smrt. -

- A smrt je mir. -

- A tvoj mir je daleko, daleko od čitavog čovečanstva. Za tebe je Eros đavo, a Tanatos anđeo. Sa državom je lako, treba je samo osloboditi okupacije. Ali ti, Helena, ti...šta god da se desi, ti ćeš se radovati samo novom rođenju duha koje otpočinje trenutkom smrti. -

- Da li ja to bolujem od depresije novog doba? - pitala je.

- Možda, draga. A možda samo boluješ od ideološke konfuzije. To i jeste tragedija naše generacije. Oni tačno znaju protiv čega se bore, ali ne znaju za šta. Za šta god da se uhvate od alternativnih ideja, oni vide korupciju koja će izopačiti svaku tu ideju. Zadojeni smo korupcijom. Zadojeni smo nesrećom koja nam je podvaljena u omotu na kom piše da imamo pravo na potragu za srećom. Zapravo, mi imamo sve osim tog prava. Mi hoćemo da ne budemo ugnjetavana klasa i to je sve, a iz ove perspektive to se čini nemogućim. Ako se oslobodiš u materijalnom smislu i uspostaviš finansijsku sigurnost, vezaćeš se okovima duha. Ako se oslobodiš duhovno, bićeš izbljuvan među prolove, na nemilosrdno tržište rada i preživljavanja. I zaista izgleda kao da nema nade. -

- Nema nade! - pokrila je lice rukama u naletu strasne patetike. - Ova država će uvek biti borderlajn republika. Ovi ljudi će uvek biti frigidni kao i ja! Eh! -

- Ti si frigidna? Šta je onda bilo ono sa nama...pre...pre nego što sam napustio državu...ono...gluma? - pitao je Vlad.

- Ah, to je bio samo kratki bljesak Erosa. Posle njega dolaze godine sivila i hladnoće. Takva sam ti ja, Vladimire Iljiču, takva! Ja sam kao Amija, ni za mene nema nade. - rekla je samosažaljivo, dok se Vlad jedva uzdržavao da se ne nasmeje.

- A ja sam ruski čovek novog veka i borac. Sve i da nema nade, sve i da je naučno dokazano da nema nade, da bog otvori nebeski svod, proviri iz njega i kaže da nema nade i da je nikada neće biti, ja ću se boriti dok je ne napravim! -

Čim je to rekao, Helena oseti kako je nekakva munja preseče u dnu stomaka. Gledala je u njegove prste kako se igraju drškom vojnog noža isto onako kao što su se igrale crnom kraljicom na šahovskoj tabli. A onda ga je gledala u oči, u lice, ružnjikavo i nepravilno, ali ponovo poznato i drago. Odjednom, niotkuda, ona skoči na njega i poljubi ga tako strasno da bi se i Brežnjev i Honeker postideli. Uvek vešt u nepropuštanju dobrih prilika, Vlad pruži svoje duge prste oko njenog struka, diskretno ih zavlačeći ispod rendera, dodirujući njenu golu, meku kožu.

- Reci mi... nešto... na ruskom. - uzdisala je Helena.

- Пожирать плоть капиталистов? - rekao je Vlad dok su mu se ruke protezale ispod njene suknje.

- Šta to... znači? -

- To znači: mi smo jedno. Tako bar piše na Tviteru. - nasmejao se.

Tog jutra se nebo zapalilo čak tri puta, a Heleni se činilo da je ljubav, kao i nada, varljiva i nepredvidiva, a njen pepeo plodan kao pepeo besmrtne ptice.

6.

- Vladimir Iljič Fišarov! - radnik u krematorijumu prozvao je njegovo ime. Helena je ušla u omanju prostoriju u kojoj su se predavali posmrtni ostaci pokojnika pretvoreni u pepeo.

- Izvolite. Moje saučešće. - rekao je radnik u krematorijumu. Taj radnik bio je tipični Amijac, krupan i visok, istovremeno ogorčen zbog svog posla i zahvalan na njemu, nabijen suprotstavljenim osećanjima kao balon pred eksploziju. Zvao se Saša.

- Vladimir Iljič, Rus? - pitao je Saša popunjavajući nekakav formular.

- Da, Rus. - odgovarala je Helena.

- Verska pripadnost? -

- Ateista, valjda. -

- Ah, ruski komunista! - nasmejao se Saša da bi se, odmah posle, nakašljao i vratio ozbiljan izraz lica, nastavljajući rutinsko ispitivanje: - Uzrok smrti? -

- Ne znam. Bila je sreda, 8 uveče, sedeo je i čitao knjigu "kako je umro ruski komunizam" kad mu je odjednom na glavu pala 25 kilograma teška afrička vudu maska. Da li se to definiše kao pogibija? -

- Ha-ha! Kako je umro ruski komunizam? Pa isto kao i ruski komunist! - zasmejao se Saša ne primećujući nepristojnost smeha u krematorijumu.

- A kako je to umro ruski komunizam? Tako što mu je dvadeset i pet kilograma crnog drveta palo na glavu? - pitala je Helena.

- Ili pola tone kokaina, rokenrola i stripova Alana Forda! -

- Ah, tu nema ničeg drevno ruskog. Tako je umro svaki komunizam. - odmahnu Helena rukom.

- Neke kuće bivaju srušene kad padne jedan zid. Neke počnu da se urušavaju kad se sagradi jedan zid. - izneo je Saša svoju filozofiju gledajući u visine. - Sva je veština u životu naći se sa prave strane zida... -

- Ili dalje od zida na kom visi 25kg teška drvena maska. -

- Ali, ovo je Amija. Ovde maska može da padne na četiri načina: na pod, na plafon, sa strane ili ukoso, u zavisnosti od toga gde se nalazi onaj koji treba da...pa, znate već... - reče Saša i pocrvene.

- Pogine? - dopuni ga Helena.

- Pa da. Pogine. Ja...izvinite... - bilo mu je neprijatno. - Ja znam da ne treba tako da govorim sada kad ste suočeni sa gubitkom vašeg...šta vam dođe...vašeg Rusa, ali ja nisam zloban. Ovako govorim jer mi smrt zaista i nije nešto strano. Na kraju krajeva, radim u krematorijumu. -

Helena je klimnula glavom u znak razumevanja.

- Hoću da vam kažem da... - govorio je Saša - ...kad imate izbor između amijskog geta i smrti, nekad je bolje...uostalom, znate kako je narod govorio: bolje rat, nego pakt. Tokom onih dana krize svakog dana smo momci i ja igrali šah i kartali se i živeli smo neopterećeni sutrašnjicom, a danas...danas ideš na posao da lupaš o prokletu kasu dok se šef, kao čuvar Alkatraza, iživljava nad tobom bez razloga, jedeš apsurd, sereš apsurd, pušiš kancer, pišaš krv i piješ nitroglicerin, a dan se nastavlja u nedogled beskrajnog sivila do daleke i nedostojanstvene smrti. Da, ovde je demokratija, ovde nema gulaga, mi smo slobodni. Mi smo slobodni, ali čitava država je jedan veliki gulag, ako se slažete. Zar nije bilo bolje da nam se, još onda, maska jednostavno sručila na glavu...ako razumete... -

Ona još jednom klimnu glavom i Saša ućuta. Pružio je ruku ka nekakvom registratoru, stavio Vladove podatke unutra i lupio pečat. Zatim je uzeo urnu i pružio je Heleni. Bila je to obla, bela posuda na kojoj je bio nacrtan pas sa tri glave iznad kog je krasnopisom bila ispisana engleska reč "hope". Unutra su se nalazili posmrtni ostaci Vladimira Iljiča Fišarova.

Na putu kući, Helena je prosula pepeo kroz prozor autobusa. Nije plakala, ne samo zato što više nije imalo za čim da se plače, već zato što naprosto nije osećala potrebu. Tad je shvatila da su sve njene dosadašnje suze bile suze besa. Tuge, kao ni radosti, jednostavno više nije bilo.

Severni vetar je bio snažan i Helena je samo hladno gledala kako Vladimir Iljič Fišarov nestaje u viru azota, smoga i prašine sa autobuskih guma. Utvara izvesnog zaborava zagrlila je izgoreli ostatak jedne ideje i nikog nije bilo briga. Posle petnaest minuta sveopšte apatije, hladnog vetra i neizbežnog sumraka, Vlad Fišar ne samo da je ispario, već nikada nije ni postojao. Kao i svaki trud i ideja, Vladovo postojanje moglo je ljudima biti zanimljivo samo dotle dok od njega imaju koristi. Kada ga iscrpe, on ostaje odbačen, omrznut i nevažan, a ljudi uvereni da im je naneo više štete nego koristi.

- Heeej! - kreštavi glas trgao je Helenu iz misli. Bila je to Maja Kristina, stara školska drugarica Helene Vajs. - Slatka moja! - viknula je Maja Kristina, a zatim je poljubila u triput u obraz, prvo u levi, pa u desni, a zatim opet u levi. Na Heleninim obrazima sijao se ružičasti karmin sa šljokicama. - Jao! - poskočila je Maja Kristina od strave - Slatka moja, pa ti si se ugojila! -

- Maja, izvini me, zaista nisam raspoložena. -

- 'Ajde, šta ti je? Šta si tako smrknuta? - kreštala je Maja Kristina.

- Moj prijatelj je otišao. -

- Prijatelj kao - muški prijatelj? - pitala je zagonetno dižući obrve. - Ah, jaka stvar! Naći ćeš drugog. Nije taj jedan zlatan. Ali kako si mogla sebi da dozvoliš da se ugojiš? Opustila si se, a? Vidiš, to se meni nikada ne dešava. Žena uvek mora da bude lepa. I zaboga, kakva ti je to vreća od jakne? Sigurno je "no name"! Ha-ha! Uh, treba da nadogradim nokat, pukao mi je nokat. A gde su tvoji nokti? I gde je uopšte taj tvoj prijatelj otišao? Nisam ni znala da imaš prijatelja... -

- Otišao je u urnu. - odgovorila joj je Helena.

- Urna? To je negde u Evropi? Uostalom, nije ni važno. Takvi su muškarci. Oni vole slobodu, nisu kao mi. Oni su druga vrsta. -

- Druga vrsta, da... - mrštila se Helena.

Kreštavi glas Kristine Maje postajao je nejasan i dalek. Mislila je o svim satima utrošenim na jutarnje ispijanje kafe po kancelarijama uz priče o idealnom hidrogenu za izvlačenje meliranih pramenova koji su se smenjivali sa dosadnim satima stranačkih sastanaka na kojima se konstatuje da je omladina naša budućnost. Mislila je o svim satima utrošenim na Kristine Maje, žene novog doba, slobodne da biraju i budu birane. Helena je znala da ima sve uslove da bude srećna, u veku antidepresiva, instant kafe za poneti i tehnološkog besposličarenja, ali joj je raspoloženje toliko palo da se pretvaralo u teskobnu skučenost. Grudi su joj postale tesne za dah koji želi da se oslobodi. Srce je tuklo kao jarac koji rogovima udara u mišićnu, crvenu maramicu unutar kože, pokušavajući da se izvuče iz bukagija ljudskog prisustva. Strasni vapaj za samoćom nije se ničim odavao na njenom licu: izraz joj je bio ravnodušan, samo blago namršten.

Autobus se zaustavio na stanici u centru i Helena je izašla. Zapah svežeg vazduha joj nije pružio olakšanje. Teskoba je postajala još teža, još jača. Malaksalo telo otrovano ljudima Malograda vuklo se po dotrajalom betonu šetališta. Nema slobode za Amiju, mislila je Helena. Svi oni koji viču "no passaran!" samo isprazno troše glasnice i nemaju nameru da bilo šta promene. Svi oni koji vode rasprave o istorijskim vojskovođama i padu Bastilje nemaju nameru da učine bilo kakav trud da nešto preduzmu, jer birokratsko gubljenje vremena njima ne predstavlja napor već laku razonodu. Nema slobode u slovenskom siromaštvu i slovenskoj sudbini večnog sluge i konjušara, mislila je Helena. Izbor profesije po principu manjeg zla, studije na kojima niko ništa ne nauči, kancelarije u kojima se po čitav dan premeštaju papiri i drže nepotrebni sastanci ne bi bili toliko teskobni da ne postoje ljudi koji to vole i koji se trude da dokolicu produže u nedogled jer im pruža osećaj važnosti. I to nije tako samo u Malogradu. Ceo svet je prodao slobodu. Razlika je samo u tome što su je drugi prodali skupo, a Malograd za sitninu.

Kada je konačno stigla do svoje kuće, Helena je ušla u sobu i izvadila iz fioke prvo pištolj, a zatim i crnu svesku propasti. Išarani, izmučeni papiri stajali su pred njom spremni da otrule zaboravljeni čim ona ispusti dušu na njih. Nije joj bilo jasno zbog čega je još uvek pisala olovkom umesto tastaturom. Možda je to bila želja da vrati vreme, skroz do detinjstva koje nije bilo veselo i bezbedno, do detinjstva koje je upoznalo bombe, ali do detinjstva koje bi joj dalo priliku da počne ispočetka. Helena je još uvek bila uverena da bi, da se više trudila, da je jače silila glavu da prođe kroz zid sankcija i bodljikavih žica na granici, nekako došla do života van Malograda. Ona kao da je ignorisala činjenicu da je iz Malograda mogla da se iseli već sutra: odlagala je to iseljenje kao da odlaže razočarenje koje će je slomiti ako sazna da je ceo svet jedan veliki Malograd.

Zgrabila je olovku i počela da piše, ispunjavajući poslednje stranice svoje crne sveske propasti:

“Pištolj ti daje isti osećaj moći bez obzira na to da li ga usmeravaš prema nekom drugom ili prema sebi. Dok ga držiš, nežno kao bebu i bojažljivo kao staklo, u tebi se budi osećaj da ponovo imaš kontrolu. Ni jedna droga ne može da se poredi sa tim osećajem. Droge su samo glupa iluzija za decu kojoj je dosadno. Ovaj mali - on je čista sreća. On je prava stvar.

Onaj koji drži pištolj je uvek u pravu. Ako ti kaze da puziš, puzaćeš. Ako ti kaže da moliš, molićeš. On ima moć. Najčistiju formu moći i najdirektniji oblik ucene. On ima sve. A razlog

zbog kog on ima sve je zato što se ti plašiš. Kad bi ti neko stavio pištolj na čelo i rekao plači, ti bi plakao. Da ti kaže smej se, ti bi se smejao. I Grin Koridin bi se smejao i plakao i puzao i molio. U tome je razlika između tebe i mene. U tome je razlika između Grina Koridina i mene.

Ja bih stajala.

Rekla bih - hajde.

Ubij me.

Ja nisam kukavica. Ja nisam pička. Ubij me, jer zašto da ne? Čime sam ja to zaslužila da živim, po svaku cenu i bez obzira na cenu. Da bih svakog ponedeljka kukala na ponedeljak, da bih brojala dane do godišnjeg odmora, da bih se radovala zlatnoj ogrlici na Božić, big meku na pauzi za ručak i plati svakog prvog u mesecu? Buva univerzuma. Čovek koji nije promenio ništa i nikad neće. Čovek koji misli samo na pare, tucanje i svoje debelo dupe.

Poslednje što dobiješ je saznanje. Saznanje da nisi važan. Sve što jesi i što si bio je kalijumsko-natrijumska pumpa. Svet se raspada i ti nećeš da uradiš ništa povodom toga, osim da klikneš na baner koji se bori za neki cilj umesto tebe i svetli umesto tebe. Svet se raspada zato što svi beže od odgovornosti. Ljudi mirno spavaju nakon što pošalju SMS poruku na humanitarni broj 1234. Misle da njihovih 2 evra odlaze u raj da pomognu žrtvama trgovine ljudima ili deci kojima treba novac za operaciju. A deca i dalje umiru, žene su i dalje na prodaju. Niste nikom pomogli. Skinuli ste ga sa grbače. Skinuli ste ga sa savesti, a da uopšte niste morali da ustanete iz fotelje. Postali ste bolji čovek dok ste gledali vašu omiljenu seriju, a bilo vam je dosadno tokom reklama.

Svet se raspada zato što ste dali dva evra za spas čovečanstva, a dve hiljade evra za “Christian Loubutin” cipele.

Zbog onih koji misle da treba biti srećan jer uvek može da bude gore upravo postaje gore. Svet se raspada zbog konformista koji su se usrali od straha i prodaju priče o tome kako treba biti srećan jer sreća je u tebi, a psihopate koje te svakodnevno zlostavljaju ne mogu da te spreče da budeš srećan ako ti to zaista želiš. Sranje. Izgovori. Gomila govana. I kukavice koje ta govna žvaću sa lažnim uživanjem samo da ne bi morali da se bore. Bar ne u terminu omiljene serije.

Svet se raspada zbog onih koji se plaše.

Umri, pičko.

Bolje je da umreš nego da se plašiš svojih tlačitelja. Bolje je da umreš nego da voliš status quo. Umri dostojanstveno. Ljudi van granica tvoje divne države umiru svakodnevno, na đubristu siromaštva, na pepelu zaboravljenih ratnih heroja, na kurcu Vladimira Gorda, na kurcu nemacke kancelarke. Ljudi jednostavno umiru glupo i rađaju se glupo. Zašto bi ti bio drugačiji? Zašto bi ti bio povlašćen? Pred cevi pištolja povlašćeni su samo oni koji puze. To hoćeš da budeš – onaj koji puzi?

U tom slučaju - tresi dupe yeah yeah, tresi oh oh, tresi dupe.

Noćas sam sanjala svoj lepi, srebrni pištolj kako se cakli na čelu Grina Koridina. Grinu Koridinu kaplje znoj na mermerni pod barokne zgrade u kojoj se održavaju sednice skupštine. Pljuvačka mu se skuplja u uglu usana, sijajući kao dijamant, dok otvara drhtava usta i šapuće:

- Molim te, nemoj, daću ti sve što hoćeš, reci šta hoćeš, posao? Pare? -

- Hoću svoj život nazad, možeš li to da izvedeš? - govorim mu dok sve u meni gori od mržnje i besa.

- Daću ti pet posto, izvini, nisam ja kriv, Portos mi nije rekao...nisam znao...evo pet posto prihoda od poreza je tvoje. Ja inače uzimam deset posto, dajem ti pola! -

- Nabij si svojih pet posto u dupe. -

- Da li si svesna koliko je to novca? - govori dok mu večna glad sjaji u očima na sam pomen novca.

- Hmm sigurna sam da ima načina da ti sav stane u dupe. -

- Ali šta hoćeš, šta hoćeš? - počinje da paniči.

- Hoću da spalim Rim. da potopim Sodom. Hoću osvetu. -

Grin Koridin tek sada shvata ozbiljnost situacije. Kroz svilenu, crnu košulju vidim kako mu se želudac steže i skuplja. Želudac mu se grči kao što se meni grčio svaki put kad su me ponižavali kao džukelu dok sam radila za njih.

Grin Koridin se zaista, zaista uplašio. Ovo nije zezanje. Ovo je pištolj na njegovom čelu. I nad njim nije neko naivan i zelen ko će iz daleka pucati u grudi njegovog pancira dok mu ruke podrhtavaju. Nad njim je neko čije ruke su, jednog jutra, samo prestale da drhte. Nad njim je neko ko se neće zajebavati, već će pucati samo jednom i to direktno u glavu.

Grin Koridin drhti.

Grin Koridin drhti kao što sam ja drhtala svaki put kad su me nespremnu gurnuli u vatru pod izgovorom da se tako kali čelik.

Hteli ste čelik? Evo vam čelik.

Dobili ste ženu koja je toliko tvrda da više ne možete da joj pretite egzilom, šamarima, padom niz stepenice, kurcima, zlom sudbinom, božjom osvetom. Dobili ste ženu koja je toliko navikla na preživljavanje da je više nije briga za vaše sitne, kancelarijske poslove, vaše disciplinske prijave i vaše smešne otkaze. Dobili ste ženu koja nikog nije volela, nikog nije rodila i nema šta da izgubi. Dobili ste anorgazmiju. Dobili ste anhedoniju. Apsolutnu nemogućnost da se oseti bilo šta osim suza besa koje postaju sve ređe i ređe.

Lice Grina Koridina više nije belo. Sivo je kao barut. Nije ovako zamišljao kraj. Bio je uveren da će živeti sto trideset godina i da će petnaest puta presađivati mlado srce u šupljinu svojih trulih, samoljubivih grudi.

Bela svetlost presijava se pred mojim ocima kao vatromet u mraku. Zvuk pucnja nije dovoljno brz da sustigne svetlost i ja se budim.

Tako je to sa snovima, probudis se taman kad postane lepo."

Helena je spustila olovku, uzela pištolj i stala pred ogledalo. Pomislila je da uopšte ne izgleda kao De Niro u "Taksisti" jer su je njene velike grudi sprečavale da drži pištolj ravno. Sise je sprečavaju i da bude Klint Istvud u "Dobar, loš, zao". Za razliku od holivudskog filma, njena pojava je groteskna i smešna, kao što je groteskna žena sa penisom, intelektualac u Malogradu ili revolucionar pre revolucije. Pištolj joj nije ni od kakve pomoći. Niko je nikad neće shvatiti ozbiljno. Male žene niko nikad ne shvata ozbiljno. Njima je mesto u kuhinji ili u zbornici neke osnovne škole u malom mestu pored Malograda, sa zelenom senkom na očima, ispijajući treću kafu uz razgovore o kataloškoj prodaji kozmetike.

Kakva smešna scena! Žena koja hoće da njeno mišljenje bude uvaženo kao da je muškarac, koristi cev revolvera kao lošu zamenu za penis. Možda ni samoj Heleni nije bilo jasno zašto bi joj trebao penis. Ipak, ovo društvo je samo spolja izgledalo kao društvo koje više poštuje autoritet penisa. Zapravo, ono je poštovalo jedino autoritet novca. To je ovu scenu činilo još smešnijom.

Sitne rupe na Heleninim stopalima postajale su sve brojnije i ona je povremeno gubila ravnotezu. Da bi sprečila da se to dešava, obula je čizme sa debelim đonovima koje su se šnirale do kolena. No, i kolena su popuštala. Oba kolena imala su u sebi rupe prečnika oko 3 santimetra. Bilo je već istinski teško sakriti nestajanje i njegove posledice. Ipak, Helena je bila odlučna da ispuni svoj cilj. Ona, kao čovek i kao humanista, ne sme da dozvoli da se neko ko može da korumpira novi svet ušunja u novo društvo kao prepredeni crv u priglupu jabuku. Heleni nije ni palo na pamet da se taj proces možda i ne može sprečiti. Taj proces je suština penetracije, prepredeni tučak oplođava priglupe prašnike i sve nastavlja da postoji, otrovno prazno kao i do sad.

Helena je bila nervozna zbog nestajanja. Onesposobljavalo ju je. Sela je da bi se malo smirila. Iz istog razloga počela je ponovo da žvrlja po svojoj crnoj svesci propasti.

"Prvo što izgubiš je stid.", napisala je "Tvoje biće, u pokušaju da postane kao narcisoidne psihopate zaista i postaje takvo, ali budući da biće to ne može da izdrži, ono doživljava psihički kolaps, nervni slom. Počinje da sanja i biva budno istovremeno, a prijatan san i noćna mora postaju jedno isto. Stid te je, još nakon praroditeljskog greha, učinio čovekom. Gubeći stid u pokušaju da postaneš političar ili biznismen, ti gubiš ono prvo ljudsko što te je činilo čovekom. Gubeći to, gubiš smisao, a da to gotovo i ne osetiš.

Sledeće što gubiš su iluzije. Iluzije su poput scenografije na fotografiji na kojoj je centralni motiv manekenka u kupaćem kostimu. Ako se iza polugole manekenke nalaze palme i more, mislićete da je ta manekenka uspešni supermodel na luksuznom odmoru. Ako je iza nje jeftina hotelska soba, mislićete da je reč o prostitutki. U jednom trenutku, iluzija se raspršava i vi ostajete iza kulisa, shvatajući da je luksuzno more zapravo slika na zidu jeftine hotelske sobe i da smo svi prostitutke.

Sledeće što gubiš je zdrav razum. Pitaš se da li si lud ti ili svi ostali. Upijaš istoriju pokušavajući da učiš od nje, tražeći društvena pravila i svoju sudbinu u njima. Ali tvoja sudbina je sudbina Wartburga kog su pojele svinje. Rodićeš se zato što je pukao kondom, umrećeš zato

što je mamurni majstor slabo zakucao afričku masku o zid, živećeš koprcajući se u pokušaju da to prihvatiš ubeđujući se da nisi lud. Ali, mi postojimo samo u očima drugih. Malograd zna ko si ti bolje od bilo koje nauke, čak i ako nauka tvrdi da nisi lud. Za Malograd, ti si lud i ne pokušavaj da budeš bilo šta drugo. Malograd zna da ti ni ne možeš da budeš bilo šta drugo i mnogo je ljut i uvređen što uopšte želiš da budeš bilo šta. Kao Veliki Vođa Vladimir Gord, Malograd zna šta je najbolje za tebe i nateraće te da misliš pozitivno, makar morao da ti pesnicom izbija zube dok ti ne izmami osmeh.

Sledeće što izgubiš je sve. Potrošio si milione i milijarde sati učeći kojekakve visoke škole i pohađajući dosadne seminare o menadžmentu i biznisu. Milioni sati ulepšavanja, nekakvih veza sa ljudima, nekakvih lažnih uspomena i mrtvih ljubavi, milijarde sati utrošenih na sticanje identiteta koji se raspršava kao bačena petarda da bi shvatio da nikakav identitet ne postoji i ti gubiš sve. U trenutku, ti se osećaš oslobođeno zato što si izgubio sve, baš kao što je rekao Tajler. Ali, gubiš i cilj. Gubiš ideologiju koju nikad nisi ni imao. Zanosiš se u krevetu sa nekim kome ne znaš ime, gutaš ekstazi, veruješ da će ti psilocibin otvoriti vrata percepcije, igraš poker sa duhovima, gušiš se samim sobom dok ne popušiš život kao kesicu suve trave. Izgubio si sve, ne veruješ ni u šta i nije ti nimalo zabavno. Tvoje emocije gotovo da i ne postoje ili tek tinjaju. Ali, i dalje intenzivno osećaš strah.

Poslednje što gubiš je strah. Prihvataš da ćeš umreti. Prihvataš da ćeš umreti bezimen. Prihvataš da ćeš umreti sutra ili za sto godina i da to ne zavisi od tebe. Možda ćeš imati sreće, možda nećeš. Ne bojiš se tuđe šizofrenije, mraka, duboke vode ili pacova. Ne bojiš se sumnjive njuške koju će većina izglasati na sledećim izborima. Ne bojiš se pakla narodne volje. Više se ne bojiš čak ni Velikog Vođe.

Sve emocije nestaju, žive u tragovima betona uspomena. Kao Vladimir Iljič Fišarov, migolje se ispod kreča sa ruku dragog vođe i puze ispod amonijaka narodne volje, iako zapravo ne postoji nikakva narodna volja osim volje naroda da uporno mrzi i uništava samog sebe.

Sve emocije nestaju, osim besa. A onda...”

Helena ispusti olovku. Sitne rupe na njenom desnom licu sve više su se spajale i pretvarale u antimateriju. Ustala je i krenula ka ogledalu. Hodala je otežano, primećujući jednu veliku rupu u sredini svog levog kolena. Trebalo joj je gotovo šest minuta da dođe do ogledala i stane ispred njega. Otkopčala je košulju i polako pustila suknju da sklizne do poda. Podigla je pogled i uperila ga u srebrnu površinu velikog ogledala, ali njenog odraza u njemu više nije bilo.

7.

Helena je nestala. Tačnije, to se ne bi moglo nazvati nestajanjem u pravom smislu te reči; bilo je to pre nestajanje tela, dok je od duha ostao oblak zelene magle koji je mirisao na uralske borove i amijski sneg, ali je i dalje umeo da misli. Taj duh se sada našao u podnožju Urala iako ni ona sama nije znala kako je dospela tu. Pored Helene, koja je sada bila magla, stao je stari, žuti fića nalik na one iz "nacionalne klase" koji je budio neodoljivu jugonostalgiju. Plavi dim vozača otvorio je vrata automobila i rekao joj: - Upadaj -

Ušla je i sela, a stopala su joj zapela za plišanog medu koji je umesto očiju imao dugmiće. Jedno dugme, to jest oko, bilo je rašiveno i iz mede su ispadale tablete valijuma. Plavi dim koji je nekada bio čovek, a koji je nestao isto tako kao i Helena, rekao je: - Uzeo sam kola od nekih Balkanaca što su bežali preko grane tokom devedesetih. To valjda objašnjava medveda napunjenog valijumom. -

- Ko si ti? - pitala ga je Helena.

- Ja sam nemrtvi, isto kao i ti. - odgovorio je. Helena je oduvek mislila da je biti nemrtvi mnogo loše, nešto poput vampira kažnjenog večnim životom u podnožju Urala i trajnom glađu koja se nikad ne utoljava čak ni na trenutak.

- Hoćemo li sad živeti zatvoreni u pećini, na blatu i bez neba slobode u koje bismo gledali? Jesmo li sad kažnjeni? - pitala je.

- Ma jok! Mi smo sad besmrtni. Mi smo muze. - smejao se plavi dim.

- Ovo nije pakao? -

- Ma nije! - smejao se sve glasnije. - Nema većeg pakla od sveta ljudskih bića. Čak i bog to zna, iako nikad ne govori o tome. -

- Bog postoji? Zašto onda ništa ne preduzima da nam pomogne? - iznenadila se Helena.

- Znaš, slobodna volja. Uvek ta slobodna volja. -

- Šta smo mi, propali projekat? - bivala je radoznala.

- Hm, nisam siguran. Ovaj bog koji nas je uzeo pod svoje ima jedan stari, kameni bunar u kom pri dnu uvek ima vode i on u svom odrazu u vodi posmatra svet kao da je svet njegova mašta projektovana na krugove koji se stvaraju u vodi kad su u nju bačeni kamenčići. Svaki krug prezentuje drugu epohu. I on se svaki put uznemiri, bez obzira na to što se krajevi svakog kruga sastave i što sve konačno, posle mnogo bitki i poraza dođe na svoje. Uznemiri se koju god epohu da gleda. Znaš, plače, baca stvari, kao da je njegov autistični zid probijen snažnim zvukom nesanice, borbenih aviona i uvodnom špicom za vesti na CNN-u. Sada sve manje gleda u krugove. Sve više gleda svoja posla. Isključuje se iz toka na koji nema uticaj. Svira tamburu. Čita. -

- Odustao je od nas? - zapitkivala je.

- Nisam siguran. Nikada ne govori o tome. - plavi dim je zapalio cigaretu, a onda shvatio da dim ne može da u sebe uvuče drugi dim. Ugasio je cigaretu i prokomentarisao: - Šta ćeš, navika...nego, kako je sada tamo dole? Makljaju se? -

- Standardno. Medijski rat. Osamdeset i devet posto ljudi radi za trideset centi da bi napravilo nuklearno oružje vredno osamsto miliona koje se baca u more. Mogli su odmah da nam poklone po 30 centi, a onih preostalih 800 miliona da bace u vodu, i da se takmiče u tome koja će zemlja više zelenih novčanica baciti u vodu bez gubljenja vremena na uzaludan posao. -

- Postoji razlog zašto to ne rade. - rekao je plavi dim.

- Verovatno zato što ljudi ne treba da imaju slobodnog vremena da planiraju pobune. -

- Netačno! - viknuo je plavi dim. - Vidiš, ljudi koji imaju vremena uglavnom neprestano gledaju serije i filmove, dok u jednom trenutku ne shvate da su sve serije i filmovi koje gledaju zapravo jedan isti film. Tad počinju da čitaju. A onda, počinju da misle o pročitanom. Oči se umore od golotinje i mnogi ljudi, iz čiste dosade, počnu da na internetu pretražuju, recimo, Pola Gogena. Ne moraš da mi veruješ, ali to je istina. Uglavnom, ljudi koji počnu da posmatraju i razmišljaju, napuštaju verovanje u drevne mitove. Oni dižu glavu i vide da nebom ne leti nikakav zmaj već limena kanta na kojoj čitko piše F-117 i vozi je čovek kom je plaćena vrlo jasna suma da radi svoj neobičan posao. -

- Ali kakve veze ima zmaj sa pobunom? - pitala je Helena.

- Ima, vrlo tesne, jer jednom kad vidiš da je Veliki Vođa mit, baš kao i zmaj, da ne postoji vođa i vladar nigde sem u našem strahu, prestaćeš da veruješ u njega. Onog momenta kad prestaneš da veruješ u vođu, vođa će prestati da postoji. On, kao i većina drugih stvari na zemlji, postoji samo u tvom umu. Stvar je u tome što nikakve pobune na kraju neće biti i ništa se konačno neće rešiti pobunom već samim shvatanjem. -

- Da li to znači i da će bog prestati da postoji kad prestanemo da verujemo u njega? -

- To pitanje nije dobro postavljeno. Treba pitati hoćemo li mi prestati da postojimo kada bog prestane da veruje u nas, kada se umiri voda i kada bunar prestane da pleše, ili kada nestanu krugovi... -

- Pa hoće li? - nasmejala se.

- Šta je sa tobom? Šta sam ja - "Dečije sveznanje"? - odmahnuo je glavom, a zatim ipak odgovorio na pitanje. - Mislim da ćemo pre prestati da postojimo tako što ćemo prestati da verujemo sami u sebe, baš kao... -

- Kao ja... - završila je Helena rečenicu. - Ili kao zemlja Amija, oronuli stari dvorac na kom stoje vrata naroda, tačno na liniji večnog fronta, na krajnjem istoku Evrope i na krajnjem zapadu Azije... -

- 'Ajde, de, bar nemate naftu da gubite vreme još i oko nje kao mi. - tešio ju je plavi dim. - Nego, 'oćeš li da i dalje ćaskamo bez smisla ili da te uputim u naš posao? -

- Imamo posao? Imamo li i radno vreme? Prekovremene sate? Nekoliko šefova? Pravila, kodekse, norme, statute? Jesi li siguran da ovo nije pakao? - uspaničila se Helena. - Plavi dime, šta je naš posao? -

- Naš posao je mir. - rekao je. - Naš posao je potpuni mir. S vremena na vreme je samo potrebno, pošto smo mi muze inspiracije, da nekom živom nesrećniku udahneno dah umetničkog nadahnuća dok spava. Dakle, sav tvoj posao je da zajašiš spavača dok je u REM fazi i da ga poljubiš dahom nemira i doživotne nesreće. To je sva poenta jedne zdrave inspiracije. Eto, to radiš jednom u deset godina. Ostatak vremena možeš da provedeš leteći. Možeš i da ležiš, od volje ti. Ili da ćaskaš sa Bogom. Hoćeš da te upoznam sa Bogom? -

- Nisam sigurna da je on neko koga bih želela da upoznam. - odgovorila je.

Ipak, fića je pri ulasku u planinsku pećinu ipak prošao tik pored boga i Helena nije mogla da odoli radoznalosti, te ga je pažljivo osmotrila. Bog nije bio kancelarka Daemona Maridal. Bog je bio azijat plave kose, moguće mongolskog porekla, u beloj, grčkoj togi i svirao je tamburu pevajući: - Расцветали яблони и груши, Поплыли туманы над рекой... - Interesantno, bog je bio bos i imao je brkove. Plavi dim joj je objasnio da je to samo jedno od obličja boga koji je zapravo dim i magla kao i svi nemrtvi.

- Koje je boje bog? - pitala je Helena.

- Svih boja. On sažima sve boje i zato ne možemo da ga vidimo, jer mi u stvari ne možemo da vidimo sve boje odjednom. Ali, pusti sad to. Pogledaj gore. - govorio je plavi dim pokazujući joj beskrajno prostranstvo neba.

- Šta da gledam? -

- Pssst, gledaj! - rekao je sa naročitom ozbiljnošću. - Sardine oblaka plove na jug. -

Helena je bila polaskana što joj je bog poslao ovako dobro društvo. Ipak, delićem svoga dima, želela je da ju je dovezao Dostojevski. A onda se setila da Dostojevski zbog epilepsije nije mogao da vozi. Možda bi, mislila je, bilo bolje da su umesto plavog dima došli crni dim Tolstoj ili sivi dim Kafka. Ipak, sa Tolstojem bi se raspričala i ne bi stigla na odredište sledećih devedesetak godina. U stvari, samo bi on pričao. Kafka je, pak, delovao krajnje nepouzdano. A neki od ljubičastih dimova sufražetkinja? Volela bi da vidi i crvene dimove Spajsa i Parsonsa, oni sigurno imaju toliko toga da kažu. Možda je tu i neki domaći dim? Helena se nadala da nije u pitanju nekakav podmitljivi amijski dim koji menja boje kao božićne sijalice, takvog bi teško podnela na mestu vozača. Uostalom, bog je ovako hteo. Iako ta rečenica ne uliva mnogo poverenja prosečnom Zemljaninu, u ovom slučaju je božija volja realizovana uz solidnu dozu legitimiteta.

Helena je satima razmišljala koga bi od duhova istorije najviše volela da vidi. Na kraju je zaključila da je to njen stari jazavičar kog je, u nedostatku kreativnosti, familija nazvala po prvim rečima koje je videla na programu nacionalne televizije te majske nedelje – pas se zvao Mančester Junajted, skraćeno Manči.

Tri dana kasnije, posetio ju je bog u obličju Afrikanca koji je sad pevao "purple haze". Rekao joj je, bez krajnjih namera, da je možda prenaglila sa nestajanjem i ponudio joj je da se vrati

među žive. Bog je mislio da bi bilo interesantno poslati Helenu nazad na još nekoliko godina da još malo gubi vreme pod kiselom kišom i otrovnim oblacima tamnog amijskog neba.

- Možeš da razmisliš nekoliko dana, ako je potrebno, na kraju krajeva, svakako možeš da se vratiš... - objašnjavao joj je bog.

- Hmmm... - mrmljala je Helena - ...da se vratim u svoj zemaljski život, u grad Malograd, na jugoistok zemlje Amije? -

- Ne moraš da se vraćaš u Amiju. - odgovarao je Bog. - Možeš da odeš u Njujork. Možeš da budeš marketing menadžer u "Klokvajz korporejšn". Ili želiš možda u Pariz? U London? Mogu da te pošaljem bilo gde. -

- Hmmm... - klimala je Helena svojom glavom od zelenog dima. - A mogu li odmah da vam odgovorim, gospode sveti bože oče i sve to? -

- Naravno! - nasmejao se bog pokazujući sjajne, bele zube i dobroćudni pogled svog zanimljivog trenutnog obličja.

Helena podiže glavu i, zagledajući sjajne pećinske kristale i udišući prašnjavi vazduh jedne dosadne stare planine, izusti kao iz topa:

- Čuj, ti, bože - nema jebene šanse! -